

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ORTAÖĞRETİM FEN VE MATEMATİK EĞİTİMİ ALANLARI ANABİLİM DALI

FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE VERİLEN FORMASYONUN
AKADEMİK ÇEVRE VE MEDYADAKİ YANSIMALARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Zeynep KARAGÖL

ARALIK 2010
TRABZON

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ORTAÖĞRETİM FEN VE MATEMATİK EĞİTİMİ ALANLARI ANABİLİM DALI

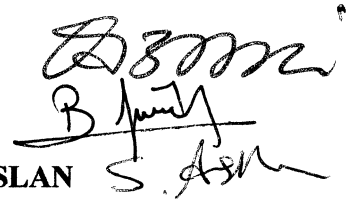
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE VERİLEN FORMASYONUN
AKADEMİK ÇEVRE VE MEDYADAKİ YANSIMALARI

Zeynep KARAGÖL

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünce
“Yüksek Lisans (Matematik Eğitimi)”
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 22.11.2010
Tezin Savunma Tarihi : 06.12.2010

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Adnan BAKİ
Jüri Üyesi : Doç. Dr. Bülent GÜVEN
Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Selahattin ARSLAN

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. Sadettin KORKMAZ

Trabzon 2010

ÖNSÖZ

Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitimi hakkının fen edebiyat fakültesi, eğitim fakültesi öğretim üyeleri, öğrencileri ve medyadaki yaklaşımlarını ortaya koymak için yürütülen bu çalışma Trabzon'da KTÜ Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyeleri ve öğrencileri, Fatih Eğitim fakültesi öğretim üyeleri ve öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada ayrıca basın yayın organları ve internet ortamında konuyla ilgili ulaşılan dokümanlar analiz edilmiştir.

Bu tezi hazırlamamda bana yardımcı olan, sabırla, titizlikle yol gösteren değerli hocam Prof. Dr. Adnan BAKİ'ye teşekkürü bir borç bilirim.

Öncelikle bu tezi hazırlamam sırasında bana katlanan, fedakarlık gösteren çok değerli anneme ve babama tez çalışmalarımda yardımını esirgemeyen kardeşime çok teşekkür ederim.

Tezim için gerekli olan mülakatları yapabilmemde yardımlarını esirgemeyen ve kolaylık gösteren arkadaşım Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Mehmet AKBAŞ'a ve Yrd. Doç. Yasemin SAĞIROĞLU'na teşekkürleri bir borç bilirim.

Yüksek Lisans öğrenimim boyunca ve tez aşamasında her türlü yardım ve desteğini esirgemeyen Arş. Görevlisi Cemalettin YILDIZ'a teşekkür ederim.

Ayrıca Mülakat yapmamda yardımlarını esirgemeyen Fen Edebiyat Fakültesi dekanı Prof. Dr. Kenan İNAN'a öğretim üyeleri ve öğrencilerine, Fatih Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Alipaşa AYAS'a, öğretim üyeleri değerli hocalarıma ve öğrencilere teşekkür ederim.

Zeynep KARAGÖL

Trabzon, 2010

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖZET	V
SUMMARY	VI
TABLolar LİSTESİ	VII
1. GENEL BİLGİLER.....	1
1.1. Giriş	1
1.2. Orta Öğretime (Ortaokul-Lise) Öğretmen Yetiştirme.....	3
1.3. Öğretmen Yetiştirmenin Üniversitelere Verilmesi.....	6
1.4. Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılanması	7
1.5. Araştırmanın Gerekçesi	12
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	13
1.7. Araştırmanın Problemi	13
1.8. Araştırmanın Amacı	14
2. YAPILAN ÇALIŞMALAR	15
2.1. Yöntem	15
2.2. Evren ve Örneklem.....	15
2.3. Verilerin Toplanması.....	16
2.3.1. Mülakat Yöntemi.....	16
2.4. Verilerin Analizi.....	18
2.4.1. İçerik Analizi.....	19
2.4.2. Doküman Analizi	19
3. BULGULAR	21
3.1. Yöneticilerin Formasyon Hakkındaki Genel Görüşleri.....	21
3.2. Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyelerinin Kendi Öğrencilerine Verilen Formasyon Hakkındaki Genel Görüşleri.....	29
3.3. Eğitim Fakültesi Öğretim Üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerine Verilen Formasyon Hakkı ile İlgili Genel Görüşleri.....	37
3.4. Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerine Verilen Formasyon Hakkı ile İlgili Genel Görüşleri.....	46
3.5. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerine Verilen Formasyon Hakkı ile İlgili Genel Görüşleri.....	54

3.6.	Fen-Edebiyat Fakóltesi Yönetici, Öğretim Üyesi ve Öğrencilerine Ait Bulguların Karşılaştırılması	64
3.7.	Eğitim Fakóltesi, Yönetici, Öğretim Üyesi ve Öğrencilerine Ait Bulguların Karşılaştırılması.....	65
3.8.	Fen-Edebiyat Fakóltesi ile Eğitim Fakóltesi, Yönetici, Öğretim Üyesi ve Öğrencilerine Ait Bulguların Karşılaştırılması	66
3.9.	Gazete, Dergi ve Makale Dokümanlardan Elde Edilen Fen-Edebiyat Fakólterine Verilen Formasyon Hakkı ile İlgili Görüşler	68
4.	TARTIŞMA.....	87
4.1.	Fen Edebiyat Fakóltesi ve Eğitim Fakóltesi Yöneticilerinin Görüşlerinin Yorumlanması	87
4.2.	Fen Edebiyat Fakóltesi ve Eğitim Fakóltesi Öğretim Üyelerinin Görüşlerinin Yorumlanması	90
4.3.	Fen-Edebiyat Fakóltesi ve Eğitim Fakóltesi Öğrencilerinin Görüşlerinin Yorumlanması	95
4.4.	Medya Dokümanlardan Elde Edilen Bulguların Yorumlanması	98
4.5.	Fen Edebiyat Fakóltesi, Eğitim Fakóltesi Mensuplarının Görüşleri ve Medyadan Elde Edilen Bulguların Karşılaştırılarak Yorumlanması.....	100
5.	SONUÇLAR	102
5.1.	Fen Edebiyat Fakóltesi ve Eğitim Fakóltesi Yöneticileri Arasında Öğretmen Yetiştirme Sorumluluğunun Hangi Fakóltede Olması Konusunda Uzlaşma Yoktur.	102
5.2.	Eğitim Fakóltesi Mensuplarının Görüşlerine Ait Sonuçlar	103
5.3.	Medya Bulgularından Elde Edilen Sonuçlar	103
6.	ÖNERİLER	105
7.	KAYNAKLAR.....	107
8.	EKLER	112
ÖZGEÇMİŞ		

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; lisans eğitimlerine devam eden fen edebiyat fakülteleri öğrencilerine, yeni bir düzenlemeyle öğretmen yetiştirme formasyon eğitiminin verilmesinin, Fen-Edebiyat Fakültesinde, Eğitim Fakültesinde ve medyadaki yansımalarını ortaya koymaktır. Bu çalışma, Fen Edebiyat Fakültesinden ve Eğitim fakültesinden birer yönetici, beşer öğretim üyesi ve her sınıftan üçer öğrenci olmak üzere 27 öğrenci ile yürütüldü. Çalışmanın ilk aşamasında, yönetici, öğretim üyeleri ve öğrencilerle formasyon eğitimi ile ilgili düşünceleri hakkında mülakatlar yapıldı. Ayrıca basın ve yayın organlarının bu konuyu nasıl ele aldığını belirlemek amacıyla yazılı basın ve internetten dokümanlar toplandı.

Yapılan çalışma sonucunda, Fen Edebiyat Fakültesi camiasının, formasyon eğitimi konusunda, düşüncelerinin genel olarak olumlu olduğu, bu uygulamanın alanında daha iyi olanların öğretmen olmasına imkan sağlayacağı, öğretmen kalitesini yükselteceği görüşünde oldukları görüldü.

Eğitim fakültesi camiasının ise formasyon eğitimi konusunda düşüncelerinin olumsuz olduğu görüldü. Bu uygulamanın, eğitim fakültesi öğrencilerine yapılan büyük bir haksızlık olduğu ve eğitim fakültelerini olumsuz etkilediği görüşünde oldukları tespit edildi. Medya da ise olumlu ve olumsuz her iki görüşten düşüncelere ulaşıldı.

Fen Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi yönetici ve öğretim üyelerinin, ortak düşüncelerinin yanında, önemli ölçüde farklılık gösteren düşünceleri de tespit edildi. Eğitim Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi yöneticileri arasında öğretmen yetiştirme sorumluluğunun hangi fakültede olması konusunda uzlaşma yoktur. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi tarafından, matematikçi ile matematik eğitimcisi arasındaki ayrım bilinmemektedir.

Öğretmen yetiştirme konusunda uygulanacak programlar bu konuda yeterli eğitim ve bilgi düzeyine sahip uzman kişilerce belirlenmelidir. Yöneticilerin, öğretim üyelerinin ve öğrencilerin de görüşleri alınmalıdır. Bilimci ile alan eğitimcisi arasındaki fark dikkate alınarak öğretmen yetiştirme programları hazırlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Formasyon, Fen Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Öğretmen Yetiştirme.

SUMMARY

The Reflections on the Academic Community and the Media of the Formation That is Given to Science and Literature Students

The aim of this study is to reveal consequential effects to the Faculty of Arts & Science, Teachers College and on Media of giving a rearranged initial teacher training education to undergraduate students studying in the Faculty of Arts & Sciences. This study was carried out by those consisting of 1 administrator and 5 lecturers both at the Faculty of Arts & Science and Teachers College and also 27 students in total – 3 students from each class from both the Faculty of Arts & Science and Teachers College. At the first step of the study, an interview was conducted with the administrators, the lecturers and the students for their opinions about training education. In order to detect how media organs consider this subject, some documents from the internet and press were also obtained.

As a result of the study, it is determined that the group involved in the Faculty of Arts & Science considers training education positively and they think the application will allow those best at their field to be a teacher and thus improve teacher quality. On the other hand, it is concluded that the other group including Teachers College considers training education negatively and according to them, a great injustice will be done to students at Teachers College and the application will negatively affect Teachers Colleges. From the point of Media, not only positive but also negative opinions are declared.

The administrators and lecturers of both the Faculty of Arts & Science and Teachers College have common opinions despite of the fact that some of their opinions differ considerably from each other.

Consequently, this application is considered positively by members of the Faculty of Arts & Science while those of Teachers College find it an injustice. The administrators of both sides have no agreement on the answer to the question which faculty is in charge of preparing teachers. Difference between a mathematician and a mathematics trainer is not known yet.

Programs which will be applied for preparing teachers must be determined by specialists whose training level and knowledge are sufficient. Administrators, lecturers, and students are also offered for consideration. By considering the difference between scientist and educationist, teacher training education programs must be arranged.

Key Words: Training education, Faculty of Arts & Science, Teachers College, Teacher Training.

TABLÖLAR LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 1. Fen-Edebiyat Fakültesi mezunları 2010-2011 eğitim-öğretim yılından itibaren 3 dönem ders programı.....	10
Tablo 2. Fen-Edebiyat Fakültesi 3. öğrencilerine ait 2010-2011 eğitim-öğretim yılından itibaren 3 dönem ders programı.....	11
Tablo 3. Yöneticilere sorulan mülakat soruları ve amaçları	16
Tablo 4. Öğretim üyelerine sorulan mülakat soruları ve amaçları.....	17
Tablo 5. Öğrencilere sorulan mülakat soruları ve amaçları	18
Tablo 6. Yöneticilerin formasyon hakkındaki genel görüşleri	21
Tablo 7. Yöneticilerin formasyon ülke açısından çözüm çözümsüzlük görüşleri	22
Tablo 8. Yöneticilerin formasyonun dersler yönünden verimli olup- olmadığına dair görüşleri.....	23
Tablo 9. Yöneticilerin formasyonun not barajı ve tezsiz yüksek lisansa dair görüşleri	24
Tablo 10. Yöneticilerin yeni tanınan formasyon hakkının nitelik, atama ve KPSS hakkındaki görüşleri	25
Tablo 11. Yöneticilerin yeni tanınan formasyon hakkının fakülte tercihlerine ve öğretmen eğitiminin geleceğine etkisi hakkındaki görüşleri.....	26
Tablo 12. Yöneticilerin AB ülkelerinde, öğretmen yetiştirme nasıl olduğu ve ülkemizdeki bu uygulama ile AB ülkelerindeki uygulamalar hakkındaki görüşleri	27
Tablo 13. Yöneticilerin AB ülkelerinde ve ülkemizdeki öğretmen yetiştirme arasındaki farklar hakkındaki görüşler	28
Tablo 14. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri	30
Tablo 15. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin eğitim ve süresi hakkındaki görüşleri	31
Tablo 16. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin başarıya etkisi ve uygulama hakkındaki görüşleri	32
Tablo 17. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminde öğrencilerin alacağı eğitim hakkındaki görüşleri	33
Tablo 18. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin öğrencilerin alacağı eğitim süresi hakkındaki görüşleri	34
Tablo 19. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminde öğrencilere uygulanacak şartlar hakkındaki görüşleri	35

Tablo 20.	Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminde öğretmen istihdamı hakkındaki görüşleri	36
Tablo 21.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri	37
Tablo 22.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun haksızlık olup-olmadığına dair genel görüşleri	38
Tablo 23.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun ÖSS puanı ve diploma hakkındaki genel görüşleri	38
Tablo 24.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun fakültelere etkisi hakkındaki genel görüşleri	39
Tablo 25.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitimi hakkındaki görüşleri.....	40
Tablo 26.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun dersleri hakkındaki görüşleri.....	41
Tablo 27.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin öğrencilerin alacağı eğitim hakkındaki görüşleri	42
Tablo 28.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin öğrencilerin alacağı eğitim süresi hakkındaki görüşleri.....	43
Tablo 29.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminde öğrencilere uygulanacak şartlar hakkındaki görüşleri	44
Tablo 30.	Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin öğretmen istihdamı hakkındaki görüşleri	45
Tablo 31.	Fen-Edebiyat Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi'nde verilecek formasyon hakkındaki genel görüşleri	46
Tablo 32.	Fen-Edebiyat Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri	47
Tablo 33.	Fen-Edebiyat Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonu uygulaması hakkındaki genel görüşleri	48
Tablo 34.	Fen-Edebiyat Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri	49
Tablo 35.	Fen-Edebiyat Fakültesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri	50

Tablo 36.	Fen-Edebiyat Fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri	51
Tablo 37.	Fen-Edebiyat Fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri	52
Tablo 38.	Fen-Edebiyat Fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri	53
Tablo 39.	Eğitim Fakültesi öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri	54
Tablo 40.	Eğitim Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri	56
Tablo 41.	Eğitim Fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri	57
Tablo 42.	Eğitim Fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri	58
Tablo 43.	Eğitim Fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri	59
Tablo 44.	Eğitim Fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri	60
Tablo 45.	Eğitim Fakültesi 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri	61
Tablo 46.	Eğitim Fakültesi 5. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri	63

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Giriş

Öğretmen, toplumun temel taşıdır. Bu nedenle öğretmen yetiştirme konusu da ülke gelişimi açısından büyük önem arz etmektedir. Türkiye’de öğretmen eğitimi, toplumdaki siyasi, sosyo-ekonomik ve kültürel gelişmelere paralel bir yol izlemiştir. Cumhuriyet dönemine geçilirken de öğretmen yetiştirme konusu çok önemli bir sorun olarak acil çözümler bekleyen alanlardan birisi olmuştur (Üstüner, 2004).

Türkiye’de öğretmen yetiştirme konusu, 16 Mart 1848’de Darülmuallimin (Erkek öğretmen okulu) adıyla İstanbul’da kurulan öğretmen okulu temel alındığında, 160 yıllık bir tarihsel gelişime sahiptir (Akyüz, 2005:162). Darülmuallimin Rüşdi de denilen bu okulların amacı, rüşdiyelere (ortaokul) öğretmen yetiştirmektir. Akyüz’ün açıkladığı ve yorumladığı 1 Mayıs 1851 tarihli bu öğretmen okulunun yönetmeliğinde (Darülmuallimin Nizamnamesi), “nitelikli öğretmen yetiştirilebilmesi için az sayıda öğrenci alındığı, hatta alınacak öğrenci sayısının 30’dan 20’ye indirildiği”, öğrencilerin yarışma sınavı ile alındığı, öğretim süresinin de üç yıl olduğu belirtilmektedir. Yine, sözü edilen yönetmeliğe göre, anılan öğretmen okuluna kabul edilen öğrencilerin “kendilerini yalnızca derslerine verebilmeleri, için dolgun maaş (burs) ödeneceği” hükmüne bağlanmıştır (Adem, 2000). Yine bu yönetmelikte bir başka maddeye göre boşalan bir rüşdiye (ortaokul) öğretmenliği görevine atanan öğretmen, bu atamayı kabul etmezse adayın elinden mezuniyet belgesi(diploma) alınacak, bu kişiye bir daha öğretmenlik hakkı veya bir eğitim kurumunda çalışma hakkı verilmeyecektir. Bu okulun ilk mezunlarından olan Selim Sabit Efendi [1829-1910], Türkiye’ de eğitimin yenileşmesi için önemli hizmetler veren ilk pedagoglardandır. 1862’ de iptidailere öğretmen yetiştirmek için Dar’ül Mualimin-i Sıbyan (Rüştiye üzerine 1 yıl süreli) açıldıysa da ileri programlar uygulandığı gerekçesiyle 1873 de bir ara kapatıldı (Sakaoğlu, 2003).

Daha sonra ise kız ilk mekteplerine ve rüştiyelerine kadın öğretmen yetiştirmek üzere Dar’ülmuallimat (Kız Öğretmen Okulu) Maarif-i Umumiye Nizamnamesi’nin 68. Maddesi uyarınca 1869’da, hizmete girdi. Okula Müzik dersi konması düşünüldü ama kızların öteki derslerindeki başarısını etkiler (!) kaygısıyla bundan vazgeçildi. Maarif Nazırı Safvet Paşanın okulu açış söylevi Takvim-i Vekayi’de yayınlandı. “Kadınlar, her türlü saygıya ve

riayete layıktır. Onların eğitimi ve öğretimine özen gösterilmesi gerekli bir konudur. Çünkü bir çocuk doğduğu andan, okula gidinceye kadar ana kucağındadır. Erkekler kadar kadınların da bilgiyle donatılmaları gerekir...” (Sakaoğlu, 2003). 1870 yılındaki sosyo-politik reform ile birlikte o tarihlerde yeni yeni gelişmekte olan liselere öğretmen yetiştirmek üzere İstanbul’da yeni bir tip okul olarak Öğretmen Eğitimi Enstitüsü (Darülmualimin-i Aliye) açılmıştır. Bu okul, ortaokuldan sonra 4 yıllık bir eğitimi kapsamıştır (Argün, 2008). Bu okuldaki mezun olanlar idadilerde ve daha yüksek derecede eğitim veren okullarda öğretmenlik yaparlardı. Fakat öğretmen yetiştirmeye dönük bütün bu adımlar henüz, yalnızca İstanbul’da açılan bu birkaç okulla sınırlıdır. 1873-1890 yılları arasında Bosna, Girit, Konya, Sivas, Amasya, Bursa, Kastamonu, Kudüs, Trabzon vilayetlerinde birer Darülmualim açıldı. II.Meşruiyetin ilanına kadar İstanbul dışında açılan yeni okullarla birlikte öğretmen yetiştiren okul sayısı 31’e çıktı (Türer, 1998). Öztürk’e göre öğretmen okullarının kuruluşu, Tanzimatçıların, öğretmensiz eğitim olmayacağını, bir başka anlatımla, çağdaş eğitim ve öğretimin medreseler yoluyla değil, ancak mesleğin gereklerine göre modern yöntemlerle yetiştirilecek öğretmenlerle mümkün olacağına inandıklarını göstermektedir. Ancak, Osmanlı Devletinin son zamanlarında ise öğretmen olmak için yalnızca okuma yazma bilme şartı yeterli sayılmıştır.

Kimi değişikliklerle bu öğretmen yetiştirme düzeni Kurtuluş Savaşına değin sürmüştür. Savaş sırasında Atatürk, 15 Temmuz 1921 tarihinde Ankara’da Maarif Kongresi’ni toplamıştır. Atatürk’ün kongreyi açış konuşması, üç yıl sonra yasalaştırılacak Öğretim Birliğinin bir çeşit habercisidir: Köy öğretmeni yetiştirilmesi, kongrenin en önemli gündem maddesidir. Cumhuriyetin kuruluşunun ilk çeyrek yüzyılında Öğretim Birliği ve Harf Devriminden sonra en öncelikli eğitim sorunu, öğretmen yetiştirilmedi. Çünkü 1923-1924 öğretim yılında var olan 10102 ilköğretim öğretmenin yalnızca yüzde 27’si alanda yetişmiş, yüzde 73’ü alan dışında eğitim-öğretim almışlardır. Alanda eğitim görmüş olanların da hemen hepsi medrese anlayışlı kişilerdi (Adem, 2000).

1923-1924 öğretim yılında bina, araç-gereç gibi en temel donanımlardan yoksun olan bazı Öğretmen okulları kapatılarak az sayıda tam donanımlı ve kadrolu Öğretmen Okulları oluşturma yoluna gidilmiştir. Bu amaçla Öğretmen okullarının bazıları daha elverişli durumlarda olanlarla birleştirilerek Kız öğretmen okullarının sayısı yediye, Erkek Öğretmen Okullarının sayısı on üçe indirilmiştir (MEB, 1995). Cumhuriyetin kurulduğu dönemde 13’ü “Darülmualimin” ve 7’si “Darülmualimat” olmak üzere toplam 20 kız ve erkek öğretmen yetiştiren kurum vardır. 3 Mart 1924 tarih ve 430 sayılı “Tevhidi Tedrisat

Kanunu” ile tüm okullar Milli Eğitim Bakanlığı’na (Maarif Vekaleti) bırakılmıştır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile ilköğretimin mecburi kılınması ve devlet okullarında parasız duruma getirilmesi ilkokul öğretmeni yetiştirme konusunda devletçe köklü tedbirler alınmasını gerektirmiştir (MEB, 1995:15). Atatürk, daha Cumhuriyet kurulmadan önce, 1 Mart 1923’te Türkiye Büyük Millet Meclisinin dördüncü toplanma yılını açarken yaptığı konuşmada, öğretmenlik mesleğinin önemini ve bu alanda yapılacak çalışmaları çarpıcı bir biçimde vurgulamaktadır. Bundan bir yıl sonra, 13 Mart 1924 tarih ve 439 sayılı “Orta Tedrisat Muallimleri Kanunu” kabul edilir. Bu yasayla öğretmenlik, “Devletin genel hizmetlerinden eğitim ve öğretimi yerine getirmekle görevli bir meslek” haline getirilir; ilk, orta ve yüksek olmak üzere üç kademeye ayrılır. Yasada ayrıca, öğretmen olabilme koşulları da ayrıntılı olarak belirtilir. Buna göre öğretmen okullarını bitirenler, Bakanlığın uygun göreceği yere stajyer öğretmen olarak atanmakta, bir yıl sonra stajyerliği kalkarak öğretmen unvanını almaktadırlar (Kavcar, 2002).

1.2. Orta Öğretime (Ortaokul-Lise) Öğretmen Yetiştirme

1870 yılında açılan Darül Muallime Aliye (Öğretmen Eğitimi Enstitüsü), Fen ve edebiyat bölümleri olan bu okul, 1895-1901 yılları arasında üç, daha sonra iki yıl üzerinden, kimi zaman bağımsız olarak, kimi zamanda üniversiteyle birlikte eğitim vermiştir. II. Abdülhamit zamanında “Muallimlikte Meslek-i ihtisas Tesisine Dair Talimat” çıkarılarak öğretmenlik için: iyi ahlak ve davranışlı olmak; öğretim görevinden başka bir görev ya da memuriyetle uğraşmamak; kendisine verilecek derse bağlılık ve ihtisasa uymak” (MEB, 1995, s.13) koşulları getirilmiştir. Bu dönemde, Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri, lise fen derslerine göre hazırlanan programlarındaki derslerin bir kısmını, 1914’ten sonra da derslerin tümünü, üniversiteden almaya başlamışlardır. Bu arada, Kız Yüksek Öğretmen Okulu ve Ana Öğretmen Okulu açılmış, geçici ilköğretim kanunu ile öğretmen okullarıyla ilgili 1913 ve 1915 yıllarında tüzükler çıkarılmıştır. Ana Öğretmen Okulu dört yıl sonra kapatılmış, 1927-28’de Ankara’da yeniden açılmış ve 1933’te yine kapatılmıştır (Akyüz, 1990; Altunya, 1992-1993; Duman, 1991; MEB, 1995; Okçabol, 1992-1993; Öztürk, 1996).

İlk olarak, 1926-1927 Öğretim yılında Konya’da açılan “Orta Muallim Mektebi” Türkçe öğretmeni yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. 1927 yılında Pedagoji Bölümü de eklenerek Ankara’ya nakledilen bu okula, 1928-1929 öğretim yılında Matematik, Fizik ve

Tabii Bilimler, Tarih, Coğrafya bölümleri eklenmiştir. 1929-1930 Öğretim yılında bu okula “Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü” adı verilmiştir. 1932-1933 Öğretim yılında İş Dersi, Resim ve Beden Terbiyesi Bölümleri, 1937-1948 yılları arasında Müzik, Fransızca, İngilizce ve Almanca Bölümlerinin eklenmesiyle bu Öğretmen Okulu, ortaokullarda okutulan genel eğitim derslerinin tümü için öğretmen yetiştirir bir duruma gelmiştir. Gazi Orta Muallim Mektebi, 1949-1950 Öğretim yılında “Gazi Eğitim Enstitüsü” adını almıştır (MEB, 1995:29; Büyükkaragöz, 1987:345; Cicioğlu, 1985:307).

1967-1968 öğretim yılında, tüm bölümlerin öğretim süresi 3 yıl olarak tespit edilmiş, 1978-1979 öğretim yılında ise 4 yıla çıkarılmış ve adı “Gazi Yüksek Öğretmen Okulu” olmuştur. Gazi Eğitim, Temmuz 1982’de kurulan “Gazi Üniversitesi”ne adını vermiştir (Akyüz, 1993:335).

1940’larda çok ciddi bir durum alan ortaokul öğretmen açığını kapatmak amacıyla başta Balıkesir, İstanbul ve İzmir illerinde yeni Eğitim Enstitüleri açılmıştır (MEB, 1995:31).

Cumhuriyetin ilk yıllarında lise ve dengi okullara öğretmen yetiştiren bir tek “Darülmuallimin” in yüksek kısmı olan “Darülmuallimin-Âli” vardır. 1924’de “Yüksek Muallim Mektebi” adı verilen okulun geliştirilmesi için çabalar harcanmıştır. Daha sonraki yıllarda “Yüksek Öğretmen Okulu” adını alan bu eğitim kurumu, 1954-1955 Öğretim yılına kadar liselere öğretmen yetiştirme görevini sürdürmüştür.

Cumhuriyetin ilk yıllarında lise ve dengi okullara öğretmen yetiştiren bir tek “Darülmuallimin” in yüksek kısmı olan “Darülmuallimin-Âli” vardır. Bu okul, 1924 yılında Yüksek Öğretmen Okulu adını almış ve öğrenim süresi 4 yıla çıkartılarak yeni bölümler eklenmiştir. Edebiyat, Felsefe, Tarih Coğrafya Matematik, Fizik-Kimya, Fen Bilimleri olmak üzere 7 bölümden oluşan okulun üç yılı Fakültelerden alınan alan derslerine, son 1 yılı ise Yüksek Öğretmen okulunda mesleki ve uygulama derslerine ayrılmıştır. Daha sonraki yıllarda bu okullardan, biri Ankara’da ve diğeri de İzmir’de olmak üzere iki tane daha açılmıştır (Argün, 2008).

Lise Öğretmenlerine duyulan ihtiyacın artması karşısında 12 Ağustos 1959 yılında Ankara’da ve 19 Ekim 1964’de İzmir’de birer Yüksek Öğretmen Okulu daha açıldı. Fakat bu okullara başvuran öğrencilerin üniversite giriş sınavını kazanmaları gerekiyordu. Bu durum önceden tespit edilen kontenjanların doldurulmasında güçlükler yaratıyordu. Bu güçlükleri kısmen gidermek ve yetenekli İlköğretmen Okulu öğrencilerine, az sayıda da

olsa, üniversiteye girme olanağını sağlamak amacıyla 1964 yılında İzmir ve Ankara Yüksek Öğretmen Okullarında hazırlık sınıfları açıldı (MEB, 1995:32).

1973-1974 Öğretim yılından sonra öğrenci sayılarında dikkat çekecek ölçüde bir azalmanın başlaması, bu okulları işlevlerini yapamaz duruma getirdi ve 1978-1979 Öğretim yılından itibaren kapatıldılar (MEB, 1995:33).

Cumhuriyet döneminde mesleki ve teknik eğitime öğretmen yetiştirmek üzere ilk açılan okul, 1934 yılında Ankara’da “Kız Meslek Öğretmen Okulu”dur. 1947-1948 Öğretim yılı başından itibaren okulun adı “Kız Teknik Öğretmen Okulu” olarak değiştirilmiş, öğretim süresi 3 yıldan 4 yıla çıkarılarak öğretim programları yeniden düzenlenmiştir. 1961-1962 öğretim yılında okulun adı “Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu” olarak değiştirilmiştir (MEB, 1995:48-49).

1937-1938 Öğretim yılında kurulan “Erkek Meslek Öğretmen Okulu” üç yıllık öğrenim süreli ve üç bölümlüydü. 1946 yılında öğretim süresi 4 yıla çıkarılan ve programlarında değişiklik yapılan okulun adı 1962 yılında “Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu” olmuştur (Duman, 1991:101).

1950’lili yıllara kadar sayı yönünden büyük artış gösteren orta dereceli Ticaret okullarının meslek öğretmeni ihtiyacı,”Yüksek İktisat ve Ticaret Okulları” mezunları ile karşılanmaya çalışılmıştır. Ticaret Okullarının meslek öğretmeni ihtiyacını karşılamak üzere 1955-1956 öğretim yılında öğretime başlayan “Ticaret Yüksek Öğretmen Okulu”nun öğretim süresi başlangıçta 3 yıl idi. 1965-1966 Öğretim yılında, bu okulun adı “Ticaret ve Turizm Yüksek Öğretmen Okulu” olmuş ve öğretim süresi 4 yıla çıkarılmıştır (MEB, 1995:51).

20 Temmuz 1982’de, yukarıdaki Yüksek Öğretmen Okulları’ndan bazıları Eğitim Fakülteleri, bazıları da Eğitim Yüksekokulları haline dönüştürülerek mevcut ya da yeni kurulan üniversitelere bağlanmıştır (Akyüz, 1993:336).

Üniversiteler, 1982 yılına kadar Öğretmen yetiştirme konusu ile doğrudan ilgilenmemiş olmalarına rağmen, genel liselere kültür dersleri öğretmenleri yetiştirmede önemli görevler yapmışlardır (Sözer, 1991:26). Yükseköğretim, 1981 yılında çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile önemli sayısal ve yapısal gelişmeler göstermiştir. Bütünleştirici bir yasa olan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Örgütüne bağlı yükseköğretim dışındaki tüm yükseköğretim kurumlarını üniversiteler çatısı altında toplamıştır. Böylece öğretmen yetiştiren kurumların tümü üniversiteler bünyesine alınmıştır.

1.3. Öğretmen Yetiştirmenin Üniversitelere Verilmesi

20 Temmuz 1982 tarih ve 17760 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” ile, öğretmen yetiştiren bütün kurumlar, ya var olan ya da yeni açılan üniversitelere bağlandılar. Böylece Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmen yetiştirme görevini üniversitelere devretmiş oldu ve 1957’de kurulan Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü kaldırıldı (Kavcar, 2002:35).

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunundan sonra 20 Temmuz 1982’de yapılan düzenlemeye göre ülkemizde kısa zamanda 21 eğitim fakültesi açıldı. Çeşitli alanlarla ilgili dal öğretmenlerini ağırlıklı olarak eğitim fakülteleri yetiştirmeye başladı. Bu gün itibariyle ülkemizde, 64 tane devlet üniversitesi Eğitim Fakültesi, 7 tane vakıf üniversitesi Eğitim Fakültesi ve 1 tane devlet üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi mevcuttur (Temmuz 2010).

Ayrıca Fen Edebiyat Fakülteleri de Öğretmen Yetiştiren kurumlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Fen edebiyat fakültelerinin liselere dal öğretmeni yetiştiren bölümlerinde yalnızca alan dersleri veriliyordu. Öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ise 1982’ye kadar pedagoji bölümleri, 1982’den sonra ise eğitim fakülteleri ya da eğitim bilimleri bölümleri tarafından yürütüldü. İleride öğretmen olmayı veya öğretmenlik yapma ihtimalini düşünen adaylar, iki yıl süreyle öğretmenlik sertifikası dersleri alıyorlardı. Bu arada okullarda uygulama (staj) yapıyorlar ve sonuçta öğretmenlik sertifikası elde ediyor, atanmaya hak kazanıyorlardı. Bu durum 1997 yılına kadar sürdü (Kavcar, 2002:35).

Öğretmen yetiştirme konusunda üniversitelerin deneyimi yoktu ve üniversiteler bu önemli göreve hiç hazır değildi. YÖK de bu konuya başlangıçta gereken önemi vermedi, gerekli özeni göstermedi. Öğretmenlik mesleği üniversitelerde önemsenmedi, ciddiye alınmadı, hatta küçümsendi. MEB 1992’de Erzurum’da Öğretmen Yetiştirme Koordinasyon ve İşbirliği Toplantısı düzenlemiştir. Bu toplantıda, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dekanı Aktaş “..hiçbir şey olmayan insanı öğretmen yaptık. Bu devletin temeline dinamit koymaktan farksızdır. Bu cehalet değilse ihanettir. Kim suçlu? (MEB, 1993, s. 19) sorusunu sormakta ve “Milli Eğitim Bakanlığı’nın farklı fakültelerden mezun gençleri, uydurma formasyon belgeleriyle öğretmen tayin etmesi bizim başarımızı engelleyen faktörlerden biridir (MEB, 1993, s. 21) demektedir YÖK’ün bu çok önemli konuya 15 yıl geçtikten sonra, 1997’de eğildiği görülmektedir.

1.4. Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılanması

Yüksek Öğretim Kurulu Yürütme Kurulunun 4 Kasım 1997 tarihli kararı ile eğitim fakültelerine yeni bir yapılanma getiren düzenleme gerçekleştirilmiştir. Dünya Bankası ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan işbirliğinin bir uzantısı olarak 1991 yılında öğretmen yetiştiren eğitim fakülteleri de proje kapsamına alındı. YÖK/Dünya Bankası projelendirme çalışmaları 1997 yılında sona erdi. Yabancı uzmanlarla birlikte oluşturulan yeni yapılanma 1998 yılında uygulamaya geçti.

Öğretmen Eğitiminde Yeniden Yapılanma ile dal öğretmenleri iki yolla yetişecektir:

1-Bazı dallar için öğretmen adayları dört yıl öğrenim göreceklidir: Türkçe, yabancı diller, güzel sanatlar, beden eğitimi, özel eğitim, bilgisayar ve öğretim teknolojileri bölümleri ile ilköğretim bölümünün dallarla ilgili programları. Bu dallara ilişkin öğretmenlik sertifikaları da dört yıllık lisans öğrenimi ile bütünleştirilmiştir.

2- Bazı dallar için öğretmen adayları 3,5 +1,5 veya 4 + 1,5 yıl öğrenim göreceklere, böylece tezsiz yüksek lisans yapmış olacaklardır: Orta öğretim fen ve matematik alanlar, sosyal alanlar bölümleri. Bir başka deyişle, fen ve edebiyat fakültelerinde dört yıllık lisans öğrenimini tamamlayanlar, öğretmen olmak isterlerse, üniversitelerde kurulmuş ya da kurulacak eğitim bilimleri enstitülerinde öğretim yöntemleri ağırlıklı tezsiz yüksek lisans yaparak öğretmen adayı olabileceklerdir. Tezsiz yüksek lisansın süresi üç yarıyıldır (Kavcar, 2002:35).

Eğitim fakültelerinde 8 yıldır yürütülen öğretmen yetiştirme lisans programlarının, 2006 yılında Yükseköğretim Kurulu ve eğitim fakültelerinin yönetici ve öğretim elemanları tarafından yeniden gözden geçirilerek güncellemeleri yapılmıştır (YÖK, 2007b). Bu güncelleme çalışmalarıyla Eğitim Fakültelerinde okutulan öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin adları, içerikleri, süreleri ve dönemlerinde düzenlemeler yapılmıştır (Mahiroğlu, 2006, 399). Alan öğretmeni yetiştiren Tezsiz Yüksek Lisans programları ise ilk uygulamaya konulduğu biçimiyle uygulanmaktadır. Fen ve Sosyal Bilimler Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programına ait yönerge 1 Temmuz 1196 gün ve 22683 sayılı Resmi gazetede yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinin 2/a maddesi ile Üniversitelerarası Kurulun 27 Mart 1998 gün ve 95 sayılı kararına uygun olarak hazırlanmıştır. Tezsiz Yüksek Lisans programına başvuruda bulunmak için adayların YÖK'ün belirlediği lisans programlarından birinden lisans diploması almış olmaları ve ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan Akademik Personel ve Lisansüstü

Eğitimi Giriş Sınavından (ALES) başvurduğu programın puan türünde en az 55 standart puana sahip olmaları gerekir.

Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programı on üç ders ve üç dönemden oluşmaktadır (YÖK, 1998b; Ünsal, 2004; Ada ve ark., 2005). 32 saat kuramsal, 26 saat uygulama olmak üzere toplam 45 kredilik ders okutulmaktadır. Üç dönem halinde verilen dersler Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Gelişim ve Öğrenme, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Özel Öğretim Yöntemleri I, Okul Deneyimi I, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Sınıf Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri II, Okul Deneyimi II, Seçmeli I, Konu Alanı Ders Kitabı, Rehberlik, Öğretmenlik Uygulaması ve Seçmeli II dir (Güven, 2009)

Ortaöğretim Tezsiz Yüksek Lisans Programı şöyledir:

<u>1. Dönem</u>	<u>Kredi*</u>
1. Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3-0-3
2. Gelişim ve Öğrenme	3-0-3
3. Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	3-2-4
4. Özel Öğretim Yöntemleri 1	2-2-3
5. Okul Deneyimi 1	1-4-3
I. Dönem Toplamı	12-8-16
<u>2. Dönem</u>	
1. Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme	2-2-3
2. Sınıf Yönetimi	2-2-3
3. Özel Öğretim Yöntemleri 2	2-2-3
4. Okul Deneyimi 2	1-4-3
5. Seçmeli 1	3-0-3
II. Dönem Toplamı	10-10-15
<u>3. Dönem</u>	
1. Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi	2-2-3
2. Rehberlik	3-0-3
3. Öğretmenlik Uygulaması	2-6-5
4. Seçmeli 2	3-0-3
III. Dönem Toplamı	10-8-14
<u>TOPLAM</u>	<u>32-26-45</u>

Kredi sütunundaki sayıların ilki dersin teorik ders saat sayısını, ikincisi uygulama saat sayısını, üçüncüsü ise dersin toplam kredi saat sayısını göstermektedir. Bir dersin toplam kredi saati, teorik saat sayısının tamamı ile uygulama saat sayısının yarısının toplamından oluşur (YÖK, 1997).

Daha sonra ise, Yüksek öğretim Kurulu (YÖK), eğitim fakültesi dışındaki öğrencilerin öğretmen olmak için mezuniyetten sonra aldıkları 'tezsiz yüksek lisans' eğitimini kaldırdı. YÖK Genel Kurulu, Üniversitelerarası Kurul (ÜAK), Öğretmen Yetiştirme Türk Milli Komitesi ve eğitim fakültelerinin görüşlerini alarak pedagojik formasyon eğitimi alanında önemli kararlar aldı. “tezsiz yüksek lisans” yerine pedagojik formasyon eğitimi getirdi. 2010-2011 eğitim öğretim yılına kadar fen-edebiyat fakülteleri mezunları bu eğitimi alabiliyorlardı. 28.01.2010 tarihli T.C. YÖK kararı gereği, hangi fakülteden ya da bölümden olduğuna bakılmaksızın öğrenci iken ya da mezuniyet sonrası gerekli koşulları sağlayan tüm fakültelerin ve tüm bölümlerin öğrencileri artık pedagojik formasyon eğitimi alabileceklerdir. Geçmiş yıllarda sadece mezuniyetten sonra alınabilen bu eğitim, 28.01.2010 tarihli karar gereği bundan sonra öğrencilik devam ederken alınan ek dersler ile de alınabilecek. Eğitim fakültelerinin uygulayacağı formasyon eğitimine 9 kriter getirdi. Eski mezunlara da formasyon alma hakkı veren YÖK, başarılı öğrencilerin öğretmen adayı olması için formasyon alacaklara not şartı koydu. YÖK Başkan Vekili Prof. Dr. Yekta Saraç amaçlarını daha kaliteli ve nitelikli öğretmen adayları yetiştirmek' olarak özetlerken, mezuniyetten sonra 1 yılda alınan tezsiz yüksek lisansı pratikte öğrencilerin faydasına olmadığı için kaldırdıklarını belirtti. Saraç'a göre, ayrıca tezsiz yüksek lisansa giriş için kullanılan ALES ve yabancı dil bilgisi gibi şartlar yerine diploma notu kriteri getirilmesinin daha doğru olduğudur.

2010-2011 eğitim öğretim yılında öğrenci olanlar, 4 yarıyılın ağırlıklı not ortalaması en az 2,5/4 ve alttan başarısız ders sayısı en fazla 2 olanlar, 5. Yarıyıldan itibaren başlayarak ve toplamda 4 yarıyıla yayılacak şekilde ek dersler (formasyon dersleri) alarak öğrenciliği sırasında formasyon eğitimi alabileceklerdir.

Eğer 2010-2011 eğitim-öğretim yılı itibariyle mezun durumda ve lisans mezuniyet ortalaması en az 2,5/4 olanlar ise doğrudan bu eğitimi verebilecek üniversitelere başvurarak mezuniyetlerinden sonra da formasyon eğitimi alabilecekler. Yükseköğretim Genel Kurulunun 21/01/2010 tarihli konuyla ilgili kararlarına göre YÖK'ün belirlediği formasyon eğitimi kriterlerini sağlamayan üniversiteler pedagojik formasyon eğitimi veremeyecek. YÖK, hangi üniversitelerin “Formasyon Eğitimi Sertifikası” verebileceğini

her yıl yapacağı kontroller ile belirleyecek ve bu durumda formasyon sertifikası eğitimi verebilecek üniversiteler her yıl değişiklik gösterebilecektir.

Karadeniz Teknik Üniversitesi 2010-2011 yılından itibaren, fen edebiyat fakültesi matematik bölümü öğrenci ve mezunlarına uygulanmakta ve uygulanacak olan mezunlara 2 dönem, şunda 3. Sınıfta olanlara 3 dönem formasyon eğitimi Tablo 1 ve Tablo 2 de gösterilmiştir.

Tablo 1. Fen-Edebiyat Fakültesi mezunları 2010-2011 eğitim-öğretim yılından itibaren 3 dönem ders programı

MATEMATİK-MEZUN		
I. DÖNEM		
DERSİN ADI	YARIYIL	KREDİ
Eğitim Bilimine Giriş	1	2 - 0 - 2
Gelişim Psikolojisi	1	2 - 0 - 2
Öğrenme Öğretme Kuram ve Yaklaşımları	1	2 - 0 - 2
Sınıf Yönetimi	1	2 - 0 - 2
Ölçme ve Değerlendirme	1	2 - 0 - 2
Program Geliştirme ve Öğretim	1	2 - 0 - 2
I. DÖNEM TOPLAM	1	12 - 0 - 12
II. DÖNEM		
DERSİN ADI	YARIYIL	KREDİ
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2 - 2 - 3
Özel Öğretim Yöntemleri	2	3 - 2 - 4
Rehberlik	2	2 - 0 - 2
Öğretmenlik Uygulaması	2	2 - 6 - 5
II. DÖNEM TOPLAM	2	9 - 10 - 14
GENEL TOPLAM		21 - 10 - 26

Tablo 2. Fen-Edebiyat Fakültesi 3. öğrencilerine ait 2010-2011 eğitim-öğretim yılından itibaren 3 dönem ders programı

MATEMATİK- LİSANS		
I. DÖNEM		
DERSİN ADI	YARIYIL	KREDİ
Eğitim Bilimine Giriş	1	2 - 0 - 2
Gelişim Psikolojisi	1	2 - 0 - 2
Öğrenme Öğretme Kuram ve Yaklaşımları	1	2 - 0 - 2
I. DÖNEM TOPLAM	1	6 - 0 - 6
II. DÖNEM		
DERSİN ADI	YARIYIL	KREDİ
Sınıf Yönetimi	2	2 - 0 - 2
Ölçme ve Değerlendirme	2	2 - 0 - 2
Program Geliştirme ve Öğretim	2	2 - 0 - 2
II. DÖNEM TOPLAM	2	6 - 0 - 6
III. DÖNEM		
DERSİN ADI	YARIYIL	KREDİ
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	3	2 - 2 - 3
Özel Öğretim Yöntemleri	3	3 - 2 - 4
Rehberlik	3	2 - 0 - 2
Öğretmenlik Uygulaması	3	2 - 6 - 5
III. DÖNEM TOPLAM	3	9 - 10 - 14
GENEL TOPLAM		21 - 10 - 26

Tezsiz yüksek lisans programı ile pedagojik formasyonu karşılaştıracak olursak, tezsiz yüksek lisans da 3 dönemde toplam 32 saat teorik ders 26 saat uygulama yapılırken pedagojik formasyon da ise sadece 21 saat teorik ders ve 10 saat uygulama yapılmaktadır. Dersler bazında incelediğimizde Öğretmenlik uygulaması dersi ve Öğretim Teknolojileri ve Tasarım dersi aynı şekilde uygulanırken Özel Öğretim Yöntemleri dersinin uygulaması yarıya indirilmiş, Sınıf Yönetimi dersinin uygulaması kaldırılmış, Sınıf Yönetimi, Okul deneyimi ve Konu Alanı Ders Kitabı İncelemesi dersleri ise tamamıyla kaldırılmıştır. Özellikle sınıf yönetimi ve okul deneyimi öğretmen adayı için en önemli konulardan biridir. Okul deneyimi olmayan sınıf yönetimi hakkında yeterli bilgi ve deneyimi olmayan bir öğretmenin öğretmenliğe başladığında uzun bir zamanı bu konularda bilgi edinmekle, tecrübe etmekle geçecektir. Bu da bir zaman kaybıdır. Tezsiz Yüksek Lisans da alınan formasyon derslerinin bile azlığından yakınılırken formasyon derslerinin en önemli kısımlarının göz ardı edilerek bir pedagojik formasyonunun hazırlanması öğretmenlik mesleğinde formasyon eğitiminin ciddiyetini kaybettirmiştir.

1.5. Araştırmanın Gerekçesi

Günümüzde bilimsel ve teknolojik gelişmeler sosyal yaşamı daha karmaşık hale getirmektedir. Bu durum eğitimi daha da önemli hale getirmektedir (Akkoyunlu, 1995). Eğitim, Toplumun gelişmesini, güçlenmesini ve ayakta kalıp sürekliliğini sağlayan en önemli unsurdur. Toplumun eğitim kavramı ve hizmeti ile özdeşleştirdiği kurum, okuldur. Okulu diğer eğitim kurumlarından ayıran temel özellik, insan üzerinde çalışması ve onu farklılaştırmasıdır (Açıkalın, 1994:2).

Okulun sistem olarak en önemli ögesi ise eğitici personel, yani öğretmendir. Eğitimin temel taşı olan, yeni nesillerin gelişmesini ve şekillenmesini sağlayan öğretmenin, iyi bir eğitimden geçmesi şarttır. Bu da ancak iyi bir öğretmen yetiştirme programıyla mümkün olacaktır. Ülkeler, değişen ve gelişen modern üretim tarzları ve metotlarına cevap verecek biçimde eğitim sistemlerini yenilemek zorundadırlar. Ekonomik, sosyal ve teknolojik alanlardaki hızlı değişime uyum sağlamak için, yeterli nicelik ve nitelikte insan gücüne ihtiyaç vardır. Ülkeler, ancak sağlıklı bir eğitim sistemi ile, kalkınmanın gerektirdiği sayı ve nitelikte insan gücü yetiştirirler (Kaya, 1989:2). Kalkınmayı sağlayacak olan insan gücünü yetiştiren de öğretmendir.

İyi ve nitelikli bir eğitimi nitelikli öğretmenler yapar. Bundan dolayı, “Bir okul, ancak, içindeki öğretmenler kadar iyidir” denilebilir. Bilindiği gibi iyi bir öğretmenin iki temel özelliğe sahip olması gerekir: Mesleki özellikler, kişisel özellikler. Mesleki özellikler, genel kültür, alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisidir. Kişisel özellikler, kişinin mesleğe yatkınlığı, öğretmenlinin gerektirdiği örnek olma, model olma niteliklerini içerir (Kavcar, 2002).

1848 yılında öğretmen okullarının açılmasıyla başlayan nitelikli öğretmen yetiştirme arayışları hala devam etmektedir. Yıllar boyu öğretmen yetiştirme düzeninin oluşturulmasında çeşitli modeller önerilmiş, bunlardan birçokları da uygulamaya konulmuştur. Fakat gerekli plan ve program yapılmadan uygulamaya konulan modeller zamanla geçerliliğini yitirerek sürelerini tamamlamışlardır. Öğretmen yetiştirme düzeninde günübürlük, pragmatik kararların uygulanması öğretmenlik kavramına büyük zararlar vermiştir (Korkmaz, 2004).

Öğretmen yetiştiren bir kurumda, mutlaka öğretmenlik havasının esmesi ve öğretmenlik çevresinin bulunması lazım. Aksi halde saksıda kiraz ağacı yetiştirmeye benzer bu. Bugün eğer öğretmen yetiştiren müesseseler birer ikişer üniversitelere dağılırsa,

orada ezilir, erir gider. Artık üniversitelerin diğer fakültelerinden mezun olanlar ve iş kuramayanlar, bir öğretmen sertifikası ile öğretmen olurlar ve öğretmenlik de artık meslek olmaktan çıkar (MEB, 1982, s. 204).

MEB'in 27 Ocak 1984'te hazırladığı bir raporda da “öğretmen yetiştiren fakültelerde öğrencilerin bir bütünlük içinde eğitilmesi amacıyla özel alan, meslek bilgileri, genel kültür derslerine, bölümlerin özelliklerine göre ağırlık verilmeli, bu konuda Bakanlık tarafından yapılan öneriler dikkate alınmalı ve uygulanmalı (Duman, 1991, s. 202) gibi düşünceler vurgulanmaktadır.

H. Cırıtlı “öğretmen yetiştirme, sadece akademik bilgi vermekle olmaz. Mesleki bilgi vermekle de olmaz. Mesleki bilgi iyice sindirilecek, bir öğretmenlik sanatı haline getirilecektir (MEB, 1989, s.160) demektedir.

YÖK'ün 1998' de yürürlüğe koyduğu uygulamalarla birlikte sürekli ölçme ve değerlendirme çalışmalarıyla kendini geliştirme yolunda öğretmen eğitimi tam rayına giriyor derken YÖK'ün “Fen-Edebiyat fakültelerinde lisans eğitimi sırasında öğrencilere pedagojik formasyon dersleri verilebilecektir” kararı öğretmen eğitimini raydan çıkararak sonu bilinmeyen bir maceraya sürüklemektedir. Bedelini şimdiden kimsenin tahmin edemeyeceği bir macera! (Baki ve Baki, 2010).

Bu gerekçelerim doğrultusunda, Fen edebiyat fakültelerine verilen formasyon hakkında; fen edebiyat fakültesi, eğitim fakültesi yönetici, öğretim üyesi ve öğrencilerinin görüşlerini belirlemek medyadaki yansımalarını ortaya koymak için bu araştırma yapılmıştır.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, Trabzon ilinde bulunan K.T.Ü, Fatih Eğitim fakültesi matematik öğretmenliği ve KTÜ, Fen Edebiyat fakültesi Matematik bölümü ile sınırlı bir özel durum çalışmasıdır.

1.7. Araştırmanın Problemi

Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen, öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkının, çeşitli çevrelerdeki yansımaları nelerdir?

Bu problem doğrultusunda araştırmanın alt problemleri;

A1. Fen edebiyat fakültesi mensuplarının F.E.F öğrencilerine verilen formasyon ile ilgili görüşleri nelerdir?

A2. Eğitim fakültesi yöneticileri, öğretim üyeleri ve öğrencilerinin F.E.F öğrencilerine verilen formasyon ile ilgili görüşleri nelerdir?

A3. F.E.F öğrencilerine verilen bu formasyon hakkının medyadaki yansımaları nelerdir?

1.8. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, YÖK' ün verdiği yeni bir kararla Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine öğrenim görürken formasyon dersleri alarak öğretmen olma hakkı verilmesinin fen edebiyat fakültesi, eğitim fakültesi ve medyadaki yansımalarını, üniversitelerdeki yönetici, öğretim üyesi ve öğrencilerin görüşlerine başvurarak, basın ve internetten bu konuyla ilgili, doküman derleyerek ortaya koymaktır.

2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

Bu bölümde araştırmanın yürütülmesinde takip edilen yöntem, verilerin toplanması ve elde edilen verilerin analizinde takip edilecek işlemler açıklanacaktır.

2.1. Yöntem

Bu çalışma, Trabzon'da, KTÜ Fen edebiyat fakültesi ve fatih eğitim fakültesi yönetici, öğretim üyeleri ve öğrencilerinin fen edebiyat fakültelerine verilen formasyon hakkındaki görüşlerini ortaya koymak için yapılan bir özel durum çalışmasıdır.

Çalışmanın ilk aşamasında yöneticilerin, öğretim üyelerinin ve öğrencilerin görüşlerini belirlemek için her bir gruba, 3 farklı mülakat sorusu hazırlanmış ve mülakatlar yapılmıştır. İkinci aşamada ise çeşitli basın yayın organlarından ve internetten bu konu ile dokümanlar derlenmiştir.

2.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışma, K.T.Ü fen edebiyat fakültesinde, bir yönetici, matematik bölümünden ise beş öğretim üyesi, matematik bölümü 1.,2., 3. ve 4. sınıflardan üçer öğrenci olmak üzere 12 öğrenci ve eğitim fakültesindeki 1 yönetici, Matematik Eğitimi anabilim dalından beş öğretim üyesi, Orta Öğretim Matematik Öğretmenliği bölümü 1., 2., 3., 4. ve 5. sınıflardan üçer öğrenci olmak üzere 15 öğrenci, sonuç olarak toplam 2 yönetici, 10 öğretim üyesi ve 27 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırma etiği çerçevesinde katılımcıların isimleri kullanılmamıştır. Eğitim fakültesi yöneticisi “Yönetici E”, Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi “Yönetici F”, Eğitim fakültesi öğretim üyeleri “EÖÜ1”, “EÖÜ2”, “EÖÜ3”, “EÖÜ4”, “EÖÜ5”, Fen Edebiyat Fakültesi Öğretim üyeleri “FÖÜ1”, “FÖÜ2”, “FÖÜ3”, “FÖÜ4”, “FÖÜ5”, Eğitim fakültesi öğrencileri “EÖ1”, “EÖ2”, “EÖ3” ve Fen Edebiyat Fakültesi öğrencileri “FÖ1”, “FÖ2”, “FÖ3” olarak adlandırılmışlardır.

2.3. Verilerin Toplanması

Yönetici, öğretim üyesi ve öğrencilerin görüşlerini belirlemek için mülakat yöntemi kullanılmıştır. Yapılan mülakatlar ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Medyadaki yansımalarını, belirlemek için ise doküman incelemesi yapılmıştır.

2.3.1. Mülakat Yöntemi

Bu araştırmada yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılmıştır. Bu mülakat yönteminde soruların sırasını değiştirebilme, soruları daha ayrıntılı bir biçimde açıklayabilme olanakları vardır (Çepni, 2005).

Mülakat, üniversite yöneticilerinin, öğretim üyelerinin ve öğrencilerin fen edebiyat fakültelerine verilen formasyon ile ilgili düşüncelerini ortaya koyma amacına yönelik yapılmıştır.

Hazırlanan mülakat soruları iki uzman kişi tarafından incelenip gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra uygulanmıştır. Aşağıda mülakat soruları ve hangi amaçla soruldukları tablo ile verilmiştir.

Tablo 3. Yöneticilere sorulan mülakat soruları ve amaçları

Mülakat Soruları	Amaçlar
1- Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen, öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?	Yöneticilerin, fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşlerini belirlemek
2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup- olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?	Yöneticilerin, verilecek olan formasyon derslerini, verimli olup – olmayacağına dair görüşlerini belirlemek.
3- Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen bu hak bu fakültelerin tercih edilmesini, ne yönde etkileyecektir?	Yöneticilerin, formasyonun, fakülte tercihlerine ve öğretmen geleceğine etkisi hakkında, görüşlerini belirlemek.
4- Bu uygulama öğretmen eğitiminin geleceğini nasıl etkileyecektir ?	
5- Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?	Yöneticilerin, tezsiz yüksek lisans bölümünün kapatılmasına dair görüşlerini belirlemek.
6- AB’ de alan öğretmeni eğitimi programları nasıldır? AB, uyum sürecinde programlar birbirine benzemeli mi?	Yöneticilerin, AB de öğretmen yetiştirme ve bu uygulama ile AB deki uygulamaların karşılaştırılması hakkındaki görüşlerini belirlemek.
7- Bu uygulama ile AB ülkelerinin uygulamalarını karşılaştırdığınızda farklar var mıdır? Bizim uygulamamızın üstün tarafları var mıdır?	

Tablo 4. Öğretim üyelerine sorulan mülakat soruları ve amaçları

Mülakat Soruları	Amaçlar
1- Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?	Öğretim üyelerinin Fen Edebiyat fakültelerine verilen formasyon hakkı ile ilgili düşüncelerini belirlemek
2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup - olmayacağı hakkında ne düşünüyorsunuz?	Öğretim üyelerinin Formasyonun yeterliliği konusundaki görüşlerini belirlemek
3- Eğitim Fakültelerinin, 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise, 4 yılda, lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?	Öğretim üyelerinin Eğitim fakülteleri ve fen edebiyat fakülteleri arasındaki uygulama farklılıkları hakkında ki görüşlerini belirlemek
4- Fen edebiyat fakültesi öğrencileri 4 yıl, eğitim fakültesi öğrencileri 3,5 yıl alan bilgisi eğitimi alıyor. Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?	Öğretim üyelerinin Öğretmen yetiştirilmesinde Alan bilgisinin yeri hakkındaki düşüncelerini belirlemek
5- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin, öğrencinin, branş derslerindeki başarısını, etkileyip etkilemeyeceği hakkında ne düşünüyorsunuz?	Öğretim üyelerinin formasyon ve alan dersleri arasındaki etkileşim hakkındaki düşüncelerini belirlemek
6- Bu uygulama öğretmen adaylarının istihdamını ne yönde etkileyecektir?	Öğretim üyelerinin uygulamanın sonuçları hakkındaki görüşlerini belirlemek
7- Öğretmenlikte, alan bilgisi mi, yoksa alan öğretme bilgisi mi daha önemlidir?	Öğretim üyelerinin, öğretmen yetiştirilmesi konusundaki görüşlerini belirlemek
8- Formasyon derslerinin, uygulaması MEB'e bağlı okullarda yapılmaktadır. Uygulama aşamasının sorun teşkil edip etmeyeceğine dair görüşleriniz nelerdir?	Öğretim üyelerinin Uygulama sürecindeki güçlükler hakkındaki görüşlerini belirlemek
9- Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.	Öğretim üyelerinin tezsiz yüksek lisans programı hakkındaki görüşlerini belirlemek
10- Fen Edebiyat Fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin 4 yarıyıl mezun durumdakilerin ise 2 yarıyıl formasyon dersleri almalarını nasıl değerlendiriyorsunuz.	Öğretim üyelerinin Eğitim fakülteleri ve fen edebiyat fakülteleri arasındaki uygulama farklılıkları hakkında ki görüşlerini belirlemek
11- Formasyon almak için, getirilen 2,5 not ortalaması şartını nasıl değerlendiriyorsunuz?	Öğretim üyelerinin formasyon için not barajı olması konusundaki görüşlerini ortaya çıkarmak

Tablo 5. Öğrencilere sorulan mülakat soruları ve amaçları

Mülakat Soruları	Amaçlar
1- Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz? a- Sizce bu uygulama doğru mudur? b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?	Öğrencilerin formasyon uygulamaları ile ilgili düşüncelerini ortaya koymak
2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?	Öğrencilerin uygulama sonuçlarının faydasına olan inançlarını ortaya koymak
3- Fen Edebiyat fakültesi öğrencilerinin Formasyon derslerini alabilmeleri için 2,5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.	Öğrencilerin formasyon için not barajı konusundaki görüşlerini ortaya çıkarmak
4- Tezsiz Yüksek Lisans programının kaldırılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?	Öğrencilerin tezsiz yüksek lisans programı hakkındaki görüşlerini belirlemek

2.4. Verilerin Analizi

Yapılan bu çalışmada içerik analizi ve doküman analizi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat formu hazırlanarak yönetici, öğretim üyesi ve öğrencilerle birebir mülakat çalışması yapılmıştır. Bu çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış mülakat kullanılmıştır. Mülakat verileri elektronik olarak kaydedilmiş ve sonrasında araştırmacı tarafından transkript edilmiştir. Mülakatlardan elde edilen veriler, tekrar tekrar okunarak araştırma kapsamı dışında kalan veriler çıkartılmış ve veriler indirgenmiştir (Data Reduction). İndirgenen verilerden kodlamalara geçilmiştir. Kodlamalardan yapılan çıkarımlar sonucu oluşturulan ifadeler tema haline getirilerek okuyucu için anlamlı bir hale sokulmuştur. Elde edilen temalar ve kodlardan tablolar oluşturularak okuyucunun işi kolaylaştırılmaya çalışılmıştır. Böylece her bir katılımcının her bir araştırma sorusu hakkındaki görüşlerini görebileceğimiz tablolar oluşturularak veriler sergilenmiştir (Data Display). Sergilenen verilerden anlamlı sonuçlar çıkarılmaya çalışılarak, araştırma sonlandırılmıştır (Conclusion).

Kodlama güvenilirliği ise, Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) (Miles & Huberman, 1994) formülü yardımıyla hesaplanmış ve güvenilirlik katsayısı 0.85 gibi yüksek bir değer bulunmuştur.

2.4.1. İçerik Analizi

İçerik analizinde temel amaç, toplam verileri açıklayabilecek ilişkilere ulaşmaktır. Bu amaçla toplanan verilerin kavramsallaştırılması, kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklanan temaların saptanması gerekmektedir (Strauss ve Corbin, 1990). Coffey ve Atkinson veri analiz sürecinin kapsamlı ve sistematik olması gerektiğini, ancak, bu süreci her araştırma için geçerli olabilecek standart bir süreç haline getirmenin mümkün olamayacağını belirtmiştir. Nitel araştırmalarda veri toplamada gözlem ve görüşmenin olanaklı olmadığı durumlarda veya araştırmaların geçerliliğini artırmak amacıyla araştırılan probleme ilişkin yazılı ve görsel materyaller de araştırmaya dahil edilir (Yıldırım ve Şimşek, 2004:153).

2.4.2. Doküman Analizi

Araştırılmak istenen konu hakkında bilgi sağlayan her türlü yazılı materyale doküman adı verilmektedir (Balcı, 2004)

Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren mevcut kayıt ve belgeleri inceleyerek veri toplama olarak bilinir (Ekiz, 2003; Karasar, 2003; Yıldırım ve Şimşek, 2004). Nitel araştırmalarda doğrudan gözlem ve görüşmenin olanaklı olmadığı durumlarda veya araştırmanın geçerliliğini artırmak amacıyla, görüşme ve gözlem yöntemlerinin yanında üzerinde çalışılan araştırma problemiyle ilişkili yazılı ve görsel materyaller ve malzemeler de araştırmada kullanılabilir. Yani doküman incelemesi veya analizi tek başına bir araştırma yöntemi olabileceği gibi diğer nitel yöntemlerin kullanıldığı durumlarda ek bilgi toplama yöntemi olarak da kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2004). Doküman incelemesinin en önemli yanı araştırmacı ile belge arasında iletişim sağlamamasına imkan vermesidir (Ekiz, 2003)

Verilerin analiz edilmesi elde edilen dokümanın, araştırmada kullanılacak tek veri kaynağı mı yoksa dokümanın diğer veri toplama yöntemleri (gözlem, mülakat vb.) ile birlikte kullanılacağı önemlidir. Dokümanların diğer veri toplama yöntemleriyle birlikte kullanılması durumunda karışık bir veri analizine ihtiyaç olmayabilir. Çünkü araştırmacı dokümandan elde edeceği verileri, görüşme ve gözlemler yoluyla elde edeceği verileri desteklemek, çürütmek veya bulduğu sonuçlara alternatif açıklamalar getirmek amacıyla kullanılabilir. Öte yandan eğer dokümanlar bir araştırmada tek veri kaynağını oluşturursa

bu durumda dokümanların tam bir veri analizi yapılması gerekir. Dokümanları böyle bir amaç için kullanacak olan araştırmacılar analize konu olan veriden örneklem seçme, verileri analiz etmek için standartlar geliştirme, doküman içeriğini standartlara göre test etmek ve sayılaştırma aşamaları kullanırlar (Balcı, 2004).

3. BULGULAR

Bu bölümde ilk olarak çalışmaya katılan yöneticilerin, öğretim üyelerinin, öğrencilerin Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen Formasyon hakkı ile ilgili görüşleri belirtilmiştir. Bu görüşleri içeren tablolar oluşturulmuştur. Tabloların içeriğinde, uygulamanın getirdikleri hakkındaki düşünceler, alt başlıklar halinde bulunmaktadır. Bu bölümde yer alan yönetici, öğretim üyesi ve öğrencilerin isimleri yerine kısaltmalar ve rakamlar kullanılmıştır. Ayrıca bu bölümde uygulamanın internetteki ve medyadaki yansımaları da yer almaktadır.

3.1. Yöneticilerin Formasyon Hakkındaki Genel Görüşleri

Bu bölümde Fen Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi yöneticilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen Formasyon hakkındaki genel görüşlerinin tema ve alt temalarına göre tablo ile gösterimine ve bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 6. Yöneticilerin formasyon hakkındaki genel görüşleri

Yöneticiler	Öğrenci	
	Ayrımcılık	Hak
Yönetici E	Fen Edebiyat Fakültesi mezunları, 5. Yılında öbürlerinin aldığı dersleri alarak hem kendi alanlarının diplomasına hem de öğretmenlik diplomasına sahip oluyorlardı. Eğitim fakültesi öğrencileri ise 5 yıl yine okuyorlardı, bir diploma sahibi oluyorlardı. Zaten fen edebiyatlar lehine pozitif bir ayrımcılık vardı. Dolayısıyla, bu eğitim fakültesi öğrencilerine yapılmış bir haksızlıktır.	Fen edebiyat fakülteleri öğrencilerine Formasyon hakkı yok muydu da yenisi veriliyor. Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine formasyon... verilmiyordu diye bir şey yok.
Yönetici F	Bilgi Yok	Yani Türkiye’ de temel bilim eğitimi öğretimini yapan da burasıdır. Dolayısıyla, işte fizik, kimya Matematik, Biyoloji, Tarih, Türk dili ve edebiyatı, Coğrafya, Sosyoloji, Psikoloji Türkiye’deki bir çok fen edebiyatların bu tür bölümleri var. Türkiye’ de saydığım bu temel bilim alanlarında veya diğer sosyal bilim alanlarında kim daha iyi bilir dediğiniz zaman bu insanlar biliyor. Burada bir orta yolun bulunması lazım ki şu anda öyle bir şey alındı zaten. Yani YÖK bu hakkı verdi.

Tablo 6’da; Yönetici E, Fen edebiyat fakültesinden mezun olan öğrencilerin zaten öğretmenlik hakkı bulunduğunu ayrıca böyle bir uygulamaya gerek olmadığını belirtiyor. Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine mezun olduktan sonra 1 yıl eğitim alarak öğretmenlik hakkı daha önce de verildiğini ve bu şekilde fen edebiyat fakültesi mezunlarının 5 yılda hem kendi diplomalarına hem de öğretmenlik diplomalarına sahip olarak diplomalarına sahip olarak zaten fen edebiyat fakülteleri öğrencileri lehine bir ayrımcılık olduğunu ifade ediyor.

Yönetici F ise kendi öğrencilerinin alan bilgisi yönünden daha iyi olduğunu ve alanını daha iyi bilenlerin öğretmen olmasının ülke yararına olacağını belirtti. Kim daha iyi biliyorsa onun öğretmen olması gerektiğini ve YÖK’ ün böyle bir hak verdiğini ifade etti. Burada Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi bu karardan önce fen edebiyat fakültesi öğrencilerine öğretmenlik hakkı tanınıp tanınmadığı yönünde bir bilgi vermedi.

Tablo 7. Yöneticilerin formasyon ülke açısından çözüm çözümsüzlük görüşleri

Yöneticiler	Ülke	
	Çözümsüzlük	Çözüm
Yönetici E	Bu söz konusu alanlarda Türkiye’nin öğretmen açığı yoktur. Önümüzde küçük bir pasta var. Bu pastayı diyelim ki biz 50 kişi pay edeceğiz. Ama aynı pastayı büyütmedik, aynı iş potansiyeli var ama şimdi 500 kişi aynı pastayı yiyecek gibi onun başına yığıyoruz. O zaman ne olur? Kaos, karmaşa ve kavga bu bir çözüm değil bu bir çözümsüzlüktür.	Bilgi Yok
Yönetici F		Kim daha iyi biliyorsa onun öğretmen olması gerekiyor. Yani biz alanı öğreteceğiz. Eğitimciler de bu işin nasıl öğretileceğini onlara öğretecekler. Dolayısıyla bu şekilde bir orta yolla herhalde orta öğretimdeki problemlerin önüne geçilebilir. YÖK’ ün böyle bir şey yapması gerçekten Türkiye’nin lehine olan bir şey olarak düşünüyorum.

Tablo 7’de; Yönetici E, ülkede öğretmen açığı olmadığını ifade etti. İş potansiyelini artırmadan işten yararlanacak kişi sayısını artırmanın ülkeyi kaosa sürükleyeceğini ve bu uygulamanın eğitim için bir çözüm değil çözümsüzlük getirdiğini belirtti.

Yönetici F ise bu uygulama ile orta öğretimdeki problemlere bir çözüm sağlanabileceğini belirtti. Alan bilgisinin Fen edebiyat fakültesi tarafından, alan öğretmen

bilgisinin de Eğitim fakültesi tarafından verilerek bir orta yolun bulunacağını ve YÖK'ün bu kararının Türkiye lehine olacağını ifade etti.

Tablo 8. Yöneticilerin formasyonun dersler yönünden verimli olup- olmadığına dair görüşleri

Yöneticiler	Formasyon		
	Dersler		Nitelikli Öğretmen
	Teori	Uygulama	
Yönetici E	Hangi dersleri biz bu gençlere okutacağız? Hala 70' lerde, MEB in bir 7 derslik 8 derslik bir programı vardı. Hala o dersleri okutarak mı biz bu öğrencilere, yenilere, yeni, adaylara öğretmenlik Formasyonu kazandırma çabası içerisinde olacağız. Yoksa Günümüzün koşullarına göre dünyayı da bir tarayıp günümüz öğrencisinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek, sınıfta gerçekten rehber ve lider rolünde olacak bir öğretmen mi yetiştireceğiz? Yoksa elinde sertifikası olan ama ne yapacağını bilmeyen birisini mi yetiştireceğiz? Başka bir ifadeyle, Formasyonu formaliteye mi çevireceğiz, yoksa gerçekten formasyon, onu şekillendirip ideal öğretmen haline getirebilecek miyiz. Öğretmeni iyi yetiştirecek ortamı oluşturalım, uygun dersler okullarda uygulamaya gerekli şekilde önem verelim.	Uygulama sayısı ne yazık azaltıldı. Halbuki meslek iş başında öğrenilir. Birine bir şey öğretmen istiyorsanız o mesleğin içinde çalışırken de bir şeyler öğrenmeli. ? Dolayısıyla, uygulama boyutu öğretmenlik mesleğinde çok önemlidir. Ne yazık ki bunu dersler henüz net olmamakla beraber yani aldığımız duyumlar, edindiğimiz izlenimler, yani biz nasıl olsa bunlar atanmayacak, bunlara bir sertifika verelim de en azından önümüzdeki problemi 3 ay, 6 ay, 1 sene sonrasına erteleyelim olsun bitsin, bir ümit, ümit kapısı.	Şüphesiz, öğrencilik sırasında da alınsa, öğrencilik bittikten sonra ek de alınsa eğer bu Formasyon dersleri, liyakatli kişilerin elinde, uygun mekanlarda ve uygun planlamalar yapılarak gerekli şekilde nitelikli bir şekilde yapılırsa elbette iyi öğretmen yetiştirilebilir. Mesele, öğretmenin nitelikli yetiştirilmesidir.
Yönetici F	Şimdi henüz bu Formasyon derslerinin ne olacağı hususu bir şeye ulaşmadı. Ama bildiğimiz kadarıyla YÖK'te bulunan veya YÖK'ün gönderdiği veya YÖK'e gönderilen bu Formasyon eğitimini yapan, başlayan okulların, üniversitelerin, fakültelerin gönderdikleri Formasyon dersleri var. Bunların çok fazla olmaması gerekiyor. Ama bu eğitim Formasyonunu da kazanmaları gerekiyor. Ekstradan bir sene okumaya da gerek olduğuna da inanmıyorum zaten.	Tabii okul tecrübesi olacak, staj yapacak bu insanla. Dolayısıyla böyle bir altı-yedi dersten daha aşağı olması düşünülemez diye düşünüyorum ama bu tamamen bu formasyonu verecek birimin kendi özel işidir.	Bilgi Yok

Tablo 8’de; Eğitim Fakültesi ve Fen Eğitim fakültesi yöneticilerinin her ikisi de formasyon eğitimi konusunda bir açıklık getirilmediğini ifade ettiler.

Yönetici E, önemli olanın nitelikli öğretmen yetiştirmek olduğunu bunun da uygun formasyon dersleri ve uygulamalarla olabileceğini uygulamalarda azaltılmaya gidildiğini belirtti. Formasyon eğitiminin uzman kişiler elinde, uygun mekanlarda, iyi programlarla kaliteli öğretmen yetiştirilebileceğini ifade etti. Ancak formasyon eğitiminin formaliteye döneceği konusunda endişeleri olduğunu bildirdi.

Yönetici F ise formasyon programının uygulandığı üniversiteler olduğunu, bu üniversitelerin uyguladığı dersler olduğunu belirtti. Formasyon derslerinin çok fazla olmaması ancak bu eğitimin de sağlanması gerektiğini ve bu dersler için ayrıca bir sene daha öğrenim görmek gerekmediğini ifade etti.

Tablo 9. Yöneticilerin formasyonun not barajı ve tezsiz yüksek lisansa dair görüşleri

Yöneticiler	Formasyon	
	2,5 Not Ortalaması	Tezsiz Yüksek Lisans
Yönetici E	Bu baraj kısmi bir çözümdür. Yani kaliteyi artırmaya yönelik bir önlemdir. Ama benim korkum şu aradan bir süre geçtikten sonra ya bu baraj gereksizdir deyip bunu sıfırlamaya yönelik faaliyetler başlayacak talepler gelecektir.	Önemli olan nitelikli öğretmen yetiştirmektir. Adına tezsiz yüksek lisans dersiniz başka bir şey dersiniz, sertifika dersiniz ama nitelikli öğretmen yetiştirmeyi sağlayacaksa biz onun adına varsın tezsiz yüksek lisans demeyelim de başka bir şey diyelim. O ad altında sertifika programlarını düzenleyelim. Önemli olan nitelikli öğretmen yetiştirmektir.
Yönetici F	Şimdi burada fen edebiyat fakültesi mezunlarının tamamına diye bir şey ortaya çıkmadı. YÖK’ün verdiği karar da 2.5 gibi bir ortalama getirildi. Bu bizi çok sevindiren bir şeydir.	Şimdi tezsiz doktora diye bir şey olabilir mi? Hayır. O zaman tezsiz yüksek lisans da olmaz. Bir sosyal bilimci olarak ben tezsiz yüksek lisansa inanmıyorum. Yüksek lisans tezli yapılır, yazılı, çizilir, ortaya bir tez koyarsınız

Tablo 9’da; Her iki yönetici de 2,5 not ortalaması şartının yerinde ve olumlu, sevindirici bir karar olduğunu ifade ettiler. Yönetici E ise bunun yanı sıra bir süre sonra bu barajın kaldırılacağı veya kaldırılmaya yönelik faaliyetler başlayacağını belirtti.

Tezsiz yüksek lisans konusunda ise Yönetici E önemli olanın iyi öğretmen yetiştirmek olduğunu adının ne olduğunun önemli olmadığını ifade etti. Öğretmen yetiştirme de uygun alan eğitimi programların düzenlenmesi gerektiğini ifade etti.

Yönetici F ise tezsiz yüksek lisans diye bir şeyin olmadığını, böyle bir şeyi kabul edemeyeceğini ve yüksek lisansın ancak tezli yapılabileceğini belirtti.

Tablo 10. Yöneticilerin yeni tanınan formasyon hakkının nitelik, atama ve KPSS hakkındaki görüşleri

Yöneticiler	Öğretmen		
	Nitelik	Atama	KPSS
Yönetici E	Eskiden 5 kimya öğretmeni alınıyorsa şimdi de 5 alınacak. Yani 500 tane alınmayacak ki biz adayları artırdığımızda daha kaliteli bir şeye ulaşalım. Gene de eğitim fakültesinde okuyanların daha büyük bir şansı var. Çünkü bunlar daha kökten yetişiyorlar, daha nitelikli yetişiyorlar onun için daha büyük bir şansları var.	Şu anda Türkiye’de 329.000 ...öğretmen var atanmamış. Önümüzdeki 3-5 yılda fen edebiyatlara bu hak tanınması ile beraber ne olacak bu sayı? Bir 300.000 daha artacak. 600-700.000 lere ulaşacak. Türkiye’nin şu anda çalışan öğretmen sayısı zaten ilk ve orta öğretimde 680.000 civarlarında. Bir de işte sözleşmeli falan statüsünde çalışan dışarıda ders verenler onları da katarsak 750.000 civarında. Bu ne demektir. 750.000 öğretmen çalışıyor, 750.000 de sırada bekliyor. Biz insanları öğretmen diplomasıyla Milli eğitimin kapısına, okulların kapısına yığarak ne elde edeceğiz ki.	Bilgi Yok
Yönetici F	Orta öğretimde gerçekten bu kendi alanlarını bilen insanların gidip öğretmenlik yapması gerekiyor, kendi alanlarını iyi bilenlerin. Onun için en az 2.5 ortalamaya sahip bunun manası ortalaması 3 ve 3 ün üstünde olanlar da bu işte daha ön plana çıkacaklardır...Tabii bu insanların bir işi çok iyi bilmesi çok iyi öğretecekleri manasına da gelmez. iyi bilmeye evet, iyi öğretmeye evet ama ikisi nasıl olur da aynı şahısta toplanır bunu başarmamız lazım. Bu da Türkiye’nin çok ciddi bir meselesi diye düşünüyorum.	Bilgi Yok	Yani formasyonu alsalar bile insanlar öğretmen olacakları manasına gelmiyor. Bu eğitim fakültesi mezunları da bizim mezunlarımızda bir KPSS denilen bir sınava girecekler. KPSS den de çok yüksek bir puan alınması gerekiyor. Yani her iki mezun olacak grubun önünde de başka bir engel daha var. Onu da geçtikten sonra bu insanlar yani, bunu hak ediyorlarsa buyursunlar, olsunlar..

Tablo 10’da; Yönetici E, Öğretmen aday sayısının artırılmasının kaliteyi artırmayacağını, eğitim fakültesi mezunlarının bu yönde daha şanslı olduğunu temelden yetiştigi için daha kaliteli öğretmen olacaklarını ifade etti. Yönetici F ise özellikle kendi alanlarını iyi bilenlerin öğretmen olması gerektiğini, 2,5 not ortalamasının da bunu

sağlayacağını ifade ederken diğer taraftan iyi bilen iyi öğretir demek olmadığını da ifade etti. İyi bilenle iyi öğretmenin bir kişide toplanması gerektiğini ifade etti.

Yönetici E, bu uygulamanın öğretmen adaylarını milli eğitimin kapısına yığacağını, mevcut öğretmen adaylarına iş bulacağına işsiz sayısını artırdığını belirtti.

Yönetici F ise öğrencilerine formasyon hakkı tanınması onların öğretmen olacağı anlamına gelmediğini önlerinde KPSS denen bir sınav olduğunu ifade etti. Bu sınavı geçen de öğretmenliği hak ettiğini belirtti. İyi bilen öğretmenin olması gerektiğini söyleyen yönetici, daha sonra KPSS den geçen öğretmenin olacağını vurgulayarak bir önceki söylemini çürütmüş olmaktadır. KPSS den yüksek puan alan öğretmen olacağına göre KPSS öğretmen seçimi için iyi bir ölçme aracı mıdır?

Tablo 11. Yöneticilerin yeni tanınan formasyon hakkının fakülte tercihlerine ve öğretmen eğitiminin geleceğine etkisi hakkındaki görüşleri

Yöneticiler	Fakülte	
	Fen Edebiyat Fakültesi	Eğitim Fakültesi
Yönetici E	Ya belli ölçüde pozitif yönde etkileyebilir ama bu birkaç sene sürer. Daha sonra atanmadığını zaten görürse insanlar belki de o pozitif havada kaybolacaktır birkaç sene içinde.	Ne yazık ki olumlu bir etki beklemiyoruz. Yani önemsizleşen dersler, nasıl olsa mezun olsak ta atanamıyoruz, nasıl olsa bir şekil geçeriz biz bundan ne olacak, atanmıyoruz, ümitsizlik vesaire.
Yönetici F	Yani, bir yandan araştırmacı bir yandan da öğretmen olma imkanı sağlanması güzel bir şeydir. 2.5 ortalamasının getirilmesi, bizdeki başarıyı yukarıya doğru kesinlikle bir iteleyecektir. Bunu öğrencilerimizde görüyoruz. Daha fazla çalışacaklar. Bu fen edebiyat fakültelerin tercihinde bir artırım sağlar mı? Kısmen de olsa sağlayacağı kanaatindeyim.	Bilgi Yok

Tablo 11’de; bu Yönetici E, uygulamanın, Fen Edebiyat Fakültesinin tercihinin bir miktar artıracığını ancak bir süre sonra mezunların atanamadıklarını görünce bu olumlu etkinin kaybolacağını ifade etti. Eğitim fakültesinin ise bu uygulamadan olumsuz etkileneceğini, öğrencilerin derslere yeterince ilgi göstermeyeceklerini ve ümitsizlik oluşturacağını belirtti.

Yönetici F ise, bu uygulamanın kendi fakültelerinin tercihinin kısmen olumlu yönde etkileyeceğini, hem araştırmacı hem de öğretmen olma şansının tanınması ilgiyi artıracığını belirtti. Ayrıca not ortalaması şartı getirilmesinin de başarıyı artıracığını ifade ederken Eğitim fakültesinin tercihinin ne yönde etkileyeceği konusunda görüş belirtmedi.

Tablo 12. Yöneticilerin AB ülkelerinde, öğretmen yetiştirmenin nasıl olduğu ve ülkemizdeki bu uygulama ile AB ülkelerindeki uygulamalar hakkındaki görüşleri

Yöneticiler	Öğretmen Yetiştirme		
	Program	Program Uygulaması	Programların Benzerliği
Yönetici E	AB ülkelerindeki eğitim programlarına baktığımız zaman hem eğitim fakülteleri üzerinden öğretmen yetiştiriliyor, hem de fen edebiyatları bitirenler ya da ilgili alanı bitirenler eğitim fakültesine gelip bazı ülkelerde 1 yıl bazı ülkeler de 1.5 yıl bazılarında 2 yıl hatta bazı ülkelerde orta öğretim öğretmenleri doktora yapmayanlar orta öğretim öğretmeni olamazlar. Ama AB de şu anda bizim yaptığımız değişikliğin farkında olduğundan da çok emin değilim. Eğer farkında olsa belki de bu sürecin doğru olmadığını onlar da söylerler.	Milletimizin, memleketimizin geleceği açısından önemli bir süreç batı Avrupa'daki örneklerine benzese amenna. Ama batı Avrupa'daki örnekleri böyle değil. Okullardaki uygulamaları çok daha fazla. Öğretmenlik formasyon programına başlar başlamaz hemen okullara, okullarla iletişimi kuruyorlar, okullara yerleştiriyorlar, okullarda gidip dersleri sınavları, laboratuvarları çevre ile birlikte yürütülen, çevrede yürütülen dersleri bunların hepsini normal koşullar içerisinde görüyorlar. Bir de fakültede dersleri görüyorlar. Dolayısıyla bir bütünlük içerisinde bir programdan geçiyorlar.	Bizim 4000-5000 yıllık tarihimiz var. Öğretmen eğitiminde fatih dönemindeki öğretmen eğitimindeki ilk uygulamaları bir tarafa bırakacak olsak bile. 1848 de Dar'ül Mualliminin kuruluşu var. 16 mart 1848. Yani 162 yıllık bir tecrübemiz var. Bizim, Avrupalıya Amerikalıya bakmamıza gerek yok aslında. Ama biz nedense bazen böyle kestirme çözümleri çözüm olarak zannediyoruz. Halbuki kördüğüm yapıyoruz. Problemi artık çözülemez hale getiriyoruz.
Yönetici F	AB ülkelerinde nasıl olduğunu tam manasıyla bildiğimi söyleyemem İngiltere'de 3 yıldır. 3+1'di. 3 yılda yüksek okul sonra 1 yıl staj ve akabinde öğretmen oluyordunuz. Ve şu anda AB ülkelerindeki genel eğitime baktığınızda yüksek öğrenimi 3 yıla indirmek gibi bir eğilim içerisinde olduk. 3+1 veya 3+2 gibi böyle bir eğilimleri var.	Bilgi Yok	Her alanda, her şeyde Avrupa birliğini izlemek gibi bir tutum yanlış olur. Çünkü, her toplumun kendine has karakterleri var, kendine has duygu, düşünce, kültürleri vs.leri var. Ha iyi bir öğretmen nasıl olmalı hususunda tabii ki aynı fikirleri paylaşabiliriz. Erasmus programında öğrenciler size geliyor, sizin öğrencileriniz o tarafa gidiyor. Dolayısıyla gittikçe daha birbirine benzeyen programlara doğru gidiyoruz. O da işin bir başka yanı. Ancak, Avrupa birliği, asıl bilmemiz gereken herkesin birbirine benzemesi değil, farklılıkların korunmasını istiyor. Bu sebeple bizim illa da onlara çok fazla benzemek gibi bir gayret içerisinde olmamamız lazım.

Tablo 12’de; Yönetici E, Öğretmen yetiştirme programlarının Avrupa Birliğine bağlı ülkelerde de değişik uygulamalarının olduğunu, hem eğitim fakültesi üzerinden hem de fen edebiyat fakültesini bitirenler eğitim fakültesinde 1 yıl, 1,5 yıl bazılarında 2 yıl eğitim görerek öğretmen olabildiklerini, hatta bazı ülkelerde doktora yapmadan öğretmen olmadıkları gibi değişik uygulamaların olduğunu bildirdi.

Ancak Avrupa Birliğinin, bizdeki şu an ki uygulamanın, yapılan değişikliklerin farkında olduklarından emin olmadığını belirtti. Eğer farkında olsaydılar böyle bir sürecin doğru olmadığını onların da belirteceklerini, ülkemize getirilen şu anki uygulamanın hiçbir ülkede olmadığını, en azından gelişmiş ülkelerin hiçbirinde olmadığını **söyledi. Yönetici F** ise, Avrupa birliği ülkelerindeki öğretmen yetiştirme programı hakkında çok fazla bilgisi olmadığını kendileri yurtdışında iken İngiltere’de yüksek okul öğrenimin 3 yıl olduğunu ve 1 yıl da staj olmak şartıyla 3+1 olduğunu ifade etti. Şu anda da Avrupa birliği ülkelerinin yüksek öğrenimi 3 yıla indirmeleri 3+1, 3+2 yapmaları gibi bir eğilim içerisinde olduklarını belirtti.

Her iki yönetici de, Avrupa’ya benzemek zorunda olmadıklarını, iyi öğretmen yetiştirme konusunda teknik konuların alınabileceğini, fakat tamamen aynı programın uygulamayacağını bildirdiler.

Tablo 13. Yöneticilerin AB ülkelerinde ve ülkemizdeki öğretmen yetiştirme arasındaki farklar hakkındaki görüşler

Yöneticiler	Uygulama
	Farklar
Yönetici E	Aslında farklar var ama bizim lehimize değil yani aleyhimize olan farklar. Bizim eski uygulamamızın üstün tarafları vardı. Ama şu anda gitmeye çalıştığımız, fen edebiyatlara sertifika dediğimiz uygulamanın bir üstün tarafı pek yok. Eskiden 3 dönemde bu dersleri alıyordu bunu öğrenciler. Sonra derslerin sayısı kredisi azaltıldı. 2 döneme düşürüldü. Bu 2005 de başlayan süreçtir. Bir yıla düşürüldü. Şimdi de öğrenci iken alma yoluna gidildi.
Yönetici F	Türkiye’deki milli eğitime bakıldığında mesela ilköğretimde Avrupa’dan ileri olduğumuz görülüyor. Ve ancak yüksek öğretime geldiğimizde onlardan geriye düşüyoruz. bu eğitim sistemini, yani Avrupa’yla, Amerika’yla karşılaştırıldığında onlardaki ilk ve orta öğretimdeki durumla bizdekinde gerçekten orantısız bir durum var. Biz çok şeyi öğretiyoruz ama bu öğrettiklerimizi daha sonra üniversite hayatına geçiş ve ondan sonra nasıl kullanacaklar, orada bu çocuklar ciddi probleme sahip oluyorlar. Yani çok fazla yükleyip, bıktırmaktansa az az ve sürekli olarak yukarıya doğru bir ivme kazandırmamız lazım. O zaman Avrupa, Amerika eğitimine göre daha iyi bir konuma gelebiliriz diye düşünüyorum.

Tablo 13’de; Yönetici E, Avrupa Birliği ülkeleri ile bizim aramızdaki eğitim açısından farklar olduğunu, ama bu farkların olumlu değil olumsuz olduğunu, eski öğretmen yetiştirme programının üstün taraflarının olduğunu ama şimdiki yöntem için aynı şeyleri söyleyemeyeceklerini ifade ettiler. Şimdiki sisteme göre, bir gruba 4 yılda iki diploma verilirken diğerine 5 yılda sadece bir diploma verildiğini, ayrıca 300 kişiye verilen diplomanın 3000 kişiye verildiğini, böyle bir uygulamanın hiçbir ülkede uygulanmadığını açıkladı.

Yönetici F ise, Bizim eğitimimizle, Avrupa birliği ülkeleri eğitiminin karşılaştırıldığında, ilk ve orta öğretim eğitiminin bizde üstün olduğunu ama yüksek öğretimdeki eğitimde onlardan geride olduğumuzu belirtti. İlk ve orta öğretim eğitiminde üstün olmamızın nedenlerini de bu dönemde öğrenciye fazla yüklenildiği, fazla bilgi verildiği öğrencini bunu kavramadan ezberleyerek öğrendiğini, test sistemine göre yetiştirildiğine bağladı. Ayrıca bu şekilde üniversiteye gelen öğrencinin araştırmacı, geliştirmeci, ispatlayıcı bir sisteme ayak uyduramayıp, bocaladığını belirtti.

Burada Yönetici E öğretmen yetiştirme programı üzerinde Avrupa ülkeleri ile aramızda olan benzerlik ve farklılıklardan bahsederken, Yönetici F, genel olarak eğitim sistemimiz konusundaki benzerlik ve farklılıklardan bahsetti.

3.2. Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyelerinin Kendi Öğrencilerine Verilen Formasyon Hakkındaki Genel Görüşleri

Bu bölümde Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin, Fen- Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşlerinin tema ve alt temalarına göre tablo ile gösterimine ve bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 14. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri

Öğrt. Ü.	Formasyon	
	Olumlu	Seçicilik
FÖÜ1	Genel olarak verilmesi doğru değil. Ama şu sisteme göre doğru. YÖK'ün fen edebiyat fakültesine öğretmenlik hakkı vermesine taraftarım. Niye taraftarım, İşte bunun yüzünden taraftarım. Sen eğitim fakültesine aldığın öğrenciye, başarı olarak yüksek puanla alıyorsun. Ondan sonra 5 sene sonra diyorsun ki sen öğretmen olmuş musun, olmamış mısın? Böyle saçma şey olmaz. Madem eğitim fakültesinin elinden direkt atama hakkı alındı. Sınav demek, yarış demektir. Niye sınav var çünkü yarış. İyi o zaman bırakın da Fen edebiyatlar da bu yarışa katılsın. Bir tek fen edebiyatlar bir şey kazanıyor. Fen- Edebiyat Fakültesi cebinden para harcamayacak burada. Yani 3 milyar, 4 milyar, 5 milyar cebinden mezun olduktan sonra para vermeyecek.	Bilgi Yok
FÖÜ2	Daha önceleri bir senelik bir eğitimle formasyon gördükten sonra formasyon alınmış oluyorduydu 4 yılda bunun daha iyi olabileceğini düşünüyorum. Yani olabilir.	Ama tabii ki işte bunun sınavlarla falan değerlendirilip yeterli olup olmadığına da bakılması lazım.
FÖÜ3	Hak olarak bir defa bu hakların olması normal. Fakat o kendi alanları ile ilgili derslerini etkilememeleri lazım. Arzu eden öğrenciler de bu formasyondan yararlanabilirler. Çünkü geçmişte bazı uygulamaları öğrenciler lisans eğitimlerini tamamladıktan sonra başka üniversitelerde işte paralı olarak pedagojik formasyon alma falan oldu. Böylesi bir yoldan ise öğrencilere normal öğrenim sırasında bu imkandan yararlanmaları güzeldir. Yani bu hak olarak tanınmamalı.	Tabii ki böyle bir eğitim almış olmaları, onlara direk olarak öğretmen olmaları anlamına da gelmiyor. Daha sonraki aşamalarda koşulsuz seçici davranılacak aşamaları mevcuttur.
FÖÜ4	Fen edebiyatların iş imkanı biliyorsunuz zayıf. Bu kapsamda onlar için de bir alternatif olması, bu alanda ilgi duyan ve başarılı olabilecek öğrenciler için de bir fırsattır diye düşünüyorum.	Bilgi Yok
FÖÜ5	Olumlu buluyorum. Pedagojik formasyonun 1 yıla sıkıştırılması yerine 4 yıla yayılmasını daha faydalı görüyorum.	Bilgi Yok

Tablo 14'te; Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin beşi de Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilere verilen formasyon hakkını olumlu karşıladı. Olumlu karşılamalarının sebepleri ise, iki öğretim üyesi formasyonun 1 yıla sıkıştırılmasından ise 4 yıla yayılmasının daha yararlı olacağı şeklinde açıkladılar. Diğer iki öğretim üyesi ise, öğrencilerin daha önceden mezun olduktan sonra, farklı üniversitelerden fazla para harcayarak öğretmenlik hakkı elde ettiklerini, bunun yerine öğrenim görürken formasyon almanın daha yararlı olacağını ifade ettiler. Sadece bir öğretim üyesi ise genel olarak Fen-Edebiyat fakültesi öğrencilerine böyle bir hakkın tanınmasını doğru bulmadığını belirtti. Fakat eğitim fakültesi mezunlarının elinden öğretmenliğe doğrudan atama hakkının alınması ve atama için tekrar sınav konulması gibi saçma bir sistem getirilmesini, verilen hakkı olumlu karşılamasına bir sebep olarak gösterdi.

İki öğretim üyesi de Formasyon eğitimi almalarının öğretmen olmak için yeterli olmadığını, formasyon eğitiminden sonra öğrencilerin öğretmen olmak için yeterli olup olmadığına bakılması gerektiğini, değerlendirilmesi gerektiğini ifade ettiler.

Tablo 15. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin eğitim ve süresi hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü.	Formasyon Eğitimi Dersi	
	Süre	Bilgi
FÖÜ1	Bilgi Yok	Öğretmen ne kadar bilgili olursa olsun aktarmadıktan sonra bilgisini, öğrenciye hitap edemedikten sonra hiçbir anlamı yok.
FÖÜ2	Yarım dönemlik bir formasyon dersi almak yarar getirir mi diye düşünürsem o da olmayabilir.	Sadece formasyon dersinin faydalı olacağını düşünmüyorum.
FÖÜ3	Bu noktada esas olarak, ön plana alınması gereken; hangi içerikte, hangi seviyede ve hangi kredide bir pedagojik formasyonun uygulanacağı, programlarında buna ne kadar yer verileceği daha ziyade ön plana çıkmalıdır.	Eğitim fakültelerindekine denk olmasa bile yani kredi saatleri itibariyle içerikleri ve öncelikleri iyi tespit edilmesi halinde yeterli bir krediyle bu seviyenin kapatılabileceğini düşünüyorum.
FÖÜ4	Bilgi Yok	İçerik hakkında bir bilgim yok. O yüzden yorum yapmayayım.
FÖÜ5	Uygun bir programla uygun yıllara dağıtılarak verilirse yeterli olacağını düşünüyorum. Formasyon derslerinin zor olan branş derslerinin arasına serpiştirilerek öğrencinin hem dinlenmesini hem öğretmenlik konusunda yetiştirilmesini sağlayacak bir programın uygulanması yerinde olacaktır.	Şayet öğretmenlik için gerekli olan dersler verilebilirse bu programın yeterli olacağını düşünüyorum. Tabii ki burada uygulanacak formasyon dersleri büyük önem arz etmektedir.

Tablo 15’te; Öğretim üyelerinin hepsi formasyon eğitiminin öğretmenlik için çok önemli olduğunu, formasyon eğitimi yetersiz olan veya hiç olmayanların öğretmenlik yapabilmelerinin mümkün olmadığını ifade ettiler.

Öğretim üyelerinden ikisi süre konusunda uygun bir programla, uygun zaman diliminde formasyon verilirse verilen eğitimin yeterli olacağını düşündüğünü ifade etti. Bir öğretim üyesi de yarım dönem gibi kısa zaman zarfında bir formasyon programı uygulanırsa bunun öğrencilere bir yarar sağlamayacağını belirtti.

Formasyon derslerinin gerekli olduğunu ancak yeterli olmadığını uygulamaya çok yer verilmesi gerektiğini belirttiler. Formasyon derslerinin zor derslerin arasına serpiştirilerek verilmesinin daha iyi olacağını ifade ettiler. Bir öğretim üyesi, sadece Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine değil, Eğitim fakültesi öğrencilerine verilen formasyon

derslerinin de sorgulanması gerektiğini ayrıca hangi fakülteden mezun olursa olsun formasyon dersi alan herkesin öğretmenlik yapabileceğini söyledi.

Tablo 16. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin başarıya etkisi ve uygulama hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü.	Formasyon Eğitimi Dersi	
	Başarı	Uygulama Program
FÖÜ1	Bilgi Yok	Bilgi Yok
FÖÜ2	Branş derslerindeki başarısını etkilemez	Uygulanacak program uygulamaya yönelik olursa yeterli olacağını düşünüyorum.
FÖÜ3	Etkileyebilir. Ama bunu bir tamamlayıcı olarak görmek lazım. Yani öğretmen olmak için tamamlayıcı bir bilgi, bir parçanın bütünleyicileri olarak görmek lazım.	Bilgi Yok
FÖÜ4	Pek sanmıyorum olumsuz etkileyeceğini. Çünkü Fen edebiyatta kullanılan derslerin çoğu bu temel dersler ve üniversite düzeyinde ağır dersler. Şey olaraktan belki de anlattığımız kavramların temelini anlama anlamında şey yapabilir	Bilgi Yok
FÖÜ5	Alınan formasyon derslerinin öğrencinin alan bilgisi eğitimindeki başarısını olumlu yönde etkileyeceğini düşünüyorum.	Bilgi Yok

Tablo 16’da; Öğretim üyelerinden üçü öğrencilerin alacağı formasyon derslerinin alan derslerini etkileyeceğini, bunlardan ikisi olumlu yönde etkileyeceğini belirtti. Formasyon dersi alan öğrencilerin alan derslerinin ağır ve zor olmasına rağmen başarılarını artıracaklarını ve anlama, kavrama yönlerinin olumlu yönde gelişeceğini belirttiler. Diğer ise öğrencilerin aldıkları formasyon derslerini etkileyeceğini ama bunu bir tamamlayıcı olarak görmek gerektiğini ifade etti. Bir öğretim görevlisi ise olumlu ya da olumsuz etkilemeyeceğini ifade etti.

Tablo 17. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminde öğrencilerin alacağı eğitim hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü.	Eğitim	
	Alan Bilgisi	
	Önem	4 yıl
FÖÜ1	Bilgi Yok	Yani eğitim fakültesi öğrencileri bizim öğrencilerimiz. 3.5 sene pek fark etmiyor. Fen edebiyat fakültesindeki öğrenci ne öğreniyorsa o da aynı şey, öğreniyor. Onun bir farkı eğitim fakültesi olduğu için son sene meslek dersleri alıyor
FÖÜ2	Her ikisi de önemli. Herhangi birinde eksiklik olursa tam bir öğretmen karşımızda bulabileceğimize inanmıyorum.	Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi gerekli.
FÖÜ3	Bunlar birbirini tamamlayan unsurlardır. Bunların hiçbirisi diğerinden daha az önemli değildir. Her birinin ayrı gerekliliği, ayrı bir önemi vardır	Gereklidir. Çünkü alan bilgileri de önemlidir. Yani neticede öğretmen olan bir bilgi sunacaktır, öğrencilere, karşısına çıkan öğrencilere. Yani öğretmenin beyninde, arka planında 100 tane bilgi olması lazım ki bundan 5 tanesini öğrencilerine istifade edebilecekleri bir şekilde verebilsin, aktarabilsin.
FÖÜ4	Şimdi alan bilgisi bence daha önemlidir. Öncelikle bir konuyu bileceksiniz bunu aktarabilmek ise belki de zamanla tecrübe içerisinde kazanılabilir. Ama bilgiyi zamanla tecrübeyle kazanamazsınız.	Gerekli olabilir. Çünkü lise öğretmeni dediğiniz aslında matematik olaraktan daha fazla yani çünkü orta öğretimde gördüğünüz matematiğin kapsamı biraz daha şey oluyor temel seviyede kalıyor. O yüzden lise öğretmenlerinin matematiği biraz daha fen edebiyatta öğrenilen daha temel düzeyde matematik bilgisi gerektirdiği için 4 yıl olmasını gerektirir.
FÖÜ5	Onlar birbirinden ayrılmaz. Birbirini tamamlayıcıdır. Gerçek başarılı bir öğretmen bu ikisine de yeterince hakim olan bir öğretmendir. Hangisinin önemli olduğu yüzdelerle belirtilemez. Her ikisi de çok çok önemlidir	Alan bilgisinin çok olması öğretmenin kalitesini yükselteceği için gereklidir. Ancak bazı alan derslerinin öğretmenlik yapacak kişiler için gerekli olmadığını düşünüyorum. Bu derslerin çıkarılıp yerine öğretmenlikte kullanılabilecek dersler konulması yerinde olacaktır. Örneğin öğrencinin başarısı nasıl artırabileceği yönünde, öğrencilerle bire bir ikili ilişkilerinin anlatıldığı, başarıyı artırmaya yönelik öğrenme ve öğretme teknikleri gibi derlerin artırılması daha yerinde bir karar olacaktır.

Tablo 17’de; Öğretim üyelerinden üç tanesi, öğretmen olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerektiğini ifade etti. Alan bilgisinin çok olmasının öğretmenin kalitesini artıracaklarını, ne kadar çok bilirse o kadar çok öğretebileceğini ve lise öğretmenin kendisini alan bilgisi yönünden iyi yetiştirmiş olası gerektiğini ifade ettiler. Ancak Fen Edebiyat fakültesindeki bazı alan derslerinin de öğretmenler için değil araştırmalar için gerekli olduğunu söyledi. Bir öğretim üyesi ise 3,5 yıllık alan bilgisi

eğitimi ile 4 yıllık alan bilgisi eğitimi arasında pek fark olmadığını yarım dönemlik farkın da öğretmenlik için bir önem teşkil edeceğini düşünmediğini belirtti.

Öğretim üyelerinden üçü alan bilgisi ve alan öğretme bilginin önemi konusunda ayrım yapamayacaklarını her ikisinin de önemli olduğunu birinin diğerine tercih edilemeyeceğini ifade ettiler. Bir öğretim üyesi ise alan bilgisini daha önemli olduğunu alan öğretme bilgisinin tecrübe ile kazanılabileceğini ama alan bilgisinin tecrübe ile kazanılmasının mümkün olmadığını söyledi.

Tablo 18. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin öğrencilerin alacağı eğitim süresi hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü.	Eğitim
	Süre
FÖÜ1	Tamam bunu da 5 yıla çıkar. Veya onu 4 yıla indir. Yani ben burada arkada bir plan daha seziyorum. YÖK'ün gizli mantığı bazı şeyleri bunu vererek şu olabilir. Eğitim fakültelerinden orta öğretim kısmını kaldırabilirler. Eğitim fakültelerini sadece ilköğretime dizayn edebilirler.
FÖÜ2	Fen edebiyat fakültelerinin 4 yıl, eğitim fakültelerinin 5 yılda öğretmen yetiştirme konusunda burada bir dengesizlik olduğunu düşünüyorum. Burada kesinlikle bir dengesizlik var.
FÖÜ3	Bu kuşkusuz başlangıçta bir çelişki gibi gözüküyor. Fakat burada içeriklerin, yeniden revize edilmesi, gözden geçirilmesi mümkün olacaktır. Lise öğretmenleri hem de öğretmen olma niyetiyle tercih yapmış insanlar 5 yılda öğretmen olurken, daha düşük profilli bir bölümü tercih eden kişilerin 4 yılda öğretmen olması tabii ki bu haliyle normal gözüküyor.
FÖÜ4	Belki bu alana girmiş olana öğrencilerin fen edebiyat ta yani öğretmen olmak isteyenlerin de 5 yıla çıkarılması gerekiyor. Yani 4 yıla yaymadan 5 yıl. Çünkü diğer türlü ne oluyor eğitim öğrencisine belki de bir haksızlık da şey olmuş oluyor, doğmuş oluyor. Biz niye 5 yıl okuyoruz da bunlar 4 yılda bu işi bitiriyorlar diyebilirler
FÖÜ5	Eğitim fakültelerine gelen öğrenciler daha başarılı öğrenciler, puan olarak ta diğerlerine göre çok daha fazla puan alarak bu bölümlere gelmişlerdir. Başarılı öğrencileri 1 yıl daha okulda tutarak daha başarısızları 4 yılda mezun ederek onlara daha önce öğretmenlik hakkı tanınmasını haksızlık olarak değerlendiriyorum.

Tablo 18'de; Öğretim üyelerinin beşi de, bir fakültenin 5 yılda diğerinin ise 4 yılda öğretmen yetiştirmesinin doğru olmadığını ya 5 yıllık olan 4 yıla indirilsin ya da 4 yıllık olan 5 yıla çıkarılsın diye ifade ettiler. Böyle kalması durumunda ise bir haksızlık, çelişki ve dengesizlik söz konusu olduğunu beyan ettiler. Bir öğretim üyesi ise bu sistemin eğitim fakültesinin ortaöğretim kısmını fen edebiyat fakültelerine kaydırıp eğitim fakültelerine sadece ilköğretim, özel öğretim, okul öncesi öğretim öğretmenliklerini bırakacakları düşündüğünü belirtti.

Tablo 19. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminde öğrencilere uygulanacak şartlar hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü.	T.Yüksek L. Kaldırılması	Not Ortalaması
FÖÜ1	Fen edebiyat fakültesi cebinden para harcamayacak burada. Yani 3 milyar, 4 milyar, 5 milyar ...mezun olduktan sonra para vermeyecek. Var bir sürü öğrencimiz... para vererek formasyon dersi alıp ondan sonra öğretmen olarak atanan öğrenci var. Yazık değil mi? Bu fakir vatandaşın çocuğuna.	Bilgi Yok
FÖÜ2	Bilgi Yok	Bilgi Yok
FÖÜ3	Bilgi Yok	Fen edebiyat fakültesinde olup not ortalaması da 2.5 un üzerinde olanlar veya 2.70 in üzerinde olanlar pedagojik formasyon alma hakkına sahiptir diye de bir şart, ön şart konularak o öğrencilere normal kredilerini tamamladıktan sonra ve yahut ta onlara ilaveten pedagojik formasyon derslerini alabilirler.
FÖÜ4	Bilgi Yok	Bilgi Yok
FÖÜ5	Tezsiz yüksek lisansın kapatılmasını olumlu karşılıyorum. Bu öğrenci açısından zaman kaybından başka bir şey değildi. Sıkıştırılarak verilen formasyon dersleri de ya verimli oluyordu ya da olmuyordu. Çokta verimli olduğunu düşünmüyorum. Hem formasyon derslerini başarılı olması açısından hem de öğrenci ve aileleri açısından maddi ve manevi yönden korunması açısından tezsiz yüksek lisansın kaldırılması faydalı olmuştur.	2,5 not ortalaması şartının getirilmesi çok yerinde bir karar oldu. Hatta bu ortalama 2.70 – 3.00 e çekilmeliydi. Faydasını şimdiden görmeye başladım. Öğrenciler derslerine daha bir gayretle çalışmaya başladılar. Öğrenci başarısını önemli oranda artıracak bir yöntem.

Tablo 19’da; İki öğretim üyesi Tezsiz Yüksek lisansın kaldırılmasını olumlu karşıladıklarını zaman ve para kaybından başka bir işe yaramadığını ifade ettiler.

İki öğretim üyesi de formasyon almak için getirilen ortalamanın 2,5 olma şartının yerinde, güzel bir karar olduğunu hatta bu ortalamanın 2.70-3’e çekilmesi gerektiğini belirttiler. Bu öğretim üyelerinden bir tanesi bu şartın olumlu etkilerini şimdiden görmeye başladıklarını, öğrencileri çalışmaya sevk ettiğini söyledi.

Tablo 20. Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin kendi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminde öğretmen istihdamı hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü.	İstihdam
FÖÜ1	Harp okulları nasıl 15 sene sonra, 20 sene sonra bana kaç tane general lazım, kaç tane albay lazım diye hesaplıyorsa, Milli eğitim de bunu hesaplayacak. Ona göre YÖK'le işbirliği yapacak bana 3 sene sonra 10.000 tane sınıf öğretmeni lazım, 5.000 tane Matematik öğretmeni lazım,... Buna göre Eğitim fakültelerine öğrenci alacak, buna göre eğitim fakültesini dizayn edecek.
FÖÜ2	Bu uygulama, öğretmenin istihdamını ne yönde etkileyecek, tabii ki artıracak. Kesinlikle bir artış olacak. Fen edebiyat fakültesine alınan öğrencilerin sayılarının azaltılması gerektiğini düşünüyorum.
FÖÜ3	Şimdi kuşkusuz rekabet artacaktır. Yani daha fazla öğretmen adayı söz konusu olacaktır. Ama şunu da unutmayalım ki daha iyi öğretmenler de daha çok adayın içinden çıkacaktır. Öğretmenlerin kalitesini yükselteceğini düşünüyorum.
FÖÜ4	Yani istihdamında eğitim fakültesi mezunlarına rakip çıkacağı için olumsuz olarahtan etkileyecektir. Yani orda zaten bir sıkıntı var. Ama bir de olayı diğer yönden değerlendirdiğimizde aday sayısı arttığında bu sefer ne olacaktır? Diğerleri daha çok çalışmak zorunda kalacaktır. ...böylece daha üst düzeyde yetili insanların öğretmen olmasına sebep olacaktır.
FÖÜ5	Başarılı yönde etkileyecektir. Kaliteli öğretmen alınmasını sağlayacaktır. Meb dışında çalışan öğretmenlerin de pedagojik formasyon almış kişilerden oluşmasını sağlayacaktır.

Tablo 20’de; Öğretim üyelerinin 4’ ü bu uygulamanın öğretmen istihdamını olumsuz yönde etkileyeceğini zaten öğretmen olmak için sırada bekleyen bir çok öğretmen adayının olduğunu bu sayının gittikçe artacağını ifade ettiler. Fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin sayısının azaltılması gerektiğini, eğitim fakültesi öğrencilerinin zaten az olduğu daha azaltılamayacağını belirtti. Bu öğretim üyelerinden biri de devletin ihtiyacı kadar öğretmen yetiştirmesi gerektiğini ve fakülteleri de bu şekilde dizayn etmesi gerektiğini ifade etti. Bir başka öğretim üyesi ise olayı başka yönden ele alarak öğretmen adayı sayısının artması kaliteyi yükselteceğini ifade etti. Öğretim üyelerinden sadece bir tanesi istihdamı olumlu yönde etkileyeceğini belirtti. Yine bu öğretim üyesi de öğretmen adaylarının artmasının kaliteyi artıracak ve MEB dışında çalışan öğretmenlerin de formasyon almış kişilerden oluşacağını dile getirdi.

3.3. Eğitim Fakültesi Öğretim Üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerine Verilen Formasyon Hakkı ile İlgili Genel Görüşleri

Bu bölümde Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin, Fen- Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşlerinin tema ve alt temalarına göre tablo ile gösterimine ve bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 21. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri

Öğrt. Ü	Formasyon
	Olumsuz
EÖÜ1	Bilgi Yok
EÖÜ2	Eğitim fakültesinde çalışan biri olarak buna ben de, diğer hocalarda genel anlamda çok iyi bakmıyoruz. Yani alandan yetişmiş, eğitim dersi almamış her ne kadar sonradan formasyon adı altında bunlara hızlı bir biçimde dersler verilse de yeterince öğretmenlik uygulaması ve deneyimi yaşamadan ki biz bile bazı noktalarda eğitim fakülteleri hani elimizden geleni yapsak bile yetersiz de kalabiliyoruz.
EÖÜ3	Bilgi Yok
EÖÜ4	YÖK'ün 1998'de yürürlüğe koyduğu uygulamalarla birlikte sürekli ölçme ve değerlendirme çalışmalarıyla kendini geliştirme yolunda öğretmen eğitimi tam rayına giriyor derken YÖK'ün "Fen-Edebiyat fakültelerinde lisans eğitimi sırasında öğrencilere pedagojik formasyon dersleri verilebilecektir" kararı öğretmen eğitimi rayından çıkararak sonu bilinmeyen bir maceraya sürüklemektedir.
EÖÜ5	Fen edebiyat öğrencilerine böyle bir hakkın tanınmasını ben onaylamıyorum. ...Yani yetkililer öyle bir karar almış ama ben bu konudaki görüşümü söylüyorum. Bence uygun değil... iki tane temel nedenden uygun değil. Birincisi, öğretmenlik ekstradan yapılacak bir iş değildir. Yani bu işe gönül vermiş, bu işi hakkıyla özümsemiş insanların yapabileceği bir iştir. Hani fen edebiyat mezunu bir yıllık bir formasyon dersi aldıktan sonra öğretmen olsa öğretmenliğin gerekliliğini yerine getiremiyor. Birinci nedenim bu. İkinci neden ise, Ülke olarak bizim öğretmen açığımız... ihtiyacımız yok.

Tablo 21'de; Öğretim üyelerinin beşi de Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkını olumsuz karşıladıklarını, öğretmenliğin temelden yetişerek mümkün olduğunu, sonradan alınan formasyon eğitiminin hızlı bir şekilde verildiğini, öğretmenliği özümsetemediğini, bu eğitimle öğrencilerin yeterince uygulama ve okul deneyimine sahip olamayacaklarını ifade ettiler. Ayrıca öğretmen ihtiyacı yerine fazlalığı olmasına rağmen bu sayının artırılmaya çalışmasının akıl almayacağını belirttiler.

Tablo 22. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun haksızlık olup-olmadığına dair genel görüşleri

Öğrt. Ü	Formasyon
	Haksızlık
EÖÜ1	Bu olayı eğer kendi içinde değerlendirsek bir sıkıntı yok da karşılaştırma olarak değerlendirdiğimiz zaman yani aynı anda 5 yıl okuyup öğretmen olabilen insanlarla aynı haklara sahip olması, diğerlerin belki çok daha yüksek puanla girmesi, 5 yıl okumaları ve bunun sonucunda sadece matematik öğretmeni olduklarını düşündüğümüzde karşılaştırmalı bir yaklaşımla baktığımız zaman tabii ki adil bir durum olmadığı belli, yani diğer arkadaşlar açısından.
EÖÜ2	Bilgi Yok
EÖÜ3	Bu belki diğer taraf için bir hak olarak düşünülebilir ama öteki taraftan orta öğretim, alan öğretimi, orta öğretimdeki işte matematik, fizik, kimya öğretmenliklerini kazanarak gelen öğrencileri de haksızlığa uğrattıyor. Çünkü bu öğrenciler, hani üniversiteden üniversiteye geçiyor ama belki bir matematik bölümüne göre orta öğretmenliğini tercih eden çocuk daha yüksek puanla geldi. Şimdi evet fen edebiyat fakültesi öğrencileri tarafından baktığımızda bu hak gibi değerlendirilebilir ama diğer taraftan orta öğretime gelen öğrencilerin haksızlığa uğradığını düşünüyorum bu konuda.
EÖÜ4	Bilgi Yok
EÖÜ5	Bilgi Yok

Tablo 22 de; iki öğretim üyesi, formasyon eğitimini fen edebiyat fakültesi öğrencileri için bir hak olurken eğitim fakültesi öğrencilerine yapılmış büyük bir haksızlık olarak değerlendirdiler. Bu haksızlığında kısaca şöyle özetlenebileceğini, biri öğretmen olmak için daha yüksek puanla gelen öğrencilerin 5 yılda öğretmenlik hakkı elde etmelerine rağmen daha düşük puanla Fen edebiyat fakültesine gelen öğrencilerin 4 yılda öğretmen olma haklarını elde etmeleri olduğunu belirttiler.

Tablo 23. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun ÖSS puanı ve diploma hakkındaki genel görüşleri

Öğrt. Ü	Diploma
EÖÜ1	Hem yüksek puanla giriyorlar, hem de 5 yıl okuyorlar ve sadece matematik öğretmeni olurken fen edebiyat mezunu olanlar hem matematikçilik diploması alacaklar hem de matematik öğretmeni olacaklar hem de 4 yılda bitirecekler. Tabii ki adil bir yaklaşım değil
EÖÜ2	Bilgi Yok
EÖÜ3	Bir matematik bölümüne göre orta öğretmenliğini tercih eden çocuk daha yüksek puanla geldi. Çünkü öğretmen olmak istediği için o bölümü yazdı ve geldi ama üstelik 5 yıl okuması gerekiyor o bölümü bitirebilmesi için. Diğer taraftan, daha düşük bir puanla bir bölüme giren öğrenci mezun olduktan sonra hem kendi bölümünden doğal hakları kullanma olanağına sahip hem de bu şekilde ekstra bir şey yapmasına gerek kalmadan okul içerisinde öğrenim görürken formasyon derslerini alarak 4 yılın sonunda öğretmen olma hakkını elde ediyor.
EÖÜ4	Bilgi Yok
EÖÜ5	Bilgi Yok

Tablo 23'te; ise öğretim üyelerinden ikisi, bu uygulamanın adil olmadığını daha yüksek puanla öğretmenliğe gelen öğrencilerin 5 yılda sadece öğretmenlik diploması almasının yanı sıra daha az puanla fen edebiyat fakültesini kazanan öğrencinin 4 yıl sonra da hem matematik öğretmenli hem de matematikçi diploması almasının haksız rekabete neden olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 24. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun fakültelere etkisi hakkındaki genel görüşleri

Öğrt. Ü	Fakülteler Birleşsin
EÖÜ1	Fen edebiyat fakültesindeki insanlar öğretmen olmasın gibi bir yaklaşımımız yok fakat mevcut sistem içerisinde yapılması çok yanlış. Ya tamamen eğitim fakültesini kaldıracaklar işte fen edebiyat fakülteleri 4 yıl lisans programlarını bitirdikten sonra gelip 1.5 yıl eskiden tezsiz yüksek lisans da olduğu gibi 1.5 yıl boyunca öğretmenlik derslerini alıp öğretmen olacaklar, bu olabilir.
EÖÜ2	Bence olmaması gereken bir uygulama. Daha önce de yapılmıştı gerçi, bu şekilde gerçi atamalar, ama bunun bu şekilde resmileştirilip, onlara bir iş imkan sunulması bence eğitim fakültelerinin önünü tıkayıcı bir durum. O zaman biz öğrenci olmayalım. yani bizim amacımız matematik öğretmeni yetiştirmek ya da onlar eğer öğretmen yetiştirmek amacıyla açılacaklarsa o zaman o bölüm ortadan kalsın değil mi yani? Eğitim fakültesiyle birleştirilsin.
EÖÜ3	Bilgi Yok
EÖÜ4	İlköğretim kademesi için alan öğretmenlerinin yetiştirildiği 4 yıllık lisans programları şu andaki mevcut halleriyle devam etmelidir. Ortaöğretime öğretmen yetiştiren bölümlerde 5 yıllık ortaöğretim öğretmenliği programlarına artık bundan böyle birinci sınıftan öğrenci alınmamalıdır. Bunun yerine fen-edebiyat fakültesi matematik bölümünde son sınıfa gelmiş yeterli alan bilgisine sahip başarılı öğrencilere eğitim fakültesinin ilgili bölümünde 4 yarı-yıldan az olmamak üzere yüksek lisans programı sunulmalıdır. Söz konusu 4 yarı-yıllık bu program Amerika, Fransa ve Almanya'da uygulanmaktadır
EÖÜ5	Bilgi Yok

Tablo 24 de; Öğretim üyelerinden üçü bu uygulamanın Eğitim fakültelerinin önünü tıkadığını, artık eğitim fakültelerinin ortaöğretimde fonksiyonunu yitireceğini iddia ettiler. Öyleyse eğitim fakülteleri ile Fen edebiyat fakültelerinin birleşmesi gerektiğini söylediler. Bir öğretim üyesi matematik bölümünün son sınıfındaki öğrencilerinden başarılı olanların eğitim fakültesinde yüksek lisans yaparak öğretmen olması gerektiğini yurtdışında bazı ülkelerde bu sistemin uygulandığını belirtti. Bir diğer öğretim üyesi ise 2,5 not ortalamasının matematik bölümü için yüksek bir ortalama olduğunu bu ortalamayı tutturamayanların ömür boyu öğretmenlik hakkından mahrum kalacağı bu nedenle eskiden olduğu tezsiz yüksek lisansın devam etmesi gerektiği görüşünde olduğunu bildirdi.

Tablo 25. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitimi hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü	Formasyon Dersleri
	Başarı
EÖÜ1	Tabii ,doğal olarak sadece branş derslerini değil, hem branş derslerini etkileyecek, hem de diğer derslere de gereken önem verilmeyecek. Yani ortada böyle arapsaçı gibi bir durum oluşacak. Daha çok buradaki derslerini kuşa çevirecektir.
EÖÜ2	Bana etkilemezmiş gibi geliyor. Şimdi şöyle bir durum var benim gördüğüm kadar. Orta öğretimde de derslerimizi orda alıp geliyorlar ya orda alan derslerinde çok zorlanıyorlar, 3.5 yıl içinde 1.5 yıl da buraya gelince birden bire her şey çok rahatmış, kolaymış gibi geliyor onlara. Çünkü eğitim dersleri biraz daha hani sözel ağırlıklı o açıdan da öğrencilerde genel böyle bir kanı var. Ama onlar hem alanı hem eğitimi bir arada aldıkları zaman ders sayısı arttığı için belki biraz daha zorlanabilirler.
EÖÜ3	Öğrencinin asıl işi girdiği bölümden mezun olmak, işte bu da yanımda olsun, dursun diyeceği için ben şey olarak düşünüyorum. Branş derslerini etkileyip etkilememekten ziyade bu formasyon derslerini bilmiyorum, hakkıyla verebileceklerine çok inancım yok. Yani onları ekstra ders, ekstra yapılacak iş gibi görüp asıl ağırlığı bölüm derslerine vereceklerine, ha onları da geçiştirip, işte bir şekilde bitireyim, geçer not alayım şeklinde bakacaklarını düşünüyorum. Formasyon dersleri olumsuz yönde etkilenecek.
EÖÜ4	Bilgi Yok
EÖÜ5	Bu Türkiye’de bir ilk değil. Bizim öğrenciliğimiz yıllarında, ben 92 yılında üniversiteye girdim. 96 yılında mezun oldum. Ve o yıllarda benzer uygulamalar vardı. Dediğim gibi onlar da çantada keklik, yani hazırda bulunsun da günü gelir lazım olur şeklinde. Dolayısıyla o arkadaşlarımla ben çok eğitim derslerine gereken önemi vermediklerini düşündüğüm için, gözlemlediğimiz için şu anki öğrencilerin de büyük çoğunluğunun gereken önemi vermeyeceğini, dolayısıyla onların alan derslerini etkilemeyeceğini düşünüyorum.

Tablo 25’te; öğretim üyelerinin 3’ü formasyon derslerinin alan derslerini olumsuz yönde etkilemeyeceğini hatta alan derslerini formasyon derslerini etkileyeceğini iddia ettiler. Neden olarak da alan derslerinin, formasyon derslerine göre daha ağır olması, ayrıca öğrencilerin gerçek amaçlarının öğretmen olmak olmadığını, yapayım da yanımda bulunsun olarak görmeleri, bu dersleri formalite olarak görmeleri formasyon derslerine yeterince ilgi gösterilmemesine neden olacaktır diye belirttiler.

Bir öğretim üyesi ise formasyon derslerinin alan derslerini çok fazla etkilemeyeceğini belki miktar etkileyebileceğini ifade etti.

Tablo 26. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun dersleri hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü	Formasyon Dersleri
	Bilgi
EÖÜ1	Matematikçi olamazsam öğretmen olurum mantığıyla bakılması yanlış bir şey. O süreç içerisinde derslere yeterince ilgi gösteremeyecek, işte okul deneyimlerine gitmesi gerekiyor, öğretmenlik uygulamasına gitmesi gerekir. Bunlara yeterince önem veremeyecek, yani çok uygun bir durum değil aslında bu süreç içerisinde bunu yapması.
EÖÜ2	Çünkü ben fen edebiyat çıkışlıyım. Biz şöyle yapmıştık. Dönem sonunda 3.-4. Sınıfta dersleri almaya başlamıştık. Biraz geç kalarak da olsa mezun olduktan sonra da bir dönem kalan 1 ya da 2 dersi alarak tamamladım ama öğretmenlik uygulaması adına o derslerin içeriğinde pek bir şey yoktu. Genel öğretim metotları olarak onda da bir okula gidip bir kere bir deneme dersi anlatmıştım. Diğer aldığım dersler de hani eğitim derslerinde çok zorlanmamakla birlikte hani öğretmen olacak nitelikleri yani ben de kısa sürede aldığımı düşünerek söylüyorum ki öyleydi. Bir senede alan arkadaşlarım da vardı benim zamanımda. Yani öğretmenliğe hazırlayıcı değildi. Yani dersleri geçmiştim, formasyon sertifikamı almıştım ama hani bu benim için çok da yeterli bir şey değildi sadece bir belgeden öte bir işe yaramadı. ama yani şu anki sistem de böyle bir şey öneriyor.
EÖÜ3	Tabii ki bu kişiye göre değişir. Faydalı olabilir de, faydalı olmayabilir de. Formasyon derslerini yani bu da yanımda bulunsun, lazım olursa kullanayım şeklinde bir düşünceyle alınacağını düşündüğümünden ha yeterli olabilir ama çok doğru bulmuyorum.
EÖÜ4	Alanın uzmanı olmayanlara, tarihçi ile tarih eğitimsi veya kimyacı ile kimya eğitimsi arasındaki farkı fark edemeyenlere anlatmamız oldukça zordur. Esas itibarıyla öğretmen eğitiminde formasyon “formation” mesleğe gireceklere şekil verme süreci olarak anlaşılması gerekirken içeriği boşaltılarak bizde bu “formality” sözcüğü ile yer değiştirmiştir. Böylece öğretmen eğitiminde formasyon dersleri derken herkesin aklına formalitenin tamamlanması için alınması gereken birkaç pedagoji dersi gelmektedir.
EÖÜ5	fen edebiyat fakültesindeki bir öğrenci zaten geleceğini kendini bir öğretmen olarak görmüyor. Bu dersleri alırken de özümseyerek almayacaktır. Ya günün birinde iş bulamazsam, ha iş bulamazsam elimde bir belge olsun. Öğretmen olurum. Yani bu mantıkla alacağı için ben bu derslerin öğrencilere çok faydası olacağını düşünmüyorum yani. Bu nedenden dolayı karşıyım. Yoksa hiçbir zaman şu fakülte öğrencisi, bu fakülte öğrencisi ayrımı yapmadım. Hepsimiz evlatlarımız, hepsi bu ülkenin çocuklarıdır.

Tablo 26’da; öğretim üyelerinden dördü Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon derslerinin faydalı olmayacağını bunun nedenlerinin ise, öğrencilerin matematikçi olamazsam öğretmen olurum, yanımda bulunsun belki lazım, düşüncesiyle bu dersleri alacakları için formasyonun formaliteye döneceği, ayrıca öğretmenliği özümsemedikleri için ve yeterince uygulama ve okul deneyimlerine gidemeyecekleri için olduğunu ifade ettiler.

Tablo 27. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin öğrencilerin alacağı eğitim hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü	Eğitim	
	Alan Bilgisi	
	4 yıl	Önem
EÖÜ1	Tabii ki şimdi, öğretmen olmak için alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi, genel kültür bilgisi gereklidir. 4 yıl alan bilgisi almalarında bir sakınca yok, yani bu sıkıştırılabilir, 3 yıla da sıkıştırılabilir.	İkisi birbirini tamamlayıcıdır. Birbirinden önemlidir. Biri olmadığında diğeri yarım kalmaktadır. Her ikisi de önemlidir diyorum.
EÖÜ2	Şimdi orda. Biraz daha içerik olarak ayrıntılı bilgi veriliyor. Öğretmen olması için de yani tabii ki belli bir alan bilgisine sahip olacak ama hani o fen edebiyat fakültesinin amacı matematikçi yetiştirmek yani bir bilim adamı, matematiği anlayan, kullanan, uygulayan yani bu anlamda da o düzeyde bir öğretmenin belki de matematik bilmesi gerekmeyecek çünkü lise öğretmeni, üniversitede bütün öğrendiklerini kullanacağını sanmıyorum .Öğretmen için gerekli değildir. Ama alan bölümünde bir matematikçi yetiştirmek amaçsa ki fen edebiyatın görevi de bu olmalı. O zaman onlar tabii ki 4 yılda bütün alan derslerini de versinler.	Bence alan öğretmen bilgisi tabii. Çok iyi alan bilebilirsiniz ama bunu nasıl öğreteceğinizi, aktaracağınızı bilemezseniz orada tıkanır kalırsınız, hiçbir işe yaramaz bildikleriniz.
EÖÜ3	YÖK' ün belirlediği programda Lise öğretmeni, bu programlara yerleşen öğrencilerin alacağı dersler belirlenmiş ve bu da 3.5 yıla sıkıştırılmış..., yerleştirilmiş. Zaten kalan o son dönem derslerini de sanırım fen edebiyat fakültesi öğrencileri zaten bu bitirme tezlerini ya da matematikle ilgili çok daha özel konuları içeren dersleri alıyorlar. O yüzden çok da hani illa da 4 yılda verilmiş olması çok da gerekli değil.	Her ikisi de çok önemli yani alan bilgisi de çok önemli alan öğretme bilgisi de çok önemli. Alan bilgisi olmaksızın ne öğreteceğimiz, nasıl öğreteceğiz, neleri öğreteceğimiz konusunda alan bilgisine ihtiyacımız var. Eğer çok iyi bir öğretmen diyebilmem için hem alanı öğretmen bilgisi açısından hem de alan bilgisi açısından yeterli olmalı.
EÖÜ4	Bilgi Yok	Öğretmenlik bilgisini oluşturan alan bilgisi ve alanı öğretme bilgisinin bir denge içerisinde olması gerekmektedir
EÖÜ5	Yani orta öğretimde okuyan öğrencilerin yeterince ben alan dersi aldığını düşünüyorum. Ekstradan bir dönem daha, yarım yıl daha uzatmanın bir anlamı olduğunu düşünmüyorum açıkçası.	Bunun üzerinde önemli çalışmalar da yapılmıştır. Bu konu üzerinde çok konuşulan, çok araştırılan bir konu elbette ki ikisi de önemlidir.

Tablo 27'de; öğretim üyelerinin beşi de öğretmen olmak için 4 yıllık alan bilgisi eğitiminin gerekli olmadığını, Eğitim fakültesi öğrencilerinin yeterince alan bilgisi eğitimi aldıklarını, bu eğitimin 3 hatta 2,5 yıla da sıkıştırılabileceğini ifade ettiler. Matematik bölümünde 4 yıllık alan bilgisi verilmesinin gerekli olduğu çünkü bu bölümün matematikçi yani bilim adamı yetiştirmesi söz konusu olduğunu ifade ettiler.

Öğretim üyelerinin dördü, alan bilgisi ve alan öğretmen bilgisinin bir denge içerisinde olması gerektiğini, birinin diğerine tercih edilemeyeceğini, iyi bir öğretmenin hem alan bilgisi hem de alan öğretme bilgisi açısından yeterli olması ile mümkün olabileceğini dile getirdiler. Öğretim üyelerinin biri ise, alan öğretme bilgisinin daha önemli olduğunu, ne kadar iyi alan bilgisine sahip olunursa olunsun alan öğretme bilgisi olmadığında, bildiğini aktaramadığını da bunun bir işe yaramayacağını söyledi.

Tablo 28. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminin öğrencilerin alacağı eğitim süresi hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü	Eğitim Süre
EÖÜ1	Asıl öğretmen olmak için öğrenim görenlerin 5 yıl, yan dal dan ek ders alarak öğretmen olacak olanların ise 4 yıl da daha kısa bir süre de hem de ek ders alarak öğretmen olmaları bir tezat teşkil ediyor.
EÖÜ2	Biz de 5 yıl olması biraz daha hani eğitim derslerinin daha ağırlıklı ve daha öğrenciye en azından alanda uzman kişilerce verilmesi ama öbür taraftan iş biraz ticari, bence ticarete dökülecek, ...hani o düşünülme bile sonuç ona gelecek..
EÖÜ3	Fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin 4 yılda, eğitim fakültesi öğrencilerinin 5 yılda öğretmen olmalarını haksızlık olarak değerlendiriyorum ve bunun eğitim fakültelerinde orta öğretim bölümlerinin bitmesi olarak değerlendiriyorum.
EÖÜ4	Bilgi Yok
EÖÜ5	Çok açık ve net bir haksızlık. Bilmiyorum yetkililer, bunu nasıl açıklıyor, açıkçası ben anlamış değilim. Biz bu sorunu yıllardır tartışıyoruz.

Tablo 28’de; Öğretim üyelerinin dördü de eğitim fakültelerinin 5 yıl, fen edebiyat fakültelerinin 4 yılda öğretmen yetiştirmesinin bir tezat teşkil ettiğini, açık bir haksızlık olduğunu, bu durumun kabul edilebilir bir şey olmadığını ifade ettiler. Asıl amaçları öğretmen olmak olan öğrencilerin, öğretmenliği yan dal olarak seçen öğrencilerden, 1 yıl fazladan okumaları, eğitim fakültelerinin ortaöğretim bölümlerini bitireceğini söylediler.

Tablo 29. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitiminde öğrencilere uygulanacak şartlar hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü.	T. Yüksek L. Kaldırılması	Not Ortalaması
EÖÜ1	Yani normalde tezsiz yüksek lisanslar bölümünün hiç açılmaması gerekiyordu, tabii ki formasyonun da hiç açılmaması gerektiği gibi. Ama tezsiz yüksek lisans en azından şöyle öğretmenlik mesleğine bir itibar kazandırmıştır. Öğretmenlik mesleği, yüksek lisans düzeyinde bir öğretmenliktir anlayışı vardı. Şimdi bu yeni uygulama ile formalite , formasyon yerine formalite kullanacaklar, formalite anlamında bir şey olacak.	Bilgi Yok
EÖÜ2	Tezsiz yüksek lisans, onlara sunulmuş bir imkandı, onunla sınırlandırılmıştı, şimdi, hükümetin yaptığı şey de bütün fen edebiyatlara böyle bir hakkı tanımak. Yani işi biraz daha çoğalttı, kalabalıklaştırdı. Zaten olumlu olmayacak bu da olumlu bir şey değil her halükarda.	Not ortalaması ile ilgili olarak da işte belki de onu da birazcık bu kararı verenlerin şöyle hani bize söz hakkı tanımamak adına veya kendilerini haklı çıkarmak adına işte biz herkesi öğretmen yapmıyoruz, bakın belli bir niteliği, bilgisi olan işte bunu da akademik ortalamayı baz alarak yapıyor muhtemelen. 2.5 da aslında yani çok da yüksek bir ortalama değil, yapıyorsanız hani bari tezsiz yüksek lisans için bir 3 barajı var belki hani 3 olsa bir nevi hani daha zorlamış olabiliriz.
EÖÜ3	Yani tezsiz yüksek lisans bölümü kapatıldı. Yakın bir gelecekte belki orta öğretim fen ve matematik alanları eğitimi lisans programı da belki ortadan kalkacaktır. Yani bu uygulama bunu getiriyor, başka bir şeyi getirmiyor.	Ya 2,5 not ortalamasına sanırım güya başarılı öğrenciler, işte programdan yararlansın şeklinde bir düşünceyle konulmuş olabilir. Böyle bir not ortalaması, ya böyle bir kriter olmasaydı herkes almak isteyeceği için bunun önüne geçilemeyecekti, yani böyle bir sınırlama getirilmesi gerekiyordu. O sınırlamayı da işte kriter olarak başarılı öğrenciler, başarılı öğrencileri de not ortalaması 2,5 un üzerinde olan öğrenciler olarak değerlendirmişler ki bu değerlendirme de hani doğru bir değerlendirme midir? Onu da düşünmek lazım.
EÖÜ4	Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi bizde de ortaöğretime alan öğretmeni yetiştirme işi lisansüstü düzeyde programlarla gerçekleştirilmelidir. Bu programlar öğretmenlik bilgisini oluşturan alan bilgisi ve alanı öğretme bilgisinin bir denge içerisinde olması gerçeğinden hareketle geliştirilmelidir.	Bilgi Yok
EÖÜ5	Olumlu değerlendiriyorum. Çünkü öyle bir ihtiyacımız yok, veya şöyle bir durum olabilirdi gerçekten hani bu 15-20 kişi düzenli alınma değil de belirli şartları sağlayan yani bir şekilde hasbelkader fen edebiyat fakültesine gitmiş ancak, öğretmen olma yolunda gerçekten büyük bir gayreti olan insanlara açık kapı bırakmak amacıyla belki 2-3 kişilik kontenjanlar açılabilir. Böyle devam edilebilirdi. Ama şu an bu durum söz konusu değil. Her isteyen girebildiği için bunların kapatılmasını olumlu karşılıyorum.	Yani açıkçası kötünün iyisi, yani 2.5 not ortalaması şartı getirilmesi en azından alan derslerinde çok başarısız olan, onları bile geçemeyen öğrencilere açık olmadığının bir göstergesi. Bu yönüyle iyi değerlendiriyorum. En azından bir 2,5 lik bir şey getirilmesi. Belki bunun hatta 3 e yükseltilmesi çok daha uygun olabilirdi. Böyle bir alt limitin olması güzel, sevindirici bir durum.

Tablo 29’da; Öğretim üyelerinin 4’ü de Tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasını olumlu karşılamadıklarını, formasyon uygulamasından daha iyi bir uygulama olduğunu, en azından öğretmen mesleğinin y.lisans düzeyinde bir meslek olduğunu gösteriyordu, yabancı ülkelerde olduğu gibi bizde de öğretmenlerin yüksek lisans düzeyinde eğitimlerle gerçekleştirilmesi gerektiğini ifade ettiler. Bu öğretim üyelerinden ikisi tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasını olumlu karşılarken formasyon eğitimi olacağına, tezsiz yüksek lisans olmasını tercih ettiğini ama aslında her ikisinin de olmaması gerektiğini diğer yandan, tezsiz yüksek lisansın fen edebiyat fakültesinden öğretmen olacıklara bir kısıtlama getirdiğini formasyon eğitimi ise öğretmen aday sayısını artıracaklarını bunun da olumsuz olacağını ifade etti. Öğretim üyelerinden biri ise önce tezsiz yüksek lisansın kaldırıldığını daha sonra da orta öğretim fen ve matematik alanlarının da kapatılacağını yapılan uygulamanın bunu gerektirdiğini ifade ettiler.

Tablo 30. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin öğretmen istihdamı hakkındaki görüşleri

Öğrt. Ü.	İstihdam
EÖÜ1	Zaten istihdam sorunları vardı, ha bu sorun daha da artacak mı, artmayacak tabii ki aslında. Yine istihdam sorunu devam edecek. Niye? Zaten fen edebiyat fakültesin mezunların hepsi tezsiz yüksek lisans yapıp hemen, hemen hepsi çünkü. Türkiye’ de eğitim fakültesi olsun ya da olmasın, pardon matematik eğitimi bölümü olsun ya da olmasın tüm üniversiteler zaten tezsiz yüksek lisans altında formasyonlarını veriyorlar. Haliyle istihdam anlamında şu an kinden farklı bir durum ortaya çıkmayacak .
EÖÜ2	Ne yönde olacak, negatif yönde olacak. Yani zaten eğitim fakültelerinde şu anda yeterince bir fazlalık sorunu söz konusu, bundan öğrencilerimiz de bayağı bir şikayetçiler. Arada konuştuğça da dile getiriyorlar. Yani KPSS diye bir sınav var. Biz bile bu sınav sonucunda hani bir sürü kişi açıkta ve yerleştirilmezken yani mevcut yükün üstüne biraz daha yük bindirir gibi yani işsizlik sorununu hükümet böyle çözeceğini düşünüyor herhalde ama bu hakikaten eğitim-öğretim gerçekten öğretmenlik yapmak adına buraya gelmiş öğrencilerimiz için çok, çok, çok büyük bir haksızlık.
EÖÜ3	Tabii ki olumsuz yönde etkileyecek. Şu ana kadar zaten öğretmen adaylarının atanmasıyla ilgili bir sürü sıkıntı varken yani mevcut eğitim fakültelerinden mezun olmuş ama atanmayı bekleyen bir çok öğretmen varken siz başkalarına sen de öğretmen olabilirsin hakkı veriyorsunuz
EÖÜ4	Bilgi Yok
EÖÜ5	Olumsuz etkileyecektir. Yani sanki öğretmen açığı varmış gibi bu uygulamanın getirilmesi gerçekten gelecek adına kaygı verecek bir durumdur. Öğretmen adaylarının, bu gencecik insanların umutlarının daha yolun başında iken yok edilmesi veya o gencecik inanların bazen siyasi bir takım şeylere alet edilmeleri, işte hükümeti protesto etmeler ve benzeri şeyler. Yani bunlar üzücü durumlar ve maalesef biz bunlara malzeme hazırlıyoruz.

Tablo 30’da; öğretim üyelerinden 3’ü bu uygulamanın öğretmen istihdamını olumsuz yönde etkileyeceğini, yeterince öğretmen adayı fazlalığı varken böyle bir hakkın tanınması öğretmen aday sayısını artırmaktan başka bir işe yaramayacaktır dediler. KPSS denen

sınav önünde yığılmaların olacağı ve gençlerin ümitsizliğe sürüklenmelerine neden olacaklarını dile getirdiler. Öğretmen adaylarının bir tanesi ise istihdamı olumsuz yönde etkilemeyeceğini zaten bir istihdam sorunu olduğunu ve bu sorunun devam edeceğini bildirdi. Fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin çoğunun zaten tezsiz yüksek lisans yaparak öğretmenlik hakkı elde ettiği için istihdam konusunda dün ile bu gün arasında bir fark olmayacağını dile getirdi.

3.4. Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerine Verilen Formasyon Hakkı ile İlgili Genel Görüşleri

Bu bölümde Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin, Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşlerinin tema ve alt temalarına göre tablo ile gösterimine ve elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 31. Fen-Edebiyat Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi'nde verilecek formasyon hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
1. Sınıf	FÖ1	Harika bir şey olmuş, zaten fen edebiyat fakültelerinin de eğitim fakültelerinden çok farkı yok olması gerekirdi.	Okulu bitirdiğimizde öğretmen olma şansını yakalamış olacağız, zaman kaybı olmayacak.	Tezsiz yüksek lisansla fen edebiyat öğrencilerine haksızlık yapıyordu. 1 yıl İngilizce hazırlık, 1.5 yıl da tez yaparak ancak 6.5 yılda öğretmen olma hakkı tanınıyordu, bu da zaman kaybıydı.
	FÖ2	Harika olur. Zaman ve para kaybı olmadan 4 yılda öğretmen olma hakkı kazanmış olacağız. Böylece fen edebiyat fakültelerine yapılan haksızlık giderilmiş olacaktır. Gerçi eğitim fakültelerine biraz haksızlık yapılmış olacak.	Uygulamanın olumlu yanı, diğer alanlarda çalışma yanında öğretmenlik hakkının da verilmiş olmasıdır.	Uygulama henüz başlamadığı için olumsuz yanları hakkında bilgi veremiyorum.
	FÖ3	Yerinde bir karar. Bu hakkın fen edebiyat fakültelerin elinden alınması haksızlıktı. Alan eğitimi açısından eğitim fakültelerinden eksiklerimiz yok ayrıca formasyon eğitimi aldığımızda da arada fark kalmıyor. Madem alan eğitiminden eksiklerimiz yok o zaman formasyon eğitimi verilmesi olumlu bir uygulamadır.	Olumlu yanları okulu bitirdiğimizde eğitim fakülteleriyle eşit olarak öğretmen olma hakkına sahip olacağız.	Olumsuz olarak ise ağır bir alan eğitimi görüyoruz bunun yanı sıra formasyon eğitimi almak eğitimimizi iyice zorlaştıracaktır.

Tablo 31’de; Fen edebiyat fakültesi 1. Sınıf öğrencilerinden her üçü de, formasyon hakkı tanınmasının yerinde bir karar olduğunu, bu hakkın ellerinden alınmasının bir haksızlık olduğunu bu uygulama ile haksızlığın giderilmiş olacağını, zaten alan eğitimi yönünden eğitim fakültesi öğrencilerinden bir farkları olmadığını ifade ettiler. Her üç öğrenci de bu uygulamanın olumlu yanlarının, zaman kaybını önlediğini, tezsiz yüksek lisans ile 1,5 yıl fazladan eğitim gördüklerini ayrıca diğer alanlarda çalışma şanslarının yanı sıra öğretmen olma şansını da yakalamış olacaklarını dile getirdiler. Öğrencilerden biri ise alan derslerinin ağır olduğunu bunun yanında bir de formasyon almalarının, eğitimi iyice zorlaştıracığını söyledi.

Tablo 32. Fen-Edebiyat Fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
1. Sınıf	FÖ1	Öğretmen olmak için yeterli alan bilgisi alacağımı düşünüyorum. Öğretmen olarak vereceğimiz bilginin çok daha üstünü görüyoruz. Formasyon eğitimi henüz uygulamaya konmadığı için o konuda yeterli eğitim alıp-alamayacağım hakkında bir şey diyemiyorum. Ama ben formasyon eğitimi almadan da öğretmenlik yapabileceğimi düşünüyorum.	Olumlu değerlendiriyorum.başarılı olanlara öğretmenlik hakkı verilecek.	Tezsiz yüksek lisansın kaldırılması yerinde bir karar olmuş. Tezsiz yüksek lisans fen edebiyatlılara yapılan bir haksızlıktı.
	FÖ2	Alan eğitimini, eğitim fakültelerinden daha çok ve daha ağır bir şekilde alıyoruz zaten. Formasyon da 1,5 yıldan 1 yıla indirilmişti. Yani eğitim fakültelilerin almış olduğu formasyon eğitimini alabileceğimi düşünüyorum.	Öğretmenlik için seçici davranılması güzel ama ortalama bölümlere göre farklılık göstermektedir.	Bu konuda yeterli bilgiye sahip değilim.
	FÖ3	Öğretmen olmak için fazla bile alan bilgisi eğitimi alıyoruz. Benim açımdan formasyon eğitimi almadan da iyi bir öğretmen olabilirim. Öğrenci iken bile öğretmenlik teklifleri aldım dershanelerden. Öğretmenlik bir yetenek işidir. Ben o yeteneğe sahibim.	Başarılı olanların öğretmen yapılması öğretmenlerin kalitesini yükseltecektir.	4 yılda öğretmen olma şansı verildikten sonra kimse tezsiz yüksek lisans yapmazdı zaten yapmak isterlerse tezli yaparlar.

Tablo 32’de; öğrencilerin her üçü de alan bilgisi yönünden yeterli eğitim alacaklarına inandıklarını, öğretmen olmak için yeterli hatta fazla ve ağır alan bilgisi eğitimi alacaklarını düşündüklerini ifade ettiler. Formasyon eğitimi konusunda ise iki öğrenci ise, formasyon eğitiminin çok da gerekli olmadığını bu eğitimi almadan da öğretmenlik yapabileceklerini, öğretmenliğin yetenek işi olduğunu belirttiler. Diğer öğrenci ise eğitim fakültelerine denk bir formasyon eğitimi alacağını düşündüğünü dile getirdi. Öğrencilerden biri tezsiz yüksek lisans konusunda bilgisi olmadığını belirtirken diğer ikisi tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasının yerinde bir karar olduğunu, tezsiz yüksek lisansın fen edebiyatlılar için bir haksızlık olduğunu bu haksızlıktan döndüğünü, ayrıca 4 yılda öğretmen olma şansı tanındıktan sonra tezsiz yüksek lisans yapmak isteyen olmayacağını y.lisans yapmak isteyenlerin tezli yapabileceklerini söylediler.

Tablo 33. Fen-Edebiyat Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonu uygulaması hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
2. Sınıf	FÖ1	Bence matematiği en iyi öğretecek ve bu konuda ülkenin matematik alanında gelişmesini sağlayacak kişilerin matematik bölümünden çıkacağını düşünüyorum bu yüzden de formasyon alma imkanının tanınmasını geç verilmiş bir hak olarak görüyorum.	Verilecek olan takviye derslerle öğretmenliği çok iyi yapacaklarını düşünüyorum.	Olumsuz hiçbir yanı yoktur.
	FÖ2	Bu uygulama doğrudur. Zaten alan eğitimi konusunda aynıyız. Formasyon eğitimi için ayrıca 1.5 yıl formasyon alma şartı getirilmesi yanlış.	Olumlu yanı 4 yılda öğretmenlik hakkının elde edilmesi.	Olumsuz yanı ise eğitim fakülteleri öğrencileri açısından daha fazla puan alarak fakülteye girdikleri halde mezuniyette aynı hakka sahip olmaları.
	FÖ3	Fen edebiyat fakültelerine formasyon hakkı tanınması çok güzel oldu bizim açımızdan. Eğitim fakülteleri için biraz kötü olmuş olabilir. Onlar daha yüksek puanla bölümlerine girmelerine rağmen mezuniyette eşit haklara sahip olacağız.	Uygulamanın olumlu yanları fakülteyi bitirdikten sonra ALES’ e girmeden fazladan bir eğitim almadan 4 yılda öğretmen olma hakkına sahip olacağız bu çok güzel bir şey.	Olumsuz yanları ise, yıl içinde ders yoğunluğumuzun artacak olması, ayrıca okullarda staj yapılacağı için ders saatlerinde çakışma durumu olabileceğini düşünüyorum.

Tablo 33’de; 2. Sınıf öğrencileri, verilen formasyon hakkını olumlu karşıladıklarını, iyi öğretmenlerin matematik bölümlerinden çıkacağını, formasyon hakkının tanınmasının geç verilmiş bir hak olduğunu, alan eğitimi konusunda eğitim fakültesi ile aynı eğitimi aldıklarını ayrıca 1,5 yıl fazladan eğitim almanın yanlış olduğunu ifade ettiler. Bu öğrencilerden sadece bir tanesi bu hakkın kendileri için çok güzel bir şey olduğunu ancak eğitim fakültelerine biraz haksızlık edilmiş olduğunu onların daha yüksek puanlarla öğretmenliğe gitmelerine rağmen eşit haklarla mezun olacaklarını dile getirdi. Öğrencilerin, bu uygulamanın olumlu yanlarının takviye derslerle öğretmenliği çok iyi yapabileceklerini, 4 yılda öğretmen olma haklarını elde ettiklerini ve mezun olduktan sonra ALES e girmekten fazladan eğitim almaktan kurtulduklarını belirttiler. Öğrencilerin ikisi, olumsuz yanlarının ise olmadığını sadece eğitim fakülteleri için olumsuz olduğunu belirtirken bir öğrenci ise yıl içinde derslerinin yoğun olacağını, ayrıca staj yapma zorunluluğu olduğunu ve stajların alan dersleri ile çakışma durumu olabileceğini bunun da olumsuz olduğunu ifade etti.

Tablo 34. Fen-Edebiyat Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
2. Sınıf	FÖ1	Tabii ki almak istiyorum. Bana matematik öğretimi konusunda çok şey kazandıracağını düşünüyorum.	Bizim için ortalamanın 2.5 olması çok önemli değil, 2.5 yapılamayacak bir ortalama değil ancak mezunlar için kötü eğer ortalaması 2.5 değil ise öğretmen olma şansını tamamen kaybetmiş oluyor.	Kaldırılması yerinde olmuştur.
	FÖ2	Alan bilgisi olarak yeterli olacağını düşünüyorum ancak formasyon eğitimi henüz verilmediği için o konuda bilgim yok. Açıklama yapamayacağım.	Olumlu karşılıyorum. Tezsiz yüksek lisans için de belirli bir not ortalaması şartı vardı.	4 yılda öğretmen olmak varken kimse tezsiz yüksek lisansa başvuramazdı bu nedenle kapatılmıştır zaten.
	FÖ3	Alan bilgisi konusunda fazla bilgi aldığımızı düşünüyorum. Formasyon derslerini eğitim fakültesi vereceği için yeterli formasyon bilgisini de alacağımı düşünüyorum. Ancak öğretmenlik sadece eğitimle olmamalı yetenek sınavı da yapılmalı.	Herkesin öğretmen olamaması için getirilmiş bir şart olarak değerlendiriyorum.	Tezsiz yüksek lisansın kaldırılması iyi olmuş.

Tablo 34 de; 2. Sınıf öğrencilerinden ikisinin alan bilgisi yönünden öğretmen olmak için yeterli bilgiyi hatta daha fazlasını aldıklarını ve alacaklarını düşündüklerini ifade ettiler. Formasyon eğitimi konusunda ise bir öğrenci bu eğitim hakkında bilgisi olmadığını diğer ikisi ise eğitim fakültesinin formasyon eğitimin vereceği için yeterli formasyon bilgisi de alacaklarını ve matematik öğretimi hakkında kendilerine çok şey kazandıracağını dile getirdiler. Üç öğrenci, tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasını olumlu karşıladıklarını, 4 yılda öğretmen olma hakkı elde ettikten sonra tezsiz yüksek lisansın fonksiyonunu yitirdiğini belirttiler.

Tablo 35. Fen-Edebiyat Fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
3. Sınıf	FÖ1	Çok iyi değerlendiriyorum. Zaten fen edebiyat fakültesine gelenlerin amacı da o ki. Geleyim sonradan bir formasyon eğitimi alıp öğretmenlik yapayım diye geliyorlar.	Bizim için bu uygulama olumlu. En azından ALES sorunu ortadan kalktı	Olumsuz yanı ise bu uygulamanın verilmesiyle fen edebiyatlılarla eğitimlilerin arası biraz açıldı yani ama ben de eğitilmiş olsam bu duruma itiraz ederdim.
	FÖ2	Çok iyi değerlendiriyorum. Gerçi ne olacağını bilmiyoruz sonuçta ama böyle bir şeyin varlığı bile bizi memnun ediyor.	Daha nitelikli eleman yetişecek bence. Sonuçta KPSS' ye giriyoruz. Hani iyi olan orda da yapar. Ayrıca bir de öğretmen lisesi farkı var, sonuçta çoğu kişi öğretmen lisesi puanıyla geliyor.	Bilgi Yok
	FÖ3	Zaten olması gereken oydu diye düşünüyorum.	Uygulama olumlu ama belirli kriterleri olsa daha iyi olur.	Bilgi Yok

Tablo 35 de; 3. Sınıf öğrencilerinden bu uygulamayı olumlu karşıladıklarını, zaten olması gerektiğini, fen edebiyat fakültesine gelen öğrencilerin de öğretmen olmak için geldiklerini, bu uygulamanın nasıl olacağı ne olacağı konusunda çok fazla bilgileri olmamalarına rağmen bu hakkı elde etmelerinin bile memnun edici olduğunu dile getirdiler. Öğrencilerden her üçü de uygulamayı olumlu karşıladığını en azından ALES ten kurtulduklarını ve bu şekilde daha nitelikli öğretmen yetişeceğini ifade ettiler. Sadece

bir öğrenci ise bu uygulamanın eğitim fakültesi öğrencileri ile aralarının açılmasına neden olduğunu bildirirken diğer iki öğrenci uygulamanın olumsuzluğu konusunda görüş bildirmedi.

Tablo 36. Fen-Edebiyat Fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
3. Sınıf	FÖ1	Alan bilgisini yeterince fazlasıyla alıyoruz zaten. Formasyon eğitimi de yeterli alırız herhalde.	2,5 not ortalamasının getirilmesi doğrudur. Zaten ortalama 2,5 u tutturana başarılı insan olduğu için çok mantıklıdır. Böylece başarılı insanların öğretmen olması sağlanacaktır.	ALES sorunu ortadan kalktı ayrıca bir yıl fazladan okumak orunda kalmayacağımız bu nedenle olumlu.
	FÖ2	Alan bilgisini yeterince alacağımızı düşünüyorum. Formasyon eğitimi hakkında çok fazla bir bilgim yok ama süre açısından yeterli olunamayacağı düşünülüyorsa süresini 1 sene daha uzatsınlar.	2,5 not ortalamasının getirilmesi doğrudur ama bu baştan söylenmeliydi. 3. Sınıfta değil de 1. Sınıfta söylenmiş olsaydı daha iyi olurdu. Mesela ona göre çalışılır, ortalama yüksek tutulurdu.	Tezsiz yüksek lisans hakkında fazla bilgim olmadığı için yorum yapamayacağım.
	FÖ3	Alan eğitimi açısından biz eğitilmişlerden daha iyiyiz. Gerçekten öyle biz hırslıyız, daha çok çalışıyoruz. Formasyon eğitimi konusunda 4 senede verecekleri şeyi belki bir senede verecekler, yeterlidir ya.	Belki başarıyı yükseltmek, başarılı insanların öğretmen olmasını sağlamak adına iyi oldu ama son zamanlarda bu gündeme geldiği için çoğu insan çalışmadı bile. Bizim hadi bir dönem daha imkanımız var ortalamamızı yükseltebiliriz ama 4. Sınıfların hiç şansı yok.	Bizim için fark etmiyor, ama 4. Sınıflar için ortalama 2,5 getirme şansını kaybedenler için tezsiz yüksek lisansın kalması yararlı olurdu.

Tablo 36 da; Her üç öğrenci de alan bilgisi yönünden yeterli hatta fazla bile eğitimi aldıklarını ve alacaklarını hatta eğitim fakültesi öğrencilerinden daha iyi olduklarını, daha çalışkan olduklarını belirtirken formasyon eğitimi konusunda da yeterli eğitim alacaklarını düşündüklerini, süresinin azlığı söz konusu ise sürenin uzatılabileceğini ifade ettiler. Öğrenciler, not ortalama şartının getirilmesini olumlu karşıladıklarını, daha başarılı insanların öğretmen olmasına şans tanıyacağını ama bunun geç bildirildiği daha önceden

öğrencilere duyurulması gerektiğini, özellikle dördüncü sınıf öğrencilerinin bu konuda mağdur olacağını belirttiler. Bir öğrenci Tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasını, olumlu karşıladığını, en azından ALES ten kurtulup 1 yıl okumak zorunda kalmayacaklarını, diğer öğrenci ise tezsiz yüksek lisansın kaldırılıp kaldırılmamasının kendilerini etkilemeyeceğini ama 4. Sınıf öğrencilerinden 2,5 not ortalamasını tutturamayanları olumsuz etkileyeceğini ortalamayı tutturamayan öğrencilerin, öğretmenlik hakkını tamamen yitireceklerini söyledi.

Tablo 37. Fen-Edebiyat Fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
4. Sınıf	FÖ1	Bu kötü oldu bizim için, 2,5' un altında not ortalamamız olduğu için bizim alamama imkanı oldu bizim için aslında. Değil, yanlış, bizi mağdur etti. Bizim hatta 2. Sınıftan yukarı olan herkesi mağdur etti bu uygulama.	Olumlu yanı çalışmaya teşvik edebilir. İlk gelenleri, ilk sene gelenleri, hani idealleri uğruna daha fazla çalışmak ister insanlar	bizim gibi kalanlar için de olumsuz yönü, hani şu anda okuyanlar için sıkıntı olacak bu saatten sonra toparlamak zor.
	FÖ2	Yani olumlu değerlendiriyorum. Başka yapacak bir şeyim yok.	Olumlu yanları, tabii ortalama 2,5 tutuyorsa yaşadığı şehirde formasyon alması güzel de.	Olumsuz yanı da bizim fakülte için diyeceğim 2,5 not ortalaması tutturmak zordur. Öğrencilerin belki de yarısı 2,5 not ortalamasını tutturamaz. 2,5 not ortalamayı tutturamayanların öğretmenlik şansını yitirmesi büyük olumsuzluktur.
	FÖ3	Ben hiç iyi bulmadım. ALES olsa daha mantıklıydı. Haksızlık bu, bizim gibi ortalaması 2,5 dan az olan öğrencilere haksızlık 2,5 şartı getirilmesi.	Bilgi Yok	Benim açımdan olumsuz, bunun daha önceden söylenmesi gerekiyordu.

Tablo 37'de; 4. Sınıf öğrencilerinden 2'si fen edebiyat fakültesi öğrencilerine tanınan formasyon hakkını olumsuz karşıladıklarını, 2,5 not ortalamasını tutturamayan 2. Sınıf ve daha yukarı öğrencilerin bu hakka haksızlığa uğradıklarını, mağdur olduklarını ALES in daha mantıklı olacağını dile getirdiler. Sadece bir öğrenci olumlu karşıladığını

başka yapacak bir şeyi bulunmadığını ifade etti. Bu öğrencinin olumlu karşılamasının sebebi ise 2,5 not ortalamasını tutturuyor olmasıdır. Öğrencilerden ikisi, bu uygulamanın fen edebiyat fakültesi özellikle 1. ve 2. Sınıf öğrencilerini çalışmaya sevk edeceğini, başarıyı artıracağını diğer taraftan 2,5 ortalamayı tutturan mezun durumdaki öğrencilerin ise istedikleri şehirde formasyon eğitimi alma imkanı sağlayacağı için olumlu karşıladıklarını dile getirdiler. Her üç öğrenci de bu uygulamanın olumsuz yanının 2,5 not ortalaması şartının getirilmesidir diye belirttiler.

Tablo 38. Fen-Edebiyat Fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
4. Sınıf	FÖ1	Derslerin tam içerikleri belli olmadığı için bir şey diyemiyorum. Ama eğitim fakültelerinin verdiği gibiyse daha önce eğitim fakültelerinin verdiği eğitim yeterliydi.	Kötü bir şey oldu. Ondan hoşlanmadık, istemedik, bakalım hayırlısı olsun.	Kötü oldu biz tamamen öğretmen olma şansımızı kaybettik.
	FÖ2	Yani şimdi formasyon eğitimi hakkında bilgim olmadığı için bana formalite icabı geliyor. Hani eğitim alacak mıyım, almayacak mıyım onun düşünmedim de.	Haksızlık olarak değerlendiriyorum. Başka üniversitelerde atıyorum çan eğrisi vardır, notlar daha esnek veriliyordur, burada mesela ortalaması 2,5 olanlar sınırlı, yani yarısı ya vardır, ya yoktur.	Tezsiz yüksek yine devam etseydi diğeri ek hak olarak verilseydi.
	FÖ3	Yeterli olmayacağını düşünüyorum. Formasyon yeterli değil, çünkü hiç alakasız dersler görüyoruz. Mesela anlatacağımız derslerle burada gördüğümüz dersler arasında dağlar kadar fark var. Formasyon dersleri alarak yeterli bir öğretmen olacağımı düşünmüyorum, yıllar sonra öğretmen, iyi bir öğretmen olabilir. Formalite icabı yapıldığı için pek yararlı görmüyorum.	2,5 not ortalamasını haksızlık olarak görüyorum. 4. Sınıfa gelmiş, iş isten geçmiş , artı her üniversitenin sistemi aynı değil.	Olumsuz olarak değerlendiriyorum. Benim gibi 2,5 not ortalamasını tutturamayanlar için bir şans olacaktı ama şimdi öğretmenlik hakkımı tamamen kaybetmiş oluyorum.

Tablo 38’de; 4. Sınıf öğrencilerinden, ikisi alacakları formasyon eğitiminin yeterli olacağına inanmadıklarını, formalite olacağını bu nedenle formasyon derslerinin

yararlılığına inanmadıklarını, iyi bir öğretmenin formasyon eğitimi ile değil tecrübe ile olacağını⁸ belirttiler. Diğer öğrenci ise eğitim fakültesine verilen derslerle aynı olursa formasyon eğitiminin yeterli olacağını ifade etti. Öğrencilerin her üçü de not ortalaması şartı getirilmesini olumsuz karşıladıklarını, öncelikle son sınıftaki öğrencilerini çok mağdur ettiğini, ayrıca her üniversitenin not sisteminin farklı olduğunu bazı üniversitelerde çan eğrisi uygulandığını, bazı üniversitelerde ortalamayı yüksek getirmenin daha kolay olduğunu söyleyerek haksızlık olduğunu dile getirdiler. Yine öğrencilerin her üçü de tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasının kendileri için kötü olduğunu, hem formasyon eğitiminin hem de tezsiz yüksek lisans hakkının tanınması gerektiğini, en azından ortalamayı tutturamayan öğrencilerin öğretmenlik hakkının ellerinden tamamen alınmamış olacağını belirttiler.

3.5. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi Öğrencilerine Verilen Formasyon Hakkı ile İlgili Genel Görüşleri

Bu bölümde Eğitim Fakültesi öğrencilerinin, Fen- Edebiyat Fakültesine verilen formasyon hakkındaki genel görüşlerinin tema ve alt temalarına göre tablo ile gösterimine ve bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 39. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon					
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz	Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
1. Sınıf	EÖ1	Bence gereksiz. Öğretmenlik bize tanınan bir hak. Bizim hakkımız yenmiş gibi bir şey oluyor.	Fen edebiyatlar için olumlu. Onlar için büyük bir avantaj.	Bizim açımızdan olumsuz tabii ki. Rakiplerimiz artıyor.	Biz 1,5 sene formasyon alacakmışız galiba. O zaman zarfında yeterince formasyon eğitimi alırsanız herhalde.	Bence daha da yükseltsin ortalama. 2,5 az 3 olsun	Bu konuda bilgim olmadığı için bir şey diyemeyeceğim.

Tablo 39'un devamı

Sınıf	Öğrenci	Formasyon					
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz	Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
1. Sınıf	EÖ2	Eğitim öğrencilerine göre haksızlık, öncelik bizim olması lazım.	Onlar için olumlu.	Bizim için olumsuz	İnşallah onun için geldik zaten.	Çok düşük bence, biraz daha yüksek olmalı.	Tezsiz yüksek lisans hakkında fazla bir bilgimiz yok.
	EÖ3	Haksızlık. Buraya gelirken de zaten büyük bir puan farkıyla geldik. Zaten bizde bölüm seçebildik bu hakkı bilseydik.	Fen edebiyatlılar için olumlu olmuştur.	Bu uygulama ile Eğitim Fakültelerini n önünü kapattılar.	Alan bilgisini Fen-Edebiyat formasyonu da Eğitim Fakültesinden alacağımıza göre yeterli olacağını düşünüyorum	Ama 2,5 not ortalaması çok düşük ki 3 olmalıydı	Tezsiz yüksek lisansın kapatılmasını yerinde buluyorum yeni bir uygulama geldiği için artık Tezsiz yüksek lisansın bir anlamı kalmamıştı.

Tablo 39'da; Eğitim fakültesi 1. Sınıf öğrencilerinin her üçü de, fen edebiyat fakültelerine verilen formasyon hakkının kendilerine yapınla büyük bir haksızlık olduğunu, böyle bir uygulamaya gerek olmadığını, kendilerinin daha yüksek puanlarla eğitim fakültelerine geldiklerini bu nedenle haklarının yendiğini ifade ettiler. Yine her üç öğrenci de fen edebiyatlara formasyon hakkının tanınmasının kendileri için olumlu bir yanının olmadığını sadece fen edebiyat fakülteleri için olumlu olduğunu, kendileri için çok olumsuz olduğunu ve bu uygulama ile eğitim fakültelerinin önünün kapatıldığını dile getirdiler.

Her üç öğrenci de yeterli alan bilgisi ve alan eğitimi bilgisi alabileceklerini düşündüklerini, alan eğitimini, fen edebiyat fakültesinden aldıklarını formasyon eğitimini de eğitim fakültesinden alacakları için en iyi şekilde yetiştireceklerini düşündüklerini ifade ettiler. Not ortalaması konusunda ise yine üç öğrenci de 2,5 not ortalamasının az olduğunu daha yüksek tutulması gerektiğini ortalamanın en az 3 olması şartının getirilmesini daha doğru olacağını dile getirdiler.

Öğrencilerden ikisi tezsiz yüksek lisans konusunda bilgisi olmadığını belirtirken diğeri, tezsiz yüksek lisansın kapatılmasını yerinde bulduğunu zaten yeni bir uygulama geldiği için diğerinin geçerliliğini yitirdiğini ifade etti.

Tablo 40. Eğitim Fakültesi 2. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon					
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz	Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
2. Sınıf	EÖ1	Haksızlık olarak değerlendiriyor. Yüksek puanla geliyoruz. Biz üniversiteye gelirken daha fazla çalıştık bizim hakkımız öğretmenlik.	Diğer öğrenciler, çok büyük bir hak kazandılar. Belki istedikleri öğretmenlikti	Öğretmenlik okumak için gelen kişilerin hevesi kaçacak, hani haksızlık yapıldı.	Sonuçta burada öğrendikleri miz orada anlatmayacağı ız ama ufkumuzu genişletiyor.	En azından güzel bir şey yani. Not ortalaması 2,5 un altında olanları eledik	Tezsiz yüksek lisans hakkında çok fazla bir bilğimiz yok ama herhalde şimdiki uygulamaya göre daha zorlayıcıydı sanırım.
	EÖ2	Haksızlık. Yüksek puanla geliyoruz hadi puanı da geçtim, biz 5 yıl okuyacağız onlar 4 yıl okuyacaklar.	Bence fen edebiyatlar için olumlu bizim için olumsuz.	atama bekleyen bir sürü öğretmen var ve mezun olan herkes atama bekleyecek, çok yığılma olacak,	Bence hocalarımız iyi. İyi bir eğitim alacağımı düşünüyorum.	2,5 not ortalamasını az buluyorum.	Yeni gelen uygulama yerine tezsiz yüksek lisansın devam etmesini isterdim.
	EÖ3	Onların bir çok alana yönelme ihtimalleri, hakları var, bizim hakkımız yok. Bizim sadece öğretmen olma hakkımız var.	Fen edebiyat fakülteleri için olumludur, mesleklerine yeni bir meslek daha eklemiş olacaklar.	Bizim için ise haksızlık.	Yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağımı düşünüyorum ama fen edebiyatların yeterince formasyon eğitimi alabileceğini düşünmüyorum.	Bir sınırlama getirilmesi güzel. 2,5 dan biraz daha yüksek olabilirdi.	Tezsiz yüksek lisansın diğer yöneme göre daha seçici olabileceğini düşünüyorum.

Tablo 40’da; 2. Sınıf öğrencilerinin üçü de Fen-Edebiyat fakültelerine verilen formasyon hakkının haksızlık olduğunu değerlendirirken, ikisi daha yüksek puanlarla bu fakültelere geldiklerini öğretmenlik hakkının kendilerine ait olduğunu ayrıca öğretmen olması gereken kişilerin 5 yılda, amacı öğretmen olmayan kişilerin ise 4 yılda öğretmen olacaklarını dile getirdi. Diğer öğrenci ise fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin çalışma alanlarının daha geniş olduğunu kendilerinin ise öğretmenlik dışında bir iş yapmalarının

mümkün olmadığını buna rağmen onlara üstelik bir de öğretmenlik hakkı verildiğini ifade etti.

Öğrencilerin her üçü de bu uygulamanın fen edebiyat fakülteleri için çok olumlu olduğunu belki onların da öğretmen olmak istediklerini ve böylece bu hakkı elde ettiklerini, ayrıca mesleklerine bir meslek daha eklemiş olduklarını söylediler. Fakat, kendileri için çok olumsuz olduğunu, verilen bu hakkın eğitim fakültesi öğrencilerinde motivasyon düşüklüğü sağlayacağı ve zaten açıkta bekleyen bir çok öğretmen adayı varken üstüne böyle bir hakkın tanınması ile bu işsiz öğretmen sayısının daha da artacağını kendi önlere kapayacağını dile getirdiler.

Üç öğrenci de, yeterli, alan ve formasyon eğitimi alacaklarını düşündüklerini söylerken bu öğrencilerden biri, fen edebiyatların formasyon yönünden iyi bir eğitim alacaklarını düşünmediğini dile getirdi. Öğrencilerin her üçü de formasyon alabilmek için getirilen ortalamanın 2,5 olma şartının yerinde bir karar olduğunu hatta az bile olduğunu daha da yükseltilebileceğini belirtti. Öğrencilerden biri ise, en azından ortalaması 2,5 altında olanları elediklerini ifade ederek memnuniyetini bildirdi.

2. Sınıf öğrencilerinin her üçü de yeni uygulamanın yerine Tezsiz yüksek lisansın devam etmesinin daha iyi olacağını, tezsiz yüksek lisansın daha seçici, daha zorlayıcı olduğunu dile getirdiler.

Tablo 41. Eğitim Fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
3. Sınıf	EÖ1	Fen edebiyatlara, formasyon verilmesini uygun bulmuyorum. Birincisi onlar 4 yıl okuyor o dört yıl sürecinde formasyon alacaklar, biz 5 yıl okuyacağız. Hani bir de yani biz çok yüksek puanla bu bölüme girdik.	Olumlu yanı yok.	Öğretmenlik statüsü de düşecek sonuçta yani. Ya da tercih eden olmayacak. Öğretmenliklerin puanı düşer biz yüksek puanlarla buraya geldik.
	EÖ2	Haksızlık olarak değerlendiriyorum. Onlar, iki diploma almış gibi olacaklar. Bizim öyle bir şansımız yok biz sadece öğretmen olacağız.	Fen edebiyat bölümleri için olumlu. İş alanları artmış oldu.	Bizim için olumsuz zaten tek iş alanımız var onun da önü kapatılmaya çalışılıyor.

Tablo 41'in devamı

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
3. Sınıf	EÖ3	Biz yüksek puanla girdik öğretmenliğe ve puan çok önemli bir şey. Ben birkaç puanla eczacılığı kaybettim. 20 puan farkla ve onlar bizden daha iyi şartlarda öğretmen olacaklar.	Bilgi Yok	Bizim için olumsuz. Okuyanların yanı sıra bir de mezunlar var. Biz mesela 4000 mezun veriyorsak adamlar 40 bin mezun veriyor.

Tablo 41'de; Eğitim fakültesi 3. Sınıf öğrencileri fen edebiyat fakültelerine verilen formasyon hakkını olumsuz olarak değerlendirdiklerini, kendilerinin daha yüksek puanla eğitim fakültesini kazandıklarını, ayrıca kendilerinin 5 yıl onların ise 4 yılda kendilerinden daha iyi şartlarda öğretmen olacaklarını ve onlar 4 yılda iki diploma sahibi olurken kendilerinin 5 yılda bir diploma sahibi olacaklarını ifade ettiler.

Öğrencilerden ikisi, bu uygulamanın kendileri için hiçbir olumlu yanının olmadığını sadece fen edebiyat fakülteleri için olumlu olduğunu kendilerinin için ise çok olumsuz olacağını, öğretmenlik bölümlerinin puanının ve öğretmenlik statüsünün de düşeceğini, tek iş alanı olan öğretmenliğin önünün kapatılmasına ayrıca zaten çok sayıda atanamayan öğretmen adayı varken bunun gittikçe artmasına neden olacağını dile getirdiler.

Tablo 42. Eğitim Fakültesi 3. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
3. Sınıf	EÖ1	Biz 5 yıla dağılmış olarak alıyoruz ama onlar 1 yıl içinde ya da 1 dönem içinde nasıl alacaklar çok merak ediyorum.	2.5 şartını çok iyi karşılıyor. Hatta 2.70 olmalı, 3 bile olmalı.	Formasyondansa tezsiz yüksek lisans olması daha iyiydi. En azından onlar da bizim gibi 5 yıl okuyorlardı.
	EÖ2	Evet düşünüyorum. Alan eğitimini zaten fen edebiyat fakültesinde görüyoruz. Ayrıca formasyon eğitimini de 4 yıla yayılmış olarak aldığımız için iyi bir formasyon eğitimi de alacağımızı düşünüyorum.	Fen edebiyat bölümüne gelen öğrenciler, bu bölümün puanı düşük olduğu için rahat olarak geliyorlar. Öğretmenlik bu kadar rahat olunmamalı. En azından ortalama açısından biraz zorlanmalı.	Öğretmenlik hakkının özellikle eğitim fakültesi mezunları olmasının gerektiğine inanıyorum tezsiz yüksek lisans veya formasyon fark etmez.

Tablo 42'nin devamı

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
3. Sınıf	EÖ3	Üniversitede anlatılan konuları zaten lisede anlatacağız diye bir şey yok. Biz onu daha basitleşmiş bir şekilde anlatacağız. Eğitim fena değil, güzel. Eğitim derslerimiz de güzel, iyi bir eğitim alabiliyoruz.	Daha yüksek de olabilirdi. Sınırlama getirilmesi güzel.	Çok fazla bilgim yok ama şimdiki uygulamayla önümüz daha çok kapatıldı sanırım.

Tablo 42'de; 3. Sınıflardan her üç öğrenci de iyi bir alan ve formasyon eğitimi alabileceklerini düşündüklerini, özellikle formasyon eğitimini 5 yıla dağılmış olarak alacakları için daha yararlı olacağını ifade ettiler. Bir öğrenci ise fen edebiyatların 1 yıl içinde formasyon eğitimini nasıl alacaklarını merak ettiğini söyledi.

Öğrencilerin her üçü de 2,5 not ortalaması şartının getirilmesinin iyi fakat az olduğunu, ama en azından bir sınırlama getirilmesinin yerinde olduğunu zaten az puanla gelen öğrencilerin biraz zorlanmasının iyi olacağını dile getirdiler.

Öğrencilerden ikisi T. Yüksek lisansın şimdiki uygulamadan daha iyi olduğunu en azından T. Yüksek lisans la onların da kendileri gibi 5 ya da 5,5 yılda öğretmen olduklarını ayrıca yeni uygulamayla önlerinin daha çok kapatıldığını düşündüklerini ifade ettiler. Bir öğrenci ise ister formasyon olsun ister tezsiz yüksek lisans olsun her iki hakkın da fen edebiyat fakültelerine tanınmaması gerektiğini öğretmen olmak isteyenlerin eğitim fakültelerine gitmesi gerektiğini belirtti.

Tablo 43. Eğitim Fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
4. Sınıf	EÖ1	İyi karşılamıyorum. Haksızlık oldu. Ayrıca bölümdeki arkadaşlarımızla aramız bile açıldı.	Fen edebiyat fakülteleri için olumlu olmuştur.	Bizim için olumsuz oldu. Ayrıca fen edebiyatlarla aynı bölümde hatta aynı sınıflarda ders gördüğümüz için öğrenciler arasında tartışmalar dahi yaşanır oldu.
	EÖ2	Bize haksızlık olarak düşünüyorum. Bir tarafa hak verilirken diğer tarafa da haksızlık yapılmamalı.	Fen edebiyat fakültelerine iş imkanı sağlama adına olumlu olmuştur.	Bir tarafa hak verilirken diğer taraf ezilmemeli onlar da korunmalıydı.

Tablo 43'ün devamı

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
4. Sınıf	EÖ3	Eğitim fakültelerine büyük haksızlık oldu. Onların zaten öğretmen olma hakları vardı, bu hakkı genişletmenin hiçbir anlamı yok.	Fen edebiyat fakülteleri için olumlu olmuştur.	Bizim için hiçbir olumlu yanı yok. Eğitim fakültelerini bitirmeyi düşünüyorlar.

Tablo 43'de; Eğitim fakültesi 4. Sınıf öğrencilerinin her üçü de Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon haklarının kendilerine yapılan büyük bir haksızlık olduğunu ifade ettiler. Bir tarafa hak tanınırken, diğer tarafa haksızlık yapılmaması gerektiğini, ayrıca fen edebiyat fakültesi öğrencilerini öğretmenlik hakkı bulunduğunu bu hakkın genişletilmesinin hiçbir açıklaması olmadığını söylediler. Yapılan bu uygulama sonucu, fen edebiyat fakültesindeki arkadaşları ile aralarının açılmasına bile neden olduğunu ifade ettiler.

3 öğrenci de, yapılan uygulamanın Fen-Edebiyat fakülteleri için olumlu olduğunu onlara yeni iş imkanı sağladığını, fakat kendileri için çok olumsuz olduğunu, arkadaş ilişkilerinin bozulmasına neden olduğunu ve bu uygulama ile eğitim fakültelerini biteceğini düşündüklerini dile getirdiler.

Tablo 44. Eğitim Fakültesi 4. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
4. Sınıf	EÖ1	Alan konusunda da formasyon konusunda da yeterli eğitim aldığımızı ve alacağımızı düşünüyoruz.	Olumlu karşılıyorum. Ama ortalamanın biraz daha yükseğe çekilmesinin daha iyi olacağını düşünüyorum.	Tezsiz yüksek lisans da aynı şekilde neden önce böyle bir uygulama getirildi? Daha sonra ne yanlışlığı görüldü ki bu uygulama kaldırıldı anlayabilmiş değilim.
	EÖ2	Bizim açımızdan yeterli alan bilgisini aldığımızı düşünüyorum zaten fen edebiyatlarla aynı dersleri alıyoruz. Formasyon derslerini de eğitim fakültesinde aldığımız için yeterli olacağını düşünüyorum.	En azından herkes öğretmen olamayacak belli bir sınırı geçen öğretmen olacak bu da güzel bir şey.	Formasyon uygulaması geldikten sonra artık Tezsiz yüksek lisansın bir anlamı kalmamıştır.

Tablo 44'ün devamı

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
	EÖ3	Alan bilgisi konusunda da formasyon konusunda da yeterli eğitimi aldığımızı ve alacağımızı düşünüyorum. 3,5 + 1,5 az bir süre değil.	Olumlu karşılıyorum. Ama ortalamamın biraz daha yükseğe çekilmesinin daha iyi olacağını düşünüyorum.	Yani fen Edebiyatlara öğretmenlik hakkı verilmemeliydi. Ama madem böyle bir hak verildi bari tezsiz yüksek lisans kalksaydı. Her ikisi birden olmaz zaten.

Tablo 44'de; 4. Sınıf öğrencilerinin üçü de yeterli alan ve formasyon eğitimi aldıklarını ve alacaklarını düşündüklerini, zaten alan bilgisini Fen-Edebiyat fakültesinden, formasyon eğitimini de eğitim fakültesinden aldıkları için yeterli olacağını ayrıca 3,5 + 1,5 yıllık bir eğitimin azımsanamayacak bir eğitim olduğunu ifade ettiler.

Her üç öğrenci de, formasyon eğitimi için getirilen 2,5 not ortalaması şartını olumlu değerlendirirken, bu ortalamamın daha yükseğe çekilmesi gerektiğini ve en azından her isteyen öğrencinin öğretmen olamayacağı bir sınırın konmasından memnuniyet duyduklarını dile getirdiler.

Tezsiz yüksek lisans konusunda, bir öğrenci böyle bir uygulamanın neden getirilip daha sonra kaldırıldığını eksik yanlış yanlarının neler olduğunu anlayamadığını söyledi. Diğer bir öğrenci yeni bir uygulama geldiğinde eskisinin geçersiz olması nedeniyle tezsiz yüksek lisansın artık bir anlamı kalmadığını, üçüncü öğrenci ise fen edebiyatlara öğretmenlik hakkının verilmesinin yanlış olduğunu, ama madem böyle bir hak veriliyor bu hakkın tezsiz yüksek lisans olması gerektiğini belirtti.

Tablo 45. Eğitim Fakültesi 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
5. Sınıf	EÖ1	Ya bu bizim için büyük bir haksızlık oldu. Bir de artı öğretmen eksikliği var mıydı da bunlara verildi yani. Sanki biz atanıyorduk da, hani biz iş bulabiliyorduk da onlara mı kaldı.	Hiçbir olumlu yanının olduğunu düşünmüyorum. Olumlu yanı yok	Önceden öğretmenlik belli bir düzey aşıttıktan sonra alınan bir şeydi, kutsal bir meslekti. Bir şeylere değer verilerek alınıyordu ki şimdi önüne gelen öğretmen olacak gibi bir şey var.

Tablo 45'in devamı

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Uygulama	Olumlu	Olumsuz
5. Sınıf	EÖ2	Belki fen edebiyatlarla aynı dersleri almış olabiliriz. Şu güne kadar sürekli aynı dersleri aldık, fen edebiyat fakültesinde ders gördük, beraber aynı hocalardan ders aldık ama şöyle bir fark vardı aramızda hani biz bir kere girişte bile onlardan belirli bir seviyeyi aşarak geldik, hani bir fen edebiyatla eğitimin puanı aynı değil. Zaten aynı olsa fen edebiyatlar da eğitim okurdu. Biz burada 5 sene okuyoruz onlar 4 sene okuyarak aynı şeyi alacaklar.	Olumlu yanı hiç yok ve gereksiz bir şey yanı.	Daha çok hani öğretmenlere atamada daha fazla atayabilmek ya da daha fazla iş alanı sağlayabilmek için uğraşmaları yerine tam tersini yapmaya çalışıyorlar. Ne gibi iyi bir şey düşünerek, nasıl olumlu sonuç bekliyorlar bundan ben çıkartamadım yani, bir olumlu sonuç.
	EÖ3	Bu uygulamayı hoş karşılamıyorum. 5 sene eğitim fakültesinde boşuna zaman kaybediyoruz. Bu uygulamayla her yerde fen edebiyatlar olur, insanlar artık eğitim fakültesini tercih etmez.	Belki fen edebiyat fakülteleri öğrencileri dershanelerde çalıştıkları için belki dershaneye gidecek öğrenciler için belki olumlu bir yanı olabilir. Onların işe girme şanslarını artırdılar	Bizim için çok olumsuz sonuçlar doğurdu.

Tablo 45'de; Eğitim fakültesi 5. Sınıf öğrencilerinin üçü de Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine tanınan formasyon hakkının büyük bir haksızlık olduğunu, öğretmen açığı olmadığını, kendileri bile iş bulamazken işsiz sayısını artırdığını, diğer yandan kendilerinin daha yüksek puanlarla eğitim fakültesine geldiklerini ve 5 yıl öğrenim göreceklerini zaman kayıpları olacağını kendileri ile aynı zamanda başlayanların ise 4 yılda kendilerinden önce öğretmen olacaklarını ve eğitim fakültelerinin artık tercih edilemeyeceğini düşündüklerini dile getirdiler.

Öğrencilerin her üçü de, bu uygulamanın kendileri için hiçbir olumlu yanının olmadığını belirtti. Bu öğrencilerden biri ise, bu uygulamanın fen edebiyat fakültesi öğrencileri için olumlu olduğu, ayrıca fen edebiyat fakültesi mezunları dershanelerde çalıştıkları için en azından dershanede çalışanların da formasyon eğitimi almış olacaklarından olumlu olabileceğini belirttiler.

Üç öğrenci de, bu uygulamanın kendileri için çok büyük olumsuzluk yarattığını, öğretmenliğin kutsallığını yok ettiğini, önüne gelenin öğretmen olabileceği gibi bir kanaat uyandırdığını söylediler. Ayrıca, öğretmenlik sorunlarına çözüm bulunacağına, atanmak için bekleyen öğretmen adaylarına iş imkanı sağlanacağına, işsiz sayısını artıracak bir uygulama getirmenin, bir anlamı olmadığını ifade ettiler.

Tablo 46. Eğitim Fakültesi 5. sınıf öğrencilerinin Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyonun not ortalaması şartı ve tezsiz yüksek lisans hakkındaki genel görüşleri

Sınıf	Öğrenci	Formasyon		
		Yeterlilik	2,5 Ortalama	Tezsiz Yüksek Lisans
5. Sınıf	EÖ1	Yani bizim için tabii ki. E sonuç olarak biz burada psikoloji dersi görüyoruz. Biz matematiğin nasıl öğretileceğini görüyoruz.	Belki bu bizim üniversitemiz için iyi bir uygulama olabilir. Çünkü, bu bölümde herkes 2,5 ortalamayı yapamıyordu. Yani belki bu üniversite zorluyor olabilir ama diğer üniversitelerde bunu yapmak çok kolay. 2,5 not ortalaması yapmak zor bir şey değil.	Tezsizin kaldırılması iyi olmadı. Eskiden en azından bitirdikleri zaman 1,5 sene ekstradan okuyup ... en azından 5,5 senede bitiriyorlardı.
	EÖ2	En büyük yararı psikolojimizi ona hazırlıyorlar. Yani tek eksliğimiz, deneyim eksikliği olacağını düşünüyorum.	Zaten geçmek için 2 olduğuna göre bu çok da fazla bir şey değil. Engel değil yani. Yani çok da öyle aman, aman bir şart değil yani, öylesine konulmuş bir şey.	İsminin değişmesi önemli değil. Belki de tezsiz kaldırılmasa okulu bitirdikten sonra içimize su serpecekti. 1,5 sene 2 sene daha okumaları bizim için belki daha iyi olacaktı. Şimdi 4 senede bitirecekler, alacaklar benim gerçekten çok sinir olduğum bir olay.
	EÖ3	Son 1,5 seneye sıkıştırılmış olarak alıyoruz şu an. Bizden sonrakiler daha şanslı, tam 5 yıla yayıldı artık eğitim. Kendi psikolojilerini de ona göre ayarlayacaklar.	Eğitim fakülteleri daha çabuk geçer dersleri falan diye düşünürler. Bizim onlardan farkımız yok, şu üniversitede biz de 2,5 not ortalamasını belki biz de zor görürüz ama diğer üniversitelerde öyle olmadığı için pek bir şey fark etmiyor yani. Ha 2,5 olmuş ha 2 koymuşlar ya da koymamışlar.	Tezsiz kaldırılmasa daha iyi olacaktı. Şimdi fen edebiyatlar bizden daha kısa sürede öğretmenlik hakkı elde edecekler

Tablo 46’da; 5. Sınıf öğrencilerinin üçü de öğretmen olmak için yeterli eğitimi aldıklarını ama kendilerinden sonraki öğrencilerin formasyon dersleri açısından daha iyi olduğunu, kendileri formasyon eğitimini 1,5 yıla sıkıştırılmış olarak görmelerine rağmen yeni öğrencilerin 5 yıla yayılmış olarak göreceklarını bunun da daha faydalı olacağını düşündüklerini ifade ettiler.

Üç öğrenci de formasyon eğitimi almak için getirilen 2,5 not ortalaması şartının çok da önemli olmadığını, zaten geçme notunun 2 olduğunu 2 ile 2,5 arasında çok da fark olmadığını ve bu not ortalamasının üniversiteden üniversiteye farklılık gösterdiği bazı üniversiteler için 2,5 not ortalamasını sağlamanın çok kolay olduğunu dile getirdiler. Her üç öğrenci de, Tezsiz Yüksek Lisans uygulamasının kaldırılmasını uygun bulmadıklarını, yeni getirilen uygulamanın yerine Tezsiz Yüksek lisans uygulamasının devam ettirilmesi gerekliliğini, fen edebiyatlara öğretmenlik hakkı verilmesinin kendileri için bir haksızlık olduğunu ancak Tezsiz Yüksek Lisans uygulaması ile en azından bir sınavdan geçerek 1,5 yıl daha fazla okuyarak en azından kendileri ile eşitleneceklerini düşündüklerini belirttiler.

3.6. Fen-Edebiyat Fakültesi Yönetici, Öğretim Üyesi ve Öğrencilerine Ait Bulguların Karşılaştırılması

Fen-Edebiyat Fakültesi, yönetici, öğretim üyesi ve öğrencileri genel anlamda fen edebiyatlara verilen formasyon hakkını olumlu olarak karşılamaktadırlar. Tezsiz yüksek lisansın kaldırılması, formasyon alabilmek için 2,5 not ortalaması şartının getirilmesi yönetici ve öğretim üyeleri arasında çok olumlu değerlendirilirken, öğrenciler arasında çok da olumlu karşılanmamaktadır. Özellikle 3. ve 4. sınıf öğrencileri not ortalaması şartı getirilmesinin kendilerine haksızlık olduğunu, ortalamayı tutturamayanların öğretmenlik hakkını tamamen kaybettiklerini belirtmişlerdir. Bu nedenle öğrenciler tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasını istememektedirler.

Fen-Edebiyat Fakültesi, yönetici, öğretim üyesi ve öğrencileri, Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin 4 yılda, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin 5 yılda öğretmen olma hakkını elde etmelerinin, Eğitim fakültesi öğrencileri için büyük haksızlık olduğunu kabul etmektedirler ve bu haksızlığın giderilmesi için ya Fen Edebiyat fakültelerinin de 5 yıl ya da eğitim fakültelerinin de 4 yıl olması gerektiği düşüncesindedirler. Fen edebiyat fakültesi yönetici ve öğretim üyeleri, daha az puanla gelen öğrencilerin 4 yılda daha yüksek puanla gelen öğrencilerin ise 5 yılda öğretmen olabilmelerini haksızlık olarak nitelendirirken,

öğrenciler puan konusunda Eğitim fakültesi öğrencilerinin çoğunun Anadolu öğretmen lisesi mezunu oldukları ve ek puan alarak öğretmenlikleri kazandıkları, eğer kendileri de ek puan alsalardı onlardan daha yüksek puan alacaklarını ifade etmişlerdir.

Yönetici, öğretim üyeleri ve 1. ve 2. Sınıf öğrencilerinin, formasyon dersleri hakkında, öğretmenlik için olmazsa olmaz olan derslerin verilmesi durumunda alınan formasyonun yeterli olacağı görüşünde oldukları, 3.ve 4. Sınıf öğrencilerinin ise formasyon derslerinin formalite olacağı, derslere gerekli önemin verilmeyeceği görüşünde oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin çoğu ve öğretim üyelerinin bazıları ise öğretmenlik yapabilmek için formasyon eğitimi almanın çok da gerekli olmadığı, öğretmenliğin bir yetenek işi olduğu ve öğretmenliğin yaparak öğrenileceği görüşünde oldukları tespit edilmiştir.

3.7. Eğitim Fakültesi, Yönetici, Öğretim Üyesi ve Öğrencilerine Ait Bulguların Karşılaştırılması

Eğitim Fakültesi, Yönetici, Öğretim Üyesi ve Öğrencileri, Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitimi hakkını, olumsuz olarak değerlendirdikleri, Eğitim fakültesi öğrencilerine yapılan büyük bir haksızlık olarak gördükleri belirlenmiştir. Fen Edebiyat öğrencilerinin, zaten öğretmen olabilme hakkı olduğu, bu hakkın genişletilmesine gerek olmadığı düşüncesinde oldukları görülmüştür.

Yine, Eğitim Fakültesi, yönetici, öğretim üyesi ve öğrencilerinin, Fen Edebiyat öğrencilerinin formasyon alabilmesi için getirilen 2,5 not ortalaması hakkındaki görüşlerinin de benzerlik gösterdiği görülmüştür. Formasyon eğitimi alabilmek için getirilen 2,5 not ortalaması şartının, Eğitim fakülteliler tarafından olumlu karşılandığı, hiç olmazsa bir seçicilik sağlayacağı ancak bu 2,5 not ortalaması şartına uyulmayacağı korkusunda oldukları belirlenmiştir. Öğretim üyeleri ve öğrenciler not ortalamasının üniversiteden üniversiteye farklılık gösterdiği, bazı üniversitelerde not yükseltmenin daha kolay olduğu bu nedenle not ortalamasının seçiciliğe gölge düşürdüğü düşüncesinde oldukları belirlenmiştir.

Eğitim Fakültesi öğretim üyeleri ve öğrencileri, Fen Edebiyat fakültelerine verilecek olan formasyon eğitiminin yeterli olmayacağı, öğrencilerin bu derslere yeterli önemi göstermeyeceği ve formasyon derslerini formalite olarak görececeklerini belirtmişlerdir. Ayrıca, Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin gerçek mana da öğretmen olabilmek için

değil mesleğimi yapamazsam öğretmenlik yaparım düşüncesinde oldukları için çoğunun formasyon eğitimini alsa bile, iyi öğretmen niteliği taşımayacağı görüşündedirler.

Eğitim Fakültesi öğretim üyeleri ve öğrencileri, aslında genel olarak, Fen-Edebiyat fakültesi öğrencilerine öğretmenlik yapabilme hakkı tanınmasına, karşı olmalarına rağmen madem öğretmen olacaklar en azından, tezsiz yüksek yaparak öğretmen olsaydılar görüşündedirler. Bu nedenle Tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasını olumsuz değerlendirmektedirler. Öğretim üyeleri, Tezsiz yüksek lisansın öğretmen adaylarını sınırladığı, öğretmenlik mesleğine bir statü kazandırdığı, öğretmenlik mesleğini yüksek lisans düzeyinde bir meslek olması gerektiği düşüncesindedirler. Öğrencilerin yüksek lisansın kaldırılmasına karşı olmalarının sebebi, tezsiz yüksek lisansın öğrencileri daha çok zorlaması ve eğitim süresini artırmasıdır. Fen Edebiyat Fakültesi öğrencileri, tezsiz yüksek lisans ile 5,5 yıl öğrenim gördükten sonra öğretmen olma hakkı kazanıyorlardı. Eğitim Fakültesi yöneticisi ise tezsiz yüksek lisans veya formasyon eğitimi olmasının önemli olmadığı, önemli olanın kaliteli öğretmen yetiştiren bir sistemin getirilmesi olduğunu, ama yapılan bu uygulamalarla öğretmen yetiştirme programının iyi olmayacağı inancında olduğunu belirtmiştir.

Eğitim fakültesi, yönetici, öğretim üyesi ve öğrencileri, Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin daha az puanla 4 yılda, Eğitim fakültesi öğrencilerinin ise daha yüksek puanla ve 5 yılda öğretmen olmalarını haksızlık olarak değerlendiriyorlar. Bu uygulamanın Eğitim Fakültesinin, tercih edilmesini olumsuz yönde etkileyeceğini, Eğitim fakültesini bitirdiği görüşündedirler. Ayrıca, öğretmen istihdamı konusunda ülkemizde zaten bir sıkıntı olduğu bu uygulama ile problemin çözümleneceğine daha büyük problemlere neden olacağı, gençlerin sokağa dökülmelerine sebep olacağı düşüncesindedirler.

3.8. Fen-Edebiyat Fakültesi ile Eğitim Fakültesi, Yönetici, Öğretim Üyesi ve Öğrencilerine Ait Bulguların Karşılaştırılması

Fen Edebiyat Fakültesi, yönetici, öğretim üyesi ve öğrencileri Fen Edebiyat Fakültelerine verilen Formasyon hakkını genel olarak olumlu karşılarlarken, Eğitim Fakültesi, yönetici, öğretim görevlisi ve öğrencileri genel olarak olumsuz karşılamaktadırlar.

Formasyon eğitimi alabilmek için, getirilen 2,5 not ortalaması şartını, her iki fakültenin yönetici ve öğretim üyeleri de olumlu karşılayıp, bu ortalamanın daha da

yükseltilebileceğini söylerken, Eğitim Fakültesi yönetici ve öğretim üyeleri hatta öğrencileri, bu konuda endişeleri olduklarını, ortalamaların üniversiteden üniversiteye farklılık gösterdiği, ileride bu şartın uygulamadan kaldırılmasından ya da bu uygulamaya esneklik getirileceğinden korktuklarını belirttiler. Fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin 3. ve 4. Sınıf öğrencileri ise 2,5 not ortalaması şartına büyük tepki gösterdiler. Böyle bir uygulamanın fakülteye yeni başlayanlara uygulanabileceğini kendilerinin geriye dönüp not yükseltmeyecekleri için böyle bir uygulamaya karşı olduklarını belirttiler.

Fen Edebiyat Fakültesi yönetici ve öğretim üyeleri, Tezsiz Yüksek Lisansın kaldırılmasını yerinde bir karar olarak değerlendirip, zaman ve para kaybı olduğunu belirtmişlerdir. Eğitim Fakültesi öğretim üyeleri ve öğrencileri ve fen edebiyat fakültesi öğrencileri, Tezsiz Yüksek Lisansın kaldırılmasını uygun bulmamaktadırlar. Tezsiz Yüksek Lisansın kaldırılmamasını istememelerinin sebepleri kişilere göre farklılıklar göstermektedir. Eğitim fakültesi öğretim üyeleri, aslında Fen Edebiyat fakültesi öğrencilerine öğretmenlik hakkı verilmesini olumsuz karşıladıklarını, madem böyle bir hak veriliyor, bunun tezsiz yüksek lisans la sağlanması gerekliliğidir. Tezsiz yüksek lisans olması öğretmenlik mesleğine bir kariyer kazandırıyor görüşündedirler. Eğitim fakültesi öğrencileri ise 1,5 yıl daha fazla bir eğitim alarak öğretmen olma hakkı kazandıkları için tezsiz yüksek lisansın formasyon eğitime göre daha adaletli olduğu görüşündedirler. Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin Tezsiz Yüksek lisansın kaldırılmasının istememe sebepleri ise formasyon eğitimi hakkı ile not ortalaması 2,5 un altında olanların en azından Tezsiz yüksek lisans yaparak öğretmen olma haklarını koruyacak olmalarıdır.

Eğitim Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi, yönetici, öğretim üyesi ve öğrencileri, Üniversiteye daha yüksek puanla girenlerin 4 yılda, daha düşük puanla girenlerin ise 5 yılda öğretmen olmalarının bir haksızlık olduğunu kabul etmektedirler. Ancak, Fen Edebiyat Fakültesi öğrencileri kendilerinin 4 yılda öğretmen olma hakkı elde etmelerinin Eğitim fakültesi öğrencilerine bir haksızlık olduğunu kabul etmekle birlikte puan konusunda diğerlerinin görüşüne katılmamaktadırlar. Eğitim fakültesi öğrencilerinin çoğunun Anadolu öğretmen lisesi kökenli olduklarını ve bu fakültelere giderken ek puan aldıklarını belirtip eğer kendileri de ek puan alsalardı onlardan daha fazla puan almış olacaklarını iddia ettiler. Eğitim Fakültesi yönetici, öğretim üyesi, ve öğrencileri Eğitim fakültesi öğrencilerine de Fen edebiyat fakültesi mezunlarına tanınan iş imkanlarının tanınması gerektiğini vurguladılar.

Fen Edebiyat Fakültesi yönetici, öğretim üyesi ve öğrencileri, alan eğitimi konusunda Fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin yeterli hatta fazla eğitim bile aldıkları, alan eğitimi konusunda Eğitim fakültesi öğrencilerine göre daha iyi yetiştiği ve daha iyi öğretmenlik yapabilecekleri görüşündedirler. Formasyon eğitimi konusunda ise eğer verilecek dersler titizlikle seçilip, öğretmenlik için gerek yeter şart olan dersler dikkate alınırsa ve uygulamaya yeterince yer verilirse Formasyon eğitiminin de yeterli alınabileceği görüşündedirler. Fen Edebiyat öğretim üyelerinin çoğunluğu Formasyon eğitiminin gerekliliğine çok fazla inanmıyorlar. Öğrenciler ise kendilerine verilecek Formasyon eğitiminin formalite icabı olduğuna inanıyorlar ayrıca Formasyon almasalar da öğretmenlik yapabileceklerini, dersanelerde Fen edebiyat fakültesi mezunu olup formasyon eğitimi almamış çok iyi öğretmenler olduğunu düşünüyorlar. Eğitim Fakültesi Yönetici, öğretim üyesi ve öğrencileri alan eğitimi ve Formasyon eğitimini Eğitim fakültesi öğrencilerinin yeterli olarak aldıklarını, Öğretmenlik hakkının sadece Eğitim Fakültesi öğrencilerine verilmesi gerektiğini, kendisini tabandan öğretmen olmak için yetiştiren bir kişinin öğretmen olması ile sonradan ek Formasyon derslerle öğretmenlik hakkı elde etmenin aynı olmadığını vurguladılar. Ayrıca Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin Formasyon derslerini formalite olarak görüp yeterince özen göstermeyecekleri düşüncesindedirler.

İstihdam konusunda, ortak görüş olarak bir sorun teşkil edeceği zaten istihdam sorununun var olduğu düşüncesindedirler. Ancak Fen Edebiyat Fakültesi yönetici, öğretim üyesi ve öğrencileri bu artışın öğretmen kalitesini artıracığı, adayların bir yarış içerisine girerek en iyi olanın öğretmen olacağı kanaatindedirler. Eğitim Fakültesi, yönetici öğretim üyesi ve öğrencileri ise istihdam sorunun artarak büyüyeceği ve daha büyük sonuçlara neden olacağı endişesindedirler.

3.9. Gazete, Dergi ve Makale Dokümanlardan Elde Edilen Fen-Edebiyat Fakültelerine Verilen Formasyon Hakkı ile İlgili Görüşler

Bu bölümde, medyadan elde edilen dokümanlara hiçbir değişiklik yapılmadan olduğu gibi yer verilmiştir. İlk olarak, Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkını olumlu karşılayan görüşlere yer verilmiştir.

“YÖK, öğretmen olmak isteyen Fen ve Edebiyat Fakültesi mezunlarının, sadece mezun olduktan sonra alabildikleri formasyon şartına kolaylık getiriyor.

YÖK Genel Kurulu'nun onayı ile Fen- Edebiyat Fakülteleri'nde okuyan öğrencilerin öğretmen olarak atanmalarının önündeki bir engel daha kalkmış olacak. Böylece, Fen-Edebiyat mezunları, öğretmen olmak için bir buçuk yıl fazladan eğitim almaktan kurtuldu.

YÖK'ün yeni kararı ile Fen Edebiyat mezunları bir buçuk yıl fazla eğitimin yanı sıra, tezsiz yüksek lisans harçlarından da kurtulmuş olacak.

Fen Edebiyat mezunları, 1998'den bu yana tezsiz yüksek lisans şeklinde 1.5 yıl fazladan eğitim alarak Formasyon eksiklerini kapatıyorlardı. Ancak Fen Edebiyat mezunları açısından sorun oluşturan bu uygulama kaldırılıyor" (Hürriyet, 2009).

"Türk Eğitim Sen İstanbul Bölge Başkanı Yrd. Doç. Dr. M. Hanefi BOSTAN: YÖK Eğitim Komisyonunun almış olduğu bu karar fevkalade önemli, olumlu ve yerinde bir karardır. Aynı alan derslerini fazlası ile aldıkları halde Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencileri tezsiz yüksek lisans yapmadan öğretmenlik sınavına başvuramıyorlardı. Bu karar bir haksızlığın ortadan kaldırılması ve bir hak gaspının önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Yine bu karar Fen-Edebiyat Fakültelerine yeniden işlevlik kazandıracak ve yüz binlerce gencimizi kahve köşelerinden kurtaracaktır.

Önümüzdeki yıllarda liselerimizde alan dersleri öğretmenlerine haddinden fazla ihtiyacı olacaktır. MEB bu ihtiyacı mevcut Eğitim Fakültesi mezunları ile gideremeyecektir. Bizden hatırlatılması..." (URL-1, 2009).

"Karar, Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde büyük bir memnuniyetle karşılandı. Fakülte Dekanı Prof. Dr. İsmail Naci Cangül, kararın diğer üniversitelere de örnek olacağını belirterek, "Köklü bir öğretmen yetiştirme geçmişi olan Türkiye'de son yıllarda Türk Milli Eğitimini tanımayan yabancı uzmanların önderliğinde yapılan denemelere son vererek belki de dünya üzerindeki trendlere paralel; Bologna sürecindeki yeterliliklerin ön plana çıktığı kalıcı bir öğretmen yetiştirme politikasının temellerini atacak tartışmaların ateşleyicisi olacak." dedi.

"Prof. Dr. Cangül, bu kararla, verdikleri kaliteli eğitime rağmen cazibesini yitirmekte olan fen-edebiyat fakültelerine olan talebin önümüzdeki yıldan itibaren kademeli olarak artacağını, bunun da ÖSS taban puanlarına en az 40-50 puanlık bir yansıması olacağını öngörüldüğünü söyledi. Cangül, fen-edebiyat ve eğitim fakülteleri mezunlarından oluşan daha geniş bir havuzdan çıkacak öğretmenlerin de doğal olarak daha yetkin olacağını belirtip, son 10 yılda orta öğretime ve yüksek öğretime giriş sınavlarında yaşanan başarısızlık ve olumsuzlukların giderilebileceğini ifade etti"(CHA, 2009).

“YÖK Başkan Vekili Prof. Dr. Yekta Saraç amaçlarını 'daha kaliteli ve nitelikli öğretmen adayları yetiştirmek' olarak özetlerken, mezuniyetten sonra 1 yılda alınan tezsiz yüksek lisansı pratikte öğrencilerin faydasına olmadığı için kaldırdıklarını belirtti. Saraç, ayrıca tezsiz yüksek lisansa giriş için kullanılan ALES ve yabancı dil bilgisi gibi şartlar yerine diploma notu kriteri getirdiklerini kaydetti” (Zaman, 2010).

“Fen-Edebiyat öğrencilerine müjdeli haber

Bilindiği gibi YÖK, Fen-Edebiyat öğrencilerinin pedagojik formasyon konusunda yaşadığı problemi çözmek için geçen ay bir adım atmış ve öğrencilerin formasyon derslerini lisans eğitimlerine devam ederken alması konusunda bir çalışma başlatmıştı. İşte, bu çalışma YÖK genel kurulunun 27 Ağustos 2009 tarihli toplantısında görüşülmüş ve karara bağlanmıştır.

Bu toplantıda pedagojik formasyon derslerini lisans eğitimi sırasında vermek isteyen 4 üniversitenin başvurusu kabul edilmiştir (İstanbul, Marmara, Atatürk ve Uludağ üniversiteleri)

YÖK yürütme kurulunun toplantı yaptığı güne kadar başvuran bu 4 üniversite YÖK'ten gerekli onayı aldıktan sonra web sitelerinde bu duyuruyu yapmıştır. Diğer, üniversitelerde pedagojik formasyon derslerini lisans eğitimi sırasında vermek isterlerse YÖK'e başvurarak aynı uygulamadan 2009-2010 eğitim yılı için yararlanacaktır.

YÖK'ün aldığı bu kararla büyük bir mağduriyet giderilecek ve Fen-Edebiyat öğrencileri de lisans öğrenimine devam ederken öğretmenlik için gerekli olan formasyon derslerini almış olacaklardır” (URL-2, 2010).

Bu bölümde ise Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkını olumsuz değerlendiren medyadaki görüşlere yer verilmiştir. Bu bölümde de medyadaki görüşlerde değişiklik yapılmadan aynen yer verilmiştir.

“ALİ ÖZEL: Bayram Değil Seyran Değil, YÖK Fen-Edebiyat Fakültelerini Neden Öptü?!

Durup dururken ne oldu da bu karar alındı? Bunda kimler ve neler etkili oldu?! Türkiye'nin fen-edebiyat kökenli öğretmen açığı mı vardı?! Eğitim fakültesi mezunu öğretmenler ihtiyacı karşılayamıyor muydu?! Yoksa fen-edebiyat fakültelerinin kontenjanları boş kalmaya mı başlamıştı?! Ya da siyasi bir baskı mı vardı? Bu sorular uzayıp gidebilir...

Basın yayın bu haberi fen-edebiyat fakülteleri için müjde olarak verdi. Bazı istatistik bilgilerden sonra bu haberin müjde mi, yoksa “umut tacirliği mi” olduğuna sizler karar verin.

Milli Eğitim Bakanlığı ortaöğretim için öğretmen ihtiyacını, eğitim fakülteleri ve fen-edebiyat fakültesi mezunu olup tezsiz yüksek lisans yapanlardan karşılıyor. Ve bu fakülteler zaten ihtiyacın çok üstünde mezun veriyor. Fen-edebiyat fakültelerine formasyon verilmesi ile beraber ihtiyacın yüzlerce katı öğretmen KPSS’ ye öğretmen olmak için hazırlanacak (Sadece fen-edebiyat fakülteleri yılda 100 binden daha fazla mezun veriyor). Hedeflenen şey, fen-edebiyat fakültelerine pedagojik formasyon vererek bu sınav kapılarında bekleyen öğrenci sayılarını yüz binli rakamlardan milyonlara çıkarmak mıdır?

Eğitim fakülteleri bile pedagojik formasyon verecek öğretim elemanı bulamazken (Tezsiz yüksek lisans kontenjanlarının sınırlı olmasının sebebi budur) fen-edebiyat fakültelerindeki bu dersleri kim verecektir? Yoksa binlerce kişilik anfiler oluşturulup, öğretim elemanlarının eline mikrofon verilerek mi eğitim yapılacaktır?! Bence televizyondan ve internetten dersleri online olarak versinler daha iyi olur! Okul deneyimi ve uygulaması gibi teorik dersleri de üç boyutlu olarak sanal sınıflarda halledebilirler!..

Bazı bilim çevrelerinde, fen edebiyat fakültelerine göre eğitim fakültelerindeki alan derslerinin yetersiz olması yönüyle her zaman eleştiri konusu olmuştur. Bu değişiklik sonucunda alan derslerinin kredisinin en az %30 azaltılarak Formasyon derslerine kaydırılması gerekmektedir. Dört sene de bu kadar ders bu öğrencilere nasıl verilecektir?..Yani her iki durumda da ya formasyondan ya da alan derslerinden taviz verilmesi gerekecektir. Bugün, bölümlerin kontenjanlarının bile dolmadığı, ÖSS puanlarının dibe vurduğu fen-edebiyat fakültelerini, formasyon eğitimi aldırıp umut tacirliği yapmak sureti ile canlandırmaya çalışmak hiç uygun bir yöntem değildir. Olaya neresinden bakarsanız bakınız ucu eğitimin kalitesine dokunacaktır.

Eğer ille de bu fakültelelere öğretmenlik hakkı verilmesi isteniyorsa en azından fen-edebiyat fakültelerinin kontenjanları azaltılarak (Ortaöğretim bölümü lisans programı, Türkiye’deki eğitim fakültelerinin bile sadece %10’unda mevcuttur) pedagojik formasyon her öğrenciye değil de bölümünde ilk 10 ya da 15’e giren öğrencilere verilmelidir. Bu aynı zamanda fen edebiyat fakültelerindeki öğrencilerin derslere olan motivasyonunu da arttıracaktır. Derslerinde daha başarılı olan öğrenciler KPSS’ ye girebilecek ve bu sınavın önündeki yığılma kısmen de olsa azaltılabilecektir.

Kısacası öğretmenlik mesleği ile “güç bende” deyip her canı isteyen oynamaması gerekir... Bu iş çok geniş katılımlı olarak oluşturulmuş olan tarafsız bilim kurullarına bırakılmalıdır. Öğretmenlik mesleği üzerinden siyaset yapılmamalıdır. Günlük politikalar ile öğrencilerin üzerinden deneyler uygulanmasına ise artık bir son verilmelidir. Eğitim, her yönetime gelenin kafasındaki projeleri uygulayacağı bir yer olmaktan kurtarılmalıdır. Yoksa mehter takımı gibi bir ileri iki geriye giderken önümüzdeki ve arkamızdaki gençlerimizi ezmeye devam edeceğiz!”(URL-3, 2009).

“YÖK’ün bu kararı geçtiğimiz hafta toplanan Üniversitelerarası Kurul’da büyük tartışma yarattı.

YÖK’ün eğitim fakülteleri dışında özellikle fen edebiyat fakültelerinde okuyan öğrencilerin pedagojik formasyon dersleri 4 yıllık süre içinde almalarına izin vermesi Talim Terbiye Kurulu kararlarına da ters düşüyor. Çünkü, YÖK’ün bu kararı almasından tam bir ay önce Talim Terbiye Kurulu da, sadece Eğitim Fakülteleri ile tezsiz yüksek lisans ya da pedagojik formasyon programını bitirenleri öğretmen olarak kabul edeceğini açıklamıştı.

Bu durumda pedagojik formasyon dersleri alan, öğretmenlik stajı yapıp beş yıllık eğitimin ardından eğitim fakültesinden mezun olanlarla, dört ya da beş yıllık eğitim alan Fen ve Edebiyat mezunları öğretmenlik için sıraya girecek. Üniversitelerarası Kurul’da da bu nedenle Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Rıza Ayhan’ın başkanlığında bir komisyon oluşturuldu. ODTÜ, Bartın, Giresun, Hacettepe, Kırşehir, Rize, Sakarya, Anadolu, Ankara ve Aksaray Üniversitesi Rektörlerinden oluşan komisyon YÖK’e bu kararın yanlışlığını anlatan rapor hazırladı.

Komisyon, raporunda YÖK’e kızdı

“Fen ve Edebiyat Fakültelerine öğrenci talebini arttırmak, fakültelere istihdam sağlamak açısından karar avantajlı. Ancak, karar alınırken üniversiteler bilgilendirilmeli ve görüş alınmalıydı.

Karar, Eğitim Fakülteleri ile Fen ve Edebiyat Fakülteleri arasında önemli gerilimlere neden oldu. Üniversite yönetimleri, bu fakültelerin öğretim üyeleri, öğrenci ve yöneticilerinden gelen baskılarla karşılaştı. Üniversitelerimiz arasında bu konuda YÖK’e başvuran, başvurmayan, erken başvuran, geç başvuran ya da başvurusu kabul edilen, edilmeyen üniversiteler olarak gereksiz ayrımlar ortaya çıkmıştır.

Öğretmen atamalarında şişkinlik olacak

Prof. Dr. Uğur Erdener (Hacettepe Üniversitesi Rektörü): Bu karar Fen ve Edebiyat Fakültesi mezunlarına imkan sağlamıyor, umut dağıtıyor. Bu fakülte mezunları desteklenmeli, korunmalı. Ama, umut pazarlaması yapılmamalı. Hassas dengeleri sarsacak uygulamalardan kaçınmamız gerek.

Öğretmen atamalarında büyük şişkinlik olacak. Kaygıları giderecek şekilde sistem yapılandırılmalı.

Sayılarla mezunlar

Fen ve Edebiyat Fakülteleri öğrenci sayısı: 185.662

Eğitim Fakülteleri öğrenci sayısı: 160.573

2009 KPSS'ye öğretmen adayı olarak girenlerin sayısı: 243.569

2009 KPSS'ye göre öğretmen adayı olarak atananların sayısı: 15.800

009 KPSS'ye göre atama bekleyen öğretmen sayısı: 229.996

2003-2009 yılları arasında kadrolu atanan öğretmenlerin toplam sayısı: 147.702

Atama bekleyen öğretmen sayısı: 300 bin

KPSS'ye atama umudu olmadığı için girmeyen öğretmen adayı sayısı: 70.000

Talim Terbiye Kurulu kararı ne diyor?

Temmuz 2009'da alınan 80 sayılı karar:

Atamalarda dikkat edilecek hususlar: “Ortaöğretim alan öğretmenliklerine Eğitim Fakültesi alan öğretmenliği mezunları ile karar eki çizelgede yer verilen diğer yükseköğretim programlarından mezun olup, Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans ya da Pedagojik Formasyon programını bitirenler”

Bu karara göre Eğitim Fakültesi dışındaki diğer fakülte öğrencilerinin öğrenimlerine devam ederken eş zamanlı Pedagojik Formasyon almaları hukuken tartışma konusu.

Mezunlara istihdam değil, umut vaat ediliyor

Prof. Dr. Rıza Ayhan (Gazi Üniversitesi Rektörü): Yükseköğretim Kurulu 2009-2010 eğitim öğretim yılının başında Fen ve Edebiyat Fakültesi mezunlarına bu imkanı verdi. YÖK'ün bu hakkı hangi üniversitelere verdiği, bu kararı alırken hangi kriterleri uyguladığı bilinmiyor. Bu karar düşünülmeden, uzun uzun tartışılmadan alındı. Üniversiteler arası büyük farklılık yaratacak.

Öğretmenlik saygın bir meslektir. Onları yetiştirmede böylece büyük farklılıklar olacak. Bu karar öğretmen adaylarına istihdam yaratmıyor, umut vaat ediyor. 2003-2009 yılları arasında toplam atanan öğretmen sayısı 147 bin 702. Yani kapıda öğretmen olarak

bekleyen yaklaşık 300 bin kişi mevcutken bunlara ilave olarak 185 bin Fen ve Edebiyat Fakültesi mezunu ekleniyor. Bu da kapıda bekleyenin sayısını 500 bine çıkarır.

Fen ve Edebiyat Fakültesi mezunlarının sorunu çözülmeli ama, böyle değil. Örneğin Milli Eğitime bağlı okullarda hiç sosyolog yok. Fabrikalarda biyolog yok. Bu alanlar bu kurumlarda zorunlu olsa mezunlar da rahatlıkla iş bulabilir.

Şimdi birisi 4 yılda, diğeri beş yılda öğretmen oluyor. Böylece kargaşa yaratıldı. Eğitim Fakültelerine haksızlık yapılıyor.

Komisyonu göre YÖK'ün kararının ardından çıkacak sorunlar

Başvurmayanlar ne olacak?

Başvurusu kabul edilen Fen ve Edebiyat Fakültelerinde 4 yıllık eğitimlerini tamamlayan öğrencilerinin alan öğretmeni olabilmeleri mümkün olacak. Başvuruda bulunmayan ya da başvurusu YÖK tarafından kabul edilmeyen diğeri Fen ve Edebiyat Fakülte mezunları ise ancak herhangi bir enstitüde tezsiz yüksek lisans programını tamamlama koşuluyla en erken 4 yılın üzerine bir yıl daha eğitim alırsa öğretmenlik hakkını kazanabilecek. Branş öğretmenliği eğitimi, Eğitim Fakülteleri'nde 4 yılın dışında bir yıl daha eğitim almayla sürüyor. Böylece aynı diploma için sürelerinin hepsi birbirinden farklı üç ayrı sistem oluşacak. Öğretmenlik gibi temel bir meslek alanında böyle bir yapının ortaya çıkmasının yararlı olacağı tartışmaya açık.

Öğretmenlik hakkı tüm Fen Edebiyatlara tanınmıyor

Fen ve Edebiyat Fakülteleri genel bu kararı olumlu karşıladı. Ancak bu uygulamanın Fen ve Edebiyat Fakültelerinde özellikle öğretmenlik hakkının tüm öğrencilere tanınıp tanınmaması açısından yeni sorunlara yol açacak. Uygulama kendi içinde de tutarlılık göstermiyor. Mevcut karara göre bazı Fen ve Edebiyat Fakülteleri koşulsuz olarak tüm öğrencilerine, bazıları halen birinci sınıfta okuyan öğrencilerine Pedagojik Formasyon verirken bazı fakültelerin de öğrencilerde belirli bir not ortalamasına sahip olma ve alttan dersi olmama gibi koşullar arayarak Pedagojik Formasyon vermeyi düşündükleri bir gerçek. Ayrıca, aynı programdan, aynı sürede mezun olan iki öğrencinin farklı mesleklere dönük olarak yetiştirilmesi yüksek öğretim sistemimizde rastlanmayan bir durum. Örneğin, bu yeni uygulamayla "Fen Fakültelerinin Biyoloji Bölümü mezunları hem biyolog hem öğretmen mi, yoksa bunların bazıları biyolog bazıları ise biyoloji öğretmeni mi olacaklardır?" Ayrıca, bu fakültelerin bazı bölümleri için öğretmenlik hakkı olmaması (fen alanında, Astronomi ve Uzay Bilimleri; edebiyat alanında ise Arkeoloji, Halk Bilimi, Bilgi-Belge Yönetimi vb.) bölümler arasında var olan talep farkını çok daha açar.

Formasyon derslerini nasıl alacakları bilinmiyor

Başvurusu kabul edilen Fen ve Edebiyat Fakültelerinin formasyon derslerine programlarında nasıl yer verecekleri konusunda bir uygulama yönergesine ihtiyaç olduğu açık. Özellikle uygulamaya yeni başlayacak üniversitelerin son sınıf öğrencileri açısından mevcut dersler yanında formasyon derslerinin tümünün bir yarıyla sıkıştırılmasının kaliteyi olumsuz etkilemesi kaçınılmaz.

Gençlere boş yere ümit veriliyor

Ülkemizde 300 bin dolayında öğretmen atama bekliyor. Bu sayı her geçen gün daha da artıyor. 2009 yılında yapılan KPSS sonucunda 243.569 öğretmen adayından 15.800'ünün ataması yapılabildi. 70 bin öğretmen adayı, atama umudu görmediği için sınavlara girmedi. Lisans aşamasında pedagojik formasyon dersi verilmesini sağlayarak Fen ve Edebiyat Fakülteleri mezunlarının öğretmenlik hakkı kazanmalarını kolaylaştırmak, bu fakültelerin mezunlarının istihdam sorununu çözmekten daha çok atama bekleyen işsiz öğretmen sayısının artmasına neden olacak gibi gözüküyor.

Ders yükleri fazla, formasyon dersi almaları zor

Eğitim Fakültelerinde Eğitim Bilimci ve Alan Eğitimcisi olarak öğretim elemanı sıkıntısı mevcut. Ders yükleri çok fazla olan bu öğretim elemanlarının Fen ve Edebiyat Fakültelerindeki Pedagojik Formasyon derslerini karşılamaları mümkün görünmüyor.

Ücrette sıkıntı olacak

Eğitim Fakültesindeki öğrencilere uygulama okullarında rehberlik yapan öğretmen ve idarecilere Milli Eğitim Bakanlığı- YÖK-Maliye-Sayıştay dördümlü protokolü ile üniversite bütçelerinden hayli yüksek ücret ödenmektedir. Bu yeni uygulamada neye göre, nasıl ücret ödenecektir”(URL-4, 2009).

“Çukurova Üniversitesi (ÇÜ) Rektörü Prof. Dr. Alper AKINOĞLU: “Fen ve Edebiyat Fakültesi mezunlarının öğretmenlik hakkını kazanmalarını kolaylaştırmak, atama bekleyen işsiz öğretmen sayısının daha çok artmasına neden olacaktır.”

Eğitim fakültelerine çok yüksek puanla giren ve öğrenimleri sırasında başarılı olan öğrencilere 'yan dal' ve 'çift ana dal' hakkı verilmezken Fen-Edebiyat fakültelerine koşulsuz formasyon hakkı verilmesi haksız bir rekabet ortamı oluşturmaz mı?”

Karar, eğitim fakülteleri ile fen ve edebiyat fakülteleri arasında önemli gerilimlere neden olmuştur. Üniversite yönetimleri, bu fakültelerin öğretim üyelerinden, öğrencilerinden ve yöneticilerinden gelen baskılarla karşılaşmışlardır.

Fen ve edebiyat fakültelerinin orta öğretim alan öğretmeni yetiştirme sistemi içerisinde daha etkin bir konuma getirilmesi, ilkesel olarak doğru bir yaklaşım şeklinde değerlendirilmiştir. Zaten alan öğretmeni yetiştiren 18 eğitim fakültesinin, 17'sinde alan dersleri fen ve edebiyat fakültesi öğretim elemanları tarafından verilmektedir. Eğitim fakültelerinde eğitim bilimci ve alan eğitimeci olarak öğretim elemanı sıkıntısı mevcuttur. Ders yükleri çok fazla olan bu öğretim elemanlarının fen ve edebiyat fakültelerindeki pedagojik formasyon derslerini karşılamaları mümkün olabilir mi ?”

Pedagojik formasyonun ayrıca bir uygulama boyutunun daha olduğunu anlatan Akınoğlu, şu ifadeleri kullandı: “Okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması vardır. Büyükşehirlerde dahi Millî Eğitim Bakanlığı'nın, bu uygulamalar için tahsis ettiği ilk ve ortaöğretim kurumları, eğitim fakültelerinin öğrencilerine uygulama imkânını yeterince sağlayamazken uygulamaya yeni katılacak çok sayıda fen ve edebiyat fakültesi öğrencisine bu hizmet nasıl sağlanacaktır. Eğitim fakültesindeki öğrencilere uygulama okullarında rehberlik yapan öğretmen ve idarecilere MEB, YÖK, Maliye ve Sayıştay dördümlü protokolü ile üniversite bütçelerinden hayli yüksek ücret ödenmektedir. Bu yeni uygulamada neye göre, nasıl ücret ödenecektir?. Üniversitelerin kaynak sorununun arttığı ve daha önemlisi ülkemizdeki genç nüfus artışının yavaşladığı bir dönemde öğretmenlik gibi çok yaşamsal bir mesleğin kolay elde edilebilir olması uygun bir yaklaşım değildir. Pedagojik formasyon eğitiminin çerçevesi özenle yeniden belirlenmelidir.”(CHA, 31.12.2009)

“Düzenlemeyle ilahiyat, fen-edebiyat ve iletişim fakültelerinden mezun olanlar yüksek lisans eğitimi almadan sertifika programıyla öğretmen olabilecek. İşsiz öğretmen sayısının 250 bine yaklaşırken, düzenlemenin bu sayıyı daha da arttıracığı belirtiliyor” (Cumhuriyet, 23.01.2010).

“Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası (Eğitim Sen) Genel Başkanı Zübeyde Kılıç: YÖK Genel Kurulu'nun öğretmenlik mesleğinin niteliğine ilişkin son derece olumsuz sonuçlara yol açacak bir karara imza attığını iddia etti.

“İşsiz öğretmenlerin sayısının yüz binlerle ifade edildiği bir ortamda tüm fakültelerde okuyan öğrencilere öğretmen olma hakkı tanıyan bu uygulama, eğitim fakültelerini işlevsizleştirdiği gibi uzmanlaşma konusundaki tüm bilimsel ölçütleri de ters yüz etmektedir. İşsiz öğretmenlerin sayısını arttırarak daha ucuz, güvencesiz ve sendikasız şartlarda çalışmayı kabullenecek geniş çaplı bir işsizler ordusu yaratmayı amaçlamaktadır. Bunun adı umut tacirliği yapmaktır. Öğretmen yetiştirme sistemini yap-boz tahtası haline

getiren bu istikrarsız uygulamalardan derhal vazgeçilmeli, işsiz öğretmenlerin atamaları yapılarak öğretmen açıkları kapatılmalıdır" (URL-5, 2010).

“Pedagojik Formasyon Mahkemelik!

Zübeyde Kılıç, kararın Eğitim Fakülteleri Ortaöğretim Alan Öğretmenliği mezunları aleyhine olduğunu belirtti.

Ortaöğretim Alan Öğretmenliği’ne, Eğitim Fakülteleri Ortaöğretim Alan Öğretmenliği mezunlarının beş yıllık lisans öğrenimlerinin ardından başvurabilirken, Fen-Edebiyat ve İlahiyat Fakültesi mezunlarının dört yıllık lisans öğrenimlerinden sonra başvurabileceklerini kaydederek, “Haklı bir nedene dayanmayan bir ayrımcılıktır. YÖK kararı, öğretmenlik mesleğinde niteliği düşürmekten, gereksiz yere bir ayrışma nedeni daha yaratmaktan, çalışma huzurunu, giderek çalışma barışını bozmaktan başka bir sonuç doğurmayacaktır” dedi.

Kılıç, bugün Türkiye’de 140 binin üzerinde öğretmen açığı bulunduğu da dikkat çekerek, “Öğretmen olarak atanabilmek için bekleyen Eğitim Fakültesi mezunlarının sayısı bu açığı kapatmaya yetecek de artacak düzeydedir. Dolayısıyla ortada öğretmen eksikliği yoktur, aksine yüksek puanlarla bu bölümleri kazanıp 4 yıl boyunca örgün öğretim ve özel ihtisas görmüş, kendisini başından itibaren bu mesleğe adayıp işsizlik gibi sıkıntıları göğüslemeyi göze almış öğretmen adaylarının atanması ve öğretmen açıklarının derhal giderilmesi sorunu vardır” ifadelerini kullandı.

Kılıç, kararın ayrıca Milli Eğitim Temel Kanunu’nda 43. maddede tanımlanan öğretmenlik mesleği ile de çeliştiğini belirterek, “Zira ilgili maddede, ‘Öğretmenlik devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir’ ifadesi yer almakta ve ‘öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır’ ifadeleriyle öğretmenlik mesleğinin özel eğitim gerektirdiği hükme bağlanmaktadır” diyerek, kararın yürütmesinin durdurulması için dava açtıklarını bildirdi” (URL-6, 2010).

ALİ ÖZEL: Formasyon Kısır Döngüsü

“...YÖK, son 15 yıldır fen edebiyat fakültelerine pedagojik eğitimi hangi fakültenin vereceği ile ilgili sürekli karar değiştirmektedir. Formasyon derslerini iki fakülte arasında getirip götürerek bir kısır döngüye girmiştir. Gelecekte YÖK Eğitim Komisyonunun başına eğitim kökenli bir başkan gelince çok büyük bir ihtimalle işler gene eskiye dönecektir. Bu konuda yıllardır bir arpa boyu yol alınamamıştır. Hâlbuki bir devletin eğitim politikası

uzun vadeli olmalı ve kolay kolay değişmemelidir. Belki de Türkiye kaybetmeye buradan başlamaktadır.

Aslında bu karar fen-edebiyat fakültesi öğrencileri için müjde niteliğindedir. Öğrencilerin lisans eğitimini bitirdikten ve hayata atıldıktan sonra tezsiz yüksek lisans adı altında formasyon alması oldukça büyük bir problem. İş gücü sahibi olmuş, (!) çocuk çocuğa karışıp sorumluluklar yüklenmiş insanların başka şehirlerdeki üniversitelere giderek tekrar eğitime tabii tutulması gerçekten çok zor bir süreç. Bu yüzden lisans eğitimi döneminde formasyon eğitiminin tamamlanması öğrencilere oldukça büyük kolaylıklar getirecektir. Not ortalaması 4 üzerinden 2,5 olan herkes artık öğretmen olabilmek için gerekli olan pedagojik eğitimi alabilecektir.

Fen-edebiyat öğrencilerine bu kolaylıkların getirilmesi ile beraber madalyonun öbür yüzü hiçte dışarıdan gözüktüğü gibi değildir. Mezun öğrenci sayısının çok, öğretmen ihtiyacının ise sınırlı olması nedeni ile atanamayan yığınlar ortaya çıkmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı her yıl ortaöğretime yıllık 1500- 2000 civarında öğretmen almaktadır. Sadece fen-edebiyat fakülteleri ise yıllık 100 binden daha fazla mezun vermektedir. Eğitim fakültesi mezunlarını da bu sayıya eklediğimizde KPSS nin önünde bekleyen yığınlar yakında milyon rakamları ile ifade edilmeye başlanacaktır.

Gerçek anlamda bu konuda Türkiye'nin ana problemi; pedagojik eğitimi hangi fakültenin vereceğinden ziyade öğretmen ihtiyacının doğru tespit edilerek ona göre planlama yapılmamasıdır. Üniversitenin kapısında bekleyen kalabalıkları içeri alıp onları 4-5 sene sonra başka bir kapıda bekletmek bu ülkenin en büyük sermayesi olan gençlerimizi tüketmekten başka bir işe yaramamaktadır. Türkiye artık bu kadar fen-edebiyat ve eğitim fakültesini kaldıramamaktadır" (URL-7, 2010).

“-ÖĞRETMENLİK BİR NİYETTİR”-

Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Rıza Ayhan, Atatürk'ün eğitime verdiği öneme değinirken "Cumhurbaşkanı olmasaydım, Milli Eğitim Bakanı olmak isterdim" sözünü anımsattı.

Öğretmenliğin bir ihtisas mesleği olduğunu vurgulayan Ayhan, "Öğretmenlik formasyonunu alamamış öğretmenler hala okullarımızda. Lütfen buna karşı tedbir alalım. Bu öğretmenlerimizi tespit edelim, hizmet içi eğitime tabi tutalım. Şu anda öğretmenliğin bir ihtisas mesleği olduğu yine ihmal ediliyor. Öğretmenlerin, ihtisasa uygun yetişmesi lazım. Öğretmenlik formasyonuna azami dikkat sarf etmek gerek. Alanı bilmek öğretmen olmak için yeterli değildir" diye konuştu.

Fen-Edebiyat Fakültesi'nde verilen formasyon eğitime değinen Ayhan, fen-edebiyat fakültesi mezunlarının bir istihdam sorunu olduğunu, bu sorunu çözerken öğretmenlik mesleğini sıkıntıya sokacak tavır ve davranışlarda bulunmamak gerektiğini söyledi.

Fen-edebiyat fakültelerine lisans eğitimi sırasında öğretmenlik formasyonu verilmesi uygulamasını eleştiren Ayhan, "O arkadaşlarımız öğretmen olmak için oraya gelmediler. Onlar fen-edebiyat fakültesi mezunu olmak, bilim adamı olmak için geldiler. Öğretmenlik bir niyettir, psikolojik bir yaklaşımdır" dedi. Öğretmenliğin kutsal bir meslek olduğunu ifade eden Ayhan, "Biz şimdi ne yapıyoruz? Madem bir şey olamadılar, fen-edebiyat fakültesi mezunlarını öğretmen yapalım. Eğitim fakültesi, Anadolu öğretmen lisesi öğrencilerinin kabahati nedir bu hususta? Bunlar öğretmen olmak için geliyorlar, başka şansları da yok" dedi. Fen-edebiyat fakültelerinin kendilerini doğru yönlendirilmesi gerektiğini belirten Ayhan, buradan mezun olanları kamu ve özel sektörde istihdam edebilecek tedbirlerin alınması gerektiğini söyledi”(URL-8, 2010).

18. Milli Eğitim Şurası

“Öğretmen Yetiştirme:

...Öğretmen yetiştirmede bütün sorumluluk 1983 yılından beri Yüksek Öğretim Kurumu bünyesindeki üniversitelere dolayısı ile eğitim fakültelerine bırakılmıştır. Ancak eğitim fakültelerinin yanında; beden eğitimi ve spor yüksek okulları, ilahiyat fakültesi, açık öğretim fakültesi, gibi üniversitelerin çeşitli fakülte ve yüksek okullarında da öğretmen yetiştirilmektedir. Bununla beraber son getirilen düzenlemelerle fen edebiyat fakülteleri mezunlarına da orta öğretim alan öğretmenliği hakkı verilmiştir. Fen-Edebiyat Fakültesi mezunlarına formasyon düzenlenerek öğretmenlik hakkının verilmesi eğitim fakültelerini etkisizleştirmektedir. Özellikle eğitim fakültelerinin orta öğretim fen ve matematik alanlarına öğrenciler çok yüksek puanla girerken aynı branşlarda fen edebiyat fakültelerine daha düşük puanla girmektedir. Ayrıca fen edebiyat fakülteleri 4 yıllık eğitim sürecinde tamamlanırken eğitim fakültelerinde orta öğretim alan öğretmenliklerinde 5 yıllık süreçte tamamlanmaktadır. Bu durumda eğitim fakültelerinin orta öğretim fen ve sosyal alanlar bölümleri etkisizleştirilmekte ve eğitim fakültesini tercih edecek öğrencilerin fen edebiyat fakültelerine yönlendirilmesi sonucunu doğurmaktadır. Oysa öğretmen yetiştirme temel sorumluluğunun

Eğitim Fakülteleri de olması gerekmekte ve mevcut uygulama iki başlı bir sistemin doğmasına neden olmaktadır. Ayrıca eğitim fakültesini tercih eden öğrencilerin nitelik ve niceliğinde azalmanın meydana gelmesi riski doğacaktır.

Bu fakültelerden sadece eğitim fakültesi ile beden eğitimi ve spor öğretmenliği branşlarında süreç içinde öğretmenlik meslek bilgisi dersleri verilmektedir. Diğer fakültelerden mezun olanlara ve son sınıfta okuyanlara “pedagojik formasyon” adı altında bazı öğretmenlik meslek bilgisi dersleri verilerek öğretmen olma hakkı tanınmaktadır. Öğretmenlik bilgisi derslerine ilave olarak, öğretmen nitelikleri içinde sayılan alan bilgisi ile genel kültür ve genel yetenek dersleri eğitim fakülteleri dışındaki fakültelerde verilmektedir

Orta öğretime öğretmen yetiştiren eğitim fakülteleri dışındaki kurumlarda verilen pedagojik formasyon derslerinde, uygulama yapmayı gerektiren ve özellikle deneyim kazanmayı sağlayacak olan staj dersleri bulunmamaktadır. Bu durum, eğitim fakültelerinde uygulanan öğretmen yetiştirme programlarının, başta orta öğretim programları olmak üzere ilköğretim programlarıyla yeterli düzeyde uyumlu olmadığını göstermektedir.

Eğitim fakülteleri dışından da öğretmen alımlarının yapılması öğretmenlik mesleğinin kısa süre içinde alınacak pedagojik eğitimle sağlanabilir gibi bir algının oluşmasına neden olmaktadır. Bu durum mesleğin saygınlığının düşmesine ve kendini mesleğine adanmış öğretmenlerin yetiştirilmesinin önüne geçmektedir. Öğretmenliğin mesleki adanmışlık ve özveriyi, yaratıcı ve üretken çalışmayı gerektiren profesyonel bir meslek olduğu göz ardı edilmektedir.

Eğitim fakültesinin dışında lisans eğitiminin ardından verilecek formasyon eğitimi, öğretmenlik kültür ve etiğinin geliştirilmesi ve korunmasını engellemektedir.

Eğitim fakültelerindeki öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı ve ders yükü, fakülteler bazında değişmekle beraber gelişmiş ülke ortalamalarının çok üstündedir.

Eğitim fakültelerindeki öğretim üyesi sayısının yetersiz olması nitelikli bir öğretmen yetiştirilmesinin önündeki en büyük engellerden birisidir. Eğitim fakültelerinde görev yapan akademisyenler, öğretmen kökenli akademisyenlere göre uygulama aşamasında daha yetersiz kalmaktadırlar.

ÖNERİLER

... Öğretmen yetiştirmede çok başlılığa son verilmesi, görev ve sorumluluğunun eğitim fakültelerine verilmesi ve sadece bu fakülteden lisans eğitimi alarak mezun olan öğrencilerin öğretmen olarak atanmasının sağlanmalıdır.

Üniversitelerin yetiştirdikleri öğretmenleri görev başında izlemeleri ve değerlendirmeler yaparak elde ettikleri bilgileri kullanmalarını zorlayacak düzenlemelere gidilmelidir.

Öğretmenlerin daha nitelikli yetiştirmelerini sağlamak amacıyla eğitim fakültelerindeki tüm programlar 5 yıla çıkarılmalıdır. Lisans eğitimi esnasında, uygulamalı derslere ve son sınıfta branşla alakalı okullardaki uygulamalı eğitime ağırlık verilmelidir.

Eğitim fakültelerinde görev alacak akademisyenlerin eğitim fakültesi kökenli olması veya eğitim fakültesi kökenli olmayanların da lisans üstü eğitimi sürecinde pedagojik formasyon almış olmalarının sağlanması gerekmektedir...

İSTİHDAM

...

ÖNERİLER

...Öğretmenlik mesleğine alan dışı mezunlardan atama yapılmamalıdır.

İhtiyaç kadar öğretmen yetiştirilmesi, sürecin YÖK ile birlikte planlanması, branşlara dağılımın 10 yıllık, 20 yıllık ve 50 yıllık projeksiyonlara göre düzenlenmesi faydalı olacaktır. Bu planlamalarda iç göç analizleri de unutulmamalıdır.

Anadolu Öğretmen liseleri daha cazip hale getirilmeli ve mezunlarının öğretmen olmaları desteklenmelidir...”(URL-9, 2010).

Burada hem olumlu hem de olumsuz görüşün bulunduğu bir haber yer almaktadır.

“FEF Dekan Vekili, YÖK’ün pedagojik formasyon eğitimine getirdiği yeni düzenlemeler konusunda üniversitelerde birbirine zıt iki görüş mevcuttur. Eğitim fakülteleri, pedagojik formasyon eğitiminin eğitim fakültelerine öğrenci akışını olumsuz etkileyeceğini düşünmektedirler. FEF’ler ise, Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans eğitiminin kaldırılmasıyla zaten mağdur durumda bırakılan FEF öğrencilerine ve mezunlarına makul koşullarda pedagojik formasyon eğitimi hakkının tanınmasını talep etmektedirler. YÖK tarafından pedagojik formasyon eğitime getirilen bazı koşullar 5. FEFKON toplantısında dekanların eleştirilerine neden olmuştur. 5. FEFKON toplantısına katılan dekanlar 2,5 genel not ortalaması koşulunun kaldırılmasını talep ediyorlar. Bu talep sonuç raporuna da yansıtılacaktır”(Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil Ve Tarih-Coğrafya Dekanlarının Toplantısı 27-28 Mayıs 2010, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Prof. Dr. Rıza Bashirov).

“YÖK, eğitim fakültesi dışında okuyan öğrencilere sertifika programı açılmasını benimsemiştir. Böylesine önemli pek çok karar ve uygulama olmasına karşın, eğitim

fakültelerinden pek bir ses çıkmamaktadır; Türkiye'nin eğitsel geleceğini yabancılar belirlerken eğitim fakülteleri seyirci durumundadır. Bu durumun temel nedeni, ses çıkaracak eğitim bilimcilerinin olmaması ya da çok sınırlı sayılarda olmasıdır.

Toplumsal tepkisizlik o hale gelmiştir ki, 300 bin öğretmen adayı işsiz dolaşırken, şu anda eğitim fakültelerinde okuyan bir başka üç yüz bin adayın büyük çoğunluğunu da işsizlik beklerken, YÖK'ün öğretmenlik sertifikası açılmasına izin vermesine de kimse tepki göstermemektedir. Yükseköğretim öğrencileri, fakülteler, üniversiteler ve aydınların büyük çoğunluğu ısısı giderek artırılan sudaki kurbağaya dönmüş gibidirler” (Okçabol, 2010).

Bu bölümde ise Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkının uygulanmasında yaşanan olumsuzluklara değinen medya dokümanlarına yer verilmiştir.

“Öğretmen adaylarına kötü haber

YÖK, eğitim fakültesi dışında bir fakülteyi bitirenlerin öğretmen olabilmeleri için aldıkları “Tezsiz Yüksek Lisans” eğitimini kaldırdı”(URL-10, 2010).

Formasyona getirilen baraj eski mezunları üzdü

“YÖK geçen ay eğitim fakülteleri dışındaki fakültelerde okuyup da öğretmen olmak isteyenlere pedagojik formasyon için 4 üzerinden 2,5 diploma notu şartı getirdi.

Kurul'un aynı kriteri eski mezunlara da getirmesi öğretmen adaylarını mağdur etti. Okulu bitirdikleri için not ortalamalarını yükseltme şansları bulunmadığına dikkat çeken eski mezunlar, ortalamanın düşürülmesini istiyor. Formasyon almak isteyen fen edebiyat fakültesi öğrencilerinden Muhammet Sarsık, mağduriyetini şöyle anlatıyor: “Benim gibi yüzlerce arkadaş 2,5 not barajı nedeniyle mağdur oldu. Mezun olduğumuz için notu da yükseltme şansımız olmuyor, bu durumda artık öğretmen olma şansımız hiç kalmadı. Benim ortalamam 2,46 ama 2,5 olmadığı için formasyon alamıyorum.” Formasyon bekleyen adaylar şikayetlerini ilettikleri YÖK'ten umduklarını bulamadı. Çok fazla sayıda öğretmen adayının öğretmenlik beklediğini kaydeden YÖK yetkilileri, kaliteyi düşürmemek için not barajını indirmeyeceklerini açıkladı” (Zaman, 2010)

“Pedagojik formasyon rezalete dönüştü!

Yüksek öğretimdeki uygulamalarıyla eleştirilerin odağı olan YÖK, pedagojik formasyon programları için talep edilen yüksek ücretler nedeniyle öğrencilerin tepkisini çekti.

Yüksek öğretimdeki uygulamalarıyla eleştirilerin odağı olan YÖK, pedagojik formasyon programları için talep edilen yüksek ücretler nedeniyle öğrencilerin tepkisini

çekti. Bu yetmiyormuş gibi, YÖK kararıyla 4. sınıf öğrencilerin formasyon başvurusu iptal edildi.

YÖK’ün, programlar için alınacak ücret miktarını üniversitelere bırakması da daha çok karmaşaya yol açtı. Bazı üniversitelerde 4 bin TL’ye varan ücret talep edilmesi tepkilere neden olunca YÖK duruma el koydu” (URL-11, 2010).

Kendi üniversitelerinde mağdur oldular

“Mersin Üniversitesi’nin yeni eğitim-öğretim yılı için öğrencilerine tanıdığı pedagojik formasyon eğitimi hakkı skandala döndü. Mersin Üniversitesinin yeni eğitim-öğretim yılı için öğrencilerine tanıdığı pedagojik formasyon eğitimi hakkı skandala döndü. Kendi öğrencileri için yüzde 60’lık kontenjan ayıran Mersin Üniversitesi bu kontenjana da diğer üniversitelerden öğrencileri yerleştirdi. Mağdur duruma düşen öğrenciler ise yanlışlığın düzeltilmesi için üniversiteye başvuruda bulundu. Görüşlerini aldığımız öğrenciler 4 yıldır eğitim gördükleri okulun kendi öğrencisi diye başka üniversitelerden öğrenci almasını anlayamadıklarını ifade ederek hatanın düzeltilmesini istediklerini söylediler” (URL-12, 2010)

“Pedagojik Formasyon müracaatında sistem değişmesi öğrencileri mağdur etti. Pedagojik Formasyon için üniversiteler daha önce diploma notu ve Akademik Lisans Eğitim Sınavı (ALES) puanı ile alım yapıyordu. Bu sene ise sadece diploma notu ile alım yapılması ve bölümlerde kontenjan yetersizliği öğrencileri mağdur etti. 2010-2011 Eğitim Öğretim yılında yapılan değişik ile pedagojik formasyon için bazı üniversitelerde, YÖK’ün belirlediği ancak yetersiz kalan kontenjanlar açıldı. Ücret ve hangi bölümlere ne kadar öğrenci alınacağı üniversitelerin inisiyatifine bırakıldı. Kimi üniversiteler eğitim ücretini 600 TL belirlerken kimi üniversite 3 bin 500 TL olarak belirledi. Bazı üniversiteler bölümlere kontenjan belirledi bazıları başvuranları not ortalamalarına göre sıraladı. Bölümlere kontenjan ayrılmayan üniversitelerde diploma ortalaması yüksek getirebilen bölümler yerleşirken ortalaması genelde düşük olan bölüm öğrencileri açıkta kaldı. Üniversitelerin farklı uygulamaları formasyon alacak öğrencileri mağdur etti. Sakarya Üniversitesi (SAÜ) bölümlere kontenjan ayırmadığından dolayı ortalaması yüksek olan Türk Dili ve Edebiyatı, Sosyoloji, İlahiyat gibi bölümlerden daha çok öğrenci yerleşirken ortalaması düşük olan fizik, kimya, biyoloji gibi bölümlerden ise sadece 2-3 tane öğrenci yerleşebildi. Üniversitelerin bölümlere kontenjan ayırmaması sebebiyle mağdur olanlardan birisi de Sakarya Üniversitesi (SAÜ) mezunu Zehra Karadağ oldu. Karadağ, sistem değişikliği sebebiyle pedagojik formasyon alamadığını söyledi. Karadağ Geçen sene ALES

puanım düşüktü bu sebeple formasyon alamadım. Bu sene ALES puanımı yükselttim ancak bu sene sistem değişti. 2.5 ortalaması olanlar alınacak dendi. Ortalamam 3.02 olmasına rağmen SAÜ bölümlere kontenjan ayırmadığı için ve mezun öğrencilerin alımlarında sınırlama getirildiği için yerleşemedim. Öğrenime devam eden 2.5 ortalaması olan öğrenciler alttan dersi olmamak kaydıyla formasyonu alacaklar ancak mezun olan öğrenciler kontenjan yetersizliğinden ve sistemdeki bazı sıkıntılar yüzünden mağdur olmaktadır. YÖK ve MEB hemen bu duruma müdahale etmesi lazım, dedi” (URL-13, 2010).

Formasyon Krizi

“Binlerce mezunun öğretmen olmak için heyecanla beklediği formasyon kararı kontenjan sınırına takıldı.

YÖK’ün ocak ayında aldığı karar gereği formasyon almak için 2,5 diploma notu şartı aranıyordu. Ancak bazı üniversitelerin yedek listelerde bu sınırın altına indiği tespit edildi. İstanbul Üniversitesi Biyoloji Bölümü’nde diploma notu 2,5’in altında olan 11 öğrencinin yedek listelerde yer bulduğu görüldü. Rize Üniversitesi’nde de diploma notu tutmayan 9 öğrencinin yedek listelerde yer bulduğu tespit edildi. Üniversitelerin bir çoğu da kendi öğrencilerine öncelik vererek ayrı kontenjan belirliyor. 2 bin ila 4 bin lira arasında değişen formasyon ücretleri de öğretmen adaylarını oldukça zorluyor. Aynı dersleri veren üniversitelerin farklı fiyat tarifeleri öğrencilerde şaşkınlığa sebep oldu” (TRT Haber, 2010)

YÖK’ün 2,5 not ortalaması şartına tepki

“Üniversite mezunlarına formasyon almak için getirilen 2,5 diploma notu şartı, sorun olmaya devam ediyor. YÖK’ün belirlediği kritere göre her yıl mezun olan on binlerce gençten sadece 8 bini formasyon alma şansı yakalıyor...

YÖK, geçtiğimiz aylarda 2,5 diploma notu şartı getirerek, formasyon almayı iyice zorlaştırdı. Bu durumu “adaletsizlik” olarak niteleyen binlerce üniversite mezunu tepkili.

Ancak 2,5 not ortalaması şartının üniversitelerce uygulanmadığı ortaya çıktı. İstanbul Üniversitesi, 2,5 not ortalamasını yakalayamadığı halde 11 öğrencisine formasyon alma hakkı tanıdı.

YÖK’ün formasyon izni verdiği üniversiteden mezun 2,1 diploma notu olan bir öğrenci eğitime kabul edilirken, diploma notu 3,3 olduğu halde başka üniversiteden mezun olan öğrenci kabul edilmiyor. İnternet sitesinde formasyon başvurusu kabul edilen öğrencileri açıklayan İstanbul Üniversitesi biyoloji bölümünden 2,1 diploma notu ile

mezun olan öğrenciyi formasyon için kabul etti. Bununla beraber diploma notu 2,5'in altında on öğrenci daha var.

Öte yandan diploma notu 2,5'in çok çok üzerinde olan ve başka üniversiteden mezun olan gençler, kontenjan olmadığı için formasyon imkanı bulamıyor. Fen edebiyat fakültesi mezunu Emine G., “Kendi üniversitemiz formasyon vermiyor. Başka üniversiteler mecburuz. Ancak onlar da kendi öğrencilerine öncelik tanıyor.” diye yakınıyor. Üniversitelerin kendi öğrencilerinden yüksek adayları dışarıda bırakması, YÖK'ün 2,5 diploma notu şartı yönetmeliği ile de çelişiyor” (Zaman, 2010)

Formasyon Rezaleti ve Fen-Edebiyat Fakültelerinin Trajedisi

“Memleketin önemli sorunlarından biri, üstelik devlet katındaki büyük bunalımın tipik göstergesi, Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerine pedagojik formasyon eğitimi konusunda yaşatılan trajedi... Ama şimdilerde herkes avcılık hikâyesi peşinde!

Konuyla ilgili neredeyse hiçbir haber yok. Rastladığımız en iyi haber yandaş bir medyadan; o da haber mi veriyor, yoksa ilgili üniversiteyi şikâyet mi ediyor belli değil. “YÖK, geçtiğimiz aylarda 2,5 diploma notu şartı getirerek, formasyon almayı iyice zorlaştırdı. Bu durumu, 'adaletsizlik' olarak niteleyen, binlerce üniversite mezunu, tepkili. Ancak 2,5 not ortalaması şartının üniversitelerce uygulanmadığı ortaya çıktı. İstanbul Üniversitesi, 2,5 not ortalamasını yakalayamadığı halde 11 öğrencisine formasyon alma hakkı tanıdı.”

Fen-Edebiyatların trajedisi derinleşti.

Üstelik bu YÖK kararında açıkça hukuka aykırı düzenlemeler de vardı. Mesela daha önce formasyon eğitimi alabilmek için 2,5 ortalama şartı yoktu. Öğrencinin ortalaması kaç olursa olsun, öğrenci mevcut ortalaması ve ALES puanıyla birlikte başvurduğu kurumda sıralamaya girebilirse, formasyon eğitimi alabilmekteydi. Ancak bu kararla, akademik ortalaması 2,5'in altında olanlardan, formasyon eğitimi alma hakkı tamamen alınmış oldu. Başka bir deyişle, ortalaması 2,5'in altında olup da Ocak 2010'da formasyon eğitimi alma hakkı olan bir mezunun, Haziran 2010'da artık bu hakkı yoktu.

Böyle bir hak ihlalinin hangi hukuk mantığı ve hangi eğitim anlayışı onaylayabilir? Bu öğrenci geri dönüp ortalamasını yükseltmeyeceğine göre, onun gelecek ümidi büsbütün yok edilmiş olmadı mı?

1. Formasyon eğitimi alabilmek için öngörülen 2,5 ortalama şartı mutlaka ve acilen kaldırılmalıdır.

2. Fen-Edebiyat Fakülteleri'nin öğretmen değil araştırmacı yetiştirmek için kuruldukları söylemi, hikâyesi neredeyse yarım yüzyıl geriye giden bir safsatadır. Fen-Edebiyat Fakülteleri öğretmen de yetiştirir araştırmacı da! Bu yüzden “Eğitim Fakültelerinin yeniden yapılandırılması projesi/uygulaması” yeniden yapılandırılmalı, Fen-Edebiyatların kan kaybını engellemek ve trajedisine son vermek için Eğitim Fakültelerindeki orta öğretim öğretmenlik bölümleri kapatılmalıdır.

3. Sadece akademik ortalamaya göre öğrenci seçimi terk edilmeli, ALES yeniden yürürlüğe sokulmalı, formasyon eğitiminin uygulama esasları hakkaniyetle belirlenmeli, mezunların ve okumakta olan öğrencilerin bu eğitimi almalarının önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır

4. Öğrencinin eğitim talebi para kazanma nedeni, öğrenci bir kâr kaynağı değildir. Yeni uygulamanın öğrenci soygununa dönüşmesi engellenmeli, yüksek ücretler kaldırılmalıdır.

Ya da, en iyisi YÖK kaldırılmalıdır” (URL-14, 2010).

0.09 puan için ölüme atladı

İzmir’de öğretmen olmak isteyen üniversiteli genç kız, formasyon kursuna başvurusunun kabulü için 2.50 olması gereken ders başarı ortalaması 2.41’de kalınca bunalıma girip 5. kattan ölüme atladı

İzmir’in Özkanlar semtinde, Yaşar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi İngiliz Edebiyatı Bölümü’nde 2’nci sınıftan 3’üncü sınıfa geçen Pelin Özşahin (21), annesinin kahvaltı hazırladığı sırada 5’inci kattaki dairelerinin balkonundan kendisini boşluğa bıraktı. (Hürriyet, 2010).

4. TARTIŞMA

Bu çalışmanın temel amacı, 2009-2010 Eğitim-Öğretim yılında YÖK' ün yeni düzenlemesiyle birlikte Fen Edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon ile ilgili Fen Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi yönetici, öğretim üyesi ve öğrencilerinin görüşlerini belirlemek, analiz etmek ve karşılaştırmaktır. Bu amaçla K.T.Ü Fen Edebiyat fakültesi ve Eğitim fakültesinde özel durum çalışması yapılmıştır. Ayrıca fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon hakkının medya ve internetteki deki yansımalarını belirlemektir. Bu bölümde, yapılan çalışmalar sonucu elde edilen bulgular karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

4.1. Fen Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi Yöneticilerinin Görüşlerinin Yorumlanması

Fen Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi yöneticileri ile yapılan çalışmada, Eğitim Fakültesi yöneticisi, yapılan böyle bir uygulamaya gerek olmadığını, Fen-Edebiyat Fakültelerine daha önce de eğitimlerini tamamladıktan sonra öğretmen olma hakkı verildiği ve hatta fen edebiyatların lehlerine bir ayrımcılık yapılarak iki diplomalı öğretmenlik hakkı verildiğini söyledi. Ayrıca ihtiyaç olmayan bir alanda, aday sayısını artırmanın ülkeyi kaosa sürükleyeceğini belirtmiştir. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi ise, yapılan bu uygulamayı çok olumlu karşıladıklarını, alanı en iyi şekilde bilen kişilerin fen edebiyat öğrencileri olduğunu ve alanı iyi bilen kişilerin öğretmen olmasının da ülke yararına olacağını ifade etmiştir. Burada Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi tarafından tezsiz yüksek lisansla verilen öğretmenlik hakkı göz ardı edilmiştir. Ayrıca Eğitim Fakültesi öğrencileri de alan derslerini Fen Edebiyat Fakültesinden almalarına rağmen, Fen Edebiyat fakültesi öğrencilerinin alan bilgisi açısından daha iyi olduğunu belirtilmiştir. Bunun çok tutarlı bir görüş olmadığı anlaşılmaktadır. Çünkü bilinmektedir ki, Eğitim Fakültesi öğrencileri daha yüksek puanlarla programlarına girmişler ve akademik ortalamaları da açıkça daha yüksektir. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisinin bu konuda ön yargılı olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca, alan eğitimcisi gibi ayırımın da farkında olmadığı anlaşılmaktadır.

Eğitim Fakültesi yöneticisi, formasyon eğitiminin öğretmenlikte çok önemli olduğunu, henüz bu uygulamanın nasıl yapılacağı konusunda bir bilgileri olmadığını belirtti. Formasyonun öğrencilere öğrenim görürken veya mezun olduktan sonra verilmesinin pek de önemli olmadığını önemli olanın nitelikli öğretmen yetiştiren bir program olması gerektiğini belirtti. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi ise öğretmen eğitimi için olmazsa olmazların olduğunu sadece ders değil stajlarında yaptırılması gerektiğini derslerin de çok fazla olmaması gerektiğini belirtti. Burada her iki yönetici de hemen hemen benzer şeyler söylemekle beraber Eğitim Fakültesi yöneticisi önemli olan nitelikli öğretmen yetiştiren derslerin konmasından bahsederken, Fen edebiyat fakültesi dekanının öğretmenlik için yeterli olan asgari derslerin verilmesinin yeterli olacağını ifade etti.

Eğitim Fakültesi yöneticisi, Tezsiz Yüksek Lisans konusunda ise formasyonun adına ne denirse densin önemli olan öğretmenlik için gerekli olan derslerin eksiksiz olarak verilmesi olduğunu formasyonun formaliteye dönüştürülmemesi gerektiğini ifade etti. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi ise Tezsiz yüksek lisans diye bir şeyin olamayacağını yüksek lisansın ancak tezli olabileceğini bunun dışındaki bir şeyi yüksek lisans olarak kabul edemeyeceğini belirtti. Burada Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi, aslında programı formasyon olan bir uygulamanın Tezsiz Yüksek lisans olamayacağını belirtirken Eğitim fakültesi yönetici isme takılıp kalmadıklarını önemli olanın muhteviyat olduğunu belirtti.

Eğitim Fakültesi yöneticisi, Formasyon almak için getirilen 2,5 not ortalaması şartının da kısmi bir çözüm olduğunu ilerde bu baraj konusunun ya tamamen kaldırılacağı ya da çeşitli nedenlerle dejenere edileceği konusunda korkusu olduğunu ifade etti. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi ise Formasyon almak için getirilen 2,5 not ortalaması şartının sevindirici olduğunu belirtti. Burada her iki yönetici de formasyon almak için getirilen 2,5 not ortalaması şartını olumlu karşılarken Eğitim fakültesi yöneticisinin ilerde bu şartın yerine getirilmeyeceğine dair endişeleri bulunmaktadır.

Eğitim Fakültesi yöneticisi, yapılan bu uygulamanın Fen Edebiyat Fakültesinin tercihini olumlu yönde etkileyeceğini ama çeşitli etkenlerden dolayı bu olumlu etkinin kısa süreceğini ifade etti. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi de benzer şekilde Fen edebiyat Fakültelerinin tercihini bir miktar artıracığını ama önlerinde KPSS denilen bir sınav olduğunu her tercih edenin öğretmen olamayacağını belirtti.

Eğitim Fakültesi yöneticisi, yapılan bu uygulamanın öğretmen geleceğine olumlu yönde bir etki beklemediklerini, eğitim fakültesi öğrencilerinin de ümitsizliğe kapıldığını ifade etti. Ayrıca, istihdam edilecek öğretmen sayısı da artırılmadığından daha kaliteli bir

eğitim geçilemeyeceğini, KPSS denen bir sınav olduğunu ama bu sınav için eğitim fakültesi öğrencilerinin daha şanslı olduklarını belirtti. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi ise diğer yöneticinin aksine olumlu düşündüğünü belirtti. Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinden ortalaması 2,5 ve üzeri olanların öğretmenlik hakkı elde edebileceğini bunun da öğrencileri çalışmaya sevk ettiğini ve bu uygulamanın fen edebiyat fakültelerindeki başarıyı kesinlikle artıracaklarını ifade etti. Orta öğretimdeki eğitimin çok başarısız olduğunu, not ortalaması 2,5 ve üzeri olması demek başarılı insanların öğretmen olacağı anlamına geldiğini ve bunun orta öğretimdeki başarıyı artıracaklarını ifade etti. Her iki yönetici bazı konularda çelişmelerine rağmen iyi bilen, iyi öğreten insanların öğretmen olması gerektiği konusunda ve asıl meselelerinin bu olduğu konusunda hemfikirlerdir.

Eğitim Fakültesi yöneticisi, Avrupa Birliğine bağlı ülkelerde öğretmen yetiştirme programları konusunda değişik uygulamaların olduğunu şimdi getirilen uygulamanın hiçbir ülkede olmadığını ifade etti. Ayrıca bizdeki uygulamaların, gelişmiş ülkelerdeki uygulamalara veya gelişmiş ülkelerdeki uygulamaların bize adapte edilmeye çalışılmasının da kötü bir şey olmadığını ama bunun da yapılmadığını ifade etti. Batı Avrupa'daki öğretmen yetiştirmenin uygulamaya daha çok yer verdiği öğretmenliği doğal ortam içerisinde yaşadıklarını keşke bizim ülkemizde de böyle uygulamaların olmasını istediğini belirtti. Öğretmenin nasıl nerden değil en iyi şekilde yetişmesinin amaç olduğunu belirtti. Bizdeki uygulamanın yanlışlıklarını belirtirken 4 yılda 2 diploma 5 yılda sadece 1 diploma verdiği ayrıca 300 kişiye verilen diplomanın 3000 kişiye daha veriliğini ifade etti. Bir yanlışın da öğretmen istihdamında sorun yaşanan, binlerce gencin sırada öğretmen olmak için beklediği bir ülkede bunu 5 misline çıkarmaları olduğunu ifade etti. . Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi ise Avrupa Birliğine bağlı olan ülkelerdeki eğitim sistemini çok iyi bilmediğini, yıllar önce 3+1, 3+2 şeklinde olduğunu ayrıca Avrupa ülkelerine benzemek zorunda olmadıklarını da ifade etti. Nasıl iyi bir öğretmen olunur konusunda hem fikir olabileceklerini ama öğretmen yetiştirme programının bire bir alınamayacağını belirtti. Burada her iki yönetici arasında fark varmış gibi görünse de Eğitim Fakültesi yöneticisinin de Avrupa' da ki öğretmen yetiştirme eğitimi örnek alalım demesindeki kastın bire bir olarak değil de bize adapte edilmesi şeklindeydi. Örneğin Avrupa 'da ki okul uygulamalarının çok olmasını bizim ülkede de uygulanmasını ama nasıl uygulanacağını ülke değerlerine göre yapılacağını ifade etmek istemiştir. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi, öğretmen istihdamı konusunda fikir beyan etmemiştir, çünkü nasıl olsa KPSS

var iyi olan öğretmen olsun düşüncesindedir, açıkta kalacak olanların azlığı çokluğu konusunda yorum yapmamıştır.

Eğitim Fakültesi yöneticisi, Avrupa Birliğine bağlı ülkelerle, bizim ülkemizde eğitim açısından bizim açımızdan olumsuz farklar olduğunu, eski öğretmen yetiştirme programının üstün tarafları olduğunu ama şimdiki uygulama için aynı şeyleri söyleyemeyeceğini ifade etti. Fen Edebiyat Fakültesi yöneticisi ise eğitim sistemimizi karşılaştırdığımızda ilk ve orta öğretimde Avrupa ülkelerinden üstün olduğumuzu ama yüksek öğretimde onlardan geri olduğumuzu belirtti. Orta öğretimde üstün olup yüksek öğretimde onlardan geri kalmamızın sebeplerini de test usulüne bağlı bir eğitim sistemine tabi oluşumuza bağlamıştır. Burada, Eğitim Fakültesi yöneticisi Avrupa ile daha çok öğretmen yetiştirme programını karşılaştırırken Fen edebiyat Fakültesi yöneticisinin öğretmen yetiştirme konusunda çok fazla bilgisi olmadığı için genel eğitim sistemini karşılaştırmıştır. Fen edebiyat fakültesi yöneticisi, Eğitim Fakültesi mezunu olmasına rağmen bulunduğu konumla özdeşleşerek Fen Edebiyat fakültesi mezunlarından farksız olarak görüşlerini bildirmiştir.

4.2. Fen Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi Öğretim Üyelerinin Görüşlerinin Yorumlanması

Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin beşi de yapılan bu uygulamanın Eğitim Fakültesi öğrencilerine yapılan büyük bir haksızlık olduğunu ve olumlu karılamadıklarını belirttiler. Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden ise 4' ü bu uygulamayı olumlu karşıladıklarını buna neden olarak da para ödmeden formasyon alabilme, fen edebiyatların kısıtlı iş imkanına alternatif iş imkanı hakkı tanınması ve ikisi de alınan formasyon dersinin 1 yıla sıkıştırılmasındansa 4 yıla yayılmış olarak alınmasının daha yararlı olacağını belirtti. Sadece bir kişi ise şimdiki mevcut duruma göre olumlu karşıladığını önceden de Fen Edebiyat Fakültesi mezunlarının öğretmen olduğunu ama 3-4 hatta 5 milyar harcayarak öğretmen olduklarını bu uygulama ile en azından para harcamadan öğretmen olacaklarını belirtti. Asıl düşüncesinin öğretmenliğin özel bir meslek olduğunu bu mesleğe seçileceklerin farklı bir uygulama ile seçilmesi gerektiğini ifade etti. Bu öğretim üyesinin bu şekilde düşünmesinde ailesinin öğretmen kökenli olması, eski Eğitim Fakültesi mezunu olması ve orta öğretim kurumlarında bir müddet öğretmenlik yapmış olmasının getirdiği bir durum olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, Fen edebiyat fakültesi öğretim üyelerinden

ikisi de bu öğrencilere formasyon dersi verildikten sonra tekrar yeterli olup olmadıklarına dair sınava tabi tutulmalarını belirttiler.

Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin Fen edebiyatlara verilecek olan formasyon eğitiminin yeterli olup olmayacağına dair görüşleri; olumsuz bulunmaktadır. Öğretim üyelerinden 4'ü öğrencilerin gerçekten öğretmen olmak için değil formasyon alayım yanımda bulunsun şeklinde gördüklerini, sertifika alalım yeter düşüncesiyle geleceğini bunun da faydalı olmayacağını dile getirdiler. Bir öğretim ise yine benzer şekilde formasyon dersinin formalite gibi görüldüğü için yararlı olmayacağını ama gerçekten öğretmen olmak için gelenlere ise yararlı olabileceğini ifade etti. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin böyle düşünmesinin sebepleri ise geçmiş yıllarda buna benzer uygulamaların olması hatta tezsiz yüksek lisansa gelenlerin bile tam bir öğretmenlik biliciyle gelmemiş olmasıdır. Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden ikisi ise uygun bir programla, iyi bir formasyon eğitimi verilebilirse ve öğrenciler uygulama yeteneğine sahipse yararlı olabileceğini ifade ettiler.

Bir diğeri formasyonun sadece bilgi değil daha çok uygulamaya yönelik olması gerektiğini ifade etti. Bu öğretim üyesi, kendisinin fen edebiyat mezunu olduğunu, formasyon alarak öğretmenlik yapmış birisi olduğundan, uygulama eksikliğinin zorluğunu yaşadığını bildirdi. Bir kişi de, verilen formasyon derslerinin hepsinin sorgulanması gerektiğini acaba eğitim fakültelerine verilen formasyon dersleri yeterlimidir? diye bir görüş ileri sürdü. Eğitim fakültesi öğrencilerinin aldığı formasyon eğitiminin de yeterli olmadığı düşüncesinde olduğunu ima etti. Eğitim Fakültesi öğretim üyeleri, uygulanacak programın yanı sıra öğrencilerin formasyon derslerine istekli gelmeyecekleri konusunda endişeli oldukları için verilecek formasyonun yeterli olmayacağını düşünürlerken, Fen edebiyat fakülteleri öğretim üyeleri ise formasyonun yeterli olup olmayacağını sadece uygulanacak programa bağlamaktadırlar.

Eğitim fakültelerinden mezun olmayan öğretmenler, kendi alanlarında (fizik, kimya, matematik vb.) iyi yetişmiş olsalar bile öğretim metotları, öğrenme teorileri, öğrenme psikolojisi, öğrencilerle etkili ilişkiler kurma vb. alanlarda, kısaca mesleki formasyon (öğretmenlik formasyonu) konusunda çok yetersiz kalmaktadırlar (Dunnee ve Hannah, 1985, s.21).

Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin beşi de, formasyon derslerinin öğrencilerin alan derslerini olumsuz yönde etkilemeyeceğini belirtti. Sadece bir tanesi ders sayısının artması biraz zorlayabilir diye görüş belirtti. Diğer dördü ise Öğrencilerin alan derslerine ağırlık

verecekleri için formasyon derslerinin olumsuz etkileneceğini ifade ettiler. Öğrencilerin biraz zorlanabileceklerini söyleyen öğretim üyesinin bu görüşüne Fen edebiyat fakültesi mezunu olmasının etki ettiği düşünülmektedir. Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden ikisi öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğrencilerin alan derslerindeki başarılarını etkilemeyeceğini belirtti. Bir diğeri formasyon derslerinin alan derslerindeki başarıyı etkileyebileceğini ama alan bilgisi ve formasyonun birbirini tamamlayıcı bilgiler olduğunu ifade etti. Diğer iki öğretim üyesi ise alınan formasyon derslerinin öğrencilerin alan derslerindeki başarılarını olumlu yönde etkileyeceğini, formasyonun alan öğretme bilgisi olduğu için daha düzenli ders çalışmalarına, anlama, kavrama konusundaki eksikliklerine faydalı olacağını belirttiler. Yine Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyeleri ile Eğitim Fakültesi üyeleri arasındaki görüş farklılıklarının kaynağını bir grubun, öğrencilerin formasyon derslerini ilgi duyarak ve isteyerek alacak olduklarını düşünmeleri diğerlerinin ise formalite olarak görececeklerini düşünmeleri oluşturmaktadır.

Her iki fakültedeki öğretim üyelerinin hepsi de bir fakültenin 4 yılda diğer fakültenin 5 yılda öğretmen yetiştirmesinin haksızlık olduğunu dile getirdiler. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden bir tanesi bu uygulamanın eğitim fakülteleri orta öğretim programlarının bitirilmesi olduğunu ifade etti. Bir diğeri fen edebiyat fakültesinden mezun olan öğrencilerin öğretmenliği özümseyerek okumadıkları için öğretmenlik yapmalarının uygun olmadığını belirtti. Bir diğeri ise daha önceki sistem yani tezsiz yüksek lisansın da eğitim fakültelerine yapılan bir haksızlık olduğunu biri 5 yılda lisans diploması alırken diğerlerinin 5 yılda yüksek lisans diploması aldığını ifade etti. Fen Edebiyat fakültesi öğretim üyelerinden 3 ü ise ya eğitim fakültelerin de 4 yıla indirilmesi ya da fen edebiyat fakültelerinin 5 yıla çıkarılmasını önerdiler. Bir kişi ise daha yüksek puanlı olarak öğretmenliği tercih etmiş kişilerin 5 yılda, daha düşük profilli bölümü tercih eden kişilerin ise 4 yılda öğretmen olmalarının bir çelişki olduğunu düzelemeye gidilmesi gerektiğini belirtti. Burada öğretim üyeleri objektif davranarak bariz bir haksızlığı ortaya çıkardılar.

Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin hepsi öğretmen olmak için 4 yıl alan bilgisi okumanın gerekli olmadığını, 3,5 yıllık alan bilgisi eğitiminin yeterli olduğunu bildirdiler. Öğretim üyelerinden biri fen edebiyat fakültesinin son yarım yolda gördükleri derslerin bitirme tezleri ve matematiğin daha detaylarına indiklerini çünkü onların amacının matematikçi yani bilim adamı yetiştirmek olduğunu söyledi. Bir diğeri ise öğretmen olmak için gerekli derslerin 2,5 yıla bile sığdırılabileceğini, Topoloji, Reel Analiz, Kısmi diferansiyel Denklemler gibi derslerin öğretmenlik için gerekli olmadığını ifade etti. Fen

Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin üçü ise 4 yıllık alan bilgisi eğitimini gerekli olduğunu çünkü alan bilgisi sadece o bilgiyi öğrenilmesiyle kalmayıp düşünme yeteneğini geliştirdiğini ve bakış açısını değiştirdiğini ifade ettiler. Diğer ikisi ise 3,5 yılla 4 yıl arasında bir dönemlik fark olduğu ve o zaman zarfında okutulan derslerin öğretmenlik için gerekmediğini ifade ettiler. Bir tanesi ise eğitim fakültesi öğretim üyelerinin görüşüne katılarak bazı derslerin hem fen edebiyat hem de eğitim fakültesi öğrencilerine çok zor geldiğini bu derslerin öğretmen olacak kişilere okutulmaması sadece akademik kariyer yapmak isteyenlere okutulması gerektiğini belirtti. Alan eğitimi konusunda da Fen Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi öğretim üyeleri arasında çok bariz bir görüş farklılığı bulunmamaktadır.

Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin dördü, Alan bilgisi ile alan öğretmen bilgisinin aynı derecede önemli olduğunu birinin diğerine tercih edilemeyeceğini, iyi bir öğretmenin iyi bir alan ve alan öğretmen bilgisine sahip kişiden olduğunu belirttiler. Bir kişi ise Alan öğretmen bilgisinin daha önemli olduğunu, bir insan ne kadar iyi bir alan bilgisine sahip olursa olsun bunu karşı tarafa aktaramıyorsa bilginin bir önemi olmadığını ifade etti. Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden üç tanesi alan bilgisi ve alan eğitimi bilgisinin önemi arasında bir ayrım yapamazken her ikisinin de aynı önemi arz ettiğini bildirdiler. Sadece bir kişi ise Alan bilgisinin daha önemli olduğunu, alan öğretmen bilgisinin zamanla, tecrübe ile kazanılabildiğini ama alan bilgisinin tecrübe ile kazanılamayacağını ifade etti. Buradan da anlaşılacağı gibi öğretim üyelerinin çoğunluğu aynı fikirde olmalarına rağmen iki öğretim üyesinin bulundukları fakülteye göre tercih yaptıkları Eğitim fakültesindeki öğretim üyesinin alan öğretmen bilgisine önem verdiği, Fen edebiyat fakültesindeki öğretim üyesinin ise Alan bilgisine önem verdiği görülmüştür. Yalnız burada dikkati çeken bir durum Eğitim fakültesinde olup alan öğretme bilgisinin önemli olduğunu söyleyen öğretim üyesinin Fen Edebiyat Fakültesi mezunu olmasıdır.

Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinin dördü, Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını olumlu karşıladıklarını belirttiler. Bu öğretim üyelerinden bir tanesi yeni getirilen uygulamayı olumsuz karşıladığı gibi Tezsiz yüksek lisans eğitiminin hiç açılmamasının gerektiğini ifade etti. Fakat yeni bir uygulamadansa Tezsiz yüksek lisansı tercih ettiğini öğretmenliğin yüksek lisans düzeyinde olan bir meslek intibayı uyandırdığını belirtti. Öğretim üyelerinin ikisinin ise getirilen yeni uygulama ile Tezsiz Yüksek Lisansın zaten önemini kaybettiğini bu nedenle kapatılmasının yerinde olduğunu ifade ettiler. Bir diğer öğretim üyesi ise Tezsiz yüksek Lisansın her önüne gelenin yapabildiği bir program

haline gelmiş olduğunu bu şekilde uygulamasının kaldırılmasına taraf olduğunu ama gerçek manada, az sayıda öğrenci alınarak gerçekten öğretmen yapacak kişilere uygulanmasını ise olumlu karşıladığını ifade etti. Tezsiz yüksek Lisansın kapatılmasını istemeyen öğretim üyesi ise gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de öğretmenliğin yüksek lisans düzeyinde bir meslek olması gerektiğini düşünmesi nedeniyledir. Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinin ikisi Tezsiz yüksek lisans bölümünün kapatılmasını olumlu karşılamışlardır. Bunun nedeni ise zaman ve para kaybı olması nedeniyledir. Diğer üç öğretim üyesinin Tezsiz Yüksek Lisans hakkında bilgileri olmadığı için görüş bildirmemişlerdir. Burada her iki fakültedeki öğretim üyelerinin çoğunluğu tezsiz yüksek lisansın kapatılmalarını olumlu karşılamalarına rağmen olumlu karşılamalarının nedenleri farklılık göstermektedir. Fen edebiyat fakültesi öğretim üyeleri kendi öğrenci ve öğrenci aileleri açısından değerlendirmişlerdir olayı.

Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden üç tanesi formasyon alabilmek için getirilen not ortalamasının 2,5 olma şartı hakkında görüş bildirmiştir. Bunlardan ikisi öğretmen olmak isteyen kişilere bir sınır getirilmesi gerekiyordu bunu da not ortalaması ile yapıklarını, ayrıca Eğitim fakültelerinden çok tepki toplamamak için de başarılı olanları öğretmen yapıyoruz imajı uyandırmak için alınmış bir karar olduğunu belirttiler. Ayrıca not ortalamasının başarıyı çok ta belirleyici bir yöntem olmadığını üniversiteden üniversiteye uygulamaya göre değiştiğini ifade ettiler. Üçüncü öğretim görevlisi ise getirilen not ortalaması şartının kötünün iyisi olduğunu hiç olmazsa başarısız olanlara formasyon hakkının verilmemiş olması sevindirici olduğunu bu nedenle olumlu karşıladığını belirtti Ayrıca, her üç öğretim görevlisi de bu 2,5 ortalamının yeterli olmadığını bunun 3 e çekilmesi gerektiğini ifade ettiler. Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden ikisinin getirilen 2,5 not ortalaması şartının olumlu karşıladığı hatta bunun 2.70 veya 3 e çekilebileceğini belirttiler. Bu şartın getirilmesi öğrencileri çalışmaya sevk edeceğini hatta başarının belli bir oranda arttığını hissettiklerini bile belirttiler.

Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden üç tanesi getirilen bu uygulamanın öğretmen istihdamını olumsuz yönde etkileyeceğini, zaten açıkta, öğretmenlik için sıra bekleyen bir çok kişi varken bunların sayısının artırmanın, böyle bir uygulamanın neden getirildiğinin ne anlama geldiğini anlamadıklarını ifade ettiler. Bu öğretim üyelerinden bir tanesi ise işsiz insanların sayısı arttıkça bazı insanların piyonu haline geleceklerini, art niyetli insanların eline düşenlerin kullanılacaklarını ifade etti. Dördüncü öğretim üyesi ise getirilen yeni uygulamanın öğretmen istihdamı konusunda bir değişiklik yapmayacağını zaten istihdam

sorunu olduğunu ve bu sonunun devam edeceğini belirtti. Artmama nedenini ise daha önceden tezsiz yüksek lisans yapanlar öğretmenlik hakkı elde ettiklerini bunların yerini formasyon alanların olması olarak değerlendirdi. Fen Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden dört tanesi öğretmen istihdamı konusunda bir artış olacağını ve olumsuz etkileyeceğini ifade ettiler. Bunlardan bir tanesi hükümetin harp okulları gibi ülkenin öğretmen ihtiyacını belirleyip buna göre öğretmen yetiştirmesi gerektiğini ifade etti. Bir diğeri, Eğitim fakültesi öğrencilerinin zaten az olması nedeniyle Fen edebiyat fakültesi öğrenci sayılarında azaltmaya gidilmesi gerektiğini belirtti. Bu öğretim üyelerinden diğer ikisi ise öğretmen adayında artış olacağını ama artışın rekabeti artıracığını, öğrencilerin daha çok çalışmalarına neden olacağı ve böylece daha kaliteli kişilerin öğretmen olacağını ifade ettiler. Yani istihdam artışının kaliteyi artıracığını ifade ettiler. Beşinci öğretim üyesi ise istihdamı olumlu yönde etkileyeceğini, kaliteli öğretmen alımını sağlayacağını, hatta milli eğitim dışında çalışan kişilerin de formasyon almış kişilerden olacağı için olumlu yönde etkileyeceğini ifade etti.

4.3. Fen-Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Görüşlerinin Yorumlanması

Fen edebiyat fakültesi öğrencilerinden 1. Sınıflar, fen edebiyatlara verilen formasyon hakkının yerinde bir karar olduğunu, zaman ve para kaybından kurtulacaklarını, alan eğitimi konusunda eğitim fakültesindekilerden daha iyi olduklarını formasyon aldıkları takdirde eğitim fakültelerinden farkları kalmayacaklarını, formasyonun olumlu yanının 4 yılda öğretmen olma hakkını elde etmeleri olumsuz yanının ise hem alan bilgisi hem de formasyon eğitiminin ağır gelebileceğini belirttiler. Alan bilgisi konusunda yeterli alan bilgisine sahip olabileceklerini, formasyon eğitimi konusunda da eğitim fakültelilerin aldığı formasyon eğitimi alabileceklerini, formasyon eğitimini çok da önemli olmadığını ifade ettiler. Öğretmenliğin daha çok yeteneğe bağlı olduğunu formasyon eğitimi almadan da öğretmenlik yapabileceklerini ifade ettiler. Dershane öğretmenlerinin çoğunu formasyon eğitimi almadığını ama çok iyi bir şekilde öğretmenlik yapabildiklerini belirttiler.

Eğitim fakültesinden birinci sınıflar, Fen Edebiyatlara verilen öğretmenlik hakkının büyük bir haksızlık olduğunu, kendilerinin daha yüksek puanla gelmelerine rağmen 5 yıl diğerlerinin ise 4 yılda öğretmen olma hakkını elde ettiklerini. Fen edebiyatlara büyük bir

avantaj kazandırdığı, kendilerine ise haksızlık olduğunu ifade ettiler. Alan ve formasyon eğitimini en iyi şekilde alabileceklerini düşündüklerini, formasyon alabilmek için getirilen 2,5 not ortalaması şartını az bulduklarını 3 olması gerektiğini ifade etiler. Tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasını ise olumsuz karşıladıklarını yeni sistemle fen edebiyatların kendilerinden daha kısa sürede öğretmen olabileceklerini oysa Tezsiz yüksek lisans da, lisans eğitiminden sonra 1 sene daha fazlalık okunduğunu belirttiler.

Fen Edebiyat fakültesinden 2. Sınıflar, fen edebiyat fakültelerine verilen formasyon hakkını olumlu karşıladıklarını geç kalmış bir hak olduğunu ifade ettiler. Alan eğitiminden sonra alınan 1,5 yıllık formasyon eğitiminin haksızlık olduğunu, ALES e girmeden mezun olma hakkını elde etmenin çok güzel olduğunu ifade ettiler. Yalnız hem alan dersleri hem de formasyon eğitiminin ağır gelebileceğini stajların derslerde çakışma yapabileceğini ifade ettiler. Bir diğer olumsuz yanının ise eğitim fakültelilere haksızlık olduğunu bir kişi ifade etti. Yeterli alan ve formasyon alabileceklerine inandıklarını, formasyon alabilmek için getirilen 2,5 not ortalaması şartını da olumlu karşıladıklarını öğretmenlik için bir seçicilik olması gerektiğini ifade ettiler.

Eğitim fakültesinden 2. Sınıflar, Fen edebiyatlara verile formasyon hakkının kendilerine yapılan büyük haksızlık olduğunu, kendilerinin daha yüksek puanlarla bu bölüme geldiklerini ayrıca 5 yılda öğretmen olma hakkına sahip olacaklarını fen edebiyatların ise hem kendilerinden daha az puanlı bir bölümden, 4 yılda, eşit şartlarda mezun olacaklarını bunun da çok büyük haksızlık olduğunu ifade ettiler. Bir çok atama bekleyen eğitim fakültesi mezunu varken fen edebiyatlara öğretmenlik hakkı verilmesini haksız nitelendirdiklerini, alan ve formasyon eğitimi yeterli düzeyde alabileceklerini ama fen edebiyatların yeterince formasyon eğitimi alamayacaklarını ifade ettiler. Formasyon alabilmek için getirilen 2,5 not ortalaması şartını olumlu fakat az bulduklarını belirttiler. Öğrencilerden bir tanesi ise en azından 2,5 ortalamasının altındakileri elediklerini ifade ederek, bu durumdan memnun olduklarını ifade etti. Eğitim fakülteliler, tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasını olumlu olarak değerlendirmiyorlar, şimdiki yöntemden daha adil olduğunu ifade ediyorlar.

Fen Edebiyat fakültelerinden 3. Sınıflar, fen edebiyatlara verilen formasyon hakkını olumlu karşıladıklarını, ALES sorunundan kurtulduklarını, bir olumsuz yanının eğitimi arkadaşlarıyla aralarının biraz açıldığını ifade ettiler. Alan eğitimi konusundan eğitim fakültelilerden daha iyi olduklarını formasyon eğitimlerinin de yeterli olabileceğini ifade ettiler. Formasyon eğitiminin kısa olduğu düşünülüyorsa bir yıl daha okuyabileceklerini

belirttiler. Getirilen 2,5 not ortalaması şartını olumlu karşıladıklarını fakat öğrencilere geç bildirdiklerini, bu uygulamanın 1. Sınıftan itibaren başlaması gerektiğini ifade ettiler. Tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasının kendileri için iyi olduğunu fakat not ortalamasını 2,5 tutturamayanlar ve tutturamayacak olanlar için kötü olduğunu ifade ettiler.

Eğitim fakültesinden 3. Sınıflar, Fen Edebiyatlara verilen formasyon hakkının kendileri için büyük haksızlık olduğunu kendilerinin bölümlerine hem daha yüksek puanla geldiklerini hem de 5yıl okuyacaklarını diğerlerinin ise 4 yıl da öğretmen hakkını elde ettiklerini bunun kabul edilebilecek gibi olmadığını belirttiler. Bu uygulamanın fen Edebiyatlar için olumlu olacağını onlara ek iş imkanı tanıyacağını kendilerinin ise zaten tek iş alanları olduğunu ve bunun da önünün kapatılmak istendiğini ifade ettiler. Alan ve formasyon eğitimi hakkında iyi bir eğitim aldıklarına ve alacaklarına inandıklarını belirttiler. Yalnız fen edebiyatların aldıkları formasyon eğitiminin kendilerinin aldıkları eğitim kadar yeterli olacağını düşünmediklerini belirttiler. Formasyon almak için getirilen 2,5 not ortalaması şartını olumlu değerlendirdiklerini, Tezsiz yüksek lisans uygulamasının ise şimdiki uygulamadan daha iyi olduğunu ifade ettiler. Burada eğitim fakültelilerin biraz içgüdüsel davrandığı kızgınlıklarını bir ifadesi olduğu göze çarpıyor.

Fen Edebiyat Fakültesinden 4. Sınıflar, öğrenciler fen edebiyat fakültelerine verilen formasyon hakkının getirilen 2,5 not ortalaması şartı nedeniyle çok olumsuz karşıladıkları, bir çoğunun öğretmen olma ümitlerini kaybettiklerini ifade ettiler. Tezsiz yüksek lisansı haksızlık olarak değerlendirirken gelen sistemin tezsiz yüksek lisanstan daha kötü tamamen haksız bir uygulama olduğunu ifade ettiler. Alan eğitimi konusunda iyi yetiştiklerini ama formasyon eğitiminin yararına inanmadıklarını formaliteden öteye geçmeyeceğini öne sürdüler. 2,5 not ortalaması şartının 2. Sınıftan sonraki herkesi olumsuz etkilediğini, ayrıca not ortalamasının adil bir başarı ölçer olmadığını üniversitelere göre notların esnek veya sıkı tutulduğu, bazı üniversitelerde 2,5 ortalama tutturmakta büyük zorluk çeken birinin bir diğer üniversitede rahat 3-4 tutturabileceğini bunun da haksızlık olduğunu belirttiler. Tezsiz yüksek lisansın kaldırılmayıp 2,5 not ortalamasını tutturamayanlar için bir şans olması gerektiğini ifade ettiler. Tezsiz yüksek lisansın haksızlığından bahsederken daha büyük haksızlığa uğradıklarını belirttiler.

Eğitim Fakültesi 4. ve 5. Sınıflar, Fen edebiyatlara verilen formasyon hakkının kendileri için büyük haksızlık olarak ifade ettiler. Hem fen edebiyatların 4. Sınıfları hem de eğitimlerin 4. ve 5. Sınıfları bu uygulamayı haksızlık olarak değerlendirirken biri 2.5 ortalama şartı getirildi biz bu saatten sonra nasıl 2.5 ortalama tutturabiliriz derdine

düşmüşken diğerleri de zaten çok sayıda işsiz öğretmen adayı olduğunu bu uygulamayla aday sayısının artacağı ayrıca asıl öğretmenlik mesleğinin kendi hakları olması gerekirken diğerleri hem 4 yılda hem de daha düşük bir puanla girdikleri bir bölümden öğretmen olma hakkı elde edeceklerini ifade etiler. Fen edebiyatların başka alanda şansı varken eğitilmilerin öğretmenlik dışında yapabilecekleri bir meslekte bulunmamaktadır. Fen edebiyatlar alan ve formasyon eğitimi konusunda iyi bir eğitim aldıklarına ve alacaklarına inandıklarını belirttiler. Kendilerinin okula başladıklarından itibaren öğretmenlik bilinciyle yetiştiklerini ve bölümlerine istemeyerek de gelseler mesleklerini verilen formasyon eğitiminden sonra sevdiklerini ifade ettiler. Fen edebiyatların dediği gibi eğitim fakülteliler de onların alacağı formasyon eğitiminin formaliteden öteye geçemeyeceğini çünkü kendilerini öğretmenliğe uygun yetiştirmediklerini belirttiler. Tabii aralarında öğretmenliği seven bu nitelikte kişilerin olabileceği de göz ardı etmediler. Formasyon için getirilen 2,5 not ortalaması şartı için eğitim fakülteliler de fen edebiyatlılar gibi düşünüyor bot ortalaması olayını üniversiteden üniversiteye farklılık gösterebileceğini bu nedenle çok sağlıklı bakmadıklarını ifade ettiler. Yine Tezsiz yüksek lisans konusunda eğitilmiler de fen edebiyatlılar gibi kalkmaması gerektiğini düşünüyorlar ama kalkmasını istememelerinin sebepleri farklı. Biri Öğretmenlik şanslarının ellerinden tamamen alınmaması için isterken diğeri hem yan dal olarak öğretmenlik yapacaklar hem de 4 yılda öğretmen olma şansını yakalayacaklar, Tezsiz yüksek lisans olursa en azından aynı sürede eğitim görmüş oluruz düşüncesidirler.

Bu araştırmanın bulgularının yorumlanmasında yönetici, öğretim üyesi ve öğrencilerin fakültelere göre farklılıklar gösterdikleri, aynı fakülteye mensup kişilerin benzer düşünceler içerisinde oldukları belirlenmiştir.

4.4. Medya Dokümanlardan Elde Edilen Bulguların Yorumlanması

Fen Edebiyat fakültelerine verilen formasyon hakkı, medya da “Fen edebiyat fakültelerine yapılan haksızlık giderildi”, “Fen edebiyatlara Müjde! Fen edebiyatların mağduriyetleri giderildi” başlıkları ile verildi. Buna göre Tezsiz yüksek lisans, Fen edebiyatlara yapılan bir haksızlıktı. Bu görüş de Fen Edebiyat fakültelerinin gerçek misyonunun kabul edilmeyip öğretmen yetiştiren bir kurum olarak görülmesi ve öğretmenlik için ek bir eğitim istenmesi haksızlık olarak görülmektedir. Yalnız medyadaki bu başlıklar, sadece formasyon eğitimi hakkı verilmesinin açıklanmasından hemen sonra

verilen haberlerdir. Daha sonra formasyon alma kriterleri belirlendiğinde bu başlıklar olumludan olumsuzla dönüşmüştür.

Formasyon Eğitimine belirli kriterler getirilmesi ile basındaki olumlu görüşler yerini olumsuzluğa bıraktı. Özellikle 2,5 not ortalaması şartı tepki ile karşılandı. Fen Edebiyat fakültesi formasyon dışında aynı eğitimi aldıkları ve formasyonun alınması ile de bu farkın ortadan kalkacağı görüşünde oldukları için böyle bir kanaate varmışlardır. Burada Öğretmenlik mesleğinin diğer mesleklerden farklı olduğu, öğretmenlerin yetiştirilirken temelden öğretmen olma bilinciyle yetiştirilmesi gerektiği sadece bilgiye dayalı olmadığı göz ardı edilmiştir. Daha önce tezsiz yüksek lisansın haksızlık, mağduriyet olduğu görüşünde olanlar, 2,5 not ortalaması şartı getirilmesi ile birlikte tezsiz yüksek lisansın kaldırılmasını “öğrencilere kötü haber” başlıkları ile vermişlerdir.

Basında yayınlananlara göre, Fen edebiyat fakültesi dekanları bu kararı oldukça olumlu karşılamışlardır. Çünkü zaten kan kaybetmekte olan, puanı gittikçe düşen, tercih edilmeyen Fen Edebiyat Fakülteleri bu hak ile yeniden tercih edilen fakültelere dönüşecektir. Ayrıca fen edebiyat fakültesi dekanlarından bazıları bir toplantı yaparak 2,5 not ortalaması şartının acilen kaldırılması gerektiğini savunmuşlardır. Bu da gösteriyor ki sadece fakültelerinin itibarını artırmak isteyen akademisyenlerin, toplumun gelişmesine yardımcı olan ve Atatürk’ün geleceği emanet ettiği öğretmenlerin yetiştirilmesini göz ardı etmiş olmaları, bir fakültenin geleceğini bir toplumun geleceğine tercih etmeleridir.

Öğretmen sendikalarından biri verilen formasyon hakkının yerinde bir karar olduğu, ilerde ortaöğretimde alan öğretmeni sıkıntısı çekileceği için fen edebiyatlara da öğretmenlik hakkı tanınması gerektiği görüşündedir. Fakat, mevcut öğretmen açığının üstünde işsiz öğretmen bulunmaktadır ve gittikçe işsiz öğretmen sayısı artmaktadır. Eğer, alan öğretmenine ihtiyaç olsa dahi, bu ihtiyaç tezsiz yüksek lisans yapan fen edebiyat öğrencileri ile giderilebilirdi. Diğer sendika, ülkemizde öğretmen açığı olmadığı ve mevcut öğretmen açığının da eğitim fakültesi mezunlarını ile karşılanabileceğini belirtmiştir. Ayrıca, bu uygulamanın yanlışlığını dile getirip, bu uygulamanın Milli Eğitimin Temel kanununda tanımlanan öğretmenlik mesleği ile çeliştiği görüşünden yola çıkarak mahkemeye başvurmuştur. İki sendika birbirine zıt fikirler ileri sürmüştür.

10 üniversite rektörü YÖK’ ün bu kararını eleştirerek uygulamanın olumsuzluğunu dile getiren bir rapor hazırlayıp YÖK’ e sunmuşlardır. Bu da eğitim konusunda yeterli donanıma sahip plan kişilerin olaya duygusal değil duyarlı olarak yaklaştıklarını gösteriyor. Akademisyenler, burada nitelikli öğretmen yetiştirmekle nitelikli, gelişmiş bir

toplum elde edileceğini ve nitelikli öğretmen yetiştirmek için başka arayışlara girmek yerine mevcut öğretmen yetiştiren fakültelerin iyileştirilmesi ve geliştirilmesiyle mümkün olacağını savunmaktadırlar.

Medyadaki yansılarda Akademisyenlerden bir kısmı, verilen bu kararı olumsuz karşılarlarken bir kısmı da olumlu karşılamaktadırlar. Olumsuz karşılayanlar, öğretmenlik mesleğinin kutsal bir meslek olduğu yaz-boz tahtasına dönüştürülmemesi ve siyasetin dışında tutulması gerektiğini düşünmektedirler. Bir kısım akademisyen ise yapılan uygulamayı geç kalmış başarılı bir uygulama olarak değerlendirmektedirler. Formasyon eğitimini olumlu karşılayan akademisyenler, olaya eğitim yönünden değil de Fen Edebiyat Fakültelerine itibar kazandırmak yönünde baktıkları görülüyor.

Medyadan elde edilen bilgilere göre bazı üniversitelerde not ortalaması şartına bakılmaksızın formasyon eğitimi verildiği yani daha başlangıçtan itibaren kararların tam olarak uygulanmadığı görülmüştür.

YÖK tarafından alınan bu kararın uygulamaya konmasının üzerinden daha bir yıl geçmeden, bir Fen Edebiyat fakültesi öğrencisi 2,5 not ortalaması şartını az bir puanla, kaçırmayı nedeniyle intihar etmiştir. Bu da gösteriyor ki, uygulamanın olumsuzlukları hemen kendisini göstermeye başlamıştır.

4.5. Fen Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi Mensuplarının Görüşleri ve Medyadan Elde Edilen Bulguların Karşılaştırılarak Yorumlanması

Fen Edebiyat Fakültesi mensupları, Fen Edebiyat Fakültelerine verilen formasyon eğitimi alma hakkını genel olarak olumlu karşılamışlardır. Eğitim Fakültesi mensupları, verilen bu hakkı haksızlık olarak yorumlamıştır. Medyadan her iki görüşü de benimseyen dokümanlar elde edilmiştir. Fen Edebiyat Fakültesi yanlıları olduğu gibi Eğitim Fakültesi yanlıları da bulunmakta ve taraf olduğu doğrultuda görüş bildirmektedirler.

Fen edebiyat fakültesi ve eğitim fakültesi mensupları bir fakültenin 4 yıl diğer fakültenin 5 yılda öğretmen yetiştirmesini eşitsizlik olarak değerlendirmektedir. Medyada da bu yönde dokümanlar mevcuttur. Fen Edebiyat Fakültelerinin eğitim süresinin de 5 yıla çıkarılması gerektiği savunulmaktadır.

Fen edebiyat fakültesi mensupları öğrenciler hariç ve Eğitim fakültesi mensupları, formasyon alabilmek için getirilen 2.5 not ortalaması şartını olumlu karşılamaktadırlar. Medya da ve fen edebiyat fakültesi öğrencileri arasında ise bu tepkiyle karşılanmıştır.

Bununla da anlaşıyor ki akademisyenler, başarılı öğretmen olması konusunda hem fikirdirler.

Eğitim fakültesi mensupları istihdam konusunda aşırı yığılma olacağı görüşünde olmalarına rağmen Fen edebiyat fakültesi mensupları ise yığılma olacağını fakat çok adayın içinden daha iyi öğretmenlerin çıkabileceğini aday artışının kaliteyi yükselteceği görüşündedirler. Medyada da, daha çok yığılma olacağı konusunda görüşler mevcuttur, verilen bu hakkın öğrencilere bir ümit değil ümitsizlik vaat ettiğini görüşündedirler.

5. SONUÇLAR

Bu bölümde, yapılan çalışmanın bulgularına ve bulguların yorumlarına göre aşağıdaki sonuçlar çıkarılmıştır.

Fen Edebiyat Fakültesi Mensuplarının Görüşlerine Ait Sonuçlar

Bu bölümde, Fen Edebiyat Fakültesi mensuplarının bulgularından çıkarılan sonuçlar yer almaktadır.

5.1. Fen Edebiyat Fakültesi ve Eğitim Fakültesi Yöneticileri Arasında Öğretmen Yetiştirme Sorumluluğunun Hangi Fakültede Olması Konusunda Uzlaşma Yoktur.

Eğitim Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi yöneticileri, öğretmen yetiştirme sorumluluğunun kendi fakültelerinde olmasını istemeleri nedeniyle ortak payda da buluşamamaktadırlar.

Fen Edebiyat Fakültesi Mensupları Matematikçi İle Matematik Eğitimsi Ayrımının Farkında Değildirler.

Bütün bunlardan anlaşılacağı gibi, Fen Edebiyat Fakültesi mensuplarının ve daha ilerisinde YÖK' deki sorumluların bilimci ile alan eğitimsi yani Matematikçi ile Matematik Eğitimsi arasındaki farkı anlamadıkları veya farkında olmadıkları anlaşılmaktadır. Bu da Eğitim Fakültesi dışında öğretmen yetiştiren adresler aranmasına neden olmaktadır.

Fen Edebiyat Fakültesi Mensupları Verilen Bu Hakkı Olumlu Karşılamaktadırlar.

Fen Edebiyat Fakültesi mensupları, öğretmenliğin özel bir meslek olduğunu, sadece bilgiye dayalı olmadığını kabul etmedikleri için Fen edebiyat fakültesi mezunlarının da öğretmen olabilmelerini olumlu karşılamaktadırlar.

Fen Edebiyat Fakültesi öğrencileri Öğretmen olmak için alınması şart koşulan Formasyon Eğitiminin gerekliliğine inanmamaktadırlar.

Fen Edebiyat Fakültesi öğrencileri, Formasyon eğitiminin içeriğini ve öğretmenlik için formasyon eğitiminin ne demek olduğunu bilmemektedirler. Öğretmenliği, bilginin iyi veya kötü sadece bir şekilde aktarılması olarak gördükleri için formasyon eğitimi gereksiz görmektedirler.

5.2. Eğitim Fakültesi Mensuplarının Görüşlerine Ait Sonuçlar

Bu bölümde, Eğitim Fakültesi mensuplarının bulgularından çıkarılan sonuçlar yer almaktadır.

Eğitim Fakültesi Mensupları verilen bu hakkı olumsuz karşılamaktadırlar.

Eğitim fakültesi mensupları, öğretmen yetiştirme konusundaki bilgi ve deneyimlerinden yararlanarak, yapılan bu yeni uygulamanın öğretmenlik mesleğine vereceği zararları öngörerek bu hakka karşı çıkmışlardır.

Eğitim Fakültesi mensupları öğretmen olacakların sadece Eğitim Fakültesi mezunlarının olması gerektiği inancındadırlar

Eğitim fakültesi mensupları, Öğretmenliğin diğer mesleklerden farklı bir meslek olduğunu bilmekte ve kabul etmektedirler. Bunun için öğretmen olacak kişilerin temelden yetişmesi gerektiği, sonradan sadece formasyon alma ile öğretmen olunamayacağı bunun öğretmenlik mesleğinin kalitesini düşüreceği, öğretmenliği sıradan bir meslek yapacağı bilincinde oldukları için öğretmen olacakların eğitim fakültesi mezunu olmaları gerekir demektedirler.

5.3. Medya Bulgularından Elde Edilen Sonuçlar

Bu bölümde, Medya dokümanlarından elde edilen sonuçlara yer verilmiştir.

Verilen Bu hak Gençleri umutsuzluğa sürüklemiştir.

Medyada, kriterler tam olarak belirlenmeden, Fen edebiyatlara müjde şeklinde verilen haberler sonucunda büyük bir beklenti içerisine giren gençler, not ortalaması şartı getirilmesiyle ümitsizliğe kapılmışlardır. Hatta bu ümitsizlik zaten gelecek kaygısı içinde olan gençleri intihara bile sürüklemiştir.

Formasyon Eğitimi Uygulamalarında Üniversiteler göre farklılıklar olmuştur. Bazı üniversiteler Formasyon eğitimi için getirilen kriterlere tam olarak uymamışlardır.

Formasyon eğitimi alınabilmesi için belirli kriterler konulmuş olmasına rağmen bazı üniversiteler özellikle 2,5 not ortalaması şartına uymamışlar. Ortalaması 2,5 dan az olan öğrencilere de formasyon eğitimi alma hakkı vermişlerdir. Eğitim fakültesi mensuplarının endişeleri daha ilk uygulamalarda gerçekleşmiştir.

Bazı Fen Edebiyat fakültesi yöneticileri öğretmenlik mesleğinin önemini bilmiyorlar.

Medya da, Bazı Fen Edebiyat fakültesi yöneticilerinin ifadelerinden öğretmenlik mesleğinin önemini bilmedikleri tespit edilmiştir. Not ortalaması kalsın herkes öğretmen olsun gibi bir görüşe sahip olan bir akademisyenin öğretmenlik mesleğini kavramadığı anlaşılmaktadır.

Üniversite Rektörlerinin çoğu yapılan bu uygulamanın yanlışlığını kavrayamamışlardır.

Ülkemizde, bünyesinde Eğitim fakültesi bulunan 64 devlet üniversitesi ve 7 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 71 üniversite rektöründen sadece 10 üniversitenin rektörü, üniversiteler arası kurul toplantısı yaparak ve uygulamanın yanlışlıklarını açık bir şekilde dile getirerek bir rapor halinde YÖK’ e sundular. Bu 10 üniversite dışındaki üniversite rektörlerinden bazıları yapılan uygulamayı olumlu karşılarken bazıları ise görüş bildirmeyerek tarafsız kalmışlardır.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen 18. Milli Eğitim Şurasında Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen formasyon eğitimi hakkı tanınmasının yanlış olduğu vurgulandı.

18. Eğitim Şurasında alınan karar ve öneriler de formasyon eğitiminin kaldırılmasına, sadece eğitim fakültesi mezunlarının öğretmen olması gerekliliğine değinilmiş. Ayrıca lisans düzeydeki kişilerin formasyon eğitimi almalarının öğretmenlik mesleğinin saygınlığının düşmesine neden olacağını kabul etmişlerdir. Bu da gösteriyor ki yapılan uygulamanın yanlışlığını sonunda MEB de anlayabildi.

6. ÖNERİLER

Bu Bölümde, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi, fen edebiyat fakültesi ve eğitim fakültesi yöneticileri, öğretim üyeleri ve öğrencilerinin, fen edebiyat fakültelerine verilen öğrenim görürken formasyon alma hakkındaki görüşleri, ayrıca, medyadaki yansımalarının analizi yapılarak, fakültelerdeki ve medyadaki yansımalarının belirlenmesi için yapılan bu çalışmadan elde edilen sonuçlara dayanılarak aşağıdaki öneriler yapılabilir.

1. Öğretmen yetiştirme programları YÖK tarafından hazırlanıp, Eğitim Fakültelerine uygulanması için gönderilmektedir. Bu nedenle, bir toplumun yetişmesini ve gelişmesini sağlayan toplumun temel taşı olan öğretmenlerin yetiştirilmesi konusunda uygulanacak programlar, en iyi öğretmenin nasıl yetiştirileceği konusunda yeterli eğitim ve bilgi düzeyine sahip uzman kişilerce belirlenmelidir. Ayrıca, Öğretmen yetiştirme ile ilgili bir değişiklik yapılacaksa yeni bir program hazırlanacaksa bu konuda eğitim fakültelerindeki, yöneticilerin, öğretim üyelerinin ve öğrencilerinin görüşlerinin alınması amacıyla bir anket çalışması yapılarak program belirlenmelidir.
2. YÖK' ün yaptığı sık sık müdahalelerle öğretmen eğitimi değişmektedir. Öğretmen yetiştiren kurumlar, hükümet ve siyasi güçlerden bağımsız olmalı, özerk bir yapıya sahip olup sadece bu konuda uzman kişilerden kurulmuş bir kuruma bağlı olmalıdır.
3. Fen edebiyat fakültesi ve Eğitim fakültesi mensupları, üniversite sınavlarının özellikle öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci seçme açısından uygun bir sınav olmadığını belirttiler. Bu nedenle, toplumda önemli bir yeri olan, gelecekte ülkemizi yönetecek kişileri yetiştirecek olan öğretmenlerin sadece test usulü merkezi sınavlar ile belirlenmemelidir. Öğretmen adaylarının, öğretmenlik mesleğini yapabilecek ilgi, beceri ve yeteneğe sahip olup- olmadıklarını belirleyen ayrı bir sınava daha tabi tutulmalıdır.
4. Eğitim fakültesi ve Fen edebiyat fakültesi yöneticileri, yabancı ülkelere alınan programların ülkemize hiçbir değişiklik yapılmadan aynen uygulanmasını doğru bulmadıklarını belirttiler. Bu nedenle, öğretmen yetiştirme programları uzun araştırma ve incelemelerden sonra belirlenmeli, yurt dışından alınan her program

olduğu gibi ülkemizdeki eğitim kurumlarına uygulanmamalıdır. Ayrıca İyi bir öğretmen yetiştirme programı belirlendikten sonra çağın gerekleri ve gelişmelere göre değişiklikler yapılmalı, sürekli değişiklikler yapılarak öğretmen yetiştiren kurumlar yaz-boz tahtasına çevrilmemelidir.

5. Eğitim fakültesi ile Fen edebiyat fakültesi yönetici ve öğretim üyeleri öğretmenlik mesleğinde uygulamanın önemi üzerinde durdular ve uygulamaya yeterli ağırlığın verilmediğini belirttiler. Bu nedenle, öğretmenlik mesleğinin temelini teşkil eden okul deneyimi ve uygulama derslerine daha çok yer verilmelidir.
6. Öğrenciler ve öğretim üyeleri öğretmen adaylarının ilgili fakülteyi bitirdikten sonra tekrar KPSS dene bir sınavdan geçirilerek öğretmenlik mesleğine atanmalarını doğru bulmadıklarını ve böyle bir sınava tepki gösterdiklerini belirttiler. Bu nedenle, öğretmenlik mesleğini, büyük bir hevesle, severek seçmiş olan kişilerin mezun olduktan sonra en verimli çağlarını atanma bekleyerek geçirerek, mezuniyetteki istek, gayret ve ümitlerini kaybederek öğretmenliğe başlamaları öğretmenlikteki verimliliklerini de azaltmaktadır. Bu nedenle, hükümetin ülke için gerekli öğretmen sayısını belirleyerek bu sayıya göre öğretmen yetiştirmesi ve yetişen öğretmen adaylarının mezun olur olmaz atamalarını yapmalıdır.
7. Eğitim daima gelişen, yenilenen bir olgu olması nedeniyle öğretmenlik mesleğini tercih etmiş kişilerin de kendilerini çağın şartlarına göre yetiştirmeleri için üniversitelerle işbirliği içinde olmaları, üniversitelere bağlı eğitim fakültelerinin üniversitelerde öğretmenlere yönelik, yetiştirme, geliştirme programları uygulanmalıdır.
8. Eğitim fakülteleri ile ülkemizin geleceği gençlerimizi yetiştiren kurumlar arasında bir kopukluk olduğu gözlenmiştir. Her bir kurum kendi bünyesinde belirli çalışmalar yapmaya çalışıyor ama bütünlük sağlanamıyor. Bu nedenle, eğitim fakültesinde çalışanlarında eğitim kurumlarıyla birebir bağlantılı kurmalı, olan bitenleri yakından gözlemlemeli sorunları daha iyi belirleyebilmek için zaman zaman derslere girmelidirler.

7. KAYNAKLAR

- Açıkalın, A., 1994. İnsan Kaynağının Yönetimi, PEGEM Yayınları, Ankara.
- Açıkalın, A., 1994. Teknik Ve Toplumsal Yönleriyle Okul Yöneticiliği, PEGEM Yayınları, Ankara.
- Ada, S., Baysal, Z. N. ve Dünder, Ş., 2005. Marmara Üniversitesi Tezsiz Yüksek Lisans Programlarının Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, II. Lisansüstü Eğitim Sempozyumu Bildirisi, 26 – 28 Eylül 2005, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Adem, M., 2000. Atatürkçü Düşünce Işığında Eğitim Politikamız, Cumhuriyet yayınları, İstanbul.
- Akkoyunlu, B., 1995. Bilgi Teknolojilerinin Okullarda Kullanımı ve Öğretmenlerin Rolü. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12, 105-109.
- Akyüz, Y., 1990. Darülmualimin'in İlk Nizamnamesi. Milli Eğitim, 95, Mart.
- Akyüz, Y., 2005. Türk Eğitim Tarihi (M.Ö. 1000 - M.S. 2004), Ankara.
- Altunya, N., 1992. Türkiye'de İlkokul Öğretmeni Yetiştirme Deneyimi. Boğaziçi Üniversitesi Dergisi.
- Argün, Z., 2008. Lise Matematik Öğretmenlerinin Yetiştirilmesinde Mevcut Yargılar, Yeni Fikirler, TÜBAV Bilim Dergisi, Cilt:1, Sayı:2, Sayfa:89-95, Ankara.
- Baki, M. ve Baki, A., 2010. Türkiye'nin Öğretmen Yetiştirme Deneyimi Işığında Matematik Öğretmeninin Alanı Öğretme Bilgisi, Uluslar arası öğretmen Yetiştirme Politika ve Sorunları, 15-18 Mayıs, 2010, Beytepe/Ankara.
- Balcı, A., 2004. Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik Ve İlkeler, 4. Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Büyükkaragöz, S., 1987. Öğretmen Yetiştiren Kurumların Dünyü, Bugünü, Geleceği Sempozyumu, Gazi Eğitim, Mesleki Eğitim, Teknik Eğitim.
- CHA, 2009. UÜ Fen Edebiyat fakültesi öğrencilerine okurken formasyon eğitimi, 10.09.2009.
- CHA, 2009. ÇÜ Rektörü Akınoğlu: Fen-edebiyat Mezunlarına Formasyon Hakkı Vermek Atama Bekleyen İşsiz Öğretmen Sayısını Artırır, 31.12.2009.

- Cicioğlu, H., 1985. Türkiye Cumhuriyetinde İlk Ve Ortaöğretim (Tarihi Gelişimi) Ankara: A. Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No:140.
- Cumhuriyet, 2010. İlahiyat mezunlarına sertifikalı kolaylık, 23.01.2010.
- Çepni, S., 2005. Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş, Trabzon.
- Duman, T., 1991. Türkiye'de Orta Öğretime Öğretmen Yetiştirme, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Dunne; F. ve Hannah, B., 1985. Poor is poor and more won't make it better (Yoksul yoksuldur, daha fazla yoksulluk fark etmez), Education week, February, 13.
- Ekiz, D., 2003. Eğitimde Yöntem Ve Metotlarına Giriş, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Güven, S., 2009. Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programının Öğretmen Adaylarına Kazandırdığı Mesleki Yeterlikler Yönünden Değerlendirilmesi (İzleme Çalışması), Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:22, Sayfa:144, Ankara.
- Hürriyet, 2009. Fen-Edebiyat öğrencileri formasyon alacak, 22.08.2009, Ankara.
- Hürriyet, 2010. 0,09 puan için ölüme atladı, 28.08.2010.
- Karasar, N., 2003. Bilimsel Araştırma Yöntemi, 12. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Kavcar, C., 2002. Cumhuriyet Döneminde Dal Öğretmeni Yetiştirme, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Cilt:35, Sayı:1-2.
- Kaya, Y. K., 1989. İnsan Yetiştirme Düzenimize Yeni Bir Bakış, Bilim Yayınları, Ankara.
- Korkmaz, A., 2004. Son Öğretmen Yetiştirme Modeli, XII. Eğitim Bilimleri Kongresi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Bildiriler, C.I, 467 – 486.
- Mahiroğlu, A., 2006. Öğretmenlik Mesleği Ve Öğretmen Yetiştirmede Gelişmeler Ve Yenilikler. Eğitim Bilimine Giriş. Birinci Baskı (Ed. Özcan Demirel-Zeki Kaya), PEGEM Yayıncılık, Ankara.
- M.E.B., 1982. On Birinci Milli Eğitim Şurası-Öneriler, Konuşmalar, Kararlar, Ankara Milli Eğitim Basımevi.
- M.E.B., 1989. On İkinci Millî Eğitim Şûrası, Millî Eğitim Basımevi, İstanbul.
- M.E.B., 1992. Öğretmen Yetiştirmede Koordinasyon, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu başkanlığı, Ankara
- M.E.B., 1995. Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme. Ankara: Öğretmen Yetiştirme Ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, Yayın No:4.

- M.E.B., 2000. 2001 Yılı Başında Milli Eğitim, MEB Yayınları, Ankara.
- M.E.B., 2002. M.E.B. Öğretmen Yetiştirme Ve Eğitimi Genel Müdürlüğünün 12.07.2002 Gün Ve 2741 Say.L. Öğretmen Yeterlilikleri Genelgesi; M.E.B. Yayınlar., No. 3749.
- Miles, M. ve Huberman, M., 1994. An Expanded Sourcebook Qualitative Data Analysis. (2th Edition), America: Person Education.
- Okçabol, R., 1992. Ülkemizde Öğretmen Yetiştirme Sorununun Dünü, Bugünü Ve Yarını, Boğaziçi Üniversitesi Dergisi, Öğretmen Yetiştirme ve Sorunları - Eğitim Yazıları - Blogcu.Mht.
- Öztürk, C., 1996. Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- Öztürk, C., 1998. Türkiye’de Dünden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar, Marmara Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Resmi Gazete, 1996. Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği, 01.07.1996 Resmi Gazete Sayısı, 22683.
- Sakaoğlu, N., 2003. Osmanlıdan Günümüze Eğitim Tarihi, Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.
- Saraçoğlu, A. S., 1992. Türkiye Ve Japon Öğretmen Yetiştirme Sistemi, İzmir.
- Sözer, E., 1991. Türk Üniversitelerinde Öğretmen Yetiştirme Sistemlerinin Öğretmenlik Davranışlarını Kazandırma Yönünden Etkililiđi. Eskiřehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Strauss, A. ve Corbin. J. 1990. Basics of Qualitative Research : Grounded Theory Procedures and Techniques, Newbury Park, CA.: Sage Publications.
- TRT Haber, 2010. Formasyon Krizi, 27.09.2010.
- Türer, A., 1998. Uluslaşma Ve Evrenselleşme Sürecinde Modernleşme Dönemi Eğitim Düşüncesinin Rolü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir.
- URL-1, <http://www.kamudan.com/Haber/fen-edebiyat-fakultesi-ogrencilerine-formasyon-egitimi-duzenlemesi-olumlu-bir-karard%C4%B1r/151459/>, Fen Edebiyat Fakültesi Öğrencilerine Formasyon Eğitimi Düzenlemesi Olumlu Bir Karardır, 25.08.2009.
- URL-2, <http://www.kpsscafe.com/kpss/thread-663.html>, Fen Edebiyat öğrencilerine müjdeli haber, 14.09.2010.

- URL-3, http://www.egitimekrani.com/artikel.php?artikel_id=111, Bayram Değil Seyran Değil, YÖK Fen-Edebiyat Fakültelerini Neden Öptü?, 10.11.2009.
- URL-4, http://www.abbasguclu.com.tr/medya/egitim_fakultesi_mi_fen_ve_edebiyat_fakultesi_mezunlari_mi_ogretmen_olacak.html, Eğitim Fakültesi mi, Fen ve Edebiyat Fakültesi mezunları mı öğretmen olacak?, 20.12.2009.
- URL-5, http://www.abbasguclu.com.tr/egitim/yokun_pedagogik_formasyon_karari_mahkemelik.html, YÖK'ün Pedagogik formasyon şartları mahkemelik, 29.01.2010.
- URL-6, http://www.abbasguclu.com.tr/haber/pedagogik_formasyon_mahkemelik.html, Pedagogik formasyon mahkemelik!, 29.01.2010.
- URL-7, http://www.egitimekrani.com/artikel.php?artikel_id=158, Formasyon Kısır Döngüsü, 07.02.2010
- URL-8, <http://www.memurlar.net/haber/162441> Çubukçu: Nitelikli öğretmenlere ihtiyaç var, 16.03.2010.
- URL-9, http://www.turkegitimsen.org.tr/lib_basili/180.pdf, 18. Milli Eğitim Şurası çalışma Raporu, Kızılcahamam/Ankara, 1-5 Kasım 2010.
- URL-10, www.bizimkocaeli.com/14986-haberipaylas.html, Öğretmen adaylarına kötü haber, 25.01.2010.
- URL-11, http://www.evrensel.net/haber.php?haber_id=75953, Pedagogik formasyon rezalete dönüştü!, 30.09.2010.
- URL-12, http://www.samanyoluhaber.com/h_452398_pedagogik-formasyonda-kontenjan-sikintisi.html, Pedagogik formasyonda sistem sıkıntısı, 16.09.2010.
- URL-13, http://www.evrensel.net/haber.php?haber_id=75086, Kendi üniversitelerinde mağdur oldular, 14.09.2010.
- URL-14, <http://www.haber10.com/makale/21179/>, Formasyon Rezaleti ve Fen-Edebiyat Fakültelerinin Trajedisi, 01.10.2010.
- Ünsal, H., 2004. Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programlarına İlişkin Öğrenci Görüşleri", XII. Eğitim Bilimleri Kongresi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Bildiriler, C.I, 529 – 538.
- Üstüner, M., 2004. Geçmişten Günümüze Türk Eğitim Sisteminde Öğretmen Yetiştirme VE Günümüz Sorunları" İnönü üniversitesi E.FAK.DERGİSİ.CİLT:5, SAYI: 7.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H., 2003. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri 3. Baskı, Seçkin Yayınları, Ankara.

- Yıldırım, A. ve Şimşek. H. 2004. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. 4. Basım. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Y.Ö.K., 1997a. Fizik Öğretimi, YÖK / Dünya Bankası. M.E.G.P. Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi, Ankara.
- Y.Ö.K., 1997b. YÖK Yürütme Kurulu Kararı. Karar No: 97.42.30.
- Y.Ö.K., 1998. “Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programlar. Ankara
- Y.Ö.K., 1999. Türkiye’de Öğretmen Eğitiminde Standartlar Ve Akreditasyon, YÖK / Dünya Bankası M.E.G.P Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi, Ankara.
- Zaman, 2010. Tezsiz yüksek lisans kaldırıldı, formasyona 9 kriter geldi, 23.12.2010.
- Zaman, 2010. Formasyona getirilen baraj eski mezunları üzdü, 19.02.2010.
- Zaman, 2010. YÖK’ ün 2,5 not ortalaması şartına tepki, 27.09.2010.

8. EKLER

Ek 1. Fen Edebiyat Fakültesi Yönetici, Öğretim Üyesi Ve Öğrencilerine Ait Mülakatlar

YÖNETİCİ F:

1- Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Valla bu aslında fen edebiyat fakültesinin misyonuna bakmak lazım. Fen edebiyat fakültesinin misyonu bir yandan araştırmacı yetiştirmektir. Birinci misyonu o dur. Bunun yanı sıra fen edebiyat fakültesi geçmişte temel bilimler olarak geçer. Yani Türkiye’ de temel bilim eğitimi öğretimi yapan da burasıdır. Dolayısıyla, işte fizik, kimya Matematik, Biyoloji, Tarih, Türk dili ve edebiyatı, Coğrafya, Sosyoloji, Psikoloji Türkiye’deki bir çok fen edebiyatların bu tür bölümleri var. Ve buralarda alan öğretimi yapılıyor. Yani Türkiye’ de saydığım bu temel bilim alanlarında veya diğer sosyal bilim alanlarında kim daha iyi bilir dediğiniz zaman bu insanlar biliyor. Çünkü bunlara öğretiliyor. Burada bir orta yolun bulunması lazım ki şu anda öyle bir şey alındı zaten. Yani YÖK bu hakkı verdi. Eğitim fakültesinin yine eğitim bilimlerini devam ettirmeleri, eğitim formasyonunu onların vermesi ama alandan mezun, alanı bilen insanların öğretmen olması Türkiye’nin meselesi. Kim daha iyi biliyorsa onun öğretmen olması gerekiyor. Yani biz alanı öğreteceğiz. Eğitimciler de bu işin nasıl öğretileceğini onlara öğretecekler. Dolayısıyla bu şekilde bir orta yolla herhalde orta öğretimdeki problemlerin önüne geçilebilir. Tabii ki ilköğretim, okul öncesi vs. bunlar zaten eğitim fakülteleri bünyesinde. Ama alan dediğimiz zaman bu başka bir şey. Dolayısıyla, YÖK’ün böyle bir şey yapması gerçekten Türkiye’nin lehine olan bir şey olarak düşünüyorum.

2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup- olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Şimdi henüz bu formasyon derslerinin ne olacağı hususu bir şeye ulaşmadı. Ama bildiğimiz kadarıyla YÖK’te bulunan veya YÖK’ün gönderdiği veya YÖK’e gönderilen bu formasyon eğitimi yapan, başlayan okulların, üniversitelerin, fakültelerin gönderdikleri formasyon dersleri var. Bunların çok fazla olmaması gerekiyor. Ama bu eğitim formasyonunu da kazanmaları gerekiyor. Bu arkadaşlarımızın, öğrencilerimizin biz, ben şahsen eğitim fakültesi mezunuyum. Biz de okuduğumuzda bu formasyon derslerini almıştık. Yani ekstradan bir sene okumamıştık. Ekstradan bir sene okumaya da gerek olduğuna da inanmıyorum zaten. Bu formasyon derslerinin yani ben bir eğitimci değilim. Eğitim fakültesi mezunuyum ama eğitimci değilim. Ama biz eğitim fakültesinde okurken işte eğitim psikolojisidir, eğitim sosyolojisidir ondan sonra ölçme değerlendirmedir gibi yani olmazsa olmazları var bu işin. Tabii okul tecrübesi olacak, staj yapacak bu insanlar. Dolayısıyla böyle bir altı-yedi dersten daha aşağı olması düşünülemez diye düşünüyorum ama bu tamamen bu formasyonu verecek birimin kendi özel işidir. Orda arkadaşlarımızın tasarrufu kendilerine ait. Onlar bu işi daha iyi biliyorlar. Dolayısıyla o derslere onlar karar verecekler.

3- Fen Edebiyat Fakültelerine verilen bu hak bu fakültelerin tercih edilmesini ne yönde etkileyecektir?

Şimdi burada fen edebiyat fakültesi mezunlarının tamamına diye bir şey ortaya çıkmadı. YÖK’ün verdiği karar da zaten o karar verilen komisyonda eğitim fakültesinden

Ek 1'in devamı

arkadaşlarımız da vardı. Bizim eğitim fakültesi dekanımız da vardı. Ali Paşa bey de vardı. Dolayısıyla orda 2.5 gibi bir ortalama getirildi. Bu bizi çok sevindiren bir şeydir. Yani biz bütün mezunlarımız böyle bir hakka sahip olsun dememizin bir anlamı yok. Yani biraz da kazanan çalışsın efendim. Hak eden olsun. 2.5 ortalamasının getirilmesi yani işte halihazırda okuyanlar ilk 4 dönemde 2.5 ortalamaoya sahip olacaklar, sonra mezunlardan da diploma notu 2.5 istenecek. Dolayısıyla bizdeki başarıyı yukarıya doğru kesinlikle bir iteleyecektir. Bunu öğrencilerimizde görüyoruz. Daha fazla çalışacaklar. bu fen edebiyat fakültelerin tercihinde bir artırım sağlar mı? Kısmen de olsa sağlayacağı kanaatindeyim. Yani, bir yandan araştırmacı bir yandan da öğretmen olma imkanı sağlanması güzel bir şeydir. Ama burada bir şey yanıltıcı olmasın. Yani formasyonu alsalar bile insanlar öğretmen olacakları manasına gelmiyor. Bu eğitim fakültesi mezunları da bizim mezunlarımızda bir KPSS denilen bir sınava girecekler. KPSS den de çok yüksek bir puan alınması gerekiyor. Yani her iki mezun olacak grubun önünde de başka bir engel daha var. Başarmaları gereken başka bir şey var. Onu da geçtikten sonra bu insanlar yani, bunu hak ediyorlarsa e buyursunlar, olsunlar, ister eğitim fakültesi mezunu isterse fen edebiyat fakültesi mezunu. Bir de KPSS bekliyor onun yanında.

4- Bu uygulama öğretmen eğitiminin geleceğini nasıl etkileyecektir ?

Öğretmen eğitiminde bu günkü orta öğretim seviyesine Türkiye genelinde bakıldığında e çok iyi olduğunu söylemek herhalde çok büyük bir iyimserlik olur. Bunu bu benim sözümünden yola çıkarak bir kanaate varmıyorum. Üniversite sınavları, üniversite sınavlarında sıfır çeken binlerce öğrencinin olması, barajı çoğu insanın geçememesi yani Türkiye'de işte üniversite kurslarının sayısı artıyor. Üniversite sayısı artıyor ama giren öğrencilerin başarısında bir düşüklük var. Yani arada gittikçe bir uçurum oluyor, başarılı ve başarısız öğrenciler arasında. Bu sebeple orta öğretimin tekrar ele alınması ve orta öğretimde gerçekten bu kendi alanlarını bilen insanların gidip öğretmenlik yapması gerekiyor, kendi alanlarını iyi bilenlerin. Onun için en az 2.5 ortalamaoya sahip bunun manası ortalaması 3 ve 3 ün üstünde olanlar da bu işte daha ön plana çıkacaklardır. Alanını bilen insanların gidip öğretmen olmaları Türk Milli Eğitimi açısından iyi olacağı kanaatindeyim. Tabii bu insanların bir işi çok iyi bilmesi çok iyi öğretecekleri manasına da gelmez. Bu, insanla da alakalı bir şey. Yani bir insan bir şeyi çok iyi bilebilir ama öğretemeyebilir. Dolayısıyla, bilmeye öğretme de birbirinden farklı iş. Bizim burada yapmaya çalışacağımız herhalde hem bilen hem de öğreten insanları nasıl bir araya getirebiliriz? Nasıl aynı kişide bu yetenekleri oluşturabiliriz meselesi olmalı. . Bizim burada yapmaya çalışacağımız herhalde hem bilen hem de öğreten insanları nasıl bir araya getirebiliriz? Nasıl aynı kişide bu yetenekleri oluşturabiliriz meselesi olmalı. Yoksa iyi bilmeye evet, iyi öğretmeye evet ama ikisi nasıl olur da aynı şahısta toplanır bunu başarmamız lazım. Bu da Türkiye'nin çok ciddi bir meselesi diye düşünüyorum.

5- Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Şimdi tezsiz yüksek lisans da ki konulara baktığınız zaman bunlar zaten eğitim fakültesinde eğitim bilimleri bölümlerinde 4 yıl içerisinde okutulan derslerden oluşuyor. Yani bu dersleri 4. Sınıftan alıp ta 5. Sınıfa koyup ta bunun da adına yüksek lisans demenin nasıl bir gerekçe ile oluştuğunu hala anlamakta zorluk çekiyorum. Bunun adına yüksek lisans demek mümkün değil. Tabii ki 5. Seneyi okuduğu zaman yüksek lisans yapmış gibi kabul ediyorlar. Fakat bu dersler zaten bu fakültelerde diğer bölümlerde yıl içerisinde okutuluyor. Yani bu dersleri o dört yıl içerisinde alıp 5' e koyuyorsunuz ve adına yüksek lisans diyorsunuz ve sonra bu arkadaşlarımız gidip doğrudan doktora başvurabiliyorlar.

Ek 1'in devamı

Ama bu bir yüksek lisans mıdır şimdi? Yani doğrudan doktora başvurabilmek için gerçekten bu arkadaşlarımız bir yüksek lisans yapmışlar mıdır? Hayır, yapmamışlardır. Şimdi tezsiz doktora diye bir şey olabilir mi? Hayır. O zaman tezsiz yüksek lisans da olmaz. Bir sosyal bilimci olarak ben tezsiz yüksek lisansa inanmıyorum. Açıkça söyleyeyim, yüksek lisans tezli yapılır, yazılı, çizilir, ortaya bir tez koyarsınız. Eğer doktora da tezsiz yapabiliyorsanız, buyurun yüksek lisansı da tezsiz yapın. Ama tezsiz yüksek lisans dan gelmiş bir arkadaşımız doktora bakıyorsunuz. Tabii onlara ekstradan 2 dönem fazla okutuluyor. Böyle bir şart var. Ama gerçekten akademik olarak doktora yapacaklarsa o akademik hayatı, yazmayı, çizmeyi, bir yazı yazmayı, dip not oluşturmaya, efendim bir fikri tartışmayı yazarak öğrenmeleri lazım. Bunda gerçekten çok geri kalıyorlar. Bu sebeple bu tezsiz yüksek lisans derslerinin 4 sene içerisinde alınıp arada okurken verilmesi kanaatimce daha uygun bir şeydir.

6- Formasyon verilmesi için Fakültelerin her yıl yeniden YÖK ten izin alınmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Tabii, öğretmen yetiştirme ciddi bir iş ve ama son zamanlarda Türkiye’de bir çok alanlarda bir çok fakülteye öğretmenlik hakkı verildi. Yani formasyonu alırsanız öğretmen olabilirsiniz. Burada da çok fazla böyle bir gevşekliğe gidilmesi bence iyi değil. Bu sebeple YÖK’ ün bu konuda biraz kontrolü elde tutmaya çalıştığına inanıyorum. Yani herkes bu işi yapmasın. Yani bünyesinde eğitim fakültesi olan, bünyesinde yeteri kadar eğitim bilimleri bölümlerinde uzmanları olan fakülteler bu işi götürsün. Diğerleri götürmesin diye bir şeyden dolayı bir kontrol istiyorlar. Bu böyle de olabilir. Ya da başlangıçtan bir şart koyabilirsiniz. Bünyesinde eğitim fakültesi olacak ama şu kadar kadrosu olandan ben bunu istiyorum, kabul ederim dediği anda o kadroları görüp buna da karar verebilirsiniz. Yani öğretmen yetiştirmede tamamen meydana boş bırakmamak, herhalde düşüncesi. Biraz kim nerde ne yapıyor bilmek istiyorlar diye düşünüyorum.

7- AB’ de alan öğretmeni eğitimi programları nasıldır ? AB uyum sürecinde programlar birbirine benzemeli mi?

Şimdi AB ülkelerinde nasıl olduğunu tam manasıyla bildiğimi söyleyemem. Ancak, biz yurtdışındayken ben yurt dışında mastır, doktora yapmış birisiyim. Yurt dışında o zaman İngiltere’de 3 yıldır. 3+1di. 3 yılda yüksek okul sonra 1 yıl staj ve akabinde öğretmen oluyordunuz. Ve şu anda AB ülkelerindeki genel eğitime baktığınızda yüksek öğrenimi 3 yıla indirmek gibi bir eğilim içerisinde oldukları. 3+1 veya 3+2 gibi böyle bir eğilimleri var. Her alanda, her şeyde Avrupa birliğini izlemek gibi bir tutum yanlış olur. Çünkü, her toplumun kendine has karakterleri var, kendine has duygu, düşünce, kültürleri vs.leri var. Ha iyi bir öğretmen nasıl olmalı hususunda tabii ki aynı fikirleri paylaşabiliriz. Ama bu iyi bir öğretmenin sınıfta gidip ne yapacağı, nasıl bir öğretim yapacağı o toplumun değerleri ile daha fazla ilgili olan bir şey. Yani işin tekniğinde beraber hareket etmek mümkün. Tabii bir başka şey de şu anda tabii ki diploma-2 denilen bir şey var. Avrupa birliği ile beraber yapıyoruz. Bilgi paketleri hazırlıyoruz. Daha şeffaf bir eğitime doğru gidiyoruz. Ne yaptığınızı herkes sizin internet sitenizde öğrenebiliyor. Bütün programları, amaçlarınızı ve ortak diploma programları açıyorsunuz. Erasmus programında öğrenciler size geliyor, sizin öğrencileriniz o tarafa gidiyor. Dolayısıyla gittikçe daha birbirine benzeyen programlara doğru gidiyoruz. O da işin bir başka yanı. Ancak, Avrupa birliği, asıl bilmemiz gereken herkesin birbirine benzemesi değil, farklılıkların korunmasını istiyor. Bu sebeple bizim illa da onlara çok fazla benzemek gibi bir gayret içerisinde olmamamız lazım. Orası yanlış olur.

Ek 1'in devamı

8- Bu uygulama ile AB ülkelerinin uygulamalarını karşılaştırdığınızda farklar var mıdır ? Bizim uygulamamızın üstün tarafları var mıdır ?

Şimdi bizim eğitimimize bakıldığında, Türkiye'deki milli eğitime bakıldığında mesela ilköğretimde Avrupa'dan ileri olduğumuz görülüyor. Ve ancak yüksek öğretime geldiğimizde onlardan geriye düşüyoruz. Tabii ilerde olan kurumlarımız var. Ama genelde yüksek öğrenimde biraz geriye düşüyoruz. Burada iyiliğin ne olduğuna dikkat etmek lazım. Biz ilköğretimde çocuklarımıza bilmeleri, bilmemeleri gereken ne varsa çok aşırı derecede yükleniyoruz. Daha 2. , 3. Sınıfta bilinmeyenli problemler çözüyorlar, havuz problemleri çözüyorlar. Aynı derecedeki bir öğrenciyi alıp Avrupa'da baksanız daha grup halinde oyun nasıl oynanır, nasıl paylaşımcı olunur, çizimler, boyamalar vesaireler. Daha çok grup çalışması, paylaşımcı ve oradan bir şey çıkarmaya yönelik daha sosyal bir programla gidiyorlar. Biz ise her çocuğu bir yarış atı gibi kullanıp, onları efendim ha sen onu geçeceksin, onu geçeceksin, sonra sınavlar, daha ilkokulda çocuk hazırlık kurslarına gitmeye başlıyor. Ondan sonra SBS' ler çıktı. Sürekli kurs, sürekli sınav, iyi de biz ne yapmaya çalışıyoruz? Burada bir yanlışlık var. Bu çocuklarımızın tamamını efendim çok erken çağda büyük bir yüklemeye bıkın hale getiriyoruz. Yüksek öğrenime geldiği zaman çocuklar, her şeyden bıkmış, çalışmaktan bıkmış, yüksekokula gelmiş her şeyin bittiğini zanneden öğrenciler. Çünkü oraya kadar aşırı çalışıyorlar. Bütün enerjilerini tüketiyorlar. Yüksekokula da geliyorlar, her şey bitti tamam üniversiteyi kazandık, halbuki her şey yeni başladı. Çünkü üniversite hayatı dediğimiz şey bundan sonra, meslek hayatında ne kazanacaksanız o bilgileri aldığımız son eğitim-öğretim yeri. Fakat oraya çocuklar çok bıkmış olarak geliyorlar. O sebeple biz eğitim öğretimimizde efendim evvelki yaşlarda bu yarışı efendim çocukların birbirine karşı kullanılmasını artık bir tarafa bırakmamız lazım. Daha sosyal, daha paylaşımcı, anlatıma, ifadeye daha fazla yer veren, test eğitimini şiddetle bırakmamız gereken bir şeylere karar vermemiz lazım. Bu test çocukları, çok ciddi bir probleme sahip. Bu çocuklar kendilerini ifade edemiyorlar. 1 dk. Sürekli konuşamıyorlar. Yazı yazamıyorlar. Sorduğumuz zaman diyorlar ki hocam biz klasik sınav hiç olmadık ki. Hep test, hep test, hep test. Kendilerini ifade edemeyen, konuşamayan bir gençliğe sahibiz. Bunu herkes görebilir dışarıda. Türkçe kullanımında gerçekten çok yetersizler. O zaman biz ne yapıyoruz. Dolayısıyla bu eğitim sistemini, yani Avrupa'yla, Amerika'yla karşılaştırıldığında onlardaki ilk ve orta öğretimdeki durumla bizdekinde gerçekten orantısız bir durum var. Biz çok şeyi öğretiyoruz ama bu öğrettiklerimizi daha sonra üniversite hayatına geçiş ve ondan sonra nasıl kullanacaklar, orada bu çocuklar ciddi probleme sahip oluyorlar. Yani çok fazla yükleyip, biktırmaktansa az az ve sürekli olarak yukarıya doğru bir ivme kazandırmamız lazım. O zaman Avrupa, Amerika eğitimine göre daha iyi bir konuma gelebiliriz diye düşünüyorum.

FÖÜ1:

1-) Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şöyle değerlendiriyorum. Şimdi bir defa benim kendi şahsi düşüncem şu: Eğitim fakültesine öğrenci, seni öğretmen yapacağız diye alıyoruz. Buradan öğretmen yapacağız diye aldığımız bu öğrencileri 4 yıl veya 5 yıl sonra buradan mezun olduktan sonra milli eğitim bakanlığının direkt olarak ataması gerekir. Çünkü bu öğrencilere biz önceden taahhüt ediyoruz, devlet olarak diyoruz ki seni öğretmen yapacağız. Öğrenci buna göre burayı seçiyor. Ama maalesef yıllar önce eğitim fakültelerinin elinden bu imkan alındı. Nedir? Nasıl oldu? Sınav kondu. Sınav konunca bu yarışmaya açılmış demektir. Ne oldu bu sefer, peşine Fen Edebiyat fakülteleri öğrencileri gidiyor 3 milyar, 4 milyar, 5 milyar

Ek 1'in devamı

hatta bazı yerlerde 6-7 milyar para vererek formasyon dersi alıyor mu? Bu formasyonun sonunda bu sınava giriyor mu? Kazandığı zaman eğitim fakültesiyle birlikte o da atanıyor mu? Ne fark etti? Eğitim fakülteleri sınav konarak bu imkan ellerinden alındığında neredeydi? Hatta Milli Eğitim bakanlığı bir zamanlar Ziraat Mühendisini, Orman Mühendisini, İşletme mezununu, İktisat mezununu öğretmen atarken neredeydi? YÖK neredeydi? Öyle ya. Bunlar eğitim fakültesinin önü böyle, bunlar sayesinde tıkanı. Bunlar sınıf öğretmeni olarak atandı. Ve bunlarla eğitim fakültesinin önü tıkanı. Sonra branş öğretmenine geldi. E şimdi diyo ki. Pekala, Fen edebiyat fakültesinin o zaman suçu ne? Bu bir, iki; 200km. ötede Erzurum'a bu hak verilirken, K.T.Ü Fen Edebiyat fakültesine bu hakkın verilmeyişinin anlamı ne? YÖK burada hatalı. Şöyle hatalı. Bana göre; YÖK, bir karar alıyorsa, bir yönetmelik çıkardığında bu kararı bütün üniversitelere gönderiyor mu bunu? Pekala, eğitim hakkı alırken bütün üniversitelere gönderiyor mu? Gönderiyor. Eğitim fakültesinin, ilköğretimin herhangi bir kısmının müfredatını değiştirdiğinde bütün eğitim fakültelerine bu uygulanıyor mu? Uygulanıyor. Pekala, Fen Edebiyat fakültesine bir hak verilirken, sana verdim, sana vermedim mantığı olur mu? Bu YÖK'ün düpedüz hatasıdır. Türkiye'de 81 ilde üniversite açtılar. Bu üniversitelerin bir sürüsünde Fen Edebiyat var. Eski kanuna göre, Fen Edebiyat fakültesi olmadan üniversite açılmıyordu. Sen şimdi eğitim fakültesinin hakkını seneler önce gasp etmişsin. Şimdi diyorsun ki; fen Edebiyatlara ben bu hakkı veriyorum. E iyi güzel. Ama sana vermiyorum. Niye? Sen de isteyeceksin. İstemeden verilmez. Böyle mantık olur mu? Yönetmeliği çıkarıyorsun. Önemli bir kararı alırken bütün rektörlüklere, bütün üniversitelere gönderiyorsun. Ama bunu gönder mi yorsun. Bu bakımdan Eğitim fakültelerinin bu konuda karşı çıkmaları bana göre yanlıştır. Seneler önce karşı çıkacaklardı, hakkımızı alamazsınız. Bizim hakkımızı Orman'a efendime söyleyeyim İnşaat'a, İşletme'ye, İktisat'a, Makine'ye veremezsiniz diye. Köksal Toptan zamanında bu yapıldı, onun milli eğitim bakanlığı zamanında. O zaman nerdeydi eğitim fakültesi dekanları, nerdeydi YÖK. O işler yapılırken de bizim eğitim fakültesindeki hocamız, Bener Cordan'dı. YÖK te ikinci başkandı. Bu, eğitim fakültesi hocası. O bile karşı çıkmadı, alkışladı. Bu bunun için bu bir şey değil. Fen Edebiyat fakültesi olarak biz, mesela ben bu işi istiyorum. Ne için istiyorum biliyor musun şunun için istiyorum. Erzurum'a verilen, Çanakkale'ye verilen hak benim öğrencime neden verilmiyor. O da Fen Edebiyat öğrencisi benim ki de Fen Edebiyat öğrencisi. Ben bunun için istiyorum. Ha ona da vermesin. Ben bu zamana kadar biz öğretmenlik isteyeceğiz diye ortaya çıktık mı? Çıkmadık, İlk defa çıkıyoruz. Sebebi oraya verilirse 200 km. berideki öğrencinin suçu ne? Eğer bu verilecekse, bak ayriyeten Türkiye'de üç tane eğitim fakültesi bu konuda hemen hemen tam teşekküllüdür. 1- KTÜ, 2- Gazi, 3- Selçuk, verilecekse eğer, buradaki Fen edebiyatlara verilmesi lazım. Çünkü bu üniversitelerin eğitim fakültelerindeki hocalar Fen Edebiyatlardaki bu dersleri verebilirler. Şimdi başka yerlerdeki eğitim fakültelerinde hoca yok. Sen oraya formasyon veriyorsun. Niye ki, adam diyor ki; ben veririm. Bakın iki gün önce aldığım habere göre, Samsun demiş ki, ikinci dönem hızlandırılmış olarak biz vereceğiz. Dilekçe topluyor öğrencilerden. Ne derece doğru haber bilemiyorum. Böyle haber aldım. Doğru olup olmadığını araştırıyorum.

-Genel olarak formasyon hakkı verilmesi doğru mu?

Genel olarak verilmesi doğru değil. Ama şu sisteme göre doğru. Niye doğru biliyor musun? Madem eğitim fakültesinin elinden direkt atama hakkı alındı. Bana göre o imtihan hakkının konması şudur: sen 5 sene okudun ama evladım, seni hocaların da okuttu. Ben sana da güvenmiyorum, senin hocalarına da güvenmiyorum. Gel bakalım, sen öğretmen

Ek 1'in devamı

olabilir misin? Gel şu sınava bir gir. Bu sınav bana göre devletin para kazanma sınavıdır. Tamam mı? Ha, o sınavda pekala soruyorum .Sen bu öğrenciye 4 sene, 5 sene İngilizce öğrettin. Misal, sen bu öğrenciye 4 sene- 5 sene Beden Eğitimi öğrettin. O halde neden sınava sokuyorsun? Ha efendime söyleyeyim fazlalık var onu engellemek için. O zaman kadronu ona göre deseydin. Harp okulları nasıl 15 sene sonra, 20 sene sonra bana kaç tane general lazım, kaç tane albay lazım diye hesaplıyorsa, Milli eğitim de bunu hesaplayacak. Ona göre YÖK'le işbirliği yapacak bana 3 sene sonra 10.000 tane sınıf öğretmeni lazım, 5.000 tane Matematik öğretmeni lazım, 2.000 tane fizik öğretmeni lazım, 1.000 tane beden eğitimi öğretmeni lazım. Buna göre Eğitim fakültelerine öğrenci alacak, buna göre eğitim fakültesini dizayn edecek. Herhalde şunu yapabilir. Bazı eğitim fakülteleri der ki sen orta öğretim kısmını yetiştir, sen ilköğretim matematik kısmını yetiştir, sen der ki sosyal kısmını yetiştir birine. Hocaları da buna göre paylaştırabilir. Düşüncem bu. Şu anda ben bu buna taraftarım. YÖK'ün fen edebiyat fakültesine öğretmenlik hakkı vermesine taraftarım. Niye taraftarım, İşte bunun yüzünden taraftarım. Sen eğitim fakültesine aldığın öğrenciye, başarı olarak yüksek puanla alıyorsun. Ondan sonra 5 sene sonra diyorsun ki sen öğretmen olmuş musun, olmamış mısın? Yani bu elmanın olup olmamasına köylünün bakmasına benzer. Böyle saçma şey olmaz. Sen bunu öğretmen olarak seçtiysen bu adamı atamak zorundasın. Atamıyorsan, imtihan koyduysan başkasına da hak tanıyorsun. Sınav demek, yarış demektir. Pekala, Anadolu Liseleri sınavı oluyor, peki Anadolu sınavlarına özel okullarda giriyor, hiç öğretmeni olmayan okullar da giriyor, bilmem ne okulları da giriyor. Niye sınav var çünkü yarış. İyi o zaman bırakın da Fen edebiyatlar da bu yarışa katılsın. Bir tek fen edebiyatlar bişe kazanıyor. Fen edebiyat fakültesi cebinden para harcamayacak burada. Yani 3 milyar, 4 milyar, 5 milyar cebinden mezun olduktan sonra para vermeyecek. Var bir sürü öğrencimiz cebinden para vererek formasyon dersi alıp ondan sonra öğretmen olarak atanan öğrenci var.E yazık değil mi? Bu fakir vatandaşın çocuğuna. Zaten eğitim fakültesine, fen edebiyat fakültesine gelen öğrenci halkın fakir kesiminden , köylü kesiminden geliyor genellikle. Sistem bu.

2-) Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Onu bilemiyorum. Bakın ben öğretmen okulu kökenliyim. 2 sene öğretmen okulunda okuduktan sonra ben yüksek öğretmene seçildim. yüksek öğretmende de bize her sene bir veya iki tane formasyon dersi okutuluyordu. Fakültede matematikle ilgili dersleri görüyorduk. Akşam Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda meslek dersleri görülüyordu. Hatta üniversiteden bazı hocalar gelerek bize matematikte karşılaştığımız problemleri çözmeye de yardım ediyorlardı. Mesela diksiyonla kompozisyon dersine rahmetli Ahmet kabaklı geliyordu bize. Yani bir öğretmende aranması gereken birinci şartlardan birisi değil mi? Öğretmen ne kadar bilgili olursa olsun aktaramadıktan sonra bilgisini, öğrenciye hitap edemedikten sonra, öğrenciye yaklaşamadıktan sonra hiçbir anlamı yok. Bunun için meslek dersleri o eğitim fakültelerinin problemi. Eğitim fakülteleri onu öyle dizayn edecek ki, öğretmen olabilmesi için benim elemanım diyecek şu üç, beş, yedi, sekiz, on neyse bu meslek derslerini alacak. Bu meslek derslerini alacak şekilde ben de bunların erbabı var, hocaları var, bu işin yetişmiş branş hocalarım var benim diyecek. Bu meslek derslerini ben veririm. Ben branş derslerimizin burada gerek orta öğretim kısmına gerek fen edebiyat kısmına en iyi şekilde verildiğine inanıyorum matematik bölümü olarak. Yani eğitim fakültesi öğrencileri bizim öğrencilerimiz. 3.5 sene pek fark etmiyor. Fen edebiyat fakültesindeki öğrenci ne öğreniyorsa o da aynı şey, öğreniyor. Onun bir farkı eğitim fakültesi olduğu için son sene meslek dersleri alıyor ve de şimdi 1. Sınıftan itibaren

Ek 1'in devamı

yaydılar sanıyorum. Onları da alıyor. Pekala bu grup onu alıyor. YÖK dedi ki bu grupta alsın bakalım dedi. Bu grup ta alsın derken sen alacaksın, sen alacaksın, sen alacaksın. Bu böyle olmaz. YÖK, koordinasyon kuruludur. YÖK' ün anlamı üniversiteler arası işbirliğidir. YÖK, koordinasyon kuruludur. Bunu yapmadı işte.

-Ama eğitim fakülteleri öğrencileri 5 yılda öğretmen olacak.

Tamam bunu da 5 yıla çıkar. Veya onu 4 yıla indir. Yani ben burada arkada bir plan daha seziyorum. YÖK' ün gizli mantığı bazı şeyleri bunu vererek şu olabilir. Eğitim fakültelerinden orta öğretim kısmını kaldırabilirler. Eğitim fakültelerini sadece ilköğretime dizayn edebilirler. Fen edebiyatları da orta öğretime dizayn edebilirler. Bakın eskiden neydi? Eskiden öğretmen okulu lise müfredatı düzeyindeydi. Öğretmen okulundan mezun olan biri (öğrenci) ilkokul öğretmeni olurdu. Bu öğrenci üniversite sınavına giremezdi. İmam hatip mezunu giremezdi. endüstri meslek liseleri mezunu giremezdi. İmam hatipler, Yüksek İslam Enstitülerine, Sanat, endüstri meslek liseleri mezunları da Ankara' da Teknik Yüksek Öğretmen okulu vardı oraya girerlerdi. Öğretmen okulu mezunları da Eğitim Enstitüsü sınavına girerek orta okul öğretmeni olabilirlerdi. Üniversiteleri bitirenlerden öğretmen olmak isteyenler de lise öğretmeni olarak atanırdı Öğretmen okulu mezunu direk ortaokul veya lise öğretmeni olamıyordu. Branş branş önce 2 senelik sonra 3 senelik sonra 4 senelik oldu. Sonra Yüksek Öğretmen Okulu oldu. Sonra Eğitim fakültelerine dönüştü. Çünkü, öğretmen okulları kapatıldı. Öğretmen Lisesi yapıldı. Öğretmen lisesi laçka oldu. Diğer liselerden farkı kalmadı. Şimdi bazı yerlerde var sanıyorum. Niye kapatıldı bunlar ülkenin geleceğini karartmak için. Çünkü, bu programa köy çocukları gidiyordu. Ben şahsen devlet olmasaydı okuyamazdım. Ben onun için devletçiyim. Devlet olmasaydı okuyamazdım. Onun için öğretmen okulunu seçtim, sevdiğim için orayı seçtim.

3-) Eğitim Fakültelerinin 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise 4 yılda lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Etkilemez. Bizim eğitim fakültesinde şu anda İngilizce den , Yabancı dilden mezun olanlara öğretmenlik sertifikası veriliyor. Kaç ayda veriliyor bu. En fazla 4 ay, 3 ay, 5 ay, neyse. Niye pekala bütün dönem boyunca değil. Ve üstelik o öğrenciler, eğitim fakültesine para yatırıyor, öyle alıyorlar öğretmenlik sertifikasını. Aynı üniversitenin İki tane fakültesi var. Bir fakülte diğer fakültenin öğrencisine paralı ders veriyor. Bana göre bu da yanlış.

4-) Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?

Yok, yok, hayır. Sınav var orda kim kazanırsa Kim kazanırsa. O sınava kalmış. Mesela, bu sene 98 alan fizik öğretmenliği öğrencisi 98 puan almasına rağmen atanmadı. Niye Milli eğitim kontenjan açmadı. Sınavı koymuşsun. Ben sınavı koydum diyor. O sınavın sonucuna göre kaç tane kontenjan var. Diyor ki 20 tane kontenjan var. Puanı diyor ki 99 ve 100 üzeri olan üzerinde ne var bir 99 bir de 100var. 99 ve 100 alan öğrencileri ben atarım diyor. Peki diğer öğrencilerin suçu ne? Peki 99 – 100 alan öğrenci Fen Edebiyat fakültesi mezunu olabilir. Parasıyla sertifika almış. 20 kontenjanın 20 sini de parasıyla formasyon almış fen edebiyat doldurursa ne olacak. O sınavla sen eğitim fakültesinin önünü kapatmadın mı? Kapattın. Türkiye' de hiçbir şeye gerçekleşmeden inanmayın. Uzun süre dedikodusu yayıldı, fen edebiyat fakültesine öğretmenlik hakkı verilecek dendi. Üç üniversite dışında verildi mi? Verilmedi. Erzurum'a verildi. Erzurum'un müfredatını aldım ben. Bu seneki son sınıflara sıkıştırma koymuş. Ondan sonra 1. Sınıftan itibaren de şey

Ek 1'in devamı

yapmış günlere dağıtmış hafta içinde. Ama bu derslerin hepsini oranın eğitim fakültesi karşılıyor mu-karşılamıyor mu? Onu bilemiyorum. Onun hakkında bilgim yok. Samsun dilekçe almaya başlamış, fen-edebiyat öğrencilerinden, 2. Dönem size meslek dersi vereceğiz diye. Kimileri almak istiyor kimileri almak istemiyor. Ya bu belki de Samsun şunu diyebilir. Benim öğrencim mezun olduktan sonra bana bu hak verilse de verilmese de nasıl olsa imtihana girip öğretmen oluyor. En azından para vererek sertifika dersi almasın. Öğrenciyken burada sertifika dersini de almış olsun. Ona ben bir sertifika vereyim. Müracaat etsin girsin sınava başarılı olursa öğretmen olarak atansın. Bunu düşünmüş olabilirler.

5-) Öğrenim görürken alınan formasyon dersleri öğrencinin branş derslerindeki başarısını etkileyip etkilemeyeceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Az önce söylediğim gibi gidişat şunu gösteriyor. Eğitim fakültesinin ortaöğretim kısmıyla Fen-Edebiyatı birleştirmek. Eğitim fakültelerine ilköğretim, anasınıfı ve özörlüler grubunu verdi yetiştirmek için. Oralarda çok ihtiyaç var çok. Oraları Fen-Edebiyatlar karşılayamaz. Oralarda, ancak eğitim fakültelerinde ilgili hocalar karşılar. Çünkü anasınıfı efendime söyleyeyim bu engellilere şuna buna çok ihtiyaç var. Şimdi bakın ben size bir şey söyleyeyim. Aslında Fen-Edebiyatlarla orta öğretimi birleştirdikten sonra yapılacak şey şu o zaman. Öğrenciyi bu şekilde seçmeyeceksin. Şimdi size bir şey soruyorum. Bakın bir gözü kör, bir kulağı birbirine yapışık bir öğretmen düşünün, ilkökul öğretmeni sen bu öğretmene çocuğunu vermek ister misin.

- İstemem.

O halde öğretmen okuluna alınacak aday sadece üniversiteye giriş sınavıyla alınmamalı. Alınmaması lazım. Bu öğrencinin fiziki sınavı da yapılması lazım. Yani sözlü sınavı yapılması lazım. Bak biz öğretmen okuluna girerken Zonguldak'ta bir test sınavına girdik. Ondan sonra dediler ki Bolu erkek öğretmen okulunu kazandın. Gittik oraya oradaki öğretmen okulunda önce bir kompozisyon sınavı yaptılar. Bir konu verdiler. Bunun izahı kompozisyon şeklinde yazılması. Ondan sonra büyük bir kısmını elediler. Ondan sonra sözlüye aldılar. Kocaman bir salon giriyorsun karşında 12 tane öğretmen vardı. Gel bakalım dediler. Ben kendim öğrendiğim soruları söylüyorum. Gittim. Adın ne? Soyadın ne? Nerelisin? Şudur budur ondan sonra yürü bakalım. Gerisin geri, ileri doğru yürüyorum, birisi bir şey söyledi. Hocan (öğretmenin) ne söyledi dedi? Ben döndüm şunu, şunu söyledi dedim. Devam et dedi. Ondan sonra karşıdan doğru geliyorum, burada ne yazıyor dedi? Okudum, söyledim. Ondan sonra geldi işte. Bana sorulan sorulardan birisi şuydu: İstanbul'da Osmanlı damgasını nerede görürsün? Osmanlı devletinin damgası işte camilerde, mihraplarda, efendim çeşmelerde şurada, burada. Neden öğretmen olmak istiyorsun diye sordular. Ben dedim ailem fakir. Ben de bu mesleği seviyorum. Amcam öğretmen, bilmem ne öğretmen, abim öğretmen, şu öğretmen, bu öğretmen bizim sülale hep öğretmen olduğu için, ailevi bir meslek gördüğüm için bu işi seçtim onlardan dolayı. Taam dediler, çık dediler. Sonradan seneler sonra anladım ki ben bu işi, beni orda göz muayenesi yapıyorlar. Fiziki muayene yapıyor adam. Ondan sonra tam teşekküllü devlet hastanesinden benden rapor istendi. Raporu ne yaptık, biz gittik hastaneye tamam mı? İlk gün rapor kağıdını aldık. Orda birisi topladı bizden, bütün doktorları dolaştı, ben hiçbir doktora görünmedim. Bir gün sonra imzalanmış olarak bize verdiler. Şimdi bakın bu olmaz. Anavatan partisi iktidarı zamanında şehirde bir yerde konuşuyoruz. Birisi bizim eğitim fakültesini değil başka bir yerden şeyi bitirmiş. Fen-Edebiyattan da olabilir. O zaman bizim Fen- edebiyat fakültelerinin de öğretmen olma hakkı vardı. Efendime söyleyeyim, kambur birisi. Adam dedi ki ben nihayet bakanla görüştüm bu işi hallettim

Ek 1'in devamı

dedi. Ona atattım. Bolu' lu ölen Milli Eğitim bakanı vardı onun zamanında. Dedim ki, ya siz öyle bir kişiye öğrencinizi vermek ister misiniz? Ya benim verip vermemem önemli değil zaten, adam iş bulsun. Dedim ki ben de orda o bir santralde telefona bakabilir, bir kapının girişinde kontrol, kart kontrolü yapabilir aynı paraya ama öğretmenlik yapamaz. Adamla biz öyle kavga ettik. Bakın öğretmen bu olmaz. Öğretmen fiziki olarak da düzgün olmalıdır. Çünkü öğretmen öğrenciye örnek. Hepimiz ilkokulda, ortaokulda hep hatta lisede bir öğretmeni örnek almışsızdır. Bilgi başka, fiziki görünüş başka değil mi? Fiziki görünüşü de olması lazım öğretmenin. Yani öğretmenin bir defa bilginin yanı sıra albenisi olacak. O halde sadece üniversite giriş sınavıyla öğretmen olunmaz bana göre. Harp okulları gibi olması bu. Bunun da örneği var. Düşüncem bu.

FÖÜ2:

1- Fen - Edebiyat fakültesi öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Fen-Edebiyat fakültelerine verilen öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkını şu şekilde değerlendiriyorum.daha önceleri bir senelik bir eğitimle formasyon gördükten sonra formasyon alınmış oluyorduysa 4 yılda bunun daha iyi olabileceğini düşünüyorum.Yani olabilir. Ama tabii ki işte bunun sınavlarla falan değerlendirilip yeterli olup olmadığına da bakılması lazım.

2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağı hakkında sadece ders almanın yararlı olacağını düşünmüyorum. Uygulama kesinlikle olmalı. Yani öğretmen adayları bir sene kendilerini ders vererek tahtada göstermeleri gerektiğine inanıyorum. Sadece kuru kuruya dersin bir işe çok fazla yarar sağlayacağını sanmıyorum.Uygulama kesinlikle olmalı. Uygulanacak program uygulamaya yönelik olursa yeterli olabileceğini düşünüyorum.

3- Eğitim Fakültelerinin 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise 4 yılda lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Fen edebiyat fakültelerinin 4 yıl, eğitim fakültelerinin 5 yılda öğretmen yetiştirme konusunda burada bir dengesizlik olduğunu düşünüyorum. Burada kesinlikle bir dengesizlik var. Ya ikisi de dengeleştirilsin bir şekilde. Ya eğitimcilerin 5 yılın 1 yılını indirerek veya fen edebiyat fakültelerindeki formasyon derslerini 1 yıl daha artırarak ya da uygulama işte hani liselerde bir şekilde stajyerlik vs. gösterilerek yükseltilebileceğini de düşünüyorum. Olabilir, böyle bir şey olabilir.

4- Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?

Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi gerekli. Yani gerekli demekle burada, burada vereceğimiz dersler zaten insanın matematiksel zekasını çalıştıran, hani lisedeki bire bir dersler değil de insanın alt yapısındaki matematiksel zekasını geliştiren yapıya uygun olduğunu düşündüğümüz için bence burada verilen alan bilgisi eğitiminin yeterli olduğunu düşünüyorum, matematik bölümündeki öğrencilere.

5- Öğrenim görürken alınan formasyon dersleri öğrencinin branş derslerindeki başarısını etkileyip etkilemeyeceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğrencilerin branş derslerindeki başarısını etkileyeceğini düşünmüyorum. Etkilemez diye düşünüyorum. Ama hani böyle bir yarım dönem sadece formasyon almak öğrenciye katkı getirir mi diye düşünürsem. O da olmayabilir. Hani her öğrenci aynı şeyi göstermeyebilir. Kısa dönemli formasyon

Ek 1'in devamı

dersleri de sadece öğretmenliğe ilgi ve yeteneği olan öğrencilerde faydalı olabilir. Anlatabildim mi?

6- Bu uygulama öğretmen adaylarının istihdamını ne yönde etkileyecektir?

Bu uygulama öğretmenin istihdamını ne yönde etkileyecek, tabii ki artıracak. Kesinlikle bir artış olacak. O zaman şöyle bir şey önerebiliriz. Ya bu bölümlere alınan öğrencilerin azaltılması. Anlatabildim mi? En iyi yapılabilecek şey budur. Eğitim fakültesi zaten az öğrenci alıyor. Ona bir şey diyemeyeceğim de fen edebiyat fakültesine alınan öğrencilerin sayılarının azaltılması gerektiğini düşünüyorum.

7- Öğretmenlikte alan bilgisi mi yoksa alanı öğretme bilgisi mi daha önemlidir? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Her ikisi de önemli. Herhangi birinde eksiklik olursa tam bir öğretmen karşımızda bulabileceğimize inanmıyorum. Bu benim fikrim. Alan bilgisi gerekli öğretmen bilgisi de gerekli. Alan bilgisi olup ta öğretemeyen bir çok hocamız da var. Ama var yani. Alan bilgisi yeterli değil sadece. Veya öğretme bilgisi olup alan bilgisi olmayan insan da eksik. İkisinin de bir oranı yeterli oranı olmalıdır. Gerekli.

8- Formasyon derslerinin uygulaması MEB'e bağlı okullarda yapılmaktadır. Okullar hafta içi açık olduğuna göre bu uygulama sizce nasıl yapılacaktır?

Bunun için öğrencilerin yeterli zamanı olabileceğini düşünüyorum. Yani okullarda geçireceği öğleden sonraki boşluklar, tabii sadece 4. Sınıf öğrencilerine ait bir yazılımsa bu 4. Sınıf öğrencilerinin bunun için yeterli boşluğu var. Bunu değerlendirebilirler. Ya sabah boşluk olur ya öğleden sonra boşluk olur.hatta öğrencilerin bazen 1 tam gün boşları oluyor, son sınıf öğrencilerinin. Bunu da formasyona ayırabilirler.Yani, çünkü zaten öğrenme zamanları boş olmamaları lazım. Bunu o şekilde değerlendirebileceklerini düşünüyorum.

FÖÜ3:

1- Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon alarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Hak olarak bir defa bu hakların olması normal. Fakat o kendi alanları ile ilgili derslerini etkilememeleri lazım. Yani kendi lisans eğitimlerindeki kredilerinden veya derslerinden bir azaltma olmaksızın arzu eden öğrencilere belki seçmeli olarak pedagojik formasyon derslerinin ilaveten verilmesi o şekilde programlarının düzenlenmesi bence uygun. Arzu eden öğrenciler de bu formasyondan yararlanabilirler. Çünkü geçmişte bazı uygulamaları öğrenciler lisans eğitimlerini tamamladıktan sonra başka üniversitelerde işte paralı olarak pedagojik formasyon alma falan oldu. Böylesi bir yoldan ise öğrencilere normal öğrenim sırasında bu imkandan yararlanmaları güzeldir. Yani bu hak olarak tanınmamalı. Tabii ki böyle bir eğitim almış olmaları, onlara direk olarak öğretmen olmaları anlamına da gelmiyor. Daha sonraki aşamalarda koşulsuz seçici davranılacak aşamaları mevcuttur.

2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Şimdi bu sadece fen edebiyat fakültelerindeki pedagojik formasyonun sorgulanması ile alakalı görmüyorum. Bu sorun eğitim fakültelerinde alınan pedagojik formasyon da sorgulanabilir. Tabii ki pedagojik formasyon alan öğrenciler bunu başarmışsa öğretmen olma hakkına sahiptir. Bu noktada esas olarak, ön plana alınması gereken bence Fen edebiyat fakültelerine hangi içerikte, hangi seviyede ve hangi kredide bir pedagojik formasyonun uygulanacağı, programlarında buna ne kadar yer verileceği daha ziyade ön plana çıkmalıdır. Yani eğitim fakültelerine denk olmasa bile yani kredi saatleri

Ek 1'in devamı

itibariyle içerikleri ve öncelikleri iyi tespit edilmesi halinde yeterli bir krediyle bu seviyenin kapatılabileceğini düşünüyorum.

3- Eğitim Fakültelerinin 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise 4 yılda lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu kuşkusuz başlangıçta bir çelişki gibi gözüküyor. Fakat burada içeriklerin, yeniden revize edilmesi, gözden geçirilmesi mümkün olacaktır. Tabii ki eğitim fakültesi burada şunu da vurgulamak lazım. Eğitim fakültesi öğrencileri 3.5 yıl fen edebiyat fakültelerinde ders almaktadırlar. Dediğim gibi fen edebiyat fakültesi öğrencilerine tanınan pedagojik formasyon alma hakkı sadece yeni lisans derslerini etkilemeyecek ana derslerini etkilemeyecek şekilde hafta sonları olabilir ve yahut ta o kredilerinin üstlerine isteyen öğrencilere verilmesi halinde, eğitim fakültelerinin kalan 1.5 yılda aldığı pedagojik formasyonu, bunlar aklı kesenler ve yahut ta buna şey de getirilebilir. Not ortalaması şundan yüksek olanlar ancak yani fen edebiyat fakülteleri için söylüyorum. Fen edebiyat fakültesinde olup not ortalaması da 2.5 un üzerinde olanlar veya 2.70 in üzerinde olanlar pedagojik formasyon alma hakkına sahiptir diye de bir şart, ön şart konularak o öğrencilere normal kredilerini tamamladıktan sonra ve yahut ta onlara ilaveten pedagojik formasyon derslerini alabilirler. Dolayısıyla o kalan 1.5 yılı kendi öğrenim süreleri esnasında telafi etmiş olurlar. Yoksa o yansıtıldığı gibi işte lise öğretmenleri hem de öğretmen olma niyetiyle tercih yapmış insanlar 5 yılda öğretmen olurken, daha düşük profilli bir bölümü tercih eden kişilerin 4 yılda öğretmen olması tabii ki bu haliyle normal gözüküyor.

4- Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?

Gereklidir. Çünkü alan bilgileri de önemlidir. Bunlar birbiriyle, birisi ihmal edilip diğeri ön plana çıkarılacak hususlar değildir. Yani neticede öğretmen olan bir bilgi sunacaktır, öğrencilere, karşısına çıkan öğrencilere. Bu bilgiyi kitaplardaki Milli eğitimin bastığı ve yahut ta o düzeyde hazırlanmış işte kitaplardan hazırlanarak öğrencilerine aktarması hem eğitim-öğretim açısından uygun değildir. Eğitimin amacı açısından uygun değildir. Hem de öğrencilere faydalı olma açısından uygun değildir. Çünkü , o kitaplara bakıp, çalışıp öğrencilerine anlatmaya çalışan bir öğretmenin çalışan bir öğrenciden çok ta fazla farkı kalmaz. Yani öğretmenin beyninde, arka planında 100 tane bilgi olması lazım ki bundan 5 tanesini öğrencilerine istifade edebilecekleri bir şekilde verebilsin, aktarabilsin. Aksi takdirde dediğim gibi öğretmenlerin çalışan bir öğrenciden farkı kalmaz. Alan bilgisinin de önemli olduğunu düşünüyorum.

-Eğitim fakültelerinin 3.5 yıl eğitim alması alan bilgisi açısından az mıdır? Sizce. 4 yıla çıkarılmalı mıdır?

Yeterlidir. Ondan sonra zaten pedagojik formasyon alırken ki bütün şeyleri de alan eğitimlerinden tamamen kopuk, tamamen bağımsız değildir. Örneğin matematik eğitimini düşündüğümüz zaman, mesela pedagojik formasyon içerisinde geçer ama bir özel öğretim yöntemleri veya özel öğretim teknikleri dersinde yani matematiğin öğretimi nasıl olur? Açılar nasıl kavratılır? İşte eşitsizlikler, eşitsizlikler nasıl kavratılır? Öğrenciye nasıl kalıcı bir şekilde sunulabilir öğretmek, yine matematik alan bilgisi ile de ilişkilendirilebilecek konulardır. Yani tamamen alan bilgilerinden bağımsız, uzak bir pedagojik formasyon zaten değildir yani.

Ek 1'in devamı

5- Öğrenim görürken alınan formasyon dersleri öğrencinin branş derslerindeki başarısını etkileyip etkilemeyeceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Etkileyebilir. Ama bunu bir tamamlayıcı olarak görmek lazım. Yani öğretmen olmak için tamamlayıcı bir bilgi, bir parçanın bütünleyicileri olarak görmek lazım. Dolayısıyla onu birbiriyle mukayese etmeksizin öğretmen olacak bir kişinin tamamlaması gereken aşamaları düşündüğümüzde ha, şimdi alan bilgisini belli bir düzeye kadar aldım, öğretmen olmam için artık gerekli olan artık pedagojik formasyonda da belli seviyeye gelmem gerekir düşüncesiyle o pedagojik derslerini alması gerekir. Yoksa bana sadece pedagojik formasyon yeter, ya da sadece alan bilgisi yeter, bunların ikisinin de eksik olacağını düşünüyorum. Bunlar, pedagojik formasyon ve alan bilgilerini bir öğretmen adayı için birbirini tamamlayan vazgeçilmez unsurlar olarak görüyorum.

6- Bu uygulama öğretmen adaylarının istihdamını ne yönde etkileyecektir?

Şimdi kuşkusuz rekabet artacaktır. Yani daha fazla öğretmen adayı söz konusu olacaktır. Ama şunu da unutmayalım ki daha iyi öğretmenler de daha çok adayın içinden çıkacaktır. Yani öğretmen adayları belki 40 kişinin arasından değil 70 kişinin arasından seçilecektir. 40 kişi içerisinde en iyileri yakalamakla, 70 kişi arasından en iyileri yakalamakta fark vardır. Öğretmenlerin kalitesini yükselteceğini düşünüyorum. Çünkü, bunlar işte yine bir sınav sonucunda değerlendiriliyor ve bu sınavda alan bilgisi, pedagojik formasyon ve genel kültür bunların farklı katsayılarından her birinden de düzeyleri ölçülerek bunların bir bileşkesi alınıyor. Eğitim fakülteleri daha iyi bir eğitim aldığını düşünüyorsa ki ben o kanaatteyim. Ben de eğitim fakültesi mezunuyum, fen edebiyat fakültesinde çalışmama rağmen. O zaman bu sınavlarda daha iyi bir performans ortaya koyacaklardır. Ve bir hak kayıpları da olmayacaktır. Ama fen edebiyattan gelen insan da eğitim fakültesindeki pedagojik formasyonda ta daha iyi bir performans ortaya koyarsa, gerekli şartları telafi etmiş, sağlamışsa o neden öğretmen olmasın yani. Yani burada şu itirazı da doğru bulmuyorum şahsen. Ben eğitim fakültesi mezunuyum. Daha az bir bilgiyle, daha az bir performansla öğretmenlik hakkını elde edeyim. Bu beklentiye çok ta anlamlı bulmuyorum.

7- Öğretmenlikte alan bilgisi mi yoksa alanı öğretme bilgisi mi daha önemlidir? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Az önce de ifade ettiğim gibi bunlar birbirini tamamlayan unsurlardır. Bunların hiçbirisi diğerinden daha az önemli değildir. Her birinin ayrı gerekliliği, ayrı bir önemi vardır. Çok iyi bilsek ama bunu öğrencilerimizin seviyesine inemediğimiz zaman o bilgileri hedef kitlemize yani öğrencilerimize bir fayda sağlamayacağı için tabii ki etkin olarak istifade edememiş oluyorlar ve yahut ta ağızımız laf yapabilir ve yahut ta öğrenci ile diyalogumuz çok iyi olabilir. Fakat öğrencinin karşılaştığı problemleri aşması aşamasında kullanacağı bilgileri ona aktaramadığımız zaman yine öğretmenlik vasfımız eksik kalır. Bunların her ikisini de önemsiyorum. Her ikisi de birbirinin tamamlayıcısıdır. Biri diğerine tercih edilecek bir durum değildir.

8- Formasyon derslerinin uygulaması MEB'e bağlı okullarda yapılmaktadır. Okullar hafta içi açık olduğuna göre bu uygulama sizce nasıl yapılacaktır?

Bu uygulama, staj uygulaması haftanın belirli bir günü boşaltılarak yapılabilir. Haftanın belli günleri sabahın veya öğleden sonra boşaltılarak öğrencileri okullarda , ona göre uygulama yapılacak okullarda ona göre belli saatler belirlenebilir. Bu uygulanmak istendikten sonra yapılamayacak bir şey değil. Çünkü fen edebiyat fakülteleri öğrenimlerinde olsun, başka fakültelerin öğrenimlerinde olsun haftanın 5 günü hafta içi 5 gün saat 8 den 5 e kadar öğrenim görülüyor değil. Mutlaka o öğrenciler de 20 – 24 kredi

Ek 1'in devamı

falan bir dersleri oluyor haftalık. Yani haftada 40 saat dersleri olmuyor. Yani dolayısıyla o öğrenciler ya bir öğleden sonraları ya bir sabahları veya herhangi bir gün boşaltılarak bu uygulama imkanı bunlara tanınabilir. Bunlar idari düzenlemelerle aşılabilecek konulardır. Yani almamaları için öne sürülecek bir gerekçe olarak görmüyorum. Kaldı ki fen edebiyat fakültesi olsun, eğitim fakültesi olsun, ikinci öğretimde olan öğrenciler de var. Onların gündüzleri tamamen boş. O şekilde de değerlendirilebilir. Bunun yolları aranabilir yani. Yani mutlaka çözümsüz bir konu olarak görmüyorum kesinlikle. İdari düzenlemelerle kolaylıkla aşılabileceğini düşünüyorum, iyi niyetle yaklaşılması halinde.

FÖÜ4:

1- Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon alarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Eğitim fakültesi kadar belki de yetili olmayabilirler ama aldıkları formasyon hakkında çok fazla bilgim yok. Sanırım yeni kapsamda 2 dönemde mi 1.5 yıllık mı yüksek lisans yapıyorlar değil mi? Yanılıyor muyum. Onlar da artık formasyon şeyine tabi oluyorlar.

Pratiğini görmeden bir şey söyleyemem ama olumlu. Olabilir. Çünkü fen edebiyatların iş imkanı biliyorsunuz zayıf. Bu kapsamda onlar için de bir alternatif olması, bu alanda ilgi duyan ve başarılı olabilecek öğrenciler için de bir fırsattır diye düşünüyorum.

2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

İçerik hakkında bir bilgim yok. O yüzden yorum yapmayayım. Yani kapsamını ve içeriğini bilmediğim için bir yorum yapmayacağım bu konuda.

3- Eğitim Fakültelerinin 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise 4 yılda lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Muhakkak bire bir aynısı olmayacaktır. Çünkü eğitimin içeriği ile fen edebiyat fakültesinin içeriği bir değil. Sonuçta onların aldığı extradan daha fazla şimdi fen edebiyata verilen dersler ki tahminim çok bilmiyorum ama temel eğitimdeki formasyonda gerekli olan temel dersleri veriyorlar. Ama eğitim fakültesinin aldığı kadar ders sayısını almıyorlar. Muhakkak ki bire bir aynısı olmayacaktır. Ama dediğim gibi onlar için bir imkan olarktan sunuluyor. Belki bu alana girmiş olana öğrencilerin fen edebiyat ta yani öğretmen olmak isteyenlerin de 5 yıla çıkarılması gerekiyor. Yani 4 yıla yaymadan 5 yıl. Eğer böyle bir seçeneğiniz yoksa bunu kullanmak istiyorsanız nasıl ki 1.5 yıl master, yüksek lisans yapıyorsa onun gibi en azından onun da 1 yıla çıkarılması daha iyi olur diye düşünüyorum. Çünkü diğer türlü ne oluyor eğitim öğrencisine belki de bir haksızlık da şey olmuş oluyor, doğmuş oluyor. Biz niye 5 yıl okuyoruz da bunlar 4 yılda bu işi bitiriyorlar diyebilirler. O anlamda bir haksızlık söz konusu olabilir.

4- Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?

Yani 4 yıl bilemiyorum yorum yapamayacağım ama gerekli olabilir. Çünkü lise öğretmeni dediğiniz aslında matematik olarktan daha fazla yani çünkü orta öğretimde gördüğünüz matematiğin kapsamı biraz daha şey oluyor temel seviyede kalıyor. O yüzden lise öğretmenlerinin matematiği biraz daha fen edebiyatta öğrenilen daha temel düzeyde matematik bilgisi gerektirdiği için 4 yıl olmasını gerektirir.

Ek 1'in devamı

5- Öğrenim görürken alınan formasyon dersleri öğrencinin branş derslerindeki başarısını etkileyip etkilemeyeceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Pek sanmıyorum. Çünkü Fen edebiyatta kullanılan derslerin çoğu bu temel dersler ve üniversite düzeyinde ağır dersler. Şey olaraktan belki de anlattığımız kavramların temelini anlama anlamında şey yapabilir. E yani bir türev, integral lisede anlatılıyorsa ve o türev, integralin daha temel düzeyde bu fen edebiyatta öğrendiğinizde daha faydalı olabilir. Ama bu konuyu kavrama olaraktan bir faydası olabilir. Pedagojik olaraktan bunun anlatımda çok ta etkili olacağını sanmıyorum.

6- Bu uygulama öğretmen adaylarının istihdamını ne yönde etkileyecektir?

Yani istihdamında eğitim fakültesi mezunlarına rakip çıkacağı için olumsuz olaraktan etkileyecektir. Yani orda zaten bir sıkıntı var. Özellikle belli branşlarda çok az kadro açılıyor. Oradaki az kadroya 3 kişi varken şimdi 2 de fen edebiyat fakültesi öğrencisinin mezun olmasıyla birlikte ne olacak aday sayısı artıracaktır. Ve diğer elemanlara dezavantaj yaratacaktır. Ama bir de olayı diğer yönden değerlendirdiğimizde aday sayısı arttığında bu sefer ne olacaktır? Diğerleri daha çok çalışmak zorunda kalacaktır. Ve böylece kaliteyi de biraz yükseltmiş oluyor. Öğretmen olacak olan insan sayısının daha çok çalışması gerektiğini ve böylece daha üst düzeyde yetili insanların öğretmen olmasına sebep olacaktır. O yüzden avantajı da dezavantajı da vardır, muhakkak ki.

7- Öğretmenlikte alan bilgisi mi yoksa alanı öğretme bilgisi mi daha önemlidir? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Şimdi alan bilgisi bence daha önemlidir. Hemen iki görüş vardır.

1- iyi bilmek.

2- iyi anlatabilmek.

Bir eğitici olaraktan, fakat bilmeyen bir insanın bir şey anlatması mümkün değildir. O yüzden öncelikle bir konuyu bileceksiniz bunu aktarabilmek ise belki de zamanla tecrübe içerisinde kazanılabilir. Ama bilgiyi zamanla tecrübeyle kazanamazsınız. Bilgiyi sizde olan var olan bir şeyle veya çalışarak bunu edinebilirsiniz ancak öncelikle alan bilgisi yani temel bilgi gerekli onun üzerine aktarabilmek, eğitimcilik tarafı işin ikinci kısmında yer alıyor.

8- Formasyon derslerinin uygulaması MEB'e bağlı okullarda yapılmaktadır. Okullar hafta içi açık olduğuna göre bu uygulama sizce nasıl yapılacaktır?

Yani şimdi öncelikle okullarda yapılacak olması için düşünülür boyutlarından biri. Çünkü okulların ne olduğu şu an belli zaten. Milli eğitimin okullarının içler acısı olduğunu hepimiz biliyoruz. Yani bu düzeydeki okullarda sizin yeni nesil kazanacak, gelecek öğretmen adaylarını yetiştirmeniz ister istemez bir dezavantaj. Hafta içi olması elbette ki faydalıdır. Çünkü nedir? Direkt oradaki öğrenciyle yüz yüze geliyorsunuz. Öğrencini orda olduğu saate ve mesai saatlerinde öğrencinin orda olması ve çoğul durumda öğrenciyle diyalog kurarak birebir canlı bir etkin ortamda olması tabii ki avantajdır. Ama mevcut durumdaki sistemde bunu yapmak ne kadar iyi. Tabii bu da başka bir sıkıntı.

- Derslerinden vakit bulabilecekler mi?

Ona göre ders programlarının ayarlanması gerekiyor. Yani bu da siz pratik yapmanız gerekiyorsa nasıl staj yapıyorsanız meslek liselerinde bir öğrenci 1., 2. Sınıfta temel dersleri alıp ta daha sonra ne yapıyor? Belli bir yere gidip etkin staj gibi çalışıyor bir meslek eğitimini görüyorsa. Bunlara da öyle bir kapsamda yapılabilir. Mesela haftanın belli günlerinde yarım gün okullara gönderilip orda ders gibi devam zorunluluğu olmak

Ek 1'in devamı

koşuluyla birlikte derse girmişiniz gibi orda ne yapıyorsunuz? Okulda staj yapmış gibi oluyorsunuz.

FÖÜ5:

1- A: Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon alarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ö.Ü.5: Olumlu buluyorum. Pedagojik formasyonun 1 yıla sıkıştırılması yerine 4 yıla yayılmasını daha faydalı görüyorum. Öğrenci 4 yıl boyunca sadece ders alıp 1 yıl formasyon üzerine yoğunlaştığında hem alan bilgisini unutuyor bu arada hem de formasyon dersleri sıkıştırılmış olarak verildiği için bu dersleri sindirerek alamıyor. Formasyon derslerinin öğrenim görürken alınması öğrenci iken özel ders veren çeşitli dershanelerde ders veren öğrencilere de kendilerini öğretmenlik üzerine yetiştirme , eksiklerini görme ve aldıkları dersleri uygulama fırsatı verecektir. Bu nedenle fen edebiyat fakültelerine verilen bu hak yerinde olmuştur.

2- A: Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Ö.Ü.5: Uygun bir programla uygun yıllara dağıtılarak verilirse yeterli olacağını düşünüyorum. Formasyon derslerinin zor olan branş derslerinin arasına serpiştirilerek öğrencinin hem dinlenmesini hem öğretmenlik konusunda yetiştirilmesini sağlayacak bir programın uygulanması yerinde olacaktır. Tabii ki burada uygulanacak formasyon dersleri büyük önem arz etmektedir. Şayet öğretmenlik için gerekli olan dersler verilebilirse bu programın yeterli olacağını düşünüyorum.

3- A: Eğitim Fakültelerinin 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise 4 yılda lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ö.Ü.5: Eğitim fakültelerine gelen öğrenciler daha başarılı öğrenciler, puan olarak ta diğerlerine göre çok daha fazla puan alarak bu bölümlere gelmişlerdir. Başarılı öğrencileri 1 yıl daha okulda tutarak daha başarısızları 4 yılda mezun ederek onlara daha önce öğretmenlik hakkı tanınmasını haksızlık olarak değerlendiriyorum. Fen edebiyat fakülteleri de, eğitim fakülteleri de eşit zaman zarfında eğitim almalıdırlar. Zaman dilimi ayrı olmamalıdır. Ayrıca 4 yıllık bir eğitimin öğretmenlik için yeterli olacağını düşünüyorum.

4- A: Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?

Ö.Ü.5: Alan bilgisinin çok olması öğretmenin kalitesini yükselteceği için gereklidir. Ancak bazı alan derslerinin öğretmenlik yapacak kişiler için gerekli olmadığını düşünüyorum. Bu dersler hem fen edebiyat fakültesi hem de eğitim fakültesi öğrencilerini çok zorlamakta ve yüksek lisans yapmayacak veya bilim adamı olmayacak olanlara çok ta gerekli olmayan derslerdir. Bu derslerin çıkarılıp yerine öğretmenlikte kullanılabilecek dersler konulması yerinde olacaktır. Örneğin öğrencinin başarısı nasıl artırabileceği yönünde, öğrencilerle bire bir ikili ilişkilerinin anlatıldığı, başarıyı artırmaya yönelik öğrenme ve öğretme teknikleri gibi derslerin artırılması daha yerinde bir karar olacaktır. Bir öğretmen adayı mezun olduktan sonra yenilikleri takip etmemektedir. Şu anda öğretmenlik mesleğini yürüten kişilere de kendilerini yenileme, çağa ayak uydurma yenilene programları uygulayabilme yönünde kendini yetiştirme fırsatı verilmeli. Eğitim fakülteleri mezun durumdaki öğretmenleri de bir şekilde eğitime katmaya çalışmalıdır.

Ek 1'in devamı

5- A: Öğrenim görürken alınan formasyon dersleri öğrencinin branş derslerindeki başarısını etkileyip etkilemeyeceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Ö.Ü.5: Alınan formasyon derslerinin öğrencinin alan bilgisi eğitimindeki başarısını olumlu yönde etkileyeceğini düşünüyorum. Formasyon derslerinde öğrenme ve öğretme teknikleri öğretildiği için öğrenci derse nasıl çalışacağını, başarılı olmak için neler yapması gerektiğini öğrenecek ve diğer derslerde bunları yaşayarak uygulama fırsatı bulacaktır. Bu da öğrencinin başarısını olumlu yönde etkileyecektir. Ayrıca zor derslerin arasına serpiştirilen bu dersler öğrencinin dinlenme fırsatı bulmasına imkan sağlayacaktır.

6- A: Bu uygulama öğretmen adaylarının istihdamını ne yönde etkileyecektir?

Ö.Ü.5: Başarılı yönde etkileyecektir. Kaliteli öğretmen alınmasını sağlayacaktır. Meb dışında çalışan öğretmenlerin de pedagojik formasyon almış kişilerden oluşmasını sağlayacaktır.

7- A: Öğretmenlikte alan bilgisi mi yoksa alanı öğretme bilgisi mi daha önemlidir? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Ö.Ü.5: Onlar birbirinden ayrılmaz. Birbirini tamamlayıcıdır. Alan bilgisi iyi olup alan öğretme bilgisi yeterli olmayan bir öğretmen de başarılı bir öğretmen değil, alan öğretme bilgisi iyi olup alan bilgisi yeterli olmayan bir öğretmen de başarılı bir öğretmen değildir. Gerçek başarılı bir öğretmen bu ikisine de yeterince hakim olan bir öğretmendir. Hangisinin önemli olduğu yüzdelerle belirtilemez. Her ikisi de çok çok önemlidir.

8- A: Formasyon derslerinin uygulaması MEB'e bağlı okullarda yapılmaktadır. Okullar hafta içi açık olduğuna göre bu uygulama sizce nasıl yapılacaktır?

Ö.Ü.5: Günde 8 saat çalışma saati olduğuna bu haftada 40 saate karşılık gelmektedir. Öğrencilerin haftada 40 saat dersleri olmayacağına göre boş zamanları olacaktır. Ayrıca Alan derslerinin programları uygun hazırlanarak boş saatlerin birleştirilerek yarım gün boş yapılması sağlanarak öğrencilerin uygulamaya gitmesi sağlanabilir. Bunun bir sorun teşkil edeceğini düşünmüyorum.

9- A: Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Ö.Ü.5: Tezsiz yüksek lisansın kapatılmasını olumlu karşıyorum. Bu öğrenci açısından zaman kaybından başka bir şey değildi. Sıkıştırılarak verilen formasyon dersleri de ya verimli oluyordu ya da olmuyordu. Çokta verimli olduğunu düşünmüyorum. Yıllara yayılarak verilen formasyonun daha faydalı olacağını düşünüyorum. Ayrıca tezsiz yüksek lisans zaman kaybı olduğu gibi ekonomik yönden de öğrenci ve öğrenci ailelerini olumsuz yönde etkiliyordu. Hem formasyon derslerini başarılı olması açısından hem de öğrenci ve aileleri açısından maddi ve manevi yönden korunması açısından tezsiz yüksek lisansın kaldırılması faydalı olmuştur.

10- A: Fen Edebiyat fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin 4 yarıyıl mezun durumdakilerin ise 2 yarıyıl formasyon dersleri almalarını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Ö.Ü.5: Formasyon derslerinin sıkıştırılarak belirli bir zamanda yükleme yapılarak verilmesinin faydalı olmayacağına inanmama rağmen mezun durumdakilerin de verilen bir haktan mahrum olmaması açısından mezun durumdakilere de böyle bir şansın tanınmasını olumlu karşıyorum. Eğer mezun durumdakiler için bir çözüm getirilmiş olmasaydı bir grup öğrenciye haksızlık yapılmış olurdu.

Ek 1'in devamı

11-A: Formasyon almak için getirilen 2,5 not ortalaması şartını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ö.Ü.5: 2,5 not ortalaması şartının getirilmesi çok yerinde bir karar oldu. Hatta bu ortalama 2.70 – 3.00 e çekilmeliydi. Faydasını şimdiden görmeye başladım. Öğrenciler derslerine daha bir gayretle çalışmaya başladılar. Öğrenci başarısını önemli oranda artıracak bir yöntem. Ancak bu kısıtlamanın öğrenim ortasında değil de öğretim yılı başında yapılması gerekirdi. Ya da bu uygulamanın şu anda 1. Sınıfta olan öğrencilerden başlaması gerekirdi. Bu kısıtlama 1. Sınıf dışındaki öğrencileri olumsuz yönde etkilemiştir.

FEN EDEBİYAT 1. SINIF

FÖ1:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Harika bir şey olmuş, zaten fen edebiyat fakültelerinin de eğitim fakültelerinden çok farkı yok olması gerekirdi.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Tabii ki doğrudur. Tezsiz yüksek lisansla fen edebiyat öğrencilerine haksızlık yapıyordu. 1 yıl İngilizce hazırlık, 1.5 yıl da tez yaparak ancak 6.5 yılda öğretmen olma hakkı tanınıyordu, bu da zaman kaybıydı.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Okulu bitirdiğimizde öğretmen olma şansını yakalamış olacağız, zaman kaybı olmayacak. Bölüm dersleri yanında formasyon dersleri almak biraz zorlayacak, ağır olacaktır.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Öğretmen olmak için yeterli alan bilgisi alacağımı düşünüyorum. Öğretmen olarak vereceğimiz bilginin çok daha üstünü görüyoruz. Formasyon eğitimi henüz uygulamaya konmadığı için o konuda yeterli eğitim alıp-alamayacağım hakkında bir şey diyemiyorum. Ama ben formasyon eğitimi almadan da öğretmenlik yapabileceğimi düşünüyorum. 15 yıl okulların, öğretmenlerin içindeydik, neyin ne olduğunu biliyorum. Dershanelerde, fen edebiyat mezunu olup, formasyon eğitimi almadığı halde dersini çok iyi anlatan geometri, matematik hocaları vardır. Formasyon çok da önemli değildir.

-Öğretmenlik sadece bilgiyi en iyi şekilde aktarmak mıdır?

Dershaneler için evet ama okullar için değil.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2,5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Olumlu değerlendiriyorum. Başarılı olanlara öğretmenlik hakkı verilecek.

4- Tezsiz Yüksek Lisans hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tezsiz yüksek lisansın kaldırılması yerinde bir karar olmuş. Tezsiz yüksek lisans fen edebiyatlılara yapılan bir haksızlıktı.

FÖ2:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Harika olur. Bizim açımızdan çok olumlu karşılıyorum. Zaman ve para kaybı olmadan 4 yılda öğretmen olma hakkı kazanmış olacağız. Gerçi eğitim fakültelerine biraz haksızlık yapılmış olacak. Çünkü onlar daha yüksek puanla giriyorlar ama bizim açımızdan çok iyi.

Ek 1'in devamı

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Uygulamayı doğru buluyorum. Zaten alan bilgisi olarak eğitim fakültelerinden daha fazla alan bilgisi eğitimi görüyoruz. Formasyon eğitimi alırsak da onlardan farkımız kalmayacaktır. Böylece fen edebiyat fakültelerine yapılan haksızlık giderilmiş olacaktır.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Uygulamanın olumlu yanı, diğer alanlarda çalışma yanında öğretmenlik hakkının da verilmiş olmasıdır. Uygulama henüz başlamadığı için olumsuz yanları hakkında bilgi veremiyorum.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Alan eğitimini, eğitim fakültelerinden daha çok ve daha ağır bir şekilde alıyoruz zaten. Formasyon da 1,5 yıldan 1 yıla indirilmişti. Bu 1 yıllık eğitim 4 yıla dağıtılarak verileceğini düşünüyorum. Yani eğitim fakültelilerin almış olduğu formasyon eğitimi alabileceğimi düşünüyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Öğretmenlik için seçici davranılması güzel ama ortalama bölümlere göre farklılık göstermektedir. Matematik bölümündeki 2,5 ortalama örneğin edebiyat bölümü için aynı değildir, orda 2,5 ortalama getirmek daha kolay.

4- Tezsiz Yüksek Lisans hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bu konuda yeterli bilgiye sahip değilim.

FÖ3:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yerinde bir karar. Bu hakkın fen edebiyat fakültelerin elinden alınması haksızlıktı.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Doğru bir uygulamadır. Alan eğitimi açısından eğitim fakültelerinden eksikimiz yok ayrıca formasyon eğitimi aldığımızda da arada fark kalmıyor. Madem alan eğitiminden eksikimiz yok o zaman formasyon eğitimi verilmesi olumlu bir uygulamadır.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Olumlu yanları okulu bitirdiğimizde eğitim fakülteleriyle eşit olarak öğretmen olma hakkına sahip olacağız. Olumsuz olarak ise ağır bir alan eğitimi görüyoruz bunun yanı sıra formasyon eğitimi almak eğitimimizi iyice zorlaştıracaktır.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Öğretmen olmak için fazla bile alan bilgisi eğitimi alıyoruz. Benim açımdan formasyon eğitimi almadan da iyi bir öğretmen olabilirim. Öğrenci iken bile öğretmenlik teklifleri aldım dershanelerden. Öğretmenlik bir yetenek işidir. Ben o yeteneğe sahibim. Formasyon çok da gerekli değil. O yüzden verilen formasyon eğitiminin kendi açımdan yeterli olacağını düşünüyorum. Yeteneği olmayan kişiler iyi bir formasyon eğitimi alsalar da öğretmenlik yapamazlar. Ben eğitim fakültesi mezunlarından çok daha iyi öğretmenlik yapacağımı düşünüyorum, bu konuda kendime güveniyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Başarılı olanların öğretmen yapılması öğretmenlerin kalitesini yükseltecektir.

Ek 1'in devamı

4- Tezsiz Yüksek Lisans hakkında ne düşünüyorsunuz?

4 yılda öğretmen olma şansı verildikten sonra kimse tezsiz yüksek lisans yapmazdı zaten yapmak isterlerse tezli yaparlar.

FEN EDEBİYAT 2. SINIF

FÖ1:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bence matematiği en iyi öğretecek ve bu konuda ülkenin matematik alanında gelişmesini sağlayacak kişilerin matematik bölümünden çıkacağını düşünüyorum bu yüzden de formasyon alma imkanının tanınmasını geç verilmiş bir hak olarak görüyorum.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Bu uygulama doğrudur ve şimdiye kadar geç kalındığını düşünüyorum.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Olumsuz hiçbir yanı yoktur. Verilecek olan takviye derslerle öğretmenliği çok iyi yapacaklarını düşünüyorum.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Tabii ki almak istiyorum. Bana matematik öğretimi konusunda çok şey kazandıracağını düşünüyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2,5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Bizim için ortalamanın 2,5 olması çok önemli değil, 2,5 yapılamayacak bir ortalama değil ancak mezunlar için kötü eğer ortalaması 2,5 değil ise öğretmen olma şansını tamamen kaybetmiş oluyor.

4- Tezsiz Yüksek Lisans hakkında ne düşünüyorsunuz?

Kaldırılması yerinde olmuştur.

FÖ2:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Fen edebiyat fakültelerine formasyon hakkı tanınması çok güzel oldu bizim açımızdan. Eğitim fakülteleri için biraz kötü olmuş olabilir. Onlar daha yüksek puanla bölümlerine girmelerine rağmen mezuniyette eşit haklara sahip olacağız.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Uygulamanın doğruluğu hakkında bir şey söyleyemeyeceğim ama bizim açımızdan olumlu karşılıyorum.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Uygulamanın olumlu yanları fakülteyi bitirdikten sonra ALES' e girmeden fazladan bir eğitim almadan 4 yılda öğretmen olma hakkına sahip olacağız bu çok güzel bir şey. Olumsuz yanları ise, yıl içinde ders yoğunluğumuzun artacak olması, ayrıca okullarda staj yapılacağı için ders saatlerinde çakışma durumu olabileceğini düşünüyorum.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Alan bilgisi konusunda fazla bilgi aldığımızı düşünüyorum. Formasyon derslerini eğitim fakültesi vereceği için yeterli formasyon bilgisini de alacağımı düşünüyorum. Ancak öğretmenlik sadece eğitimle olmamalı yetenek sınavı da yapılmalı. Öğretmenlik yapacak olanların ayrıca bir sınav olmaları gerektiğini düşünüyorum.

Ek 1'in devamı

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Herkesin öğretmen olamaması için getirilmiş bir şart olarak değerlendiriyorum.

4- Tezsiz Yüksek Lisans hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tezsiz yüksek lisansın kaldırılması iyi olmuş.

FÖ3:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Olumlu karşılıyorum. Alan bilgisi eğitimi açısından eğitim fakülteleri ile bir fark yok ayrıca öğretmenlik yapabilme hakkı tanınması güzel bir şey. Zaten geniş olan iş alanına bir alan daha eklenmiş oldu. Ancak eğitim fakültelerine biraz haksızlık oldu. Onların öğretmenlik dışında çalışabileceği başka bir iş alanı yok.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Bence doğrudur. Öğretmen olmak için ayrıca 1.5 yıllık bir formasyon eğitimi almaya gerek yok.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Normal eğitim sonunda öğretmenlik hakkı tanınması olumludur. Olumsuz yanlarını bilemiyorum.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Alan bilgisi yeterlidir. Formasyon eğitiminin nasıl olacağını bilmediğim için yorum yapamıyorum. Uygulamaya başlanmış olsaydı görüş bildirebilirdim.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Sayısal bölümler için bu ortalama biraz yüksek 2 ye indirilebilirdi.

4- Tezsiz Yüksek Lisans hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bu konuda bilgim yok.

FEN EDEBİYAT 3. SINIF

FÖ1:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok iyi değerlendiriyorum. Zaten fen edebiyat fakültesine gelenlerin amacı da o ki. Geleyim sonradan bir formasyon eğitimi alıp öğretmenlik yapayım diye geliyorlar. Mesela fen edebiyatların geneli öğretmen olmak istiyor.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Uygulama çok doğru.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Bizim için bu uygulama olumlu. En azından ALES sorunu ortadan kalktı. Formasyon gelmeseydi, yüksek lisans yapıp sonradan formasyon alacaktık. Şimdi bayağı iyi oldu. Olumsuz yanı ise bu uygulamanın verilmesiyle fen edebiyatlılarla eğitimlilerin arası biraz açıldı yani ama ben de eğitimli olsam bu duruma itiraz ederdim.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Alan bilgisini yeterince fazlasıyla alıyoruz zaten. Formasyon eğitimi de yeterli alıyoruz herhalde.

Ek 1'in devamı

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2,5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

2,5 not ortalamasının getirilmesi doğrudur. Zaten ortalama 2,5 u tutturana başarılı insan olduğu için çok mantıklıdır. Böylece başarılı insanların öğretmen olması sağlanacaktır.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Olumlu karşılıyorum. ALES sorunu ortadan kalktı ayrıca bir yıl fazladan okumak orunda kalmayacağız bu nedenle olumlu.

FÖ2:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok iyi değerlendiriyorum. Gerçi ne olacağını bilmiyoruz sonuçta ama böyle bir şeyin varlığı bile bizi memnun ediyor. Biz birinci sınıfta iken kimse yüksek lisans yapmak istemiyordu şimdi ne olur bilinmez.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Doğrudur.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Daha nitelikli eleman yetişecek bence. Sonuçta KPSS' ye giriyoruz. Hani iyi olan orda da yapar. Orta öğretimle aynı dersleri görüyoruz ama onların hemen öğretmen olma şansları var. Tamam yüksek puanla geliyorlar ama sonuçta KPSS' ye gireriz kim başarılı olursa o öğretmen olur diye düşünüyorum. Ayrıca bir de öğretmen lisesi farkı var, sonuçta çoğu kişi öğretmen lisesi puanıyla geliyor. Bize de öğretmen lisesi puanı gelseydi bizde hayli hayli kazanırdık eğitim fakültesini.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Alan bilgisini yeterince alacağımızı düşünüyorum. Formasyon eğitimi hakkında çok fazla bir bilgim yok ama süre açısından yeterli olunamayacağı düşünülüyorsa süresini 1 sene daha uzatsınlar. Benim için fark etmez yeter ki formasyon alabilelim.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

2,5 not ortalamasının getirilmesi doğrudur ama bu baştan söylenmeliydi. 3. Sınıfta değil de 1. Sınıfta söylenmiş olsaydı daha iyi olurdu. Mesela ona göre çalışılır, ortalama yüksek tutulurdu. Benim açımdan kötü oldu. Ortalamam 2,44 o yüzden formasyon alamayacağım. Not ortalaması biraz daha aşağı çekilebilir.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Tezsiz yüksek lisans hakkında fazla bilgim olmadığı için yorum yapamayacağım.

FÖ3:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Zaten olması gereken oydu diye düşünüyorum.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Bu uygulamayı doğru buluyorum, sonuçta Fen Edebiyatların belirsizliği kalktı ortadan.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Uygulama olumlu ama belirli kriterleri olsa daha iyi olur. Bize bir bilgilendirme vermiyorlar verseler daha iyi olur. Her şey çok havada.

Ek 1'in devamı

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Alan eğitimi açısından biz eğitimlilerden daha iyiyiz. Gerçekten öyle biz hırslıyız, daha çok çalışıyoruz. Formasyon eğitimi konusunda 4 senede verecekleri şeyi belki bir senede verecekler, yeterlidir ya.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Belki başarıyı yükseltmek, başarılı insanların öğretmen olmasını sağlamak adına iyi oldu ama son zamanlarda bu gündeme geldiği için çoğu insan çalışmadı bile. Bizim hadi bir dönem daha imkanımız var ortalamamızı yükseltebiliriz ama 4. Sınıfların hiç şansı yok. 4. Sınıflara da bir kolaylık getirmeleri gerekir. Ortalama biraz daha aşağı çekilse daha iyi olur.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Bizim için fark etmiyor, ama 4. Sınıflar için ortalamayı 2,5 getirme şansını kaybedenler için tezsiz yüksek lisansın kalması yararlı olurdu.

Ek 2. Eğitim Fakültesi Yönetici, Öğretim Üyesi ve Öğrencilerine Ait Mülakatlar

YÖNETİCİ E:

1- Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şimdi tabii bu meseleyi konuşmak için belki öğretmen eğitiminin biraz gerisine doğru gitmek lazım. Yani nasıl bir süreçten geçiliyor. Fen edebiyat fakülteleri öğrencilerine formasyon hakkı yok muydu da yenisi veriliyor. Bu boyuttan bakmak lazım. Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine formasyon veriliyordu zaten. Verilmiyordu diye bir şey yok. Alan öğretmenliği programlarında Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Tarih, Coğrafya, Türk Dili ve edebiyatı bu söz konusu alanlardır. Yani fen edebiyat fakülteleri ile eğitim fakültesinin birlikte öğretmen yetiştirdiği gibi düşünülen programlardır. Eğitim fakültesinin programları bu ismini söylediğim programlar zaten 5 yıllık. Fen edebiyat mezunları da 5. Yılında öbürlerinin aldığı dersleri alarak hem kendi alanlarının diplomasına hem de öğretmenlik diplomasına sahip oluyorlardı. Eğitim fakültesi öğrencileri ise 5 yıl yine okuyorlardı bir diploma sahibi oluyorlardı. Zaten fen edebiyatlar lehine pozitif bir ayrımcılık vardı. Dolayısıyla, bu eğitim fakültesi öğrencilerine yapılmış bir haksızlıktır. Fen edebiyat fakültesi öğrencilerine güya işte onların önlerini açmak düşüncesiyle yapılmış bir şeydir. Bu söz konusu alanlarda Türkiye'nin öğretmen açığı yoktur. Eğitim fakültelerinin bu alanlardaki toplam öğrenci sayısı fen edebiyat fakültelerinde aynı alanlarda okuyan öğrencilerin onda biri ve daha azıdır. Dolayısıyla bu şuna benziyor. Önümüzde küçük bir pasta var. Bu pastayı diyelim ki biz 50 kişi pay edeceğiz. Ama aynı pastayı büyütemedik, aynı iş potansiyeli var ama şimdi 500 kişi aynı pastayı yiyecek gibi onun başına yığıyoruz. O zaman ne olur? Kaos, karmaşa ve kavga bu bir çözüm değil bu bir çözümsüzlüktür.

2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Şüphesiz öğrencilik sırasında da alınsa, öğrencilik bittikten sonra ek de alınsa eğer bu formasyon dersleri, liyakatli kişilerin elinde, uygun mekanlarda ve uygun planlamalar yapılarak gerekli şekilde nitelikli bir şekilde yapılsa elbette iyi öğretmen yetiştirilebilir. Mesele öğretmenin nitelikli yetiştirilmesidir. Eğer nitelikli onları yetiştirebiliyorsak dersleri o öğrenci iken de verebiliriz, sonra da verebiliriz. Ama bizim niyetimiz iyi olmalı. Batı Avrupa ülkelerinde ve dünyanın gelişmiş ülkelerinde bu iki örneğe de rastlamak mümkün. Öğrenci iken de dersleri alarak öğretmen alanlar olabiliyor, mezun olduktan sonra da. Ama, örneğin Almanya'da en son yapılan sınavda bir öğretmen adayı eğer başarılı olamamışsa bir daha asla öğretmenlik için başvuru hakkı bile yok. Ama biz KPSS sınavına sokuyoruz. Kazanamayanlar bir daha giriyor, bir daha giriyor, bir daha giriyor. Sanki, ömür boyu bir hak gibi. Bir kişiden öğretmen oluyorsa olur, olmuyorsa olmaz. Ha onun için yığılan kitleyi çok artırmamak lazım. Şu anda Türkiye' de 329.000 sırada bekleyen öğretmen var atanmamış. Önümüzdeki 3-5 yılda fen edebiyatlara bu hak tanınması ile beraber ne olacak bu sayı? Bir 300.000 daha artacak. 600-700.000 lere ulaşacak. Türkiye'nin şu anda çalışan öğretmen sayısı zaten ilk ve orta öğretimde 680.000 civarlarında. Bir de işte sözleşmeli falan statüsünde çalışan dışarıda ders verenler onları da katarsak 750.000 civarında. Bu ne demektir. 750.000 öğretmen çalışıyor, 750.000 de sırada bekliyor. Her öğretmenin bir yedeği böyle bir sistem olur mu? Dünyanın neresinde var. Biz insanları öğretmen diplomasıyla Milli eğitimin kapısına, okulların kapısına yığarak ne elde edeceğiz ki. Türkiye'nin bir sorunu var, genç bir nüfusu var. Bu nüfusa başka çözümler, başka alternatifler üretip onları iş sahibi yapmak varken biz onları körü körüne eğitim fakültelerinin zaten öğretmen ihtiyacının üzerinde yetiştirdikleri adaylara bir

Ek 2'nin devamı

onun belki 2 katını 3 katını, 5 katını sadece orta öğretimi dikkate alırsak her branş ta yaklaşık 10 katını ekliyoruz. Bu adaletli bir düşünce değil.

3- Not ortalaması 2.5 şartının getirilmesi.

Şimdi bu ne anlama geliyor biliyor mu sun? Bu şimdi mesela, diyelim ki biz barajı yapıyoruz ne için su tutup bir potansiyel elde edip enerji elde etmek için. Şimdi bu barajı koyarak ne yaptık? Oradan akacak suyun miktarını azalttık. Barajı kim koyuyor? Öğretmen yetiştirme milli komitesinin önerisi üzerine YÖK genel kurulu öneriyor. Bu baraj kısmi bir çözümdür. Ama tam çözüm müdür? Yani kaliteyi artırmaya yönelik bir önlemdir. Ama benim korkum şu aradan bir süre geçtikten sonra ya bu baraj gereksizdir deyip bunu sıfırlamaya yönelik faaliyetler başlayacak talepler gelecek yahut ta fen edebiyat fakültesindeki öğretim elemanlarına öğrenciler üzerinden ya da değişik yerlerden baskılar gelerek ya hiç değilse öğretmen olacak bir şans verelim ona, ortalamasını yükseltelim diye not artırımına gidilecek bunlar kötü şeylerdir. Ya onların yerine ALES benzeri bir sınav konulabilir, o minimum barajı aşanlar, öğretmenlik için aday olabilirler. Çünkü biz standardize edilmiş testlere ne yazık ki üniversiteler de bile sahip değiliz. Yani A fakültesindeki ile B fakültesindeki veyahut ta A üniversitesinin A fakültesi ile B üniversitesinin A fakültesi aynı ölçme değerlendirmeyi yapmıyor ki ya başka sıkıntılarımız da var. Dolayısıyla o notlar standardize edilmiş notlar değildir. Evet kısmi bir çözüm getirdi. Aşırı yığılmayı engelleyecek gibi görünüyor. Ama zaman içinde bunun dejenere edilebileceğinden korkuyorum.

4- Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Biraz önce de söyledim aslında bu sorunun cevabını. Önemli olan nitelikli öğretmen yetiştirmektir. Adına tezsiz yüksek lisans dersiniz başka bir şey dersiniz, sertifika dersiniz ama nitelikli öğretmen yetiştirmeyi sağlayacaksa biz onun adına varsın tezsiz yüksek lisans demeyelim de başka bir şey diyelim. O ad altında sertifika programlarını düzenleyelim. Önemli olan nitelikli öğretmen yetiştirmektir. Nitelikli öğretmen yetiştirmeyi garanti altına alabilecek bir programımız var mı? Bir programımız olacak mı? Hangi dersleri biz bu gençlere okutacağız? Hala 70 lerde meb in bir 7 derslik 8 derslik bir programı varır. Hala o dersleri okutarak mı biz bu öğrencilere, yenilere, yeni, adaylara öğretmenlik formasyonu kazandırma çabası içerisinde olacağız. Yoksa Günümüzün koşullarına göre dünyayı da bir tarayıp günümüz öğrencisinin ihtiyaçlarını karşılayabilecek, sınıfta gerçekten rehber ve lider rolünde olacak bir öğretmen mi yetiştireceğiz? Yoksa elinde sertifikası olan ama ne yapacağını bilmeyen birisini mi yetiştireceğiz? Başka bir ifadeyle formasyonu formaliteye mi çevireceğiz, yoksa gerçekten formasyon, onu şekillendirip ideal öğretmen haline getirebilecek miyiz. İşte eğer formaliteden uzak gerçek anlamda formasyon katacaksak bu adı tezsiz yüksek lisans olsun veya başka bir şey olsun önemli değil. Bizim amacımız üzüm yemek. Üzüm yemek için nitelikli, kaliteli üzüm ve onun yetiştirme şartlarını oluşturmamız gerekiyor. Ha öğretmeni iyi yetiştirecek ortamı oluşturalım uygun dersler okullarda uygulamaya gerekli şekilde önem verelim. Şu andaki programda da o 7 dersi ben biliyorum. Eskiden beri biz bu kurumda çalışıyoruz. Ve öğretmen yetiştirdik. Eski sertifikayı da biliyorum. Ondan sonra yapılan değişikliği de biliyorum. Şu anda yapılması düşünüleni de biliyorum. Hepsini biliyorum. Benim böyle bir şansım var. Ve uygulama sayısı ne yazık ki azaltıldı. Halbuki meslek iş başında öğrenilir. Birine bir şey öğretmen istiyorsanız o mesleğin içinde çalışırken de bir şeyler öğrenmeli. Şimdi siz okula hiç gitmeden veyahut sadece son sınıfta öğretmenlik uygulaması yaparken son dönemde haftanın bir günü gidecek de orda okuldaki ortamı göreceksiniz de öğretmenlik öğrenecek. Bu

Ek 2'nin devamı

çok zor. Onun için hem derslerin hem her bir dersin örneğin- değerlendirmenin eskiden uygulaması vardı, şimdi yok yeni programda. Eskiden okul deneyimi diye bir ders vardı. Öğretmen adayı daha henüz bu mesleğe niyetlenir niyetlenmez okulu bir görsün, okul ortamını tanısin, nerde çalışacağını bir görsün de o süreçte öğrendiklerini ona göre şekillendirebilir. Çünkü siz yapacağınız işi bilerseniz ona uygun beceriler geliştirmeye çalışırsınız. Eğer yapacağınız işi bilmiyorsanız, hangi beceriyi nasıl geliştireceksiniz? Size öğretmen bin defa desin, anne baba çocuklarına nasihat eder ama çocuklar, belli bir yaşa geldikten sonra ancak anne babanın ne demek istediğini anlıyor. O dediği zaman diyor ki bu ne konuşuyor, atıyor diyor. Ama normal bir olgunluğa eriştikten sonra tecrübe hayatta kazanıp, kazanıp belli bir noktaya geldikten sonra diyor ki, anne baba haklıymış. Aynı şekilde biz öğretmen adayını en erken bir zamanda okula sokacağız oradaki sıkıntıları, oradaki yapması gerekenleri göreceğiz, ondan sonra diyeceğiz ki ha ben şimdi sana şu uygulamayı yaptıracağım. O da biliyor ki ha okulda öğretmen ölçme değerlendirme yapıyor, o zaman ben ölçme değerlendirmeyi iyi bilmem lazım. Okulda plan yapılıyor, planı iyi bilmem lazım. Okulda öğrencinin disiplin problemleri ile uğraşılıyor, rehberliği iyi bilmem lazım, sınıf yönetimini iyi bilmem lazım. Eğer bütün bunlar yoksa o zaman o süreçte öğretmen adayı neyin önemli neyin önemsiz olduğunu nasıl anlayacak? Dolayısıyla, uygulama boyutu öğretmenlik mesleğinde çok önemlidir. Ne yazık ki bunu dersler henüz net olmamakla beraber yani aldığımız duyumlar, edindiğimiz izlenimler, yani biz nasıl olsa bunlar atanmayacak, bunlara bir sertifika verelim de en azından önümüzdeki problemi 3 ay, 6 ay, 1 sene sonrasına erteleyelim olsun bitsin, bir ümit, ümit kapısı.

5- Fen Edebiyat Fakültelerine verilen bu hak bu fakültelerin tercih edilmesini ne yönde etkileyecektir?

Ya belli ölçüde pozitif yönde etkileyebilir ama bu birkaç sene sürer. Daha sonra atanamadığını zaten görürse insanlar belki de o pozitif havada kaybolacaktır birkaç sene içinde. Çünkü fen edebiyat fakültelerine her yıl 50.000 öğrenci alınıyor bu programlara yaklaşık elli binin de üzerinde. Eğitim fakültelerinin aynı programlarına aldığı öğrenci sayısı ise 3500 civarında. Yani yaklaşık 15 katı fazla kişiye olmayan bir işin kapısını açıyoruz. Bunun adaletle, mantıkla açıklanacak bir tarafını bulamıyorum.

6- Bu uygulama öğretmen eğitiminin geleceğini nasıl etkileyecektir ?

Ne yazık ki olumlu bir etki beklemiyoruz. Yani önemsizleşen dersler, nasıl olsa mezun olsak ta atanamıyoruz, nasıl olsa bir şekil geçeriz biz bundan ne olacak, atanmıyoruz, ümitsizlik vesaire. Belki ara sıra bir geçici süreçte sanki bir ümitle bir hevesle ya bize öğretmenlik hakkı tanındı diye fen edebiyatlarda pozitif şey gelecek ama bu geçici bir süre için. Çünkü biz bunu eğitim fakülteleri yeniden yapılandırıldığında 1998 de eğitim fakülteleri orta öğretim kısımları bir hava yakalamıştı. Ve iyi de öğretmen yetiştiriliyordu. Hala da yetiştiriliyor. Ama şu anda mesela bizimkiler de bir ümitsizliğe kapıldı. 2005 te bu süreç başladı aslında. Bizimkilerde de bir ümitsizlik başladı. Fen edebiyatlarda da ciddi bir ümit yok. Yani eskiden 5 kimya öğretmeni alınıyorsa şimdi de 5 alınacak. Yani 500 tane alınmayacak ki biz adayları artırdığımızda daha kaliteli bir şeye ulaşalım. Sonuçta, KPSS sınavında kim yüksek puan alırsa onu atayacaklar. Gene de eğitim fakültesinde okuyanların daha büyük bir şansı var. Çünkü bunlar daha kökten yetişiyorlar, daha nitelikli yetişiyorlar onun için daha büyük bir şansları var. Ama işte dersane sisteminin bu sürecin içerisine girmesi vesaire bir çok yan faktör etkilerini artırıyor tabii ki.

Ek 2'nin devamı

7- AB' de alan öğretmen eğitimi programları nasıldır ? AB uyum sürecinde programlar birbirine benzemeli mi?

Şimdi AB ülkelerindeki eğitim programlarına baktığımız zaman biraz önce de söyledim zaten hem eğitim fakülteleri üzerinden öğretmen yetiştiriliyor, hem de fen edebiyatları bitirenler ya da ilgili alanı bitirenler eğitim fakültesine gelip bazı ülkelerde 1 yıl bazı ülkelerde de 1.5 yıl bazılarında 2 yıl hatta bazı ülkelerde orta öğretim öğretmenleri doktora yapmayanlar orta öğretim öğretmeni olamazlar. Böyle çok değişik uygulamalar var. Ama AB de şu anda bizim yaptığımız değişikliğin farkında olduğundan da çok emin değilim. Eğer farkında olsa belki de bu sürecin doğru olmadığını onlar da söylerler. Ama Ab öyle söylediği için değil. Biz doğrusunun ne olduğuna kendimiz, karar verecek olgunlukta bir milletiz. Bizim 4000-5000 yıllık tarihimiz var. Öğretmen eğitiminde fatih dönemindeki öğretmen eğitimindeki ilk uygulamaları bir tarafa bırakacak olsak bile. 1848 de Dar'ül Mualliminin kuruluşu var. 16 mart 1848. Yani 162 yıllık bir tecrübemiz var. Bizim, Avrupalıya Amerikalıya bakmamıza gerek yok aslında. Ama biz nedense bazen böyle kestirme çözümleri çözüm olarak zannediyoruz. Halbuki kördüğüm yapıyoruz, halk arasında söylenen ifadeyle. Problemi artık çözülemez hale getiriyoruz. Yani oturmaya başlamış olan bir sistemi şimdi tarumar ediyoruz. Yerine 1970 lerin sistemini getirmeye çalışıyoruz. Ha bu Amerika' da, Avrupa'da, Kanada'da ne bileyim dünyanın gelişmiş ülkelerinde Japonya'da, Almanya' da olan bir sistemi ya şu sistem fenaya benzemiyor bunu bir deneyelim bizimkini ona adapte etmeye çalışalım, oradakini bize adapte etmeye çalışalım dense bunu anlayışla karşılamak mümkün. Ama biz kimi örnek alıyoruz. Şu anda örneğimiz yok ki. Kendi deneyimimizi de bir tarafa atmışız. Bizim için örnek Güney Afrika Cumhuriyeti mi, bizim için Madagaskar adası mı, bizim için Sudan mı örnek. O zaman Atatürk niye muasır medeniyet seviyesini bizim için bir hedef olarak koydu. Muasır medeniyet nerde? Dolayısıyla, bu gerçekten önemli bir süreç. Milletimizin, memleketimizin geleceği açısından önemli bir süreç batı Avrupa'daki örneklerine benzese amenna. Ama batı Avrupa'daki örnekleri böyle değil. Okullardaki uygulamaları çok daha fazla. Öğretmenlik formasyon programına başlar başlamaz hemen okullara, okullarla iletişimi kuruyorlar, okullara yerleştiriyorlar, okullarda gidip dersleri sınavları, laboratuvarları çevre ile birlikte yürütülen, çevrede yürütülen dersleri bunların hepsini normal koşullar içerisinde görüyorlar. Bir de fakültede dersleri görüyorlar. Dolayısıyla bir bütünlük içerisinde bir programdan geçiyorlar. Biz şimdi keşke yapabilesek de güzel bir formasyon programı yapsak, olsun. Bizim için öğretmenin nerden yetiştiği önemli değil. Bilgi, beceri ve tutumu, öğretmenliğe yakışır olsun. Bilgiyi nerden alacak? Alanı iyi bilecek kendi alanından beceri, bilgi, formasyon dediğimiz esas o işte. Plan yapmasından tutun da sınıf yönetimine, müfredatı tanımasına, müfredatı kullanabilir bir yapıda öğrenciye sunabilmesine varıncaya kadar olan kısım. Tutumu da öğretmenlik mesleğini sevmesi vatanını, milletini sevmesi yani öğretmenlik mesleğinin zaten 3 temel ögesi vardır. Bu üç temeli bildikten sonra onun fen edebiyattan gelmiş olması, eğitim fakültesinden gelmiş olması önemli değil. Ama gerçekçi olmak durumundayız. Önümüzdeki pasta ne kadar iş alanı ne kadar? Biz bunu bir katını iki katını üç katını yetiştirebiliriz. 10 öğretmen alacaksak 30 tane yetiştirelim. Çünkü başka yerlere de gidenler, kayanlar oluyor, emekli olanlar oluyor, şu oluyor, bu oluyor. Yani 10 yerine 30 yetiştirelim ama 10 yerine 500 yetiştirirsek bunun akılla, mantıkla izah edilecek tarafı kalmaz.

Ek 2'nin devamı

8- Bu uygulama ile AB ülkelerinin uygulamalarını karşılaştırdığınızda farklar var mıdır ? Bizim uygulamamızın üstün tarafları var mıdır ?

Zaten söyledik aslında farklar var ama bizim lehimize değil yani aleyhimize olan farklar. Bizim eski uygulamamızın üstün tarafları vardı. Ama şu anda gitmeye çalıştığımız fen edebiyatlara sertifika dediğimiz uygulamanın bir üstün tarafı pek yok. Eskiden 3 dönemde bu dersleri alıyordu bunu öğrenciler. Sonra derslerin sayısı kredisi azaltıldı. 2 döneme düşürüldü. Bu 2005 de başlayan süreçtir. Bir yıla düşürüldü. Şimdi de öğrenci iken alma yoluna gidildi. Şimdi ben şunu sormak isterim yetkililere eğitim fakültesi öğrencisi 5 yıl okuyacak, Kimya öğretmeni olacak örneğin ya da matematik öğretmeni olacak, fen edebiyatta okuyan 4 yıl okuyacak hem kimyager, hem de matematikçi , hem kimyager diploması alacak ayrıca bir de öğretmenlik sertifikası olacak elinde böyle bir adalet nerede var. Böyle bir adalet olur mu ya? Bir kişiye 4 yılda 2 diploma veriyorsun öbürüne 5 yılda bir diploma veriyorsun. Yani bir de şey boyutu var. Yani eşdeğer olanlar bağlamında düşündüğümüzde Kimya öğretmeni, kimyager mesela diyelim ki 300 civarında kimya öğretmeni, 3000 civarında fen edebiyat fakültesinde yetişen kimyager 300 kişiye 3000 kişinin elde ettiği diplomanın benzerini vermekten kaçınıyoruz, imtina ediyoruz. Ama 3000 kişiye 300 kişinin elinde olmayan bir ekmeği, elinde olmayan bir işi buyurun siz de gelin buradan yakın, buradan alın diyoruz. Bunun neresinde adalet. Yani bunu iki boyuttan düşünmek zorundalar yetkililer.

EÖÜ1:

1- Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu olayı eğer kendi içinde değerlendirirsek bir sıkıntı yok da karşılaştırma olarak değerlendirdiğimiz zaman yani aynı anda 5 yıl okuyup öğretmen olabilen insanlarla aynı haklara sahip olması, diğerlerin belki çok daha yüksek puanla girmesi, 5 yıl okumaları ve bunun sonucunda sadece matematik öğretmeni olduklarını düşündüğümüzde karşılaştırmalı bir yaklaşımla baktığımız zaman tabii ki adil bir durum olmadığı belli, yani diğer arkadaşlar açısından. Çünkü hem yüksek puanla giriyorlar, hem de 5 yıl okuyorlar ve sadece matematik öğretmeni olurken fen edebiyat mezunu olanlar hem matematikçilik diploması alacaklar hem de matematik öğretmeni olacaklar hem de 4 yılda bitirecekler. Tabii ki adil bir yaklaşım değil. Fen edebiyat fakültesindeki insanlar öğretmen olmasın gibi bir yaklaşımımız yok fakat mevcut sistem içerisinde yapılması çok yanlış. Ya tamamen eğitim fakültesini kaldıracaklar işte fen edebiyat fakülteleri 4 yıl lisans programlarını bitirdikten sonra gelip 1.5 yıl eskiden tezsiz yüksek lisans da olduğu gibi 1.5 yıl boyunca öğretmenlik derslerini alıp öğretmen olacaklar, bu olabilir. Yani fen edebiyat fakülteleri öğretmen olmasın demiyoruz ama o zaman ya eğitim fakültelerini kaldırsınlar, fen edebiyattan mezun olduktan sonra bu süreç içerisinde değil. Çünkü o zaman bir kendi derslerine yoğunlaşacak bir uraya yoğunlaşacak ondan hiç verim alamayacak. Üniversiteyi bitirdikten sonra yine 2.5 not ortalaması ile yine olabilir. 2.5 not ortalamasının üzerinde olanlar gelip burada bu sürece devam edebilirler. Ama burada da sorun şu 2.5 not ortalaması da çok önemli bir şey, 0.5 not ortalamasını tutturamayan bir insanın ömür boyu öğretmen olma şansını elinden almış bulunuyorsunuz demektir bu. Bunun yerine yine eskiden olduğu gibi tezsiz yüksek lisansla, ALES ile yapılabilir bu süreç.

2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tabii ki şimdi öğretmenlik dediğim gibi önemli bir süreç, yani insanın kendisini öğretmenliğe adanması gerekir. Öğretmenlik böyle sevgiyle yapılan bir meslek, kendine

Ek 2'nin devamı

adanmış bir melse yani yan branş olarak öğretmenliğin görülmesi ne olur? Matematikçi olamazsam öğretmen olurum mantığıyla bakılması yanlış bir şey. O süreç içerisinde derslere yeterince ilgi gösteremeyecek, işte okul deneyimlerine gitmesi gerekiyor, öğretmenlik uygulamasına gitmesi gerekir. Bunlara yeterince önem veremeyecek, yani çok uygun bir durum değil aslında bu süreç içerisinde bunu yapması.

3- Eğitim Fakültelerinin 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise 4 yılda lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Biraz önce de açıkladım, bunun, eğitim fakültesi öğrencileri açısından haksızlık olacağını düşünüyorum. Asıl öğretmen olmak için öğrenim görenlerin 5 yıl yan dal dan ek ders olarak öğretmen olacak olanların ise 4 yıl da daha kısa bir süre de hem de ek ders olarak öğretmen olmaları bir tezat teşkil ediyor.

4- Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?

Tabii ki şimdi, öğretmen olmak için alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi, genel kültür bilgisi gereklidir. 4 yıl alan bilgisi almalarında bir sakınca yok, yani bu sıkıştırılabilir, 3 yıla da sıkıştırılabilir. Ama şu anda görünürde 4 yılın hiçbir sıkıntısı yok. 4 yıla sıkıştırılabilir ama gerekli mi 4 yıl? Onunda gerekli olmadığını düşünüyorum. Bir sürü ders var, yani lise de matematik olacak bir kişinin örneğin, Topolojiyi çok da bilmesi gerekemeyebilir, Reel analiz çok da fazla bilmesi gerekemeyebilir. Diferansiyel denklemleri bilmesi gerekebilir ama kısmi diferansiyel denklemleri bilmesi gerekemeyebilir. Bir çok şey 3 yıla da sıkıştırılabilir. Hatta sıkıştırılsa 2.5 seneye de sıkıştırılabilir ama 4 yıl uygun görmüşler bence onda bir sıkıntı yok.

5- Öğrenim görürken alınan formasyon dersleri öğrencinin branş derslerindeki başarısını etkileyip etkilemeyeceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tabii,doğal olarak sadece branş derslerini değil, hem branş derslerini etkileyecek, hem de diğer derslere de gereken önem verilmeyecek. Yani ortada böyle arapsaçı gibi bir durum oluşacak. Aynı anda 5 tane matematik dersi kampus ten alırken gelip 3 tane de eğitim dersi buradan alması tabii ki çok hoş bir durum değil. Yani ikisine de kendini veremeyecek kaldı ki daha çok matematik derslerine önem verecektir, yani kampus teki. O matematik derslerini de, daha çok buradaki derslerini kuşa çevirecektir.

6- Bu uygulama öğretmen adaylarının istihdamını ne yönde etkileyecektir?

Zaten istihdam sorunları var. İstihdam edilme sorunları var. Çünkü devlet, gerçi bu son yıl hariç çok az sayıda matematik öğretmeni alıyordu. Yılda 40 – 30 – 50 kişi alıyordu şu son yıla kadar. Zaten istihdam sorunları vardı, ha bu sorun daha da artacak mı, artmayacak tabii ki aslında. Yine istihdam sorunu devam edecek. Niye? Zaten fen edebiyat fakültesin mezunların hepsi tezsiz yüksek lisans yapıp hemen, hemen hepsi çünkü. Türkiye’ de eğitim fakültesi olsun ya da olmasın, pardon matematik eğitimi bölümü olsun ya da olmasın tüm üniversiteler zaten tezsiz yüksek lisans altında formasyonlarını veriyorlar. Haliyle istihdam anlamında şu an kinden farklı bir durum ortaya çıkmayacak ama tabii ki hiç olmazsa doğrudan orta öğretim mezunları atanma durumları olsalar, istihdam olanakları çok, çok fazla oranda şey yapacaktır.

Mesela en son toplam 9000 matematik öğretmeni varmış başvuran, bunların 4000’i lisans,5000’ i tezsiz yüksek lisans. Yine böyle bir tablo çıkacak ortaya, başka bir şey olmayacaktır. Bu defa tezsiz yüksek lisans demeyeceğiz de ona diyeceğiz ki matematik bölümü mezunu matematik öğretmenleridir.

Ek 2'nin devamı

7- Öğretmenlikte alan bilgisi mi yoksa alanı öğretme bilgisi mi daha önemlidir? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

İkisi birbirini tamamlayıcıdır. Birbirinden önemlidir. Biri olmadığında diğeri yarım kalmaktadır. Bu nedenle ikisi arasında bir önem sırası yapamıyorum. Her ikisi de önemlidir diyorum.

8- Formasyon derslerinin uygulaması MEB'e bağlı okullarda yapılmaktadır. Okullar hafta içi açık olduğuna göre bu uygulama sizce nasıl yapılacaktır?

Yine hafta içi gidecekler tabii ki onun alternatifi olamaz, tabii ki sorun yaşanacak, çocuğun hem orda dersi olacak çakışacaktır ama onu bir şekilde ayarlarlar. Niye ayarlarlar? Fen edebiyat fakültesi ders programı yaparken öğrencilerinin bir gününü boş bırakacak, bir gününü boş bırakarak yapacak fen edebiyat fakültesi programını. Kaldı ki gerekçesi bunu 2 günü boş yapabilir bunu. Sonuçta ondan bir sorun çıkacağını sanmıyorum. Ama tabii ki sıkıntılı bir durum. Yani diyoruz ki çocuk en azından haftada iki kere okula gitsin. Onlar okula 2 gün gitmeyecekler 1 gün gidecekler baştan aşağı derse girip gelecekler yani.

9- Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Yani normalde tezsiz yüksek lisanslar bölümünün hiç açılmaması gerekiyordu, tabii ki formasyonun da hiç açılmaması gerektiği gibi. Ama tezsiz yüksek lisans en azından şöyle öğretmenlik mesleğine bir itibar kazandırmıştır. Öğretmenlik mesleği, yüksek lisans düzeyinde bir öğretmenliktir anlayışı vardı. Şimdi bu yeni uygulama ile formalite , formasyon yerine formalite kullanacaklar, formalite anlamında bir şey olacak. Çünkü, tezsiz yüksek lisans sınavına girmek için ALES ten geçiyordunuz bir sıraya giriyordunuz. Yani mesleğe bir onur kazandırıyor ama formasyon gerçekten verilecekse tezsiz yüksek lisans kaldırılmalı. Onun bir anlamı kalmayacak bu durumda zaten.

10- Fen Edebiyat fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin 4 yarıyıl mezun durumdakilerin ise 2 yarıyıl formasyon dersleri almalarını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Şimdi daha süreç hakkında hiçbir bilğim olmadığı için çok bir şey diyemeyeceğim ama yani birinin 4 yarı yılda, diğerinin 2 yarıyılda olması tuhaf. Programlar nasıl yapılacak? Zaten bir karmaşa var ortada, bizde daha ne yapacağımızı bilmiyoruz. Onun için nasıl olacağını bilmediğim için nasıl bir şeydir, değerlendiremiyorum yani. Bu sürece zaten toptan karşıyız biz. Bu toptan karşı olduğumuz bir şey içindeki detaylar hakkında konuşmak da şey oluyor, zor oluyor yani. Nasıl yapılacak, nasıl bir program olacak, nasıl bir programları var buna bakmak lazım. Bilmiyorum şu an mevcut uygulamalar ne yapıyorlar, onu bilmiyorum. Mesela bazı üniversiteler de başlamış. Nasıl yapıyorlar? Ama süreç hakkında çok detaylı bilğim yok. Doğruyu söylemek gerekirse, başlarsak, burada yapmaya o zaman bir detaylı bilgi sahibi olacağız.

EÖÜ3:

1- Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon alarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Fen edebiyat fakültesi mezunlarına 4 yılda öğretmen olma hakkının verilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu belki diğer taraf için bir hak olarak düşünülebilir ama öteki taraftan orta öğretim, alan öğretimi, orta öğretimdeki işte matematik, fizik, kimya öğretmenliklerini kazanarak gelen öğrencileri de haksızlığa uğrattıyor. Çünkü bu öğrenciler, hani üniversiteden üniversiteye değişiyor ama belki bir matematik bölümüne göre orta öğretmenliğini tercih eden çocuk daha yüksek puanla geldi. Çünkü öğretmen

Ek 2'nin devamı

olmak istediği için o bölümü yazdı ve geldi ama üstelik 5 yıl okuması gerekiyor o bölümü bitirebilmesi için. Diğer taraftan, daha düşük bir puanla bir bölüme giren öğrenci mezun olduktan sonra hem kendi bölümünden doğal hakları kullanma olanağına sahip hem de bu şekilde ekstra bir şey yapmasına gerek kalmadan okul içerisinde öğrenim görürken formasyon derslerini alarak 4 yılın sonunda öğretmen olma hakkını elde ediyor. Şimdi evet fen edebiyat fakültesi öğrencileri tarafından baktığımızda bu hak gibi değerlendirilebilir ama diğer taraftan orta öğretime gelen öğrencilerin haksızlığa uğradığını düşünüyorum bu konuda.

2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tabii ki bu kişiye göre değişir. Faydalı olabilir de, faydalı olmayabilir de. Şunu düşünüyorum ben ya fen edebiyat fakültesi ya da başka bir fakülteye gelen bir öğrenci ya aslında başka bir unvan alacak ve meslekle ilgili olarak şimdi onları yürütürken formasyon derslerini niçin alıyor? Formasyon derslerini yani bu da yanımda bulunsun, lazım olursa kullanayım şeklinde bir düşünceyle alınacağını düşündüğümünden ha yeterli olabilir ama çok doğru bulmuyorum. Yani dediğim gibi, yani doğrudan öğretmen olma amacıyla, niyetiyle gelmediği için çok doğru bulmuyorum.

3- Eğitim Fakültelerinin 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise 4 yılda lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin 4 yılda, eğitim fakültesi öğrencilerinin 5 yılda öğretmen olmalarını haksızlık olarak değerlendiriyorum ve bunun eğitim fakültelerinde orta öğretim bölümlerinin bitmesi olarak değerlendiriyorum. Çünkü dışarıdan bir öğrenci olarak baktığımda ben niye orta öğretim Fen ve Matematik alanında bir bölüm yazayım ki fen edebiyat fakültesinden bir bölüm yazarım zaten okula devam ederken öğretmen olma hakkını da elde ederim üstelik bunların hepsi 4 yıl tutar. Üstelik hem mezun olduğum bölümün sahip olduğu tüm haklara sahip olurum hem de öğretmen olma hakkı da benim cebimde olduğu için niye orta öğretim Fen ve Matematik alanları eğitimi yazayım ki, doğrudan fen edebiyatı yazarım ve o şekilde bitiririm. Yani bunu, eğitim fakültelerinde orta öğretim ve matematik alanları eğitiminin sonu olarak görüyorum ben şahsen.

4- Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?

YÖK'ün belirlediği programda Lise öğretmeni, bu programlara yerleşen öğrencilerin alacağı dersler belirlenmiş ve bu da 3.5 yıla sıkıştırılmış, aynı 3.5 yıl içerisinde bunlar yerleştirilmiş. Yani alan bilgisi alınması gerekli midir şeklindeyse tabii ki alınmalıdır. Zaten bir çok ders fen edebiyat fakültesiyle almaları gereken her dersleri bir lise öğretmeni olmak için almaları gereken her dersleri fazlasıyla alıyorlar. Zaten kalan o son dönem derslerini de sanırım fen edebiyat fakültesi öğrencileri zaten bu bitirme tezlerini ya da matematikle ilgili çok daha özel konuları içeren dersleri alıyorlar. O yüzden çok da hani illa da 4 yılda verilmiş olması çok da gerekli değil. Zaten 3.5 yıl içerisinde alınması gereken tüm dersler 3.5 yıl içerisinde yerleştirilmiş ve verilmiş.

5- Öğrenim görürken alınan formasyon dersleri öğrencinin branş derslerindeki başarısını etkileyip etkilemeyeceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tabii, şey olacaktır. Burada yani bu ikinci sorudaki endişem buraya da yansıyor. Şimdi tabii ki ne olacaktır? Öğrencinin asıl işi girdiği bölümden mezun olmak, işte bu da yanımda olsun, dursun diyeceği için ben şey olarak düşünüyorum. Branş derslerini etkileyip etkilememekten ziyade bu formasyon derslerini bilmiyorum, hakkıyla verebileceklerine çok inancım yok. Yani onları ekstra ders, ekstra yapılacak iş gibi görü

Ek 2'nin devamı

asıl ağırlığı bölüm derslerine vereceklerine, ha onları da geçiştirip, işte bir şekilde bitireyim, geçer not alayım şeklinde bakacaklarını düşünüyorum. Formasyon dersleri olumsuz yönde etkilenecek. Yani onlar, dediğim gibi şey değil benim asıl bölümüm bu işte, derslerim bu, o ekstra bu da bulunsun lazım olur düşüncesiyle alındığı için öyle olacağını düşünüyorum. Ha belki yani tersi bir etki olacağını düşünüyorum.

6- Bu uygulama öğretmen adaylarının istihdamını ne yönde etkileyecektir?

Tabii ki olumsuz yönde etkileyecek. Şu ana kadar zaten öğretmen adaylarının atanmasıyla ilgili bir sürü sıkıntı varken yani mevcut eğitim fakültelerinden mezun olmuş ama atanmayı bekleyen ir çok öğretmen varken siz başkalarına sen de öğretmen olabilirsin hakkı veriyorsunuz. Dolayısıyla onların da böyle bir hakkı elde edince onların da beklentileri olacak. Tabii ki olumsuz yönde etkileyecektir.

7- Öğretmenlikte alan bilgisi mi yoksa alanı öğretme bilgisi mi daha önemlidir? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Her ikisi de çok önemli yani alan bilgisi de çok önemli alan öğretme bilgisi de çok önemli. Alan bilgisi olmaksızın ne öğreteceğimiz, nasıl öğreteceğiz, neleri öğreteceğimiz konusunda alan bilgisine ihtiyacımız var. Yani her ikisi de önemli. Yani öğretmenlik için alan bilgisi de çok önemli, alanı öğretme bilgisi de çok önemli. Ama illa da böyle hani bir derecelendirme istenirse bazen çok şey bilen ama onu şey yapamayan, karşıdaki tarafa hakkınca veremeyen öğretmenlerle de karşı karşıya kalıyoruz. Dolayısıyla o zaman çok şey bilmesinin pek de bir anlamı yok. Onu vermeyi, bildiklerini paylaşmayı beceremiyorsa, ama yine de her ikisinin de önemli olduğunu düşünüyorum. İkisi de gerekli. Eğer çok iyi bir öğretmen diyebilmem için hem alanı öğretmen bilgisi açısından hem de alan bilgisi açısından yeterli olması gerekiyor.

8- Formasyon derslerinin uygulaması MEB'e bağlı okullarda yapılmaktadır. Okullar hafta içi açık olduğuna göre bu uygulama sizce nasıl yapılacaktır?

Evet, bu da bir sorun. Mesela, teşkil ediyor bence. Birincisi, MEB'de zaten şu anda mevcut uygulamada eğitim fakültesi öğrencileri, bir de tezsiz yüksek lisans yapan öğrenciler okullara şeyler için işte, okulda ne bileyim okul uygulaması için gidiyorlar ve mevcut şekliyle bir öğretmen 7-8tane öğretmen adayıyla ilgilenmek zorunda kalıyor. Dolayısıyla zaten şu anda ki uygulamada mevcut durumdaki uygulamalarda sıkıntı var. Şimdi eğitim fakülteleri dışında diğer fakülte mezunlarını da bu işin içine kattığımız zaman daha fazla bir kalabalık olacağından, daha fazla bir şey olacağını düşünüyorum, yani okullar, öğretmenler, öğretmen adayları açısından. Diğer taraftan da evet bu uygulamalar nasıl yapılacak? Sanırım böyle bir şeyi uygun gördülerse buna göre de bir düzenleme yapmaları gerekecek. Aksi takdirde öğrencinin, evet dersinin olduğu , okul deneyimi için okula gitmesi gerekiyor, öğretmenlik uygulaması için okulda bulunması gerekiyor. Belli zamanlar da okulda vakit geçirmesi gerekiyor, tabii ki diyorum ya buna göre bir düzenleme yapılıyor olması gerekiyor. Yoksa biraz şu anda tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin olduğu tezsiz yüksek lisans öğrencilerinde yaşadığımız sıkıntılara benzer sıkıntılar yaşanacak. Dersim var, çalışıyorum, şuyum var, buyum var gibi sıkıntılar olacak yani bu sorun hem okulların kalabalıklaşması açısından hem de formasyon derslerini alacak kişiler açısından. O zaman fen edebiyat fakülteleri ya da alınan dersler onları dikkate alarak bir düzenleme yapmak zorundalar. Bunu yapıp yapmayacaklarını bilmiyorum. Sıkıntı olacaktır. Dolayısıyla, okul deneyimi dersleri hakkında, gerekli olması gibi yürüyemeyecek.

Ek 2'nin devamı

9- Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Yani tezsiz yüksek lisans bölümü kapatıldı. Yakın bir gelecekte belki orta öğretim fen ve matematik alanları eğitimi lisans programı da belki ortadan kalkacaktır. Yani bu uygulama bunu getiriyor, başka bir şeyi getirmiyor.

10- Fen Edebiyat fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin 4 yarıyıl mezun durumdakilerin ise 2 yarıyıl formasyon dersleri almalarını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Nasıl değerlendiriyorum? Fen edebiyat fakültesinden mezun olan öğrencileri de memnun etme, onlara da bir şey dağıtma, umut dağıtma çerçevesinde değerlendiriyorum. Başka 4 yarıyıl verilecek dersleri yani diyorum ya mezunları da memnun edelim. Onların da gönlünü hoş tutalım gibi bir yaklaşım benimsenerek düzenlenmiş bir uygulama olarak değerlendiriyorum.

11- Formasyon derslerini alabilmek için getirilen 2,5 not ortalaması şartını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Ya 2,5 not ortalamasına sanırım güya başarılı öğrenciler, işte programdan yararlansın şeklinde bir düşünceyle konulmuş olabilir. Böyle bir not ortalaması, ya böyle bir kriter olmasaydı herkes almak isteyeceği için bunun önüne geçilemeyecekti, yani böyle bir sınırlama getirilmesi gerekiyordu. O sınırlamayı da işte kriter olarak başarılı öğrenciler, başarılı öğrencileri de not ortalaması 2,5 un üzerinde olan öğrenciler olarak değerlendirmişler ki bu değerlendirme de hani doğru bir değerlendirme midir? Onu da düşünmek lazım. Yani örnek vermek gerekirse yeni açılan bir üniversiteden mezun olan bir öğrencinin aldığı 2,5 not ortalamasıyla çok köklü bir üniversiteden alınan, mezun olan bir öğrencinin aldığı 2,5 not ortalaması eşdeğer midir? Yani bu çok daha farklı bir şey de, ama diyorum ya o, bir kriter koyulması gerekiyordu böyle bir kriter koydular. Ha gerekçe olarak da başarılı öğrencilere öğretmen olma hakkı, çalışkan, başarılı öğrencilere öğretmen olma hakkı veriliyor. yani öyle sunuluyor ama bir kriter olarak, eleme için koyulan bir kriter. Çünkü bu uygulama bence öğretmenlik mesleğine, ya herkes öğretmen olabilir, sadece birkaç tane ders almanız gerekiyor. O dersleri aldıktan sonra hepiniz öğretmen olabilirsiniz şeklinde bir düşüncenin yansıması diye görüyorum ben.

EÖÜ4:

1- Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon alarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

YÖK'ün 1998'de yürürlüğe koyduğu uygulamalarla birlikte sürekli ölçme ve değerlendirme çalışmalarıyla kendini geliştirme yolunda öğretmen eğitimi tam rayına giriyor derken YÖK'ün "Fen-Edebiyat fakültelerinde lisans eğitimi sırasında öğrencilere pedagojik formasyon dersleri verilebilecektir" kararı öğretmen eğitimini rayından çıkararak sonu bilinmeyen bir maceraya sürüklemektedir. Bedelini şimdiden kimsenin tahmin edemeyeceği bir macera!

2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Alanın uzmanı olmayanlara, tarihçi ile tarih eğitimcisi veya kimyacı ile kimya eğitimcisi arasındaki farkı fark edemeyenlere anlatmamız oldukça zordur. Esas itibarıyla öğretmen eğitiminde formasyon "formation" mesleğe gireceklere şekil verme süreci olarak anlaşılması gerekirken içeriği boşaltılarak bizde bu "formality" sözcüğü ile yer değiştirmiştir. Böylece öğretmen eğitiminde formasyon dersleri derken herkesin aklına formalitenin tamamlanması için alınması gereken birkaç pedagoji dersi gelmektedir.

Ek 2'nin devamı

Böylece, matematikçi ile matematik eğitimcisinin veya akademik matematikle okul matematiğinin arasındaki farkı fark edemeyenler “**öğretmeyi bilen öğretebilir** anlayışı yerine “**bilen öğretir**” anlayışı benimsenmiştir. **Bu anlayışa göre**, öğretmen adayının alanında neyi nasıl öğreteceğini bilmesi, öğreteceği müfredatı öğrenme alanları ve kazanımlarıyla birlikte tanınması, bunlara yönelik materyal hazırlayabilmesi, öğrencisini tanınması, onun bilişsel, duyuşsal ve devinışsel gelişmesine bağlı olarak uygun öğrenme-öğretme ortamları tasarlamayabilmesi, öğrencisinin alana özgü öğrenmelerini uygun araçlar geliştirip ölçebilmesi o kadar önemli değildir.

Alan öğretmeni yetiştirme işi 2004 yılından itibaren YÖK tarafından basite alınmaya başlandı. 1998'deki yapılanma ile birlikte uygulamaya giren PGCE programında formasyon dersleri 3 dönemden ibaretti. Bu uygulamanın dayandığı temel ilke öğretmen adayının ağırlıklı olarak okullarda pratik yaparak deneyim kazanmasıdır (school-based training). Bu amaçla, programa okul deneyimi ve öğretmenlik uygulaması dersleri konuldu. Böylece, öğretmen adayı yeterli bir süre okullarda çalışma, öğrenciyi tanıma ve teori ile pratiği birleştirme imkânı bulacaktı. Ancak, çok sürmedi ve denildi ki PGCE programı İngiltere'nin bir uygulamasıdır ne lüzumu var biz kendimize özgü bir model uygulayalım. Üç dönem çok uzun, bu dersleri 2 döneme sığdırabiliriz. Sonra bu kadar derse ne gerek var bir kısmını atalım. Evet bu uygulamaya geçtikten sonra zaten bir formalite haline dönüştürülen formasyon derslerini neden fen-edebiyat fakülteleri de vermesin? Düz mantık: zaten öteden beri öğretmenin sahip olması gereken alan bilgisini fen-edebiyat fakülteleri veriyor o halde geriye kalan ve sadece iki dönemden ibaret olan formasyon derslerini de pekâlâ verebilirler. Bu görüş YÖK'te de hâkim olmuş öğretmen eğitiminden sorumlu hiçbir eğitim fakültesi veya alan eğitimi uzmanı ile istişare edilmeden malum karar alınmıştır.

3- Eğitim Fakültelerinin 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise 4 yılda lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bölümleşme ile ilgili yeni düzenleme çok basit olarak gerçekleştirilebilir. Bu düzenlemede YÖK'ün Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzundaki lisans programlarının adları aynı kalacaktır. Sadece aynı alanda ihtisas yapmış fakat iki farklı bölüm altında ve iki farklı anabilim dalında çalışan öğretim elemanları kadrolarıyla birlikte yeni bölüm altında toplanacak ve bu anabilim dalları daha güçlü kadrolarıyla eski düzenlemeye göre yürüttükleri lisans ve lisansüstü programlarını yürütmeye devam edeceklerdir. Geline son nokta dikkate alındığında eğitim fakültelerinin ortaöğretim öğretmenliği programları ve tezsiz yüksek lisans programlarıyla ilgili YÖK dünyadaki uygulamaların paralelinde çok ciddi bir karar aşamasındadır. Bizim önerimiz şudur. Yukarıdaki bölümleşmeler gerçekleştirildikten sonra ilköğretim kademesi için alan öğretmenlerinin yetiştirildiği 4 yıllık lisans programları şu andaki mevcut halleriyle devam etmelidir. Ortaöğretime öğretmen yetiştiren bölümlerde 5 yıllık ortaöğretim öğretmenliği programlarına artık bundan böyle birinci sınıftan öğrenci alınmamalıdır. Bunun yerine fen-edebiyat fakültesi matematik bölümünde son sınıfa gelmiş yeterli alan bilgisine sahip başarılı öğrencilere eğitim fakültesinin ilgili bölümünde 4 yarı-yıldan az olmamak üzere yüksek lisans programı sunulmalıdır. Söz konusu 4 yarı-yıllık bu program Amerika, Fransa ve Almanya'da uygulanmaktadır.

4- - Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?

Bizim önerimiz şudur. Yukarıdaki bölümleşmeler gerçekleştirildikten sonra ilköğretim kademesi için alan öğretmenlerinin yetiştirildiği 4 yıllık lisans programları şu

Ek 2'nin devamı

andaki mevcut halleriyle devam etmelidir. Ortaöğretime öğretmen yetiştiren bölümlerde 5 yıllık ortaöğretim öğretmenliği programlarına artık bundan böyle birinci sınıftan öğrenci alınmamalıdır. Bunun yerine fen-edebiyat fakültesi matematik bölümünde son sınıfa gelmiş yeterli alan bilgisine sahip başarılı öğrencilere eğitim fakültesinin ilgili bölümünde 4 yarı-yıldan az olmamak üzere yüksek lisans programı sunulmalıdır.

7- Öğretmenlikte alan bilgisi mi yoksa alanı öğretme bilgisi mi daha önemlidir? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Öğretmenlik bilgisini oluşturan alan bilgisi ve alanı öğretme bilgisinin bir denge içerisinde olması gerekmektedir

9- Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi bizde de ortaöğretime alan öğretmeni yetiştirme işi lisansüstü düzeyde programlarla gerçekleştirilmelidir. Bu programlar öğretmenlik bilgisini oluşturan alan bilgisi ve alanı öğretme bilgisinin bir denge içerisinde olması gerçeğinden hareketle geliştirilmelidir. Bu programların içeriğini belirleyecek olan **alan eğitimi uzmanlarıdır**. YÖK'ün önderliğinde alan eğitimi uzmanlarından oluşacak komisyonlar toplanarak, ciddi çalışmalar yapılarak Türkiye'de bu başarılabilir. Artık Türkiye 1970'lerin Türkiye'si değildir. Özellikle 1990'lı yıllardan sonra sayıları artan nitelikli tarih eğitimcilerine, coğrafya eğitimcilerine, fizik eğitimcilerine, kimya eğitimcilerine, matematik eğitimcilerine, dil eğitimcilerine, fen eğitimcilerine sahip bulunmaktayız. Ortaöğretim öğretmenliği programları ele alınırken bu potansiyeli YÖK göz ardı etmemelidir.

EÖÜ5:

1- Fen Edebiyat öğrencilerine verilen öğrenim görürken formasyon olarak 4 yılda öğretmen olma hakkını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şimdi öncelikle şunu söylemek istiyorum. Öğretmenlik öyle ek bir iş değildir. Ek bir iş yapılacak şekilde bir iş değildir. Türkiye'de maalesef uzun yıllardan beri öğretmenliğe gereken değer verilmiyor. Yani herkes öğretmenlik yapabilir, mantığıyla hareket edildiği için zamanında ben hatırlıyorum 96' lı yıllarda bizim atandığımızda her fakülte mezununu 15-20 gün formasyon dersi vererek onu öğretmen yaptılar ve çok verim alındığını da açıkçası düşünmüyorum. Dolayısıyla fen edebiyat öğrencilerine böyle bir hakkın tanınmasını ben onaylamıyorum. İki nedenden dolayı onaylamıyorum. Tabii benim onaylayıp onaylamamam da çok da önemli değil. Yani yetkililer öyle bir karar almış ama ben ama ben bu konudaki görüşümü söylüyorum. Bence uygun değil. İki nedenden, iki tane temel nedenden uygun değil. Birincisi, öğretmenlik ekstradan yapılacak bir iş değildir. Yani bu işe gönül vermiş, bu işi hakkıyla özümsemiş insanların yapabileceği bir iştir. Hani fen edebiyat mezunu bir yıllık bir formasyon dersi aldıktan sonra öğretmen olsa öğretmenliğin gerekliliğini yerine getiremiyor. Birinci nedenim bu. İkinci neden ise, Ülke olarak bizim öğretmen açığımız yok. Öğretmen ihtiyacımız yok. Yani eğitim fakültelerinden yetişen öğretmenlerin zaten neredeyse özellikle bazı bölümlerin ezici çoğunluğu zaten boşta. Bazı, örneğin orta öğretim biyoloji her yıl 1 veya 2 kişi atanıyor. Belki de biyolojiden yılda minimum 400-500 tane öğretmen adayı mezun oluyor. Yani zaten öğretmen fazlamız var. Buna rağmen böyle bir hak tanınması ki gazeteden takip edebildiğim kadar sadece fen edebiyat fakültesi mezunlarına değil, bütün diğer fakültelerde okuyanlara böyle bir hak tanınmış. Hatta ve hatta Tıp fakültesindeki bir doktor adayını bile isterse 2. Sınıftan itibaren formasyon dersi alacak ve öğretmen olabilecek. Yani eğitim sistemimize vurulmuş darbelerden bir tanesi olarak düşünüyorum.

Ek 2'nin devamı

2- Öğrenim görürken alınan formasyon derslerinin öğretmen olmak için yeterli olup olmayacağını hakkında ne düşünüyorsunuz?

Öğrenim görürken aslında şöyle soruyu anladım Soru güzel bir soru. Benim konuşmamın başında ek iş olarak tabir ettiğim şey de bu aslında. Hani şimdi bizim eğitim fakültesindeki öğrenciler de öğrenim görürken o dersleri alıyorlar. Bu güzel bir şeydir. Sindire, sindire alıyorlar. Zaten ben daha ziyade tezsiz olayına karşıyım. Yani burada tezsiz öğrencilerimiz vardı. Fen edebiyat fakültesinden mezun olmuş, gelmiş 1 senede tezsiz yüksek lisans yapıyor. Bizim buradaki eğitim fakültesindeki öğrencilerin neredeyse aynısını alıyor ama sindiremiyor. Yani size 1 sene boyunca bir sürü şeyi yüklüyorsunuz. Kuramları yüklüyorsunuz, yöntemleri yüklüyorsunuz, ölçme değerlendirme ile bir takım teorik bilgileri veriyorsunuz. Ne bileyim öğretmenlik uygulamasına gönderiyorsunuz. Okul deneyimine gönderiyorsunuz. Bir sene 8 ay hatta, Eylül de başlayıp Haziran da bitiriliyor. 8 ayda bu kadar şey öğrenmesi bu kadar şey sindirebilmesi mümkün değil. Dolayısıyla asıl öğretmen adaylarının okurken zaten yetişmesi gerekiyor. Yani 2. Sınıftan, 1. Sınıftan itibaren eğitim dersi görmesi çok güzel bir durum. Yalnız benim karşı çıktığım olay şu: fen edebiyat fakültesindeki bir öğrenci zaten geleceğini kendini bir öğretmen olarak görmüyor. Bu dersleri alırken de özümseyerek almayacaktır. Ya günün birinde iş bulamazsam, ha iş bulamazsam elimde bir belge olsun. Öğretmen olurum. Yani bu mantıkla alacağı için ben bu derslerin öğrencilere çok faydası olacağını düşünmüyorum yani. Bu nedenden dolayı karşıyım. Yoksa hiçbir zaman şu fakülte öğrencisi, bu fakülte öğrencisi ayrımı yapmadım. Hepsi bizim evlatlarımız, hepsi bu ülkenin çocuklarıdır. Dolayısıyla hepsinin öğretmen olma hakkı vardır. Ama benimseyen bir öğrenci ister fen edebiyat fakültesi mezunu olsun, ister tıp fakültesi mezunu olsun, ne olursa olsun Gerçekte bu işi benimsiyorsa, bu işi hakkıyla yapmak için elinden gelen çabayı gösteriyorsa başımızın üzerinde yeri vardır.. Ama böyle olmayacağını düşündüğüm için ben karşıyım.

3- Eğitim Fakültelerinin 5 yılda, Fen Edebiyat Fakültelerinin ise 4 yılda lise öğretmeni yetiştirmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yani açık bir haksızlık. Çok açık ve net bir haksızlık. Bilmiyorum yetkililer, bunu nasıl açıklıyor, açıkçası ben anlamış değilim. Biz bu sorunu yıllardır tartışıyoruz. Bir zamanlar orta öğretimdeki öğrenciler, eğitim fakültesi orta öğretimde okuyan öğrenciler 5 yıl okuyup lisans mezunu oluyorlardı. Ancak fen edebiyat fakültesinde okuyan öğrenciler orda 4 yıl okuyor burada geliyor 1 yıl eğitim formasyon dersi alıyor ve 5 yılın sonunda tezsiz yüksek lisans diploması alıyor. Yani aynı eğitimi görüyor, hatta diğer taraftaki belki daha iyi eğitim görüyor, diğerine siz lisans diploması veriyorsunuz, öbürüne yüksek lisans diploması veriyorsunuz. Bu çok açık, bariz bir haksızlıktır. Dolayısıyla burada da aynı şey söz konusu. Kabul edilebilir bir haksızlık değil açıkçası.

4- Lise öğretmeni olmak için 4 yıllık matematik alan bilgisi eğitimi alınması gerekli midir? Neden?

Yani orta öğretimde okuyan öğrencilerin yeterince ben alan dersi aldığını düşünüyorum. Ekstradan bir dönem daha, yarım yıl daha uzatmanın bir anlamı olduğunu düşünmüyorum açıkçası. Bilemiyorum ben fen edebiyat fakültesi Matematik bölümünde okuyan öğrencilerin programı ile, aldıkları derslerle orta öğretim matematik öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin aldıkları dersleri karşılaştırmadım açıkçası. Arada ne tür fark dersler var bilmiyorum ama ben orta öğretim matematik öğretmenliği öğrencileri ya da diğer öğretmenlik öğrencilerinin aldıkları derslerin yeterli olduğunu düşünüyorum. 4. Bir yıla da uzatmaya gerek olmadığını da düşünüyorum.

Ek 2'nin devamı

5- Öğrenim görürken alınan formasyon dersleri öğrencinin branş derslerindeki başarısını etkileyip etkilemeyeceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bu Türkiye’de bir ilk değil. Bizim öğrenciliğimiz yıllarında, ben 92 yılında üniversiteye girdim. 96 yılında mezun oldum. Ve o yıllarda benzer uygulamalar vardı. Bu şekilde tabii 3 yıl boyunca almıyorlardı ama yoğunlaştırılmış bir programdı. Dediğim gibi onlar da çantada keklik, yani hazırda bulunsun da günü gelir lazım olur şeklinde. Dolayısıyla o arkadaşlarımın ben çok eğitim derslerine gereken önemi vermediklerini düşündüğüm için, gözlemlediğimiz için şu anki öğrencilerin de büyük çoğunluğunun gereken önemi vermeyeceğini, dolayısıyla onların alan derslerini etkilemeyeceğini düşünüyorum.

6- Bu uygulama öğretmen adaylarının istihdamını ne yönde etkileyecektir?

Yani onu konuşmamın başında söyledim. Olumsuz etkileyecektir. Yani sanki öğretmen açığı varmış gibi bu uygulamanın getirilmesi gerçekten gelecek adına kaygı verecek bir durumdur. Nitekim dün bir gazete okuyordum, herhalde Ankara’da işte atanmayan öğretmenler platformu mu ne öyle bir kuruluş, öyle bir birlik kurulmuş, protesto ediyorlar. Yani çok yazık, çok üzücü bir durum. Öğretmen adaylarının, bu gencecik insanların umutlarının daha yolun başında iken yok edilmesi veya o gencecik inanların bazen siyasi bir takım şeylere alet edilmeleri, işte hükümeti protesto etmeler ve benzeri şeyler. Yani bunlar üzücü durumlar ve maalesef biz bunlara malzeme hazırlıyoruz, şu anda bu tip durumlara malzeme hazırlıyoruz alınan bu kararlarla.

7- Öğretmenlikte alan bilgisi mi yoksa alanı öğretme bilgisi mi daha önemlidir? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Ha şimdi bu çok önemli bir konudur da. Bunu üzerinde önemli çalışmalar da yapılmıştır. Bu konu üzerinde çok konuşulan, çok araştırılan bir konu elbette ki ikisi de önemlidir. Yani alan bilgisine sahip olmayan bir öğretmen, istediği kadar alan öğretmen bilgisine sahip olsun, iyi bir öğretmen değildir. Tam tersine alanı çok mükemmel bilen bir insan eğer alan öğretme ilgisine sahip değilse de iyi bir öğretmen değildir. Çünkü, zannediyorum, Mevlana’nın bir sözüdür: “ne kadar bilerseniz bilin, bildikleriniz karşınızdakilere aktarabildikleriniz kadardır” demiş. Dolayısıyla ben matematiğin her şeyini bileyim, eğer ben bunu karşı tarafa aktaramıyorsa çok da anlamlı değil benim bildiklerim. Dolayısıyla, öğretmenlikte bunları birbirinden ayırmak oldukça güç. Yani ben onları ayırmak istemiyorum açıkçası.

8- Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Olumlu değerlendiriyorum, yani daha önceki konuşmalarımda da söylediğim gibi. Çünkü öyle bir ihtiyacımız yok, veya şöyle bir durum olabilirdi gerçekten hani bu 15-20 kişi düzenli alınma değil de belirli şartları sağlayan yani bir şekilde hasbelkader fen edebiyat fakültesine gitmiş ancak, öğretmen olma yolunda gerçekten büyük bir gayreti olan insanlara açık kapı bırakmak amacıyla belki 2-3 kişilik kontenjanlar açılabilir. Ancak bu şekilde alınmayacak. Yani ALES puanı ile değil. Gerçekten farklı değerlendirmeler yaparak, bu işi gerçekten hakkıyla isteyen, bu işi gerçekten yapabilecek insanlara açık kapı bırakmak adına 3-4 maksimum 5 kişilik kontenjanlar açılabilir. Böyle devam edilebilirdi. Ama şu an bu durum söz konusu değil. Her isteyen girebildiği için bunların kapatılmasını olumlu karşılıyorum.

Ek 2'nin devamı

9- Fen Edebiyat fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin formasyon alabilmesi için getirilen ilk dört dönem not ortalamasının, mezun öğrencilerin ise diploma not ortalamasının 2.5 olma şartını ve öğrenim gören öğrencilerin 4 yarıyıl mezun olan öğrencilerin 2 yarıyıl formasyon dersi almalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yani açıkçası kötünün iyisi, yani 2.5 not ortalaması şartı getirilmesi en azından alan derslerinde çok başarısız olan, onları bile geçemeyen öğrencilere açık olmadığına bir göstergesi. Bu yönüyle iyi değerlendiriyorum. En azından bir 2.5 luk bir şey getirilmesi. Belki bunun hatta 3 e yükseltilmesi çok daha uygun olabilirdi. Böyle bir alt limitin olması güzel, sevindirici bir durum. Diğer taraftan biraz çelişki gibi görülebilir okuyan öğrencinin 4 yarıyıldan okumayan öğrencinin, mezun durumundaki öğrencinin 2 yarıyıldan bu işi bitirmesi doğal bir şeydir aslında. Ona göre yoğunlaştırılmış şey konacaktır, program konacaktır. Ben farklı dersleri alacaklarını zannetmiyorum açıkçası, tahmin ediyorum aynı derler verilecektir. Bizim için belirsiz ama aynı dersler alınacağı için, okuyan öğrenci haftada 10 saat alacaksa, mezun durumundaki öğrenci haftada 20-25 saat ders alacaktır. Bu yönüyle olumlu.

EĞİTİM 1. SINIF

EÖ1:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ne bileyim bence gereksiz, sonuçta eğitim fakülteleri var, öğretmenlik bize tanınan bir hak. Onlar daha düşük puanla giriyorlar, formasyon alıyorlar bizimle eşit bir yere geliyorlar, daha az çalışarak, çabalayarak. Bizim hakkımız yenmiş gibi bir şey oluyor.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Bu uygulama yanlıştır.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Olumlu yanları tabii ki fen edebiyatlar için olumlu. Onlar başka mesleklerin yanında öğretmenlik de yapabilecekler. Onlar için büyük bir avantaj. Bizim açımızdan olumsuz tabii ki. Rakiplerimiz artıyor, sonuçta KPSS var tabii ki.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Bu konuda çok fazla bir bilgimiz yok. Biz 1,5 sene formasyon alacakmışız galiba. O zaman zarfında yeterince formasyon eğitimi alırsanız herhalde.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Bence daha da yükseltsin ortalama. 2,5 az 3 olsun zor alsınlar formasyon derslerini.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Bu konuda bilginim olmadığı için bir şey diyemeyeceğim.

EÖÜ2:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Eğitim öğrencilerine göre haksızlık, öncelik bizim olması lazım.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Tabii ki hayır.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Öncelikle olumsuz yanları bizim için olumsuz onlar için olumlu.

Ek 2'nin devamı

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimini alacağınızı düşünüyor musunuz?

İnşallah onun için geldik zaten. KTÜ ye güveniyoruz.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Çok düşük bence, biraz daha yüksek olmalı. Daha da yükseltmek lazım not ortalamasını.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Tezsiz yüksek lisans hakkında fazla bir bilgimiz yok.

EÖÜ3:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Haksızlık. Buraya gelirken de zaten büyük bir puan farkıyla geldik. Zaten bizde bölüm seçebildik bu hakkı bilseydik. Kendimize yakın illere giderdik. Kendimize yakın illerde daha az maddi imkanla okuyacaktık, o kadar uzak yerlere gidip fazla masraf yapmayacaktık. Bizim memleketimizde de vardı matematik bölümü, öğretmenlik okumak için buraya geldik.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Bu uygulama yanlıştır. Böyle bir uygulamanın yağılmasını istemiyoruz eğitim fakülteliler olarak.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Bu uygulama ile Eğitim Fakültelerinin önünü kapattılar. Fen edebiyatlılar için olumlu olmuştur.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimini alacağınızı düşünüyor musunuz?

Alan bilgisini Fen Edebiyat formasyonu da Eğitim Fakültesinden alacağımıza göre yeterli olacağını düşünüyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Ama 2,5 not ortalaması çok düşük ki 3 olmalıydı. 2,5 geçme notuna çok yakın bir not çok da eleyici bir not değil.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Tezsiz yüksek lisansın kapatılmasını yerinde buluyorum yeni bir uygulama geldiği için artık Tezsiz yüksek lisansın bir anlamı kalmamıştı. Tezsiz yüksek lisans yapanlar formasyon alma amaçlı yapıyorlardı bunu formasyon alabileceklerine göre tezsiz yüksek lisans a gerek yok artık.

EĞİTİM 2. SINIF

EÖÜ1:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Haksızlık olarak değerlendiriyorum. Yüksek puanla geliyoruz. Biz üniversiteye gelirken daha fazla çalıştık bizim hakkımız öğretmenlik, şu an onlar bizim yerimize geçmeye çalışacaklar. KPSS tamam önemli bir etken ama sonuçta çalıştıkları takdirde onlarla eşit olacağız. Bizi geçen gruplar da olacaktır. Eğitimleri de çok farklı değil, bizden çok farklı bir şey görmüyorlar.

Ek 2'nin devamı

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Doğru değil, bence tamamen yanlış.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Olumlu yanları: Diğer öğrenciler, çok büyük bir hak kazandılar. Belki istedikleri öğretmenlikti, hani puanı tutmadığı için, formasyonla falan girerim dediler ve gerçekleştirecekler de büyük ihtimalle.

Olumsuz yanları: Öğretmenlik okumak için gelen kişilerin hevesi kaçacak, hani haksızlık yapıldı. Hani bir de öğretmen olma imkanları ve olmak istedikleri yerde olmayacaklar.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Sonuçta burada öğrendiklerimiz orada anlatmayacağız ama ufkumuzu genişletiyor. Mesela bir soruya baktığımız zaman, hani lisedeki bir çocukla bizim bakış tarzımız farklı olacak, hani ufkumuzu genişletecek diye düşünüyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

En azından güzel bir şey yani. Not ortalaması 2,5 un altında olanları eledik o açıdan iyi.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Tezsiz yüksek lisans hakkında çok fazla bir bilgimiz yok ama herhalde şimdiki uygulamaya göre daha zorlayıcıydı sanırım. O kalsaydı daha iyi olurdu.

EÖÜ2:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Haksızlık. Yüksek puanla geliyoruz hadi puanı da geçtim, biz 5 yıl okuyacağız onlar 4 yıl okuyacaklar. Yani bir yıl kazanç, yani bir yıl da az bir süre değil.

a- Sizce, bu uygulama doğru mudur?

Değildir, haksızlık olarak düşünüyorum.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Bence fen edebiyatlar için olumlu bizim için olumsuz. Çünkü bir sürü öğretmen açıktaki olacak, hani atama bekleyen bir sürü öğretmen var ve mezun olan herkes atama bekleyecek, çok yığılma olacak, bizim girme ihtimalimiz çok düşük olacak.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Bence hocalarımız iyi. İyi bir eğitim alacağımı düşünüyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

2,5 not ortalamasını az buluyorum. Mesela şey var, yüksek lisans yapmak için 3,5 ortalama var. Eğer yüksek lisans için bize 3,5 olma şartı getiriliyorsa onlara da 3,5 olmalı. Ya da tamam onlara 2,5 ise bize de 2,5 olmalı. Bunu haksızlık olarak görüyorum. Bizim yüksek lisans yapabilmemiz için 3,5 olması gerekiyormuş onların ki 2,5 yani. Onlara bir hak tanınmışsa bize de tanınmalı.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Yeni gelen uygulama yerine tezsiz yüksek lisansın devam etmesini isterdim. En azından 1 yıl daha fazla okuyorlardı.

Ek 2'nin devamı

EÖÜ3:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Haksızlık. Onların mezun olduktan sonra matematikle ilgili, bankalarda bir yazılımcı olarak çalışma imkanları zaten var. Hani bir çok olanakları var. Ama bizim mezun olduktan sonra yapabileceğimiz tek şey öğretmenlik. Ama onların bir çok alana yönelme ihtimalleri, hakları var, bizim hakkımız yok. Bizim sadece öğretmen olma hakkımız var.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Yanlıştır.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Fen edebiyat fakülteleri için olumludur, mesleklerine yeni bir meslek daha eklemiş olacaklar. Bizim için ise haksızlık.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağımı düşünüyorum ama fen edebiyatların yeterince formasyon eğitimi alabileceğini düşünmüyorum. Temelden öğretmen olma amacı ile yetiştirilen bir insanla sonradan ek ders olarak öğretmen olacak kişiler arasında fark olacağını fen edebiyat fakültesi mezunlarının öğrencilerle iletişim konusunda bile yetersiz kalacaklarını düşünüyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz?

Bence güzel. Bu sefer çalışmaya yöneltiyor. Bir sınırlama getirilmesi güzel. 2,5 dan biraz daha yüksek olabilirdi.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Formasyon hakkı verileceğine tezsiz yüksek lisans devam etseydi. Tezsiz yüksek lisansın diğer yönetime göre daha seçici olabileceğini düşünüyorum.

EĞİTİM 3. SINIF

EÖÜ1:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Fen edebiyatlara, formasyon verilmesini uygun bulmuyorum. Birincisi onlar 4 yıl okuyor o dört yıl sürecinde formasyon alacaklar, biz 5 yıl okuyacağız. Hani bir de yani biz çok yüksek puanla bu bölüme girdik. Ayrıca KPSS de almamız gereken puan çok yüksek, şimdi daha da bir kalabalık oldu. Onlara öğrenim gördükleri süreçte verildiği için artık fen edebiyatlar öğretmenliği de düşünüyorlar artık olabilir diye. Çoğu arkadaşım banka düşünüyordu şimdi hani formasyonu da verdikleri için o da olsun, onu da yaparım gibisinden öğretmenliği daha çok düşünüyorlar artık. Bu uygulama bizi olumsuz etkiledi. Ben Akçaabat a gidip geliyorum ve aşırı bir otobüs problemim var, sınavlarımız çakışıyor, sürekli stres içindeyiz yani. Bu insanların bizimle aynı kategoriye konması kanıma dokunuyor açıkçası. Biz öğretmenlik bilinciyle yetiştiriliyoruz burada. Yeni bir hak la onlar da öğretmen olacak bu tuhaf geliyor bana. Dedim ya çok büyük haksızlık.

a- Sizce, bu uygulama doğru mudur?

Bu uygulama doğru değil. Bizim bölüm ortadan kalkar daha kimse tercih etmez yani.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Bizim açımızdan olumsuz zaten olumlu yanı yok. Öğretmenlik statüsü de düşecek sonuçta yani. Ya da tercih eden olmayacak. Niye tercih edeyim ki niye 5 yıl okuyayım, 4

Ek 2'nin devamı

yıl okuyup aynı haklara sahip olmak varken. Öğretmenliklerin puanı düşer biz yüksek puanlarla buraya geldik.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Biz 5 yıla dağılmış olarak alıyoruz ama onlar 1 yıl içinde ya da 1 dönem içinde nasıl alacaklar çok merak ediyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için, 2,5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

2.5 şartını çok iyi karşılıyoruz. Hatta 2.70 olmalı, 3 bile olmalı. Bir kimyacıya, bir biyolojiciye hiçbir şey bu ortalama, eminim hiçbir şey. Çünkü, çok kolay 3 yapmak, 3 den fazla, 3 küsur yapılabilir. Fakat, matematik bölümünde daha zor ortalama yüksek tutmak.

4- Tezsiz Yüksek Lisansın kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Formasyondansa tezsiz yüksek lisans olması daha iyiydi. En azından onlar da bizim gibi 5 yıl okuyorlardı.

EÖÜ2:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Haksızlık olarak değerlendiriyorum. Onlar, iki diploma almış gibi olacaklar. Bizim öyle bir şansımız yok biz sadece öğretmen olacağız. Onlar bilim adamı unvanı alacaklar bizim böyle bir imkanımız dahi olmayacak, hani bankalarda çalışma imkanımızda olmayacak, onların daha fazla imkanı oluyor. Buraya yüksek puanla gelen insanlara da çok haksızlık oluyor yani. 4 yılın sonunda mezun olacaksın benden önce atanabileceksin bu çok kötü bir şey bence. Ben istemezdim açıkçası.

a- Sizde bu uygulama doğru mudur?

Doğru değil. Ben Akçaabat'a gidip geliyorum ve aşırı bir otobüs problemim var de var. Sınavlarımız çakışıyor, sürekli bir stres içindeyiz yani. Bu insanların bizimle aynı kategoriye konması kanıma dokunuyor açıkçası.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Fen edebiyat bölümleri için olumlu. İş alanları artmış oldu bir de bazıları öğretmen olmak istemiş fakat puanı yetmediği için eğitim fakültesine gidememişler özellikle onlar için çok olumlu. Bizim için olumsuz zaten tek iş alanımız var onun da önü kapatılmaya çalışılıyor.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Evet düşünüyorum. Alan eğitimi zaten fen edebiyat fakültesinde görüyoruz. Ayrıca formasyon eğitimi de 4 yıla yayılmış olarak aldığımız için iyi bir formasyon eğitimi de alacağımızı düşünüyorum. İlk geldiklerinde öğretmenlik yapmayı düşünmeyenler bile formasyon dersleri ile öğretmenliğe sıcak bakmaya başladılar. Ama fen edebiyat fakültelerinin formasyon eğitiminin bizim kadar iyi olacağını düşünmüyorum. Daha kısa zamana sıkıştırılacağı için zorlayacaktır öğrencileri. Gerçi yıllar önce de aynı şekilde formasyon veriliyordu 1 yıl içinde formasyon veriliyordu. Bir sorun da çıkmadı.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Fen edebiyat bölümüne gelen öğrenciler, bu bölümün puanı düşük olduğu için rahat olarak geliyorlar. Öğretmenlik bu kadar rahat olunmamalı. En azından ortalama açısından biraz zorlanmalı. Ortalama olayı duyulduktan sonra etekleri tutuştu hepsinin. Hiç

Ek 2'nin devamı

umursamayanlar bile görseniz çalışmaya başladı. Sınırlama olması güzel bir şey. İyi olanlar zaten rahatladı da diğerleri de çok azimliler şu anda.

4- Tezsiz Yüksek Lisansın kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Öğretmenlik hakkının özellikle eğitim fakültesi mezunları olmasının gerektiğine inanıyorum tezsiz yüksek lisans veya formasyon fark etmez.

EÖ3:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

E.Ö.3: Biz yüksek puanla girdik öğretmenliğe ve puan çok önemli bir şey. Ben birkaç puanla eczacılığı kaybettim. Bizim onlarla aramızda yaklaşık 20 puan fark var. Bazı üniversitelerde bu fark 50 puanı geçiyor. 20 puan ki çok uçurum bir puan bence. 20 puan farkla ve onlar bizden daha iyi şartlarda öğretmen olacaklar. Hani çok büyük haksızlık.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Uygulama doğru değildir. Eğer kişi öğretmenlik düşünüyorsa, hani bir yıl daha beklesin de gelsin.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Bizim için olumsuz. Okuyanların yanı sıra bir de mezunlar var. Biz mesela 4000 mezun veriyorsak adamlar 40 gün mezun veriyor.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimini alacağınızı düşünüyor musunuz?

Üniversitede anlatılan konuları zaten lisede anlatacağız diye bir şey yok. Anlatsak da öğrenci anlamayacaktır. Biz onu daha basitleşmiş bir şekilde anlatacağız. Eğitim fena değil, güzel. Eğitim derslerimiz de güzel, iyi bir eğitim alabiliyoruz.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Olumlu karşılıyorum. Daha yüksek de olabilirdi. Sınırlama getirilmesi güzel.

4- Tezsiz Yüksek Lisans bölümünün kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

Çok fazla bilgim yok ama şimdiki uygulamayla önümüz daha çok kapatıldı sanırım.

EĞİTİM 4. SINIF

EÖ1:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

İyi karşılamıyorum. Haksızlık oldu. Ayrıca bölümdeki arkadaşlarımızla aramız bile açıldı. Hani onlara formasyon verilmesini biz istemiyoruz ama onlara bir gıcıklık duyuyormuşuz gibi oldu. Biraz atışmaya başladık. Bazen tartışabiliyoruz.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Yanıştır. Bize büyük haksızlık yapıldığını düşünüyorum.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Fen edebiyat fakülteleri için olumlu olmuştur. Bizim için olumsuz oldu. Ayrıca fen edebiyatlarla aynı bölümde hatta aynı sınıflarda ders gördüğümüz için öğrenciler arasında tartışmalar dahi yaşanır oldu. Öğrenciler arasında bir ayrımcılığa neden oldu.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimini alacağınızı düşünüyor musunuz?

Alan konusunda da formasyon konusunda da yeterli eğitim aldığımızı ve alacağımızı düşünüyoruz.

Ek 2'nin devamı

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Olumlu karşılıyorum. Ama ortalamanın biraz daha yükseğe çekilmesinin daha iyi olacağını düşünüyorum.

4- Tezsiz Yüksek Lisansın kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ülkemizde sürekli uygulamalar değişiyor bu uygulamaların neden konulup neden kaldırıldığı konusunda bir fikir sahibi değiliz. Tezsiz yüksek lisans da aynı şekilde neden önce böyle bir uygulama getirildi? Daha sonra ne yanlışlığı görüldü ki bu uygulama kaldırıldı anlayabilmiş değilim.

EÖ2:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bize haksızlık olarak düşünüyorum. Bir tarafa hak verilirken diğer tarafa da haksızlık yapılmamalı.

-Arkadaşlarınız bölümdeki arkadaşlarınızla aranızın açıldığını söylüyor sizce de öyle mi?

Hayır, ben arkadaşlarıma katılmıyorum. Benim oda arkadaşım fen edebiyat matematik bölümünde. Ben bize haksızlık yapıldığını söylüyorum o da bana saygı gösteriyor. Sevinmeleri normaldir. Biz de o bölümde olsak biz de sevinirdik. Ayrıca benim iki kuzenim de fen edebiyat mezunu, bize haksızlık yapıldığını düşünürken onların iyiliğini de istiyorum.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Yanlıştır. Haksızlık yapılmıştır Eğitim fakültesi öğrencilerine.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Fen edebiyat fakültelerine iş imkanı sağlama adına olumlu olmuştur fakat bizim açımızdan olumsuzdur. Bir tarafa hak verilirken diğer taraf ezilmemeli onlar da korunmalıydı. Bir dengenin tutturulması şarttı ama fakülteler arasındaki dengesizlik gittikçe artmıştır.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Bizim açımızdan yeterli alan bilgisini aldığımızı düşünüyorum zaten fen edebiyatlarla aynı dersleri alıyoruz. Formasyon derslerini de eğitim fakültesinde aldığımız için yeterli olacağını düşünüyorum. Sonuçta biz okula başladığımızdan beri öğretmen olma inanç ve bilinciyle okuduğumuz için formasyonun bizde daha etkili olacağını düşünüyorum fen edebiyatlara göre.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Formasyon alınması için not ortalaması getirilmesini olumlu karşılıyorum. En azından herkes öğretmen olamayacak belli bir sınırı geçen öğretmen olacak bu da güzel bir şey.

4- Tezsiz Yüksek Lisansın kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

EÖ3:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Eğitim fakültelerine büyük haksızlık oldu. Onların zaten öğretmen olma hakları vardı, bu hakkı genişletmenin hiçbir anlamı yok. Dışarıda öğretmen atanabilmek için sıra bekleyen bir çok aday varken aday sayısını artırmanın ne anlamı var. Bir çok yönden

Ek 2'nin devamı

haksızlık var. Öncelikle üniversiteye giriş puanlarımızda çok büyük fark var. Daha sonra biz 5 yıl okurken onlar 4 yılda öğretmen olma hakkını elde edecekler. Aynı yıl üniversiteye girsek bile aynı zamanda öğretmenlik hakkı elde edemeyeceğiz. Bu adalet mi? Sadece öğretmen olmak istememiz suç muydu?

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Yanlıştır. Tezsiz yüksek lisans da bile olan haksızlık, bu uygulamayla daha da artmıştır.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Fen edebiyat fakülteleri için olumlu olmuştur. Bizim için hiçbir olumlu yanı yok. Eğitim fakültelerini bitirmeyi düşünüyorlar. Amaçlarına da en kısa sürede ulaşacaklardır. Bu uygulamadan sonra kimse öğretmenlik seçmez ki.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Alan bilgisi konusunda da formasyon konusunda da yeterli eğitimi aldığımızı ve alacağımızı düşünüyorum. 3,5 + 1,5 az bir süre değil. Bu sürede yeterince eğitim verildiğini düşünüyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Olumlu karşılıyorum. Ama ortalamanın biraz daha yükseğe çekilmesinin daha iyi olacağını düşünüyorum.

4- Tezsiz Yüksek Lisansın kapatılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Aslında sadece öğretmen olmak isteyenler öğretmen olabilmeliydi. Diğerlerine ne tezsiz yüksek lisans hakkı ne de formasyon hakkı verilmeliydi. Yani fen Edebiyatlara öğretmenlik hakkı verilmemeliydi. Ama madem böyle bir hak verildi bari tezsiz yüksek lisans kalksaydı. Her ikisi birden olmaz zaten.

EĞİTİM 5. SINIF

EÖ1:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok kötü bir sonuç doğuracağına eminim. Ya bu bizim için büyük bir haksızlık oldu. Yani onlara mesela ben Anadolu liselerinin bile hani ancak oraya gelmesi gerektiğini bir düşüncede olmama rağmen. Bir de bölüm bitirip de bunun üstüne formasyon alıp öğretmen olması bize büyük bir haksızlık oldu yani. Bir de artı öğretmen eksiği var mıydı da bunlara verildi yani. Sanki biz atanıyorduk da, hani biz iş bulabiliyorduk da onlara mı kaldı. Yani onlar başka bir bölümde iş bulabiliyorsa onlara yöneltilmeliydi yani, bizim iş sahamızı engellediler, her türlü yani. Onun dışında da bölüm mezunu bir öğretmenin çok da etkili olacağını düşünmüyorum yani, eğitim almaktan önemli, burada aldığımız eğitim bilgi olarak veriliyor belki ama biz aslında onun psikolojisini yerleştiriyoruz kafamıza. Yani ben öğretmen olacağım, hani öğrenciye şöyle davranacağım, yani bu bilgileri bilmek değil, önemli olan o bilgileri uygulayabilmek, ya bu bilgileri ben, alır kitabı elime yani size de verebilirim, size de anlatabilirim. Ama önemli olan o bilgileri gerçekten kabullenmiş misiniz? Yani bir kişiye karşı davranırken bu benim öğrencim, öğrencime şöyle davranmalıyım şeklin de mi düşünüyorsunuz yoksa ben öğretmenlik yapıyorum işte hani formasyon eğitimi aldım. Bunlar, bunlar gerekiyormuş hadi ben bunları yapayım demek değil önemli olan, önemli olan ben öğretmenlik yapmak istiyorum, öğrencimi yetiştirmek istiyorum, bunun psikolojisine alışmak. Biz buna yıllarca alışıyoruz ama onlarsa ben bölüm mezunu olacağım hadi olmadı bir dershaneye kapağı atacağım şeyiyle ilerliyorlar

Ek 2'nin devamı

yani. Biz ise eğitimci olarak yetişiyoruz. Bunun çok farkı var yani, biz o psikolojideyiz onlarsa o psikolojide değiller. Ha belki içlerinde bir iki tane vardır ama o psikolojide hepsi o psikolojide değil. Bizim sınıf geneli olarak o psikolojideyiz, sonuçta eğitim öğrencileriyiz, sonuçta hocamız geldiği zaman bize aynı şekilde davranıyor. Siz eğitimci olacaksınız, yani işte ne bileyim hani soruyu anlatırken 2 çarpı 2 demeyeceksiniz. Mesela 2 karşıya -2 diye geçer demeyeceksiniz. İki tarafa -2 ekleyelim diyeceksiniz, yani bunların farkı bu olacak sizin için. Siz yani hani bunları pat diye yazmayacaksınız bunları öğreteceksiniz. Yani bunları bilmek değil önemli olan önemli olan anlatmak şeklinde ders alıyoruz. Onlarsa öğrenmek olarak alıyorlar. Bunun arada çok büyük farkı var ve bu 1,5 senede kaybolmaz yani. Ben mesela şu ana kadar 8 seneden beri öğretmenlik üzerine hep düşüncelerim var. E yani bu 8 seneyi onlar 1,5 senede kapatamaz.

a- Sizce bu uygulama doğru mudur?

Kesinlikle yanlış. Hiçbir olumlu yanının olduğunu düşünmüyorum. Önceden öğretmenlik belli bir düzey aştıktan sonra alınan bir şeydi, kutsal bir meslekti. Bir şeye değer verilerek alınıyordu ki şimdi önüne gelen öğretmen olacak gibi bir şey var. Çok düşük puanlar da, Fen edebiyat fakültelerinin 2. Öğretimleri de var şu an. Hani barajı geçen giriyor. Mesela, Biyoloji bölümüne olsun mesela, çünkü hani pek seçen yok ve barajı geçen 2. Öğretim olarak geliyor,

derken öğretmen, hiçbir şey olmazsam öğretmen olurum mantığını yaymaya çalışıyorlar. Böyle olunca da çok fazla açık olacak.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Olumlu yanı yok dedim ya zaten.

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Yani bizim için tabii ki. E sonuç olarak biz burada psikoloji dersi görüyoruz. Biz matematiğin nasıl öğretilceğini görüyoruz. Öğrencinin psikolojisini, çocukluktan başlayarak bir çocuğun yani ta gelişme çağına kadar, büyüyüp, yaşlanıp, ölüncüye kadar nasıl psikoloji içinde olduğunu biliyoruz ve dolayısıyla biz öğrenciye davranırken biz onun hangi ruh halinde bulunacağını, hangi seviyeye inip ona göre anlatmamız gerektiğini öğreniyoruz. Ve ben çocukları anlamamız açısından, öğrencileri anlamamız için büyük bir yararı da olacağını düşünüyorum.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Belki bu bizim üniversitemiz için iyi bir uygulama olabilir. Çünkü, bu bölümde herkes 2,5 ortalamayı yapamıyordu. Bu bir doğru ama mesela, diğer fakültelerden arkadaşlarım var. Mesela bir Ankara üniversitesinden, bir Dicle üniversitesinden, bir Van Yüzüncü yıl üniversitesinden mezun olacak arkadaşlarım var. Ve yani bizim gördüğümüz matematiği onlar lise matematiği şeklinde görüyor o matematiği, ve hani not ortalaması 4 olan arkadaşlarımız var. Yine Matematik Bölümü olaraktan mezun olacaklar. Yani belki bu üniversite zorluyor olabilir ama diğer üniversitelerde bunu yapmak çok kolay. 2,5 not ortalaması yapmak zor bir şey değil. Yani dolayısıyla, aslında herkese gelin size bir formasyon verelim. Biz bir kandırmaca olsun diye, insanları sırf kandırmak için, sırf işte 2,5 not ortalaması şartı koyduk ama bu aslında formalite icabı siz yine de hani bunu alırsınız zaten. Gelin, orada bir kural olsun diye yazdık oraya, sadece eğitimcilerin içini rahatlatmak için yapmış olduğumuz bir şey ama hani bunu siz takmayın demek gibi bir şey. Bir de adına yüksek lisans diyorlar, adına tezsiz yüksek lisans diyorlar yani. O kaldırıldı ama onlar hala o şekilde düşünüyorlar. Biz tezsiz yüksek lisans yapıyoruz

Ek 2'nin devamı

mantığıyla yaklaşıyorlar olaya. Ama sadece kandırmacaydı 2,5 not ortalaması şartı koymak. Çünkü hemen, hemen her öğrenci bunu yapabilir. Az buçuk çalışan bir öğrenci bile bence 2,5 not ortalamasını tutturur.

4- Tezsiz Yüksek Lisans programının kaldırılmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Tezsizin kaldırılması iyi olmadı. Eskiden en azından bitirdikleri zaman 1,5 sene ekstradan okuyup 5,5 senede, en azından 5,5 senede bitiriyorlardı. Düşündüğünüz zaman ben 5 sene okuyacağım ben 1 sene boyunca, ben ilk senemde mesela fen edebiyatı kazanabilirdim. Kazandım zaten. Buranın fen edebiyatına girebilecek bir insandım ama sırf fen edebiyatla Eğitim fakültesi arasındaki farkı bildiğimden dolayı ben 1 sene bekledim. 1 sene kayıp yaşadım ve ben 2. Sene eğitim fakültesini kazanıp, geldim ben. Yani 5 yıllık okuyup 6 sene oldu bu okul benim için. Ben 4 sene de okuyup şu okulu şu sene bitirmiş, mezun olmuş, atanmış, belki de çalışıyor olabilirdim, düşündüğünüz zaman.

EÖ2:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Belki fen edebiyatlarla aynı dersleri almış olabiliriz. Şu güne kadar sürekli aynı dersleri aldık, fen edebiyat fakültesinde ders gördük, beraber aynı hocalardan ders aldık ama şöyle bir fark vardı aramızda hani biz bir kere girişte bile onlardan belirli bir seviyeyi aşaraktan geldik, hani bir fen edebiyatla eğitimin puanı aynı değil. Zaten aynı olsa fen edebiyatlar da eğitim okurdu. Aynı olmadığına göre biz farklı seviyelerden buraya geldik. Arada bayağı bir uçurum vardı hani bir fen edebiyat okumakla aramızda 30 puana yakın fark vardı düşündüğünüz zaman. Bu büyük bir farktı ve eğitim fakültesini aldık. Tamam belki onlar da belki 1.5 seneye bitirdiler, belki aynı eğitimi aldılar, aynı okulu bitirmiş olduk, aynı eğitimi aldık, onlar da formasyon aldılar, bitirdiler. Atama açığı yoktu bir kere, yani atama açığı olmayan bölüm. En fazla 70-80 öğrenci, öğretmen adayı alınan bir sınav yapıliyordu her dönem. Yani gereksiz bir şey oldu bence ve yani ne bileyim belki de iyi bir öğretmen olabilirler ama bize haksızlık olur. Çünkü biz burada 5 sene okuyoruz onlar 4 sene okuyarak aynı şeyi alacaklar. Çünkü şu an getirilen sistemle hani okulu okurken formasyon alabilme özgürlüğü getirildi, onlara o hak getirildi. Ben 4 sene, ben Ö.S.S ye hazırlanırken zaten daha çok çalışmışım, daha yüksek bir puan almışım buraya yerleşmişim bir de tutun üzerine 5 sene okumuşum sen geleceksin, daha düşük bir seviyeyle geleceksin, 4 sene okuyacaksın sonra da öğretmen olacaksın. Belki de KPSS de benden yüksek puan alıp benden önce atanacaksın. Yani bu büyük bir haksızlık olur bence. Benim 1 senem en basiti boşu boşuna gitmiş olacak yani. Belki eğitim için, öğretmenlik için bu 1 sene kayıp değildir bizim için, bizim kendimizi geliştirmemiz için 1 senedir ama. Yani düşündüğünüz zaman onlara verilen hak bizim hakkımızı yemek gibi bir şey oldu yani. Onun için tasvip etmiyorum.

a- Sizce, bu uygulama doğru mudur?

Yanlış bir uygulama.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Olumlu yanı hiç yok ve gereksiz bir şey yani. Daha çok hani öğretmenlere atamada daha fazla atayabilmek ya da daha fazla iş alanı sağlayabilmek için uğraşmaları yerine tam tersini yapmaya çalışıyorlar. Amaç neydi bunda ben anlayamadım hala, yani tamamen olumsuzluğa yöneltmiş bir şey. Gereksiz bir şeydi. Hangi amaçla yapıldı? Neden yapıldı? Ne gibi iyi bir şey düşünerek, nasıl olumlu sonuç bekliyorlar bundan ben çıkartamadım yani, bir olumlu sonuç.

Ek 2'nin devamı

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimini alacağınızı düşünüyor musunuz?

En büyük yararı psikolojimizi ona hazırlıyorlar. Yani tek eksikimiz, deneyim eksikliği olacağını düşünüyorum. Yani çünkü aldığımızda dediğim gibi aldığımız dersler, evet alıyoruz dersler hani öğreniyoruz dediğim gibi bunu herkes öğrenebilir, bölüm mezunu da öğrenebilir ama davranışlara, eğitim mezunlarının psikolojilerinin daha yatkın olduğu için onlar daha iyi davranacaktır.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Zaten geçmek için 2 olduğuna göre bu çok da fazla bir şey değil. Engel değil yani. Bölüm okuyan biri ben formasyon almak istiyorum diyorsa diyelim ki 1. Sınıfta yapamadı 2,5 not ortalamasını, 2. Sınıfın yarı döneminde bile bunu yükseltebilir ve daha sonra olabilir. Yani çok da öyle aman, aman bir şart değil yani, öylesine konulmuş bir şey.

4- Tezsiz yüksek lisansın kaldırılması hakkında ne düşünüyorsunuz?

İsminin değişmesi önemli değil. Belki de tezsiz kaldırılmasa okulu bitirdikten sonra içimize su serpecekti. 1,5 sene 2 sene daha okumaları bizim için belki daha iyi olacaktı. Şimdi 4 senede bitirecekler, alacaklar benim gerçekten çok sinir olduğum bir olay. Düşünsenize ben okulu bitirdiğim zaman 2 senelik bir memur olabilirdim en basiti ama değilim. Henüz okuyorum. Ama arkadaşlarım bitirdiler, belki alıp formasyonlarını şu an çalışıyorlardır.

EÖ3:

1- Fen Edebiyat Fakülteleri öğrencilerine tanınan formasyon alma imkanını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu uygulamayı hoş karşılamıyorum. 5 sene eğitim fakültesinde boşuna zaman kaybediyoruz. Bu uygulamayla her yerde fen edebiyatlar olur, insanlar artık eğitim fakültesini tercih etmez. Ben de olsam nasıl olsa onlara da aynı haklar veriliyor, neden hani ailemden ya da ne bileyim bir şekilde uzak bir yeri tercih edeyim ki, kendi şehrimde fen edebiyat fakültesini okurum, 4 sene okurum, Çabucak öğretmen olurum. Onlara öyle bir hak verilmesi gerçekten bize karşı büyük bir haksızlık ki şöyle bir şey de var formasyon, şu an ki belirli dersler verilmiş bizim gördüğümüz her ders verilmeyecek, kendi hocalarımızda diyor artık o formasyon değil formalite, hani aldılar gibi göstermek için eksilterek veriliyor artık. O yüzden pek bir umutlu olarak bakmıyorum geleceğe

a- Sizce, bu uygulama doğru mudur?

Yanlış bir uygulama.

b- Uygulamanın olumlu ve olumsuz yanları nelerdir?

Belki fen edebiyat fakülteleri öğrencileri dershanelerde çalıştıkları için belki dershaneye gidecek öğrenciler için belki olumlu bir yanı olabilir. Çünkü fen edebiyat öğrencisi hiçbir eğitim psikolojisi hakkında hiçbir şey almıyor yani gittiği zaman en azından dershanede çalışacağı için dershanedeki öğrencisi için iyi bir yanı olabilir, olumlu sonuç getirebilir ama yine de bizler için olumsuz sonuçlar doğurdu, onlar için olumlu sonuçlar doğurdu. Onların işe girme şanslarını artırdılar ama bizim için çok olumsuz sonuçlar doğurdu onlar için olumlu ama. Bir taraftan bakıldığı zaman Çünkü, bankalara çok eleman alınmıyor, matematikte girebileceği çok fazla yer yok. Onun için ne yapacaklar, eğitime bu sefer başvurarak eğitimle onlar da öğretmen olmaya çalışacaklar. Dediğim gibi dershaneler için iyi oldu.

Ek 2'nin devamı

2- Öğretmen olmak için yeterli alan ve formasyon eğitimi alacağınızı düşünüyor musunuz?

Son 1,5 seneye sıkıştırılmış olarak alıyoruz şu an. Bizden sonrakiler daha şanslı, tam 5 yıla yayıldı artık eğitim. Kendi psikolojilerini de ona göre ayarlayacaklar. Şu an biz sıkılıyoruz aynı dersleri sürekli almaktan bir şekilde ama onlar için daha iyi oldu. Mesela, uygulamalar, belki yine bir değişiklik yapılarak 2 yıla tam olarak yayılabilir. Bizim için uygulama eksikliği en büyük problem şu an. Onu da hayırlısıyla atlatacağız inşallah. Daha bir dönemimiz daha var, uygulama sorunu orda çözülebilir.

3- Formasyon derslerinin alabilmeniz için 2.5 not ortalaması şartı getirildi bunu nasıl karşılıyorsunuz.

Bütün üniversiteler göz önüne alınarak şey yapılsa ya da her üniversiteye göre bazılarında 3-4 ortalamayla bitiriyorlar. Bizim eğitim fakültesi ile fen edebiyat fakültesi ile arasında çok fark var. Eğitim fakülteleri daha çabuk geçer dersleri falan diye düşünürler. Bizim onlardan farkımız yok, şu üniversitede biz de 2,5 not ortalamasını belki biz de zor görürüz ama diğer üniversitelerde öyle olmadığı için pek bir şey fark etmiyor yani. Ha 2,5 olmuş ha 2 koymuşlar ya da koymamışlar.

4- Tezsiz yüksek lisansın kaldırılması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Tezsiz kaldırılmasa daha iyi olacaktı. Şimdi fen edebiyatlar bizden daha kısa sürede öğretmenlik hakkı elde edecekler.

ÖZGEÇMİŞ

1968 yılında Rize Çamlıhemşin’de doğdu. Giresun Atatürk Lisesini bitirdi. 1990 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Matematik Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. 1992-1998 yılları arasında Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu, Rize Lisesi ve Rize Mimar Sinan Endüstri Meslek Lisesi’nde, 1998-2000 yılları arasında Sürmene İmam Hatip Lisesinde ve Sürmene Anadolu Lisesinde, 2000- 2006 yılları arasında Trabzon Affan Kitapçıoğlu Lisesinde, 2006-2010 yılları arasında Trabzon Ticaret Lisesinde matematik öğretmeni olarak görev yaptı. Halen, 2010-2011 Eğitim Öğretim yılından itibaren başladığı Trabzon Kız Teknik ve Meslek Lisesindeki görevine devam etmektedir. Bekar olup, orta derecede İngilizce bilmektedir.